

08.09.2014

Kokousaika 08.09.2014 16:00 - 17:20

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Rauhamäki, Tatu kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Pajamäki, Osku 1. varapuheenjohtaja
Kari, Emma 2. varapuheenjohtaja
Hakola, Juha saapui 16:10, poissa: 867 - 873 §:t
Karhuvaara, Arja saapui 16:06, poissa: 867 ja 868 §:t
Kousa, Tuuli
Männistö, Lasse
Oskala, Hannu
Perälä, Erkki
Puhakka, Sirpa
Raatikainen, Mika
Rissanen, Laura
Taipale, Kaarin
Torsti, Pilvi
Månsson, Björn varajäsen

Muut

Puoskari, Mari kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry kaupunginvaltuuston 1.
varapuheenjohtaja
Paavolainen, Sara kaupunginvaltuuston 2.
varapuheenjohtaja
Pajunen, Jussi kaupunginjohtaja
Sauri, Pekka apulaiskaupunginjohtaja
Penttilä, Hannu apulaiskaupunginjohtaja
Viljanen, Ritva apulaiskaupunginjohtaja
Korhonen, Tapio kansliapäällikkö
Pohjaniemi, Marju henkilöstöjohtaja
Saxholm, Tuula rahoitusjohtaja
Summanen, Juha hallintojohtaja
Sarvilinna, Sami kaupunginlakimies
Kari, Tapio viestintäpäällikkö
Andersson, Victor kaupunginsihteer
Erroll, Katri vs. kaupunginsihteer
Matikainen, Kristiina kaupunginsihteer

08.09.2014

	Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
	Nyfors, Maria	kaupunginsihteeri
	Rautanen, Marja-Liisa	kaupunginsihteeri
	Thodén, Annikki	vs. kaupunginsihteeri
	Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
	Villeneuve, Anna	hallintoasiantuntija
	Menna, Lauri	hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Tatu Rauhamäki	kaupunginhallituksen puheenjohtaja 867 - 909 §:t
Esittelijät		
	Jussi Pajunen	kaupunginjohtaja 867 - 888, 891 - 893 ja 895 §:t
	Ritva Viljanen	apulaiskaupunginjohtaja 889 - 890 ja 905 - 909 §:t
	Pekka Sauri	apulaiskaupunginjohtaja 894 ja 896 - 900 §:t
	Hannu Penttilä	apulaiskaupunginjohtaja 901 - 904 §:t
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	hallintoasiantuntija 867 - 909 §:t

08.09.2014

§	Asia	
867	Kj/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
868	Kj/2	Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano
869	Kj/1	V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Erkki Perälän aloite innovaatorahaston sääntöjen tarkistamisesta
870	Kj/2	V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite ilotulitteiden käytön rajoittamisesta
871	Kj/3	V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Veronika Honkasalon ym. aloite kaupungin oman asukastalotoiminnan säilyttämisestä
872	Kj/4	V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Helena Kantolan aloite kaupungin tiedottamisen parantamisesta
873	Kj/5	V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite leikki- ja koirapuistojen puuveistosten korjaamisesta
874	Kj/6	V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite maksuttomasta Citykäymälästä naisille ym.
875	Kj/7	V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Seppo Kanervan aloite ravintoloiden terassiongelmien käsittelemisestä
876	Kj/8	V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite ajoratamerkkien korjaamisesta
877	Kj/9	V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tomi Sevanderin aloite kaupungin omistamien ajoneuvojen käyttöasteen parantamisesta
878	Kj/10	F 24.9.2014, Kaj / Den av ledamoten Gunvor Brettschneider väckta motionen om bevarande av värdefulla byggnader
878	Kj/10	V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Gunvor Brettschneiderin aloite arvorakennusten säilyttämisestä
879	Kj/11	V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Hannu Oskalan aloite kävelykatukokeilun toteuttamisesta Mannerheimintielle
880	Kj/12	V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Puotinharjun teiden liikenneturvallisuuden parantamisesta
881	Kj/13	V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Petra Malinin aloite toimeentulotuen käsittelyaikojen ilmoittamisesta kaupungin verkkosivuilla

08.09.2014

882	Kj/14	V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite sosiaali- ja terveysviraston toimintaohjeen korjaamisesta
883	Kj/15	V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite kotisairaaloiminnan ja kodissa tapahtuvan saattohoidon edistämisestä
884	Kj/16	V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Marcus Rantalan aloite pohjoismaisesta koulusta
885	Kj/17	V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite keskustakirjastohankkeesta luopumisesta
886	Kj/18	V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavan luokan resurssien suuntaamisesta
887	Kj/19	V 24.9.2014, Rakennuslautakunnan jäsenen valinta
888	Kj/20	V 24.9.2014, Lähetekeskustelu sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta
889	Sj/1	V 24.9.2014, Käräjäoikeuden lautamiesten valinta
890	Sj/2	V 24.9.2014, Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun hallinnollinen yhdistäminen
891	Kj/3	Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle pohjatutkimuksiin ja alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen
892	Kj/4	Uudenmaan maakuntavaltuuston varajäsenen valinta
893	Kj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
894	Kj/6	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
895	Kj/7	Viransijaisuuspäätöksen raukeaminen
896	Ryj/1	Viran nimikkeen muuttaminen ympäristökeskuksessa
897	Ryj/2	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2015-2017
898	Ryj/3	Lausunto raitioliikenteen linjastosuunnitelmaluonnoksesta 2014-2024
899	Ryj/4	Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

08.09.2014

900	Ryj/5	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
901	Kaj/1	Lausunto Sipoon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2014-2023
902	Kaj/2	Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyistä valituksista asemakaava-asiassa (piirustus nro 12100, Punavuori, Eira ja Länsisatama - Telakkaranta)
903	Kaj/3	Asuntotuotantotoimikunnan varajäsenen valinta
904	Kaj/4	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
905	Stj/1	Lausunto Rintamaveteraanien Säätiön sääntömuutoksesta
906	Stj/2	Valtuutettu Matti Niirasen toivomusponsi Ruusulankadun asumisyksikön ja sen ympäristön turvallisuuden parantamiseksi
907	Stj/3	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen
908	Sj/1	Selvitys oikeuskanslerinvirastolle Puistolan ja Nurkkatien ala-asteen yhdistämistä koskevasta kantelusta
909	Sj/2	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

08.09.2014

Kj/1

§ 867

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Karin ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Taipaleen ja Raatikaisen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Karin ja Rissasen sekä varatarkastajiksi jäsenet Taipaleen ja Rantalan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

08.09.2014

Kj/2

§ 868

Tämän kokouksen päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että tämän kokouksen päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, ellei erikseen toisin ole päätetty tai myöhemmin päätetä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

08.09.2014

Kj/1

§ 869

V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Erkki Perälän aloite innovaatorahaston sääntöjen tarkistamisesta

HEL 2013-014520 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eva Nyberg, suunnittelija, puhelin: 25551
eva.nyberg(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Erkki Perälän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Erkki Perälä ja 7 muuta valtuutettua esittivät aloitteessaan, että Helsinki selvittäisi mahdollisuutta tarkentaa innovaatorahaston sääntöjä niin, että kansalaisyhteiskuntälähtöiset, esimerkiksi demokratiaa ja kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa edistävät sosiaaliset innovaatiohankkeet voivat hakea rahoitusta ilman suoraa elinkeinoperustan luomisen vaatimusta. Samalla esitettiin selvitettäväksi mahdollisuus suosituskirjeen käyttöön hakemisen ehtona.

Kaupunginhallitus käsitteli aloitetta 28.4.2014 ja palautti asian uudelleenvalmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

Strategiaohjelman mukaan innovaatioilla on keskeinen rooli tuottavuuden ja kilpailukyvyn säilyttämisessä ja sen edistämisessä. Yhteistyössä yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa Helsinki vahvistaa tulevaisuuden elinkeinoperustaa kehittämällä innovaatio- ja liiketoimintakeskuksia joissa syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Helsingin tulevaisuuden elinkeinoperusta, vetovoima ja kilpailukyky perustuvat vahvaan osaamispääomaan sekä strategiaohjelman

08.09.2014

Kj/1

luovuutta ja yrittäjyyttä arvostavaan innovaatioympäristöön. Sosiaalisten innovaatioiden voidaan katsoa tukevan luovuutta ja vahvistavan osaamispääomaa, ollen osa luovuutta tukevaa innovaatioympäristöä.

Esittelijä toteaa, että aloitteessa esitetty ehdotus innovaatorahaston sääntöjen muuttamisesta voitaisiin toteuttaa siten, että sääntöjen 3 §:ään lisätään sana osaamisperusta elinkeinoperustan lisäksi. Näin ollen innovaatio käsitteenä täydentyy ja käsittää myös innovaatioita sosiaalisesta näkökulmasta. Uudet säännöt mahdollistavat sosiaalisten innovaatioiden huomioimisen rahoitushaussa ja hankkeiden arvioinnissa. Hankkeita arvioidaan rahaston sääntöjen ja hankkeiden vaikuttavuuden pohjalta, ja niitä priorisoidaan sen pohjalta, miten ne edistävät kaupungin taloudellista pohjaa ja tuovat kaupungille elinvoimaa. Päätökset hankkeiden rahoittamisesta tekee kaupunginhallitus.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Eva Nyberg, suunnittelija, puhelin: 25551
eva.nyberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Perälä Erkki valtuustoaloite Kvsto 13.11.2013 asia 15

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.04.2014 § 498

HEL 2013-014520 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti palauttaa aloitteen uudelleenvalmisteltavaksi siten, että innovaatorahaston sääntöjä tarkennetaan niin, että sosiaaliset innovaatiohankkeet voivat hakea rahoitusta ilman suoraa elinkeinoperustan luomisen vaatimusta.

Käsittely

28.04.2014 Palautettiin

08.09.2014

Kj/1

Palautusehdotus:

Erkki Perälä: Palautetaan aloite uudelleentalmisteltavaksi siten, että innovaatorahaston sääntöjä tarkennetaan niin, että sosiaaliset innovaatiohankkeet voivat hakea rahoitusta ilman suoraa elinkeinoperustan luomisen vaatimusta.

Kannattaja: Hannu Oskala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan aloite uudelleentalmisteltavaksi siten, että innovaatorahaston sääntöjä tarkennetaan niin, että sosiaaliset innovaatiohankkeet voivat hakea rahoitusta ilman suoraa elinkeinoperustan luomisen vaatimusta.

Jaa-äännet: 7

Jorma Bergholm, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Kauko Koskinen, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 8

Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Tarja Tenkula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 8 - 7 kaupunginhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi jäsen Perälän palautusehdotuksen mukaisesti.

22.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Saara Kanto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 25531
saara.kanto(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/2

§ 870

**V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite
ilotulitteiden käytön rajoittamisesta**

HEL 2014-001950 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asko-Seljavaara Sirpa valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 17
- 2 Allekirjoitettu, Asko-Seljavaara Sirpa valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014
asia 17
- 3 Helsingin poliisilaitoksen lausunto
- 4 Ympäristökeskuksen lausunto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ja 10 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että eri kaupunginosissa järjestettäisiin kansanäänestys siitä, saavatko yksityishenkilöt laukoa omalla asuinalueellaan raketteja.

Helsingissä on pelastuskomentajan päätöksellä vuonna 2010 rajoitettu omien ilotulitteiden käyttöä 31.12 klo 18.00 - 1.1 klo 06.00 erikseen määritetyillä alueilla kantakaupungissa ja esikaupunkialueilla. Rajoitusalueita lukuun ottamatta ilotulitteiden käyttö on sallittu 31.12.2010 klo 18.00 – 1.1.2011 klo 02.00 välisenä aikana.

Pelastuslaitoksen lausunnosta ilmenee, että ilotulitteista aiheutuneet vahingot ovat pääsääntöisesti olleet pieniä roska-astiapaloja, joita ovat mahdollisesti sytyttäneet alaikäiset nuoret ja tapauksiin pääosin liittyy ilotulitteiden ilkeä tai ohjeiden vastainen käyttö. Pelastuslaitos valvoo omalta osaltaan ilotulitteiden varastointia ja myyntiä, jonka

yhteydessä painotetaan 18 vuoden ikärajaa niin myynnin kuin luovuttamisen sekä käytön osalta.

Ympäristökeskus katsoo, että yksityisten ihmisten ilotulitteiden kohdalla merkittävimmät haitat ja riskit liittyvät turvallisuuteen, eivät niinkään meluun. Kuitenkin ilotulitteet aiheuttavat pelkoa lemmikkieläimille. Joka vuosi vuodenvaihteen jäljiltä karussa on useita raketteja pakoon lähteneitä lemmikkejä. Kotieläimille aiheutuu ilotulitteista pelkotiloja, jotka voivat kestää useita vuorokausia. Tästä johtuen eläinlääkäreiltä haetaan paljon rauhoittavien lääkkeiden reseptejä ennen vuodenvaihdetta. Ympäristökeskuksen tietojen mukaan luonnonvaraisille eläimille yksityisten ilotulitteilla ei ole käytännön merkitystä.

Helsingin poliisilaitos toteaa lausunnossaan, että poliisilaitoksen ilotulitteiden käytön pelastuslaitoksen päätökseen perustuva valvonta on painottunut vuodenvaihteen juhlinnan aikana ydinkeskustan alueelle. Lisäksi normaalin partioinnin yhteydessä valvontaa on suoritettu niillä erikseen pelastuslaitoksen määrittämällä alueilla, joilla pelastuslaitos on kieltänyt ilotulitteiden käytön. Puuttuminen ilotulitteiden käyttöön rajoitetuilla alueilla on ollut jälkikäteen tapahtuvaa ja usein hätäkeskuksen antaman tehtävän perusteella. Poliisin mahdollisuudet valvoa eri kaupunginosia niissä mahdollisesti päätettävän ilotulitteiden ampumakiellon vuoksi on rajallinen.

Kunnallisista neuvoo-antavasta kansanäänestyksistä säädetään kuntalaissa (365/1995, §30 ja §31). Kansanäänestyksen toimeenpanosta päättää valtuusto. Aloitteen kansanäänestyksen järjestämisestä voi tehdä vähintään viisi prosenttia äänioikeutetuista kunnan asukkaista. Kansanäänestys voidaan toimittaa koko kuntaa tai jotakin kunnan osa-alueita koskevana. Kaupungin strategiaohjelmassa vuosille 2013 - 2016 todetaan, että suoraa demokratiaa edistetään ottamalla käyttöön neuvoo-antavat kunnalliset kansanäänestykset. Kaupungin omat, lainsäädäntöä täydentävät periaatteet ja menettelytavat laaditaan tukemaan kansanäänestysten käyttöön ottoa.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että pelastusviranomaisella on vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 92§:n mukaan mahdollista asettaa rajoituksia ilotulitteiden käyttöön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa. Vuonna 2010 päätettyjä rajoitusalueita voidaan muuttaa pelastusviranomaisen päätöksellä, mikäli rajoitusten muuttamiseen on viranomaisten arvioiden perusteella tarvetta.

08.09.2014

Kj/2

Mahdollisuutta kansanäänestysten toteuttamiseen ilotulitteiden käytön rajoittamiseksi asuinalueilla voidaan arvioida vasta, kun kaupungin omat periaatteet ja menettelytavat neuvoa-antavista kunnallisista kansanäänestyksistä on laadittu.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Matti Koskinen, turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikkö, puhelin: 310 22393
matti.koskinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asko-Seljavaara Sirpa valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 17
- 2 Allekirjoitettu, Asko-Seljavaara Sirpa valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 17
- 3 Helsingin poliisilaitoksen lausunto
- 4 Ympäristökeskuksen lausunto

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Pelastuskomentaja 27.05.2014 § 12

HEL 2014-001950 T 00 00 03

Päätös

Helsingin kaupunginkanslia on pyytänyt Helsingin kaupungin pelastuslaitokselta lausuntoa liittyen ilotulitteiden rajoittamista koskevaan valtuustoaloitteeseen.

Pelastusviranomaisella on vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 92§:n mukaan mahdollista asettaa rajoituksia ilotulitteiden käyttöön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa. Viranomaistoiminnassa valtakunnallisesti on kieltoja asetettu sellaisten paikkojen osalta joissa ihmisiä kokoontuu paljon tai omaisuus/historialliset arvot on huomattavan suuret. Näin on myös valtuustoaloitteessa erikseen mainitussa Seinäjoen kaupungissa, missä kieltoalue käsittää kaupungin keskusta-alueen.

Helsingin pelastuslaitos on valmistellut yhdessä kaupungin turvallisuus- ja valmiusyksikön kanssa pysyvän kieltoaluekartan.

Valmisteluvaiheessa asiaan liittyen kuultiin valtiollisia, kunnallisia sekä yksityisiä toimijoita.

Helsingissä on pelastuskomentajan päätöksellä vuonna 2010 rajoitettu omien ilotulitteiden käyttöä 31.12 klo 18.00 - 1.1 klo 06.00 seuraavilla alueilla:

- Ydinkeskustan alue, joka sisältää seuraavat katualueet:
Yliopistokatu - Mikonkatu - Rautatienatori - Asema- ja Elielinaukio - Postikuja - Mannerheiminaukio - Paasikivenaukio - Salomonkatu - Narinkkatori - Simonkatu - Mannerheimintie - Erottaja - Eteläesplanadi - Kauppatori - Mariankatu - Aleksanterinkatu - Senaatintori
- Oulunkylän ostoskeskus
- Ylä-Malmin tori
- Pihlajamäen ostoskeskus
- Ala-Malmin tori
- Töölöntori
- Vanha kirkkopuisto (nk. ruttopuisto)
- Maatullinaukio
- Kontulan ostoskeskus
- Itäkeskuksen kauppakeskus ja Tallinnan aukio
- Helsingin Kauppahallin tausta-alue pysäköintialueineen
- Sinebrychoffin puistoalue
- Kaisaniemen ja Kaivopuiston puistoalueet
- Kannelmäen Sitratorin, Nuorisotalon ja Kannelmäen asema-alueet
- Malminkartanon aukio ja Malminkartanon asema-alueet
- Vaasan aukion alue
- Hakaniemen tori ja Ympyrätalon alue

Muilla kuin edellä mainituilla Helsingin kaupungin alueilla on ilotulitteiden käyttö sallittu 31.12.2010 klo 18.00 – 1.1.2011 klo 02.00 välisenä aikana. Käyttö edellyttää seuraavia asioita:

- Ilotulitteita ei saa luovuttaa alle 18-vuotiaille eikä päihtyneille.
- Suojalasien käyttö ilotulitteiden ampujalle on lain nojalla pakollista.
- Ilotulitteiden käsittelyssä noudatetaan riittävää varovaisuutta vahinkojen ehkäisemiseksi.
- Ilotulitteet ammutaan avoimella paikalla pois päin ihmisistä ja asutuksista.
- Käyttäjä on velvollinen siistimään jälkensä kaupungin omistamalla maalla.

08.09.2014

Kj/2

- Ilotulitteiden käyttäjä on velvollinen korvaamaan mahdollisesti aiheuttamansa vahingot ja erityisesti on otettava huomioon, että punaisten hätärakettien sekä ampuma-aseiden käyttö ilotulitukseen on ehdottomasti kielletty.

Päätös on voimassa toistaiseksi eikä siihen ole hyväksymisen jälkeen tullut muutoksia.

Ilotulitteista aiheutuneet vahingot ovat pääsääntöisesti olleet pieniä roska-astiapaloja, joita ovat mahdollisesti sytyttäneet alaikäiset nuoret ja tapauksiin pääosin liittyy ilotuliteiden ilkivaltainen tai ohjeiden vastainen käyttö. Sekä pelastusviranomaiset valtakunnallisesti että Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ovat huomanneet asian ja panostaneet turvallisuusviestintään. Esimerkiksi silmävammoista on päästy eroon turvallisuusviestinnällä ja valistuksella. Pelastuslaitos valvoo omalta osaltaan ilotulitteiden varastointia ja myyntiä, jonka yhteydessä painotetaan 18 vuoden ikärajaa niin myynnin kuin luovuttamisen sekä käytön osalta.

Lisätiedot

Andreas Schneider, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 30321
andreas.schneider(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/3

§ 871

V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Veronika Honkasalon ym. aloite kaupungin oman asukastalotoiminnan säilyttämisestä

HEL 2014-002637 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Janne Typpi, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin: 310 73372
janne.typpi(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuutettu Veronika Honkasalo ym esittävät aloitteessaan 26.2.2014, että asukastalotoiminta tulisi säilyttää kaupungin omana toimintana. Lisäksi aloitteessa esitetään, että kaupungin asukastalotoiminta laajennettaisiin niihin kaupunginosien, joissa sitä tällä hetkellä ei ole saatavilla.

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 19.3.2014 asettaa asukasosallisuuden avustuskriteerit -työryhmän, jonka on määrä saada työnsä valmiiksi 29.8.2014 mennessä. Työryhmän toimeksiantona on laatia yhtenäiset ja läpinäkyvät avustuskriteerit asukasyhdistyksille, kaupunginosaseuroille ja asukastaloja ylläpitäville tahoille. Lisäksi työryhmän tehtävänä on, ottaen huomioon kaupungin avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet, laatia menettelytavat ja kriteeristö, joiden perusteella kaupungin nykyisin hallinnoimia asukastaloja voidaan luovuttaa järjestöjen ja yhteisöjen operoitaviksi sekä avustaa muita asukastaloja ylläpitäviä tahoja. Asukasyhdistyksiä ja kaupunginosaseuroja kuullaan valmistelun yhteydessä ja niiltä pyydetään lausunnot avustuskriteereistä esityksen valmistuttua.

Helsingissä toimii nelisenkymmentä asukastaloa tai –tilaa. Niitä on tarkemmin kuvattu mm. Helsingin kaupunginosayhdistykset Helka ry:n selvityksessä vuosilta 2012-13. Asukastalojen hallinnointi- ja toimintamalli vaihtelee: osa asukastaloista ja -tiloista on Helsingin kaupungin ylläpitämiä, osassa organisoiva taho on asukas-yhdistys tai muu järjestö. Lisäksi on erilaisia kumppanuuteen perustuvia malleja, joista on sovittu asukastoimijoiden ja kaupungin eri hallintokuntien välillä. Asukastiloja on myös perustettu eri aikoina hyvin erilaisista lähtökohdista. Osin tästä syystä ne eivät kata tasapuolisesti Helsingin kaikkia osia. Yhtä toimivaa mallia on vaikea eritellä ja osoittaa, koska asukastalotoiminta on hyvin erilaista Helsingin eri osissa. Asukasosallisuuden avustuskriteerit -työryhmässä on asiantuntemusta asukastalojen erilaisten hallintomallien kehittämisestä ja ylläpitämisestä. Lisäksi työryhmä on erikseen kuullut esimerkiksi Helka ry:tä, Kalliolan settlementtia ja Kannelmäki-liikettä selvittäessään erilaisten mallien etuja ja haasteita.

Työryhmä on kuullut asukkaita, asukas-yhdistyksiä ja muita järjestöjä monipuolisesti ja edistänyt valmistelun avoimuutta asettamispäätöksen mukaisen kuulemisvelvoitteen lisäksi. Kevään ja kesän 2014 aikana on järjestetty avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus, kohdennettu työpaja sekä avoin työpaja. Lisäksi valmisteilla olevat ehdotukset ovat olleet kommentoitavina otakantaa.fi-palvelussa. Työryhmä pyytää yhteisöiltä lausunnot kriteereistä esityksen valmistuttua. Kommentit otetaan huomioon, kun työryhmä antaa toimeksiantonsa mukaiset ehdotuksensa kaupunginhallitukselle.

Sosiaali- ja terveystalokunta päätti 21.1.2014, että sosiaali- ja terveystalokunta omalta osaltaan huolehtii, että asian valmistelussa kuullaan aluetyön asukastalojen työntekijöitä ja käyttäjiä, selvitetään myös vaihtoehto säilyttää asukastalot kaupungin omana toimintana sekä tuodaan asiasta päättävälle taholle selvästi esille ne perusteet, jotka puoltavat asukastalojen omana toimintana säilyttämistä. Sosiaali- ja terveystalokunta on käynnistänyt kuulemis- ja selvitystyön, joka on vielä kesken.

Sosiaali- ja terveystalokunnan asukastalotoiminta jatkuu vuonna 2014 kuten aiempina vuosina ja mahdolliset muutokset järjestämistavassa voidaan toteuttaa aikaisintaan vuoden 2015 kuluessa. Asukastalojen siirtäminen järjestöjen ja yhteisöjen operoitavaksi voidaan arvioida vasta, kun kaupunginhallitus on käsitellyt asukasosallisuuden avustuskriteerit -työryhmän loppuraportin ja päätösesityksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

08.09.2014

Kj/3

Lisätiedot

Janne Typpi, asukasyhteistyöpäällikkö, puhelin: 310 73372
janne.typpi(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Veronika Honkasalonaloite
- 2 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/4

§ 872

V 24.9.2014, Kj / Valtuutettu Helena Kantolan aloite kaupungin tiedottamisen parantamisesta

HEL 2014-004980 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Helena Kantolan aloitteen loppuunkäsittelyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Kari, viestintäpäällikkö, puhelin: 040 844 6015
tapio.kari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 17
- 2 Allekirjoitettu, Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 17

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Helena Kantola ja 19 muuta valtuutettua toteavat, että kaupungin palveluista ja tapahtumista tulee tiedottaa tehokkaasti myös niille kaupunkilaisille, joilla ei ole käytössään tietokonetta ja internet-yhteyttä tai älypuhelinta. Aloitteessa esitetään, että kaupunki kehittäisi tiedotustaan yhteistyössä Metro-lehden kanssa.

Kaupungin verkkosivustosta (www.hel.fi) on tullut entistä tärkeämpi viestintäkanava. Sen pääsivut uudistettiin perusteellisesti keväällä 2014, ja nyt uudistetaan virastojen osuuksia. Tavoite on, että uutiset ja tiedot ovat helpommin löydettävissä ja että sivusto toimii hyvin myös älypuhelimissa ja tableteissa. Kokemukset uudistuksesta ovat olleet hyviä ja palaute myönteistä.

Tilastokeskuksen mukaan pääkaupunkiseudun kotitalouksista 87 prosentilla on käytössään internet ja 85 prosenttia käyttää internetiä päivittäin (SVT: Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö 2013). Erot

erityisesti iän ja koulutustason mukaan tarkasteltuna ovat kuitenkin suuria. Koko maan tilastossa 16 – 44 –vuotiaista 93 – 96 prosenttia käyttää internetiä päivittäin tai lähes päivittäin, mutta vanhemmissa ikäluokissa käyttö putoaa nopeasti. Eläkeläisistä vain runsas kolmasosa käyttää internetiä päivittäin tai lähes päivittäin. Internet ei siis tavoita läheskään kaikkia helsinkiläisiä.

Vaikka verkon merkitys tiedotuksessa on kasvanut, kaupungin viestintä käyttää runsaasti myös perinteisempiä tiedotuskanavia. Kaupunki julkaisee kuudesta vuodessa ilmestyvää Helsinki Info –asukaslehteä, joka jaetaan kaikkiin kotitalouksiin Helsingin alueella. Lehti kertoo kaupungin palveluista ja tapahtumista. Virastot julkaisevat esitteitä, tiedotteita, raportteja ja muuta painettua materiaalia. Viestinnän keinoihin kuuluvat myös eri aihepiireistä ja eri alueilla järjestettävät asukastilaisuudet sekä neuvonta.

Tärkeä viestinnän kanava on lehdistö, radio ja televisio. Kaupungin viestintä pitää yhteyksiä mediaan, myös ilmaisjakelulehtiin, ja välittää uutisia ja muuta aineistoa kaupungin palveluista, päätöksistä ja suunnitelmista. Viestimet kertovat Helsingin asioista omien valintojensa mukaisesti.

Kaupungin virallisten kuulutusten julkaiseminen on kilpailutettu valtuustokausiksi. Kuluvan valtuustokauden ajan ne julkaistaan Helsingin Sanomissa, Metrossa ja Hufvudstadsbladetissa. Virastot voivat julkaista oman valintansa mukaan mainoksia lehdissä. Jotkin kaupungin organisaatiot ovat julkaisseet lehdissä toimintaansa esitteleviä liitteitä, jolloin kyseessä on ilmoitustilan ostaminen.

Kaupungin viestinnän ohjeiden mukaan kaupungin viestinnän tulee suhtautua tiedotusvälineisiin tasapuolisesti ja välittää tiedotteensa kaikille välineille samanaikaisesti ja mitään tiedotusvälinettä suosimatta. Jonkin tai joidenkin tiedotusvälineen erityiskohtelu, mitä aloite käytännössä tarkoittaisi, ei ole mahdollista.

Rakennusviraston ja Metron yhteistyönä syntynyt Pitäiskö fiksata –palvelu, johon aloitteessa viitataan, on pilotti, joka sai tukea EU:n jo päättyneeltä CitySDK-hankkeelta. Palvelussa lukijoiden palaute kanavoituu Metron kautta rakennusvirastoon ja Metron sivuille päivittyvä tieto siitä, mihin palaute on johtanut. Järjestelmä edellytti ulkoisen rajapinnan rakentamista kaupungin palautejärjestelmään. Rajapinta on sovittaessa muidenkin käytettävissä. Tällä hetkellä ulkoisia käyttäjiä on viisi. Rakennusviraston kokemukset fiksaussivusta ovat myönteisiä. Kaupunki on halukas vastaavanlaiseen yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa. Kaupungin omalla palvelukartalla (www.hel.fi/palvelukartta) palautteita ja niihin annettuja vastauksia on julkaistu jo vuodesta 2008.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

08.09.2014

Kj/4

Viime keväänä alkoi palautteiden ja vastausten julkaisu Helsingin kaupungin kotisivuilla osoitteessa www.hel.fi/palaute.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että viestinnässä otetaan jatkossakin huomioon myös ne helsinkiläiset, jotka eivät käytä internetiä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Tapio Kari, viestintäpäällikkö, puhelin: 040 844 6015
[tapio.kari\(a\)hel.fi](mailto:tapio.kari(a)hel.fi)

Liitteet

- 1 Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 17
- 2 Allekirjoitettu, Kantola Helena valtuustoaloite Kvsto 9.4.2014 asia 17

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/5

§ 873

V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite leikki- ja koirapuistojen puuveistosten korjaamisesta

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 59 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lakkautetun käsityöpajatoiminnan uudelleen käynnistämistä esimerkiksi eri hallintokuntien yhteishankkeena sekä käsityöpajassa valmistettujen leikki- ja koirapuistoihin sijoitettujen puutuotteiden kunnostamista.

Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta 27.11.2013 ja päätti palauttaa aloitteen uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle oli 27.11.2013 seuraava:

”Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että vuonna 2010 valmistuneen konsulttiselvityksen ja sosiaalivirastossa tehdyn kannattavuustarkastelun perustella käsityöpaja lakkautettiin 1.8.2011 lukien ja sen toimintoja yhdistettiin osittain työhönkuntoutusyksikköön.

08.09.2014

Kj/5

Veistosten valmistus on ammattityötä ja se vaatii paljon ohjaajaresursseja. Käsityöpajatoimintana se ei ole kannattavaa. Työhönkuntoutusyksikköä on kehitetty kuntoutuksellisen toiminnan suuntaan, mikä on samalla merkinnyt tuotannollisen toiminnan vähentämistä. Nykyisiä pieniä puuveistoksia pystytään kunnostamaan Pakilan työkeskuksessa. Viheralueiden ylläpidon yhteydessä rakennusvirastolla on mahdollisuus järjestää veistosperinteelle jatkuvuutta. Staran rakennustekniikan konepajalla on puutyöyksikkö, joka on erikoistunut mm. mittatilaustuotteiden, kalusteiden sekä erilaisten puurakenteiden tekemiseen ja korjaamiseen sekä erikoispuusepän töihin. Yksikkö voi pienessä määrin muun toiminnan salliessa toteuttaa yksittäisiä käsityöpajatoiminnan hankkeita.”

Kaupunginhallitus viittaa teknisen palvelun lautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan uusiin lausuntoihin ja toteaa seuraavaa:

Käsityöpajan tekemiä puu- tai betoniveistoksia on jäljellä arviolta alle 200 kappaletta. Veistosten kunnostaminen maksaisi noin 0,3 milj. euroa.

Rakennusvirasto kartoittaa betoniveistosten sijainnin, kunnon, sopivuuden kohteeseen ja korjaustarpeet sekä laatii toimenpiteistä erillisen kunnostussuunnitelman. Mahdollista kunnostusta toteutetaan vuonna 2016 ja sen jälkeen rakennusviraston määrärahojen sallimissa puitteissa, ja rakennusvirasto tilaa tarvittaessa puuveistosten korjauksen sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukselta, Uusix-verstaalta tai Staran puutyöpajalta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 17.06.2014 § 266

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto palautti kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen, joka koski lakkautetun käsityöpajan tuottamien puuveistosten korjaamista leikkipuistoissa ja koira-aitauksissa. Kaupunginvaltuusto evästi uudelleen valmistelua siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla kertaa kaupunginvaltuusto ohjeisti selvitettäväksi, miten kunnostuksessa voitaisiin toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Käsityöpaja siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä rakennusvirastosta osaksi sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikköä 1.1.2009. Siirron jälkeen toteutettiin talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla ulkopuolinen konsulttiselvitys. Sen tuloksena käsityöpaja lakkautettiin 1.8.2011.

Yleisten töiden lautakunta totesi vuonna 2011, että "Käytännössä käsityöpajan lakkauttaminen merkitsee sitä, että Helsingin katu- ja puistoalueilla ei todennäköisesti enää saataisi uniikkeja, paikkaan ja teemaan suunniteltuja erikoistuotteita. Yleisille alueille sijoitettujen käsityöpajan tuotteiden ikääntyessä ne otaksuttavasti jouduttaisiin poistamaan, koska vastaavaa, erikoistunutta huoltopalvelua ei ole tarjolla."

Rakennusviraston arvion mukaan puu- tai betoniveistoksia on jäljellä alle 200 kappaletta, joiden kunnostaminen maksaisi noin 300 000 euroa. Veistosten kunnostamiseen ei ole erikseen budjetoitu rahaa, koska veistoksien kunnostuksista aiheutuneet kustannukset on sisällytetty leikkipuistojen ja koira-aitauksien kunnostusten ja peruskorjaushankkeiden kustannuksiin. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että puu- ja betoniveistosten sijainnit, kunto, sopivuus kohteeseen ja korjaustarpeet on kartoitettava ja toimenpiteistä on laadittava erillinen kunnostussuunnitelma. Veistosten kunnostuksista aiheutuvat tarpeet ja kustannukset on huomioitava rakennusviraston katu- ja puisto-osaston vuoden 2016 talousarviossa. Samoin on selvitettävä, täyttävätkö veistokset sen hetkiset turvallisuusnormit. Myös alueen asukkaiden ja toimijoiden näkemys veistoksista huomioidaan päätettäessä toimenpiteistä.

Rakennusvirasto tilaa tarvittaessa puuveistosten korjauksen kaupungin organisaatioon kuuluvilta sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, Uusix-verstaalta tai Staran puutyöpajalta. Puu- ja betoniveistokset ovat yksilöllisiä tekoavasta johtuen. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että rakennusviraston on kehitettävä yhteistoimintaa tutkimuskeskuksesta, Uusix-verstaasta ja Staran puutyöpajan kanssa siten, että veistosten yksilöllisyys voidaan säilyttää kunnostustoimenpiteistä huolimatta.

Käsittely

17.06.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutokset: Muutetaan lausuntoehdotuksen kappale 5 kuulumaan seuraavasti: "Rakennusviraston arvion mukaan puu- tai betoniveistoksia on jäljellä alle 200 kappaletta, joiden kunnostaminen maksaisi noin 300 000 euroa. Veistosten kunnostamiseen ei ole erikseen budjetoitu rahaa, koska veistoksien kunnostuksista aiheutuneet kustannukset on sisällytetty leikkipuistojen ja koira-aitauksien kunnostusten ja peruskorjaushankkeiden kustannuksiin. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että puu- ja betoniveistosten sijainnit, kunto, sopivuus kohteeseen ja korjaustarpeet on kartoitettava ja toimenpiteistä on laadittava erillinen kunnostussuunnitelma. Veistosten kunnostuksista aiheutuvat tarpeet ja kustannukset on huomioitava rakennusviraston katu- ja puisto-osaston vuoden 2016 talousarviossa. Samoin on selvitettävä, täyttävätkö veistokset sen hetkiset turvallisuusnormit. Myös alueen asukkaiden ja toimijoiden näkemys veistoksista huomioidaan päätettäessä toimenpiteistä."

Muutetaan lausuntoehdotuksen kappale 6 kuulumaan seuraavasti: "Rakennusvirasto tilaa tarvittaessa puuveistosten korjauksen kaupungin organisaatioon kuuluvilta sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, Uusix-verstaalta tai Staran puutyöpajalta. Puu- ja betoniveistokset ovat yksilöllisiä tekoavasta johtuen. Yleisten töiden lautakunta katsoo, että rakennusviraston on kehitettävä yhteistoimintaa tutkimuskeskuksesta, Uusix-verstaasta ja Staran puutyöpajan kanssa siten, että veistosten yksilöllisyys voidaan säilyttää kunnostustoimenpiteistä huolimatta."

Poistetaan lausuntoehdotuksen kappale 7.

27.05.2014 Pöydälle

20.08.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

08.09.2014

Kj/5

Lisätiedot

Petri Arponen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38440
petri.arponen(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 06.02.2014 § 21

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen koskien lakkautetun käsityöpajatoiminnan uudelleen käynnistämistä esim. eri hallintokuntien yhteishankkeena sekä käsityöpajan tekemien leikki- ja koirapuistoissa olevien puutuotteiden kunnostamista. Kaupunginvaltuusto esitti, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja kuinka kunnostus toteutetaan.

Staran rakennustekniikan konepajan puutyöyksikkö voi tilaajan toimeksiannosta ja rahoittamana pienissä määrin muun toiminnan salliessa osallistua puuveistosten kunnan arviointiin ja toteuttaa yksittäisiä kunnostuksia esim. leikki- ja koirapuistojen kunnostamisen yhteydessä. Laajamittainen kunnostustoiminta ei nykyresursseilla ole mahdollista.

26.09.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Kari Haapaniemi, yksikönjohtaja, puhelin: +358931039630
kari.haapaniemi(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 27.11.2013 § 430

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

27.11.2013 Palautettiin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Tuomas Rantanen valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Tuomas Rantasen palautusehdotus hyväksytty.

10 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaupunki tekee systemaattisen arvion siitä, mitkä näistä puu- ja betoniveistoksista kannattaa säästää ja toiminnallisen suunnitelman siitä, millä tavoin kunnostus käytännössä oikeasti toteutetaan. Samalla selvitetään, miten tässä kannattaa toimia yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Jaa-äännet: 3

Risto Rautava, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 76

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Katriina Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Otto

08.09.2014

Kj/5

Lehtipuu, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Pekka Majuri, Silvia Modig, Sami Muttillainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pekka Saarnio, Aura Salla, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Tarja Tenkula, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Tuulikki Vuorinen, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Tyhjä: 3

Sirpa Asko-Seljavaara, Jan D Oker-Blom, Marcus Rantala

Poissa: 3

Eero Heinäluoma, Päivi Storgård, Markku Vuorinen

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.11.2013 § 1191

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Tuomas Rantasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus 27.8.2013

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Aloitteessa esitetään mm., että kaupunki selvittää, millä keinoin käsityöpajan veistoksia voitaisiin kunnostaa, pitää kaupunkitilassa ja tehdä lisää. Myös käsityöpajatoiminnan käynnistämistä uudelleen esimerkiksi hallintokuntien yhteishankkeena esitetään.

Käsityöpaja siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä rakennusvirastosta sosiaaliviraston Työhönkuntoutusyksikköön 1.1.2009. Keväällä 2010 valmistui ulkopuolisen konsulttiyhtiön selvitys, jossa tarkasteltiin sosiaaliviraston pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työhönkuntoutukseen liittyviä työkeskus- ja työpajatoimintoja sekä opetusviraston nuorten työpajatoimintoja. Konsulttiselvityksessä suositeltiin mm. seuraavaa: "Käsityöpaja on toiminnan sisällön näkökulmasta vahvasti vaativiin erikoistuotteisiin painottunut. Sen asema osana valmentavaa ja kuntouttavaa toimintaa on epäselvä. Tämän vuoksi tulisi harkita Käsityöpajan toiminnan lakkauttamista itsenäisenä toimintana ja sen sulauttamista osaksi työhönkuntoutuksen muuta toimintaa."

Kuntouttava työtoiminta tuli lainsäädäntömuutoksen myötä 1.1.2010 alkaen velvoittavaksi myös yli 25-vuotiaille. Työhönkuntoutusyksikköä on kehitetty kuntoutuksellisen toiminnan suuntaan, mikä samalla on merkinnyt tuotannollisen toiminnan vähentämistä.

Mm. edellä kuvatuista syistä ja kustannussyistä sosiaalivirasto on katsonut tarkoituksenmukaiseksi lakkauttaa Käsityöpajan alayksikön ja on yhdistänyt toimintoja osittain Työhönkuntoutusyksikköön 1.8.2011 lukien.

Yhteistyömahdollisuudet nykyisten puuveistosten kunnostamiseksi voidaan selvittää.

Lisätiedot

Katja Rimpilä, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.08.2013 § 272

HEL 2013-007692 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Taustaa

Käsityöpaja siirtyi kaupunginvaltuuston päätöksellä rakennusvirastosta sosiaaliviraston työhönkuntoutusyksikköön 1.1.2009. Siirron jälkeen toteutettiin talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla ulkopuolinen konsulttiselvitys, jossa tarkasteltiin sosiaaliviraston pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työhönkuntoutukseen liittyviä työkeskus- ja työpajatoimintoja sekä opetusviraston nuorten työpajatoimintoja. Käsityöpajan toiminnasta Ramboll Oy:n tekemässä konsulttiselvityksessä suositellaan seuraavaa: ”Käsityöpaja on toiminnan sisällön näkökulmasta vahvasti vaativiin erikoistuotteisiin painottunut. Sen asema osana valmentavaa ja kuntouttavaa toimintaa on epäselvä. Tämän vuoksi tulisi harkita Käsityöpajan toiminnan lakkauttamista itsenäisenä toimintana ja sen sulauttamista osaksi työhönkuntoutuksen muuta toimintaa.”

Konsulttiselvityksen jälkeen sosiaalivirasto tutki tarkemmin mm. toiminnan taloudellista kannattavuutta, tuotevalikoimaa, työtehtävien vaativuutta sekä henkilöstön ja työntekijäasiakkaiden määrää. Selvityksen perusteella sosiaalivirasto katsoi tarkoituksenmukaiseksi lakkauttaa Käsityöpajan 1.8.2011 lukien ja yhdistää toimintoja osittain työhönkuntoutusyksikköön (sosiaalijohtajan päätös 7.1.2011).

Toiminnan sopivuus kuntouttavaksi työtoiminnaksi

Käsityöpajan työtehtävät muodostuivat seuraavista kokonaisuuksista: uusien puuveistosten plastinen veistäminen ja näyttelytyöt (45 %), vanhojen pajatuotteiden huolto ja kunnostus (40 %) sekä betoni- ja metallityöt (15 %). Plastinen veistäminen ja näyttelytyöt olivat vaativia työtehtäviä, joita tekivät vain ammattipuusepät. Korjaustöitä tekivät työllistetyt ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevat henkilöt, joilla oli jo kokemusta puutöistä.

Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveystieteiden ydintehtäviin. Työhönkuntoutusyksikön tehtävänä on kuntouttavien sosiaalipalveluiden järjestäminen. Perustehtävänä ei ole tuotannollinen toiminta, vaan tuotanto kytkeytyy aina osatyökykyisten ja vaikeasti työllistyvien kuntoutumiseen. Käsityöpajan työtehtävät eivät sovellu kuntouttavia työllistymispalveluja tarvitseville ammattitaidottomille asiakkaille, koska tehtävät työt vaatisivat erityistä ammattitaitoa.

Taloudelliset edellytykset

Käsityöpajan toiminnan kulut vuonna 2010 olivat 559 000 euroa ja tulot 223 000 euroa, joten alijäämäksi muodostui 336 000 euroa vuodessa. Edellisen vuoden alijäämä oli 281 000 euroa.

Työntekijäasiakkaita työpajalla oli vuonna 2010 yhteensä 24 henkilöä, joista puolet oli kuntouttavassa työtoiminnassa ja puolet työelämävalmennuksessa. Kerrallaan pajalle mahtui kuusi työntekijäasiakasta. Käsityöpajan toimintapäivän hinta vuonna 2010 oli 277 euroa/päivä. Työhönkuntoutusyksikön keskimääräistä toimintapäivän hinta vuonna 2010 oli 64 euroa/päivä.

Jos Käsityöpaja käynnistettäisiin alkuperäisessä muodossaan uudelleen, toiminnan kulut tulisivat olemaan arviolta 600 000 euroa vuodessa. Käsityöpajatoiminnan kuluja ei pystyttäisi kattamaan myyntituloilla, joten sosiaalipalveluna siitä tulisi kallista verrattuna olemassa olevaan palveluun.

Puuveistosten kunnostus

Rakennusvirasto vastaa puistokalusteidensa huoltamisesta ja kunnostamisesta. Sosiaali- ja terveysviraston Pakilan työkeskus pystyy huoltamaan pienempiä puuveistoksia. Tilan puutteen takia Pakilan työkeskuksessa ei voida toteuttaa suurten puuveistosten, kuten isojen ulkoleikkivälineiden, korjausta. Korjattavaksi on saatu toistaiseksi muutama lahonnut veistos, joiden kunnostaminen on työläämpää ja kalliimpaa kuin uuden vastaavan tekeminen.

Käsityöpajan käynnistäminen yhteistyöhankkeena

Sosiaali- ja terveyslautakunnan mielestä yhteistyön tekeminen muiden hallintokuntien kanssa nykyisten puuveistosten kunnostustöiden osalta on kannatettavaa. Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveysviraston vastuulle. Puuveistosten valmistaminen ei kuulu viraston ydintehtäviin. Käsityöpajatoiminta ei sovellu asiakkaiden kannalta kuntouttavana työtoimintana tehtäväksi työksi. Veistosten valmistus on ammattityötä ja vaatii paljon ohjaajaresursseja. Käsityöpajatoiminnan kuluja ei pystyttäisi kattamaan myyntituloilla, joten sosiaalipalveluna siitä tulisi kallista verrattuna olemassa olevaan palveluun."

Käsittely

20.08.2013 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Marko Rosenholm: Poistetaan lauseet:

(5) "Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveysviraston ydintehtäviin."

(10) "Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe

08.09.2014

Kj/5

tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveysviraston vastuulle.
Puuveistosten valmistaminen ei kuulu viraston ydintehtäviin."

Kannattajat: Hannu Tuominen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Marko Rosenholmin tekemä ja jäsen Hannu Tuomisen kannattama vastaehdotus

"Poistetaan lauseet:

(5) "Käsityöpajassa tehtyjen veistostöiden ei voida katsoa kuuluvan sosiaali- ja terveysviraston ydintehtäviin."

(10) "Puuveistosten valmistusvastuuta lautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi ottaa sosiaali- ja terveysviraston vastuulle. Puuveistosten valmistaminen ei kuulu viraston ydintehtäviin."

Jaa-äännet: 7

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jouko Malinen, Seija Muurinen, Tuomas Nurmela, Tuula Salo, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Laura Nordström, Marko Rosenholm, Hannu Tuominen

Tyhjä: 3

Joonas Leppänen, Mikael Sjövall, Anna Vuorjoki

Poissa: 0

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Leila Palviainen, nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283
leila.palviainen(a)hel.fi
Leena Luhtasela, työllistymisen tuen päällikkö, puhelin: 310 32501
leena.luhtasela(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/6

§ 874

V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite maksuttomasta Citykäymälästä naisille ym.

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että ns. citykäymälöiden invapuoli muutettaisiin maksuttomaksi.

Kaupunginvaltuusto käsitteli aloitetta 26.2.2014 ja päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että valtuusto kannattaa maksutonta yleistä vessaa myös daameille, vauvoille sekä liikuntarajoitteisille ja on aloitteen hyväksymisen kannalla.

Kaupunginhallituksen vastaus aloitteeseen oli tuolloin seuraava:

"Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 36 kpl. Käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 snt ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoarin käyttö on maksutonta.

Kaupunginhallitus pitää käymälämaksun säilyttämistä perusteltuna. Aloitteen hyväksyminen merkitsisi käytännössä yleisten käymälöiden maksullisuudesta luopumista kaikkien käyttäjien osalta."

Kaupunginhallitus viittaa yleisten töiden lautakunnan uuteen lausuntoon ja toteaa, että rakennusvirasto ylläpitää tällä hetkellä 37

08.09.2014

Kj/6

leasing-periaatteella hankittua, yleiseen käyttöön tarkoitettua käymäläyksikköä. Nyt käytössä olevassa city-käymälämallissa esteetön wc-puoli on maksullinen ja toimii myös lastenhoitotilana. Pisoaripuoli on maksuton, ja se soveltuu sekä miehille että naisille. Lisäksi Sofiankatu 2:ssa sijaitsee valvottu yleinen käymälä. Rakennusviraston lisäksi liikuntaviraston ja liikennelaitoksen hallinnassa on yleisiä käymälöitä.

Kaupungin saamat tulot rahastuksesta ovat noin 30 000 euroa/vuosi, jolla saadaan katettua osa käyttökustannuksista. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa ei ole perusteltua luopua näistä tuloista.

Yhtenä perusteena maksullisuudelle on ollut se, että käymälät pysyvät siistimpinä, kun mahdollisuutta epäasialliseen oleskeluun on rajoitettu. Käymälämaksun perimisen jatkaminen on edelleen perusteltua tästä näkökulmasta.

Kaupunginhallitus ei kannata maksusta luopumista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 27.05.2014 § 214

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kpl. Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Pisoarin käyttö on maksutonta. Kaupungin saamat tulot rahastuksesta ovat noin 30 000 euroa/vuosi, jolla saadaan katettua osa käyttökustannuksista. Lisäksi käymälämaksun jatkaminen tukee sitä, että käymälät pysyvät siistimpinä, kun mahdollisuutta epäasialliseen oleskeluun on rajoitettu.

Yleisten töiden lautakunta ei puolla Sami Muttilaisen aloitetta City-käymälöitten muuttamisesta maksuttomiksi.

Käsittely

27.05.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Muutetaan päätösehdotuksen kolmas kappale seuraavaan muotoon: "Yleisten töiden lautakunta ei puolla Sami Muttilaisen aloitetta City-käymälöitten muuttamisesta maksuttomiksi."

Vastaehdotus:

Henrik Nyholm: (1) Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

(2) Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kappaletta.

(3) Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoarin käyttö on maksutonta.

(4) Kaupungin saamat tulot käymälämaksuista ovat noin 30 000 euroa/vuosi ja ylläpitokustannukset noin 1,1 miljoonaa euroa/vuosi. Rahastusautomaatin ylläpito sekä alihankkijan toimesta tapahtuva rahojen tilittäminen kaupungille jo itsessään "syö" osan tuloista. Lisäksi ajoittain on ilmennyt rahastusautomaatteihin murtautumisia. Viimeksi syksyllä 2013 muutamasta kohteesta oli rahoja hävinnyt. Tulot ovat merkityksettä suhteutettuna nykyisen palvelun kustannuksiin. Huomioitavaa on myös se, että maksuttomuus tukee sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista.

(5) Maksuton käymälätarjonta tukee kaupungin tavoitetta turistiystävällisenä kohteena ja madaltaa kynnystä käyttää käymälöitä, esimerkiksi kolikoiden puutteen takia.

(6) Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin perustelu ja kannattaa ns. City-käymälöiden muuttamista maksuttomiksi.

Kannattajat: Antti Möller

08.09.2014

Kj/6

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esittelijän muutetun esityksen mukaan

EI-ehdotus:

(1) Yleisten töiden lautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

(2) Helsingin yleisessä käymäläverkossa on ns. City-käymälöitä yhteensä 37 kappaletta.

(3) Nykyisellään käymälämaksu ns. "invapuolelle" on 50 senttiä ja maksu tapahtuu ovelta olevan sähköisen rahastusautomaatin avulla. Pisoaarin käyttö on maksutonta.

(4) Kaupungin saamat tulot käymälämaksuista ovat noin 30 000 euroa/vuosi ja ylläpitokustannukset noin 1,1 miljoonaa euroa/vuosi. Rahastusautomaatin ylläpito sekä alihankkijan toimesta tapahtuva rahojen tilittäminen kaupungille jo itsessään "syö" osan tuloista. Lisäksi ajoittain on ilmennyt rahastusautomaatteihin murtautumisia. Viimeksi syksyllä 2013 muutamasta kohteesta oli rahoja hävinnyt. Tulot ovat merkityksettä suhteutettuna nykyisen palvelun kustannuksiin. Huomioitavaa on myös se, että maksuttomuus tukee sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista.

(5) Maksuton käymälätarjonta tukee kaupungin tavoitetta turistiystävällisenä kohteena ja madaltaa kynnystä käyttää käymälöitä, esimerkiksi kolikoiden puutteen takia.

(6) Yleisten töiden lautakunta puoltaa aloitteen hyväksymistä edellä esitetyin perustelu ja kannattaa ns. City-käymälöiden muuttamista maksuttomiksi.

Jaa-äännet: 4

Matti Kopra, Jarmo Nieminen, Dennis Pasterstein, Mikko Virkamäki

Ei-äännet: 2

Antti Möller, Henrik Nyholm

Tyhjä: 1

Tuomo Valokainen

Poissa: 2

Joona Iso-Lotila, Pörrö Sahlberg

06.05.2014 Ehdotuksen mukaan

26.11.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

08.09.2014

Kj/6

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Ari-Pekka Muilu, projektipäällikkö, puhelin: 310 39657
aripekka.muilu(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 26.02.2014 § 60

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.02.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Sami Muttilainen valtuutettu Helena Kantolan kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että valtuusto kannattaa maksutonta yleistä vessaa myös daameille, vauvoille sekä liikuntarajoitteisille ja on aloitteen hyväksymisen kannalla.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Sami Muttilaisen palautusehdotus hyväksytty.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Valtuusto kannattaa maksutonta yleistä vessaa myös daameille, vauvoille sekä liikuntarajoitteisille ja on aloitteen hyväksymisen kannalla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Jaa-äännet: 34

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Patrik Gayer, Fatbardhe Hetemaj, Suzan Ikävalko, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Sara Paavolainen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 37

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Yrjö Hakanen, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Emma Kari, Dan Koivulaakso, Harri Lindell, Päivi Lipponen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Terhi Mäki, Tom Packalén, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 12

Gunvor Brettschneider, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Ville Jalovaara, Otso Kivekäs, Tuuli Kousa, Björn Månsson, Hannu Oskala, Erkki Perälä, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa

Poissa: 2

Eero Heinäluoma, Jan D Oker-Blom

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 17.02.2014 § 196

HEL 2013-012359 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/6

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.02.2014 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/7

§ 875

V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Seppo Kanervan aloite ravintoloiden terassiongelmien käsittelemisestä

HEL 2014-002640 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Seppo Kanervan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seppo Kanervan aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seppo Kanerva ja kymmenen muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että ravintoloiden ulkoterasseja koskevat ongelmat otetaan käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että yleisten töiden lautakunta on 4.6.2013 ja 1.4.2014 päättänyt terasseja koskevasta ohjeistuksesta. Ohjeistuksessa kerrotaan, mitä liiketilan edustalle voidaan pystyttää ilman erillistä toimenpidelupaa. Ohjeistus auttaa ottamaan huomioon liikenne, alueen turvallinen käyttö sekä viihtyisä yleisilme. Tarkoituksena ei ole yhdenmukaistaa terasseja, vaan yrittäjällä on edelleen monia tapoja toteuttaa mieleisensä terassi.

Kalusteiden, rakenteiden, päivänvarjojen ja markiisien kaupunkikuvaan sopivuutta arvioi viime kädessä rakennusvalvontaviranomainen. Ympäristöviranomainen arvioi terveellisyyttä ja poliisi valvoo yleistä turvallisuutta ja järjestystä.

08.09.2014

Kj/7

Uuden ohjeistuksen myötä pieniltä terasseilta ei peritä maksua, mikä parantaa mahdollisuuksia toteuttaa tällaisia ulkotarjoilupisteitä kaupunkiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Seppo Kanervan aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 13.05.2014 § 191

HEL 2014-002640 T 00 00 03

HEL 2012-009813

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleisten töiden lautakunta on 4.6.2013 § 254 ja 1.4.2014 § 136 päättänyt terasseja koskevasta ohjeistuksesta. Päätösten välissä eri tahot ilmaisivat muutostarpeita liittyen ohjeistukseen. Esimerkiksi matkailu- ja ravintola-alan yrittäjiä edustava MaRa ry ilmaisi yrittäjän näkökulmasta tarpeita muutoksiin. Terassiohjeistusta käsiteltiin seminaarissa 4.3.2014, jossa asiaa tarkasteltiin vahvasti myös yrittäjän näkökulmasta.

Terassiohjeistus ei tarkoita aloitteessa mainittua terassien standardisointia tai yhdenmukaistamista eikä sitä, että meksikolaisen ravintolan kalustuksen tulisi olla välttämättä ”perushärmäläistä”. Yrittäjällä on runsaasti vaihtoehtoja toteuttaa mieleisensä terassi esimerkiksi materiaali- ja värivalinnoilla.

Joitakin vähimmäisvaatimuksia terarasseille kuitenkin asetetaan. Sellaisia ovat esimerkiksi jalankulkualueelle jätettävä 150 cm vapaa

08.09.2014

Kj/7

kulkuväylä, tai vaatimus siitä, että terassin on oltava ilmeeltään siisti. Lautakunnan mielestä on tärkeää huolehtia myös siitä, että yleiset alueet pysyvät riittävästi ja turvallisesti kaikkien käytettävissä siitä huolimatta, että yleiselle alueelle toivotaan paljon terasseja.

Terassit tarvitsevat usein myös rakennusvalvontaviranomaisen toimenpideluvan, jonka myöntämisen yhteydessä arvioidaan myös terassin vaikutusta kaupunkikuvaan.

Yleisten töiden lautakunnan tarkoituksena ei ole ollut hankaloittaa ravintolan terassin pitämistä, päinvastoin. Yleisten töiden lautakunta on esimerkiksi poistanut maksun pieniltä terasseilta ja kannustaa näin kahviloita ja ravintoloita piristämään kaupunkia myös taloudellisesti hankalana aikana.

Esittelijä

osastopäällikkö
Pekka Henttonen

Lisätiedot

Jussi Puutio, lakimies, puhelin: 310 38656
jussi.puutio(a)hel.fi
Päivi Halme, arkkitehti, puhelin: 310 38367
paivi.halme(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/8

§ 876

**V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite
ajoratamerkintöjen korjaamisesta**

HEL 2014-003362 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ryhtyisi korjaamaan ajoratamerkintöjä.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että rakennusvirasto korjaa ajoratamerkintöjä vuosittain kaikissa kaupunginosissa. Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeimmät merkinnät uusitaan ensin. Vuosittaiset korjaukset aloitetaan vilkkaasti liikennöidyiltä kaduilta. Töiden toteuttamisessa huomioidaan myös uudelleenpäällystystyöt, joita suoritetaan tänä kesänä mm. Helsinginkadulla, Mannerheimintiellä ja Mäkelänkadulla. Uudelleenpäällystyskohteissa ajoratamerkinnät tehdään päällystysten jälkeen.

Kunnossapidon niukat määrärahat rajoittavat ajoratamerkintöjen korjaamista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/8

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 20.05.2014 § 201

HEL 2014-003362 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rakennusvirasto korjaa ajoratamerkintöjä vuosittain kaikissa kaupunginosissa. Merkintäurakat on kilpailutettu ja ne käynnistyvät toukokuussa. Korjaustöitä tehdään koko kesäkausi. Korjaustöitä ei voi kuitenkaan suorittaa asfaltin ollessa märkä tai pakkassäällä myöhään syksyllä, koska työn lopputulos ei ole laadultaan ja kestävydeltään riittävän hyvä.

Menneen talven jälkeen ajoratamerkinnät ovat vähäisestä lumesta johtuen normaalia kuluneempia. Suojaavaa lumipolannetta on kuitenkin ollut erittäin vähän, jonka vuoksi merkinnät ovat olleet normaalia suuremman kulutusrasituksen kohteena.

Liikenneturvallisuuden kannalta tärkeimmät ajoratamerkinnät uusitaan ensin. Vuosittaiset korjaustyöt aloitetaan vilkkaasti liikennöidyiltä kaduilta ja katukohteista joissa on paljon kevyttä liikennettä. Merkintöjen kunnostustöiden kannalta tärkeitä kohteita ovat myös koulujen ja vanhainkotien lähiympäristöt. Töiden toteuttamisessa huomioidaan lisäksi kesän uudelleenpäällystystyöt, joita suoritetaan tänä kesänä muun muassa Helsinginkadulla, Mannerheimintiellä ja Mäkeläkadulla.

Uudelleenpäällystyskohteissa ajoratamerkinnät tehdään päällystystöiden jälkeen. Ajoratojen tasaisuus ja päällysteiden hyvä kunto parantavat merkintöjen massan levitystä ja valmiiden merkintöjen säilyvyyttä. Vuosittain pienentynyt uudelleenpäällystysten määräraha

08.09.2014

Kj/8

heikentää merkintöjen laatua. Ajoratamerkintöjen osalta pienentyneet katujen kunnossapitorahat johtavat ensimmäisenä pienempien katujen merkintöjen huonontumiseen, koska kunnossapitotöitä joudutaan keskittämään vilkkaasti liikennöidyille kaduille.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Tomi Laine, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 39762
tomi.m.laine(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/9

§ 877

V 24.9.2014, Ryj / Valtuutettu Tomi Sevanderin aloite kaupungin omistamien ajoneuvojen käyttöasteen parantamisesta

HEL 2014-004981 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Tomi Sevanderin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Tomi Sevanderin aloite
- 2 Liikuntalautakunnan pöytäkirjanote10.6.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tomi Sevander ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin ajoneuvojen käyttöastetta parannettaisiin ja ajoneuvojen hankinta ja hallinnointi keskitettäisiin yhdelle taholle.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että osa virastoista ja liikelaitoksista ostaa ja hallinnoi ajoneuvoja itse. Osa virastoista ja liikelaitoksista käyttää rakentamispalvelun (Stara) järjestämää ajoneuvokalustoa ja ajoneuvoihin liittyviä palveluja.

Kaupungin koko ajoneuvokaluston hankinnan ja hallinnoinnin keskittämisellä on mahdollista parantaa ajoneuvojen käyttöastetta sekä kustannustehokkuutta. Kaupunginkanslian tarkoituksena on yhteistyössä rakentamispalvelun sekä muiden ajoneuvokaluston kannalta keskeisten virastojen ja laitosten kanssa ryhtyä toimenpiteisiin kaupungin ajoneuvojen hankinnan ja hallinnoinnin keskittämiseksi yhdelle taholle.

08.09.2014

Kj/9

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Tomi Sevanderin aloite
- 2 Liikuntalautakunnan pöytäkirjanote10.6.2014

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.06.2014 § 272

HEL 2014-004981 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Tomi Sevanderin ym. ajoneuvojen käyttöasteen parantamista koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Sosiaali- ja terveystoimisto omistaa 90 ajoneuvoa, joista henkilöautoja on 47, inva-varusteisia autoja 17, traktoreita 8 ja muita ajoneuvoja 18. Lisäksi virasto vuokraa Helsingin kaupungin rakennuspalvelun (STARA) logistiikkaosastolta kotihoidon käyttöön 167 autoa.

Sosiaali- ja terveystoimiston tavoitteena on vuoden 2014 aikana keskittää omistamiensa ajoneuvojen hallinta Helsingin kaupungin rakennuspalvelun (STARA) logistiikkaosastolle, joka tulee vastaamaan viraston ajoneuvojen koordinoinnista, hankinnasta, ylläpidon järjestämisestä niiden koko elinkaaren ajan sekä ajoneuvojen resursoinnista ja niiden keskitetystä poistomyynnistä, kun viraston omistamista ajoneuvoista päätetään luopua. Keskittämällä parannetaan viraston ajoneuvojen kustannustehokkuutta ja vapautetaan työaikaa viraston ydintoimintaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää Helsingin kaupungin omistamien ajoneuvojen käyttöasteen parantamista tärkeänä ja toteaa, että virastossa on ryhdytty jo aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin hankinnan ja hallinnoinnin keskittämiseksi yhdelle taholle.”

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/9

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Ann-Marie Turtiainen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 42692
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 17.06.2014 § 260

HEL 2014-004981 T 00 00 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin rakentamispalvelu (Stara) järjestää ajoneuvokalustoa ja ajoneuvoihin liittyviä palveluja kaupungin eri virastojen ja liikelaitosten käyttöön.

Rakennusvirasto hankkii ajoneuvokalustonsa ja ajoneuvoihin liittyvät palvelut Staralta.

Rakennusviraston eri osastojen työyksiköissä on käytössä 41 valtuustoaloitteessa tarkoitettua ajoneuvoa. Ajoneuvot ovat Staralta vuokrattuja ja ne on otettu käyttöön vuosina 2008 – 2013.

Pysäköinninvalvonnan käytössä olevilla 14 autolla, jotka on otettu käyttöön vuosina 2008 - 2011, ajetaan jokaisella 5 – 7 päivänä viikossa klo 6 – 22 välisenä aikana. Autoilla on ajettu noin 50 000 – 100 000 kilometriä. Palveluosaston alueiden käytön valvontayksikössä on 15 autoa, joita käytetään työpäivän työajasta 60 – 70 % valvonnan tehtävien suorittamiseen. Muiden viraston käytössä olevien autojen: HKR-Rakennuttaja (5 kpl), hallinto-osaston yhteiskäyttöautot (6 kpl), arkkitehtiosasto (1 kpl) käyttöasteet ovat noin 40 - 50 % työpäivästä.

Autojen keskimääräinen käyttöikä on ajosuoritteesta riippuen 6 - 10 vuotta.

Yleisten töiden lautakunta pitää tärkeänä Helsingin kaupungin omistamien ajoneuvojen käyttöasteen parantamista. Lautakunta puoltaa aloitteessa esitettyä ajoneuvojen hankinnan ja hallinnan keskittämistä yhdelle taholle autokannan tarpeellisuuden koordinoimiseksi ja kaupungin ajoneuvojen yhteiskäyttömahdollisuuksien lisäämiseksi kaupungin eri virastoissa ja liikelaitoksissa.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/9

kaupungininsinööri
Raimo K Saarinen

Lisätiedot

Antti Rautiainen, lakimies, puhelin: 310 38503
antti.rautiainen(a)hel.fi

Teknisen palvelun lautakunta 12.06.2014 § 121

HEL 2014-004981 T 00 00 03

Lausunto

Teknisen palvelun lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Kaupunki investoi vuosittain lähes 2 miljoonaa euroa uuden kevyen ajoneuvokaluston hankintaan. Nykyisin ajoneuvojen hankintaa ja hallinnointia ei ole riittävästi keskitetty, jotta kaupungin omistamaa ajoneuvokantaa voitaisiin hallinnoida ja käyttää mahdollisimman tehokkaasti.

Teknisen palvelun lautakunta pitää tärkeänä Helsingin kaupungin omistamien ajoneuvojen käyttöasteen parantamista. Tehokkaimpana keinona kohottaa kaupungin ajoneuvokannan käyttöastetta lautakunta näkee ajoneuvojen hankinnan ja hallinnan keskittämisen yhdelle vastuutaholle, joka vastaa Helsingin ajoneuvokaluston koordinoinnista, ajoneuvojen hankinnasta, ajoneuvokaluston ja sen käytön kehittämisestä, ajoneuvokannan ylläpidon järjestämisestä koko elinkaaren ajaksi, ajoneuvojen resursoinnista sekä ajoneuvojen keskitetystä poistomyynnistä kun kaupungin omistamasta ajoneuvosta päätetään luopua. Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä autokannan tarpeellisuuden koordinointia ja kaupungin ajoneuvokannan yhteiskäyttömahdollisuuksien lisäämistä Helsingin kaupungin eri virastoissa ja liikelaitoksissa sekä eri hallintokuntien välillä.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Sami Aherva, yksikönjohtaja, puhelin: 310 78571
sami.aherva(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 10.06.2014 § 116

HEL 2014-004981 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/9

Lausunto

Liikuntalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Tomi Sevanderin ym. valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että kaupungin tulisi ryhtyä toimenpiteisiin, jotta ajoneuvojen käyttöastetta saataisiin parannettua.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Kirsti Laine, osastopäällikkö, puhelin: 310 87751
kirsti.laine(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/10

§ 878

F 24.9.2014, Kaj / Den av ledamoten Gunvor Brettschneider väckta motionen om bevarande av värdefulla byggnader

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Gunvor Brettschneider väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Gunvor Brettschneider valtuustoaloite (allekirjoittamaton)
- 2 Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18 (suomeksi)
- 3 Allekirjoitettu, Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18
- 4 Rakennuslautakunta 1.7.2014 § 211

Utdrag

Utdrag
Rakennuslautakunta

Bilagor till utdrag
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Gunvor Brettschneider och 10 andra ledamöter föreslår i sin motion att en plan uppgörs för att bevara historiska och värdefulla byggnader och att det aktivt söks nya användningsändamål för byggnaderna. I motionen nämns Maria sjukhus, Drumsö gård och Mejlans konstmuseum.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden har ett flertal utvecklingsprojekt på gång, också sådana som gäller värdefulla fastigheter såsom sjukhusfastigheter. Med hänvisning till utlåtandena från

byggnadsnämnden, fastighetsnämnden, stadsplaneringsnämnden och stadsmuseet är det skäl för staden att utarbeta en plan i syfte av bevara värdefulla byggnader i stadens ägo och utveckla dem för nya ändamål. Det är ändamålsenligt att förena detta arbete med arbetet kring nätet av servicelokaler i den av lokalcentralen koordinerade arbetsgruppen för administrationen av servicelokaler.

De äldsta delarna av Lappvikens och Maria sjukhus, liksom också Drumsö gård, vilka nämns i motionen, hör till dem av stadens värdefulla byggnader som är skyddade i detaljplanen. Lokalcentralen för just nu förhandlingar om vem som ska bli ny ägare till Drumsö gård och hur fastigheten ska användas. Mejlans konstmuseum är inte skyddat i detaljplanen och fastigheten har inte värderats.

Staden äger en betydande mängd byggnader, av vilka en del är skyddade och en del klassificerade som värdefulla. Staden måste således underhålla sitt byggnadsbestånd planmässigt och visa andra fastighetsägare exempel. Staden är som ägare inte i särställning när det gäller byggnadstillsynen. Lokalcentralen sörjer för att lokalerna i stadens ägo bevarar sitt bruksvärde. För reparationsprojekt finns det i lokalcentralens budget en årlig reservering på 130 miljoner euro. Anslaget för reparationsprojekt är också förknippat med målet att sälja lokaler som inte behövs för stadens egen verksamhet, vilket innebär att anslaget för reparationer kan minskas. Vid finansieringen av reparationer prioriteras byggnader där staden har egen verksamhet (skolor, daghem och sjukhus). Vid finansieringen av reparationer prioriteras sådana som är nödvändiga med tanke på säkerheten och hälsan (skolor, daghem och sjukhus). I lokalcentralens reparationsanslag finns en betydande andel för ospecificerade reparationsprojekt, och den kan också användas för eventuella reparationer i värdefulla byggnader i syfte att förhindra att byggnaden skadas.

Att byggnader används och får fortgående underhåll och service är den viktigaste förutsättningen för att de ska bevaras. Lokalcentralen utvecklar kontinuerligt stadens byggnadsbestånd genom att söka nya hyrestagare för tomma lokaler, genom att planera omdisponeringar av lokalerna och genom att föreslå planläggaren detaljplaneändringar som behövs för en ändring av verksamheten. När det gäller att avstå från kulturhistoriskt värdefulla byggnader eller planera ny verksamhet för dessa samarbetar lokalcentralen med bl.a. stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning, stadsplaneringskontoret, stadsmuseet, räddningsverket, miljöcentralen och byggnadstillsynsverket.

Stadsstyrelsen konstaterar att den av lokalcentralen koordinerade arbetsgruppen för administrationen av servicelokaler har som ett mål

för år 2014 att utöver det egentliga arbetet kring nätet av servicelokaler också utveckla verksamhetsmodeller för användningen och underhållet av det befintliga byggnadsbeståndet, särskilt av värdefulla byggnader, och att utveckla de mål som ställs för dessa, så att hela byggnadsbeståndet kan utnyttjas effektivt i planeringen av nätet av servicelokaler. Verksamhetsmodellen kommer att utvecklas också med beaktande av förslaget i fullmäktigemotionen att utarbeta en plan för de värdefulla byggnader som staden äger och att aktivt söka nya användningsändamål för dem. Dessutom fastslås de anmärkningsvärt värdefulla byggnader som av historiska eller andra skäl bör bevaras i stadens ägo och för vilka det bör utvecklas verksamhetsmodeller för användningen och underhållet. Andra lokaler som inte behövs för stadens egen verksamhet bör i första hand överlåtas genom försäljning, så att försäljningsmålen kan nås, behovet av reparationer i byggnadsbeståndet minskas och underhållsresurser frigöras för andra objekt. I fråga om de värdefulla byggnader som säljs säkerställs det att eventuella skyddsmål beaktas. Av denna anledning är det ofta ändamålsenligt att bevara marken i stadens ägo. Temporär användning av lokaler är möjlig, om den inte binder den fortsatta utvecklingen av byggnaden.

Föredragande

stadsdirektör
Jussi Pajunen

Upplysningar

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Gunvor Brettschneider valtuustoaloite (allekirjoittamaton)
- 2 Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18 (suomeksi)
- 3 Allekirjoitettu, Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18
- 4 Rakennuslautakunta 1.7.2014 § 211

Utdrag

Utdrag
Rakennuslautakunta

Bilagor till utdrag
Muutoksenhakukielto, valmistelu

För kännedom

Kiinteistölautakunta
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunginmuseo

Beslutshistoria

Kiinteistölautakunta 26.06.2014 § 352

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Gunvor Brettschneiderin valtuustoaloitteesta, joka koskee kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämistä, seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskuksen tehtävänä on kaupungin omistamista kiinteistöstä huolehtiminen. Omistajalla on velvollisuus säilyttää kiinteistön arvo ja kunto.

Tilakeskus hoitaa tehtävää ostamalla, myymällä, vuokraamalla, korjaamalla ja kehittämällä kaupungin tiloja. Tilakeskus huolehtii tilojen käyttöarvon säilyttämisestä suunnitelmallisella ylläpidolla (isännöintipalvelut). Kiinteistöomaisuuden tekninen arvo on noin 5,2 miljardia euroa.

Tilakeskuksen investointeihin on talousarviossa varattu vuosittain noin 50 miljoonaa euroa uudisrakentamishankkeisiin ja noin 130 miljoonaa euroa korjaushankkeisiin. Kiinteistöjen vuosittainen kuluma on noin 170 miljoonaa euroa. Korjausvelka kasvaa joka vuosi noin 40 miljoonalla eurolla eli kiinteistöjen arvo laskee. Korjausvelka viittaa rahamäärään, joka tulisi panostaa rakennuksiin nykyisten korjausten lisäksi, jotta niiden kunto olisi käytön kannalta riittävän hyvä rakennuksen ikä huomioon ottaen.

Koska korjausrahoitusta on niukasti, korjaukset on priorisoitu terveellisyyden ja turvallisuuden mukaan. Tilakeskus huolehtii ensisijaisesti niiden tilojen ylläpidosta ja peruskorjauksista, joissa kaupungilla on omaa toimintaa, kuten Helsingin kaupungin koulut, päiväkodit ja sairaalat.

Tilakeskus vuokraa 3 000 toimitilaa. Näistä noin 1 650 vuokrasopimusta on kaupungin virastoille sekä noin 1 500 vuokrasopimusta yrityksille ja yhteisöille. Lisäksi tilakeskus vuokraa 7 700 työsuhde- ja sosiaalitoimen tukiasuntoa.

Hallintokuntien eli tilakeskuksen vuokralaisten tilantarpeet muuttuvat useista syistä. Palveluverkot muuttuvat, palvelutarpeet muuttuvat tai toiminta saattaa muuttua. Kaikkia tilamuutoksia vanhoihin rakennuksiin ei voida toteuttaa tai uudet tarpeet sijoitetaan palveluverkon mukaisesti uuteen paikkaan. Uusien tarpeiden ja uuden tekniikan sijoittaminen rakennustaiteellisesti arvokkaaseen rakennukseen tulee usein erittäin

kalliiksi. Usein nykyaikainen toiminta vaatisi raskaan peruskorjauksen, joka muuttaisi liikaa rakennuksen rakennustaiteellisia arvoja. Kun toiminta siirtyy muihin tiloihin, jää rakennus tyhjilleen. Mikäli tilakeskus ei löydä kaupungin omista hallintokunnista kiinteistöön uutta käyttäjää, tilakeskus esittää rakennusta myyntilistalle. Tilakeskus ei tässä taloudellisessa tilanteessa voi investoida tarpeettomaan rakennukseen.

Rakennusten tuottavuustavoitteita määriteltäessä tulisi myös ottaa huomioon niiden kulttuurihistorialliset arvot ja ominaispiirteet laskettaessa rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten pääoman tuotto prosenttia tai poistaa se kokonaan ja tämä tulisi ottaa huomioon tilakeskuksen toimintakatetavoitteessa. Arvorakennukset eivät taivu tiloiltaan samaan tehokkuuteen kuin uudisrakennukset.

Kiinteistölautakunta on 6.9.2012 linjannut kaupungin omistamien kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myynnin yleisperiaatteet:

- Asuinpientalot, joissa on vain ulkopuolisia vuokrauksia.
- Muut pientalot, jotka ovat tyhjänä tai joissa on ulkopuolinen käyttäjä.
- Toimitilaosakkeet yhtiöissä, joissa kaupungin omistus alle 50 %.
- Muut toimitilaosakkeet, joita ei tarvita kaupungin käyttöön.
- Suoraan omistetut rakennukset, joille ei ole tiedossa omaa käyttöä.

Jotta tyhjät kiinteistöt eivät tuhoutuisi ylläpidon ja korjausten puutteessa, on tilakeskus ehdottanut niitä myytäväksi yksityisille ja muille toimijoille, jotka huolehtivat rakennusten korjauksista.

Rakennusten käyttö sekä niiden jatkuva kunnossapito ja huolto ovat niiden säilymisen tärkein edellytys. Tilakeskus kehittää rakennuskantaansa koko ajan etsimällä tyhjiille tiloille uusia vuokralaisia, laatimalla tiloille käyttötarkoituksen muutoksia sekä ehdottamalla kaavoittajalle toiminnan muutoksen takia tarvittavia asemakaavamuutoksia.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista luovuttaessa tai niiden uutta käyttöä suunniteltaessa tilakeskus tekee yhteistyötä mm. kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon, pelastusviranomaisen, ympäristökeskuksen sekä rakennusvalvontaviraston kanssa.

Tilakeskuksen koordinoiman palvelutilojen tilahallinta -työryhmän vuodelle 2014 asetettuna tavoitteena on varsinaisen palvelutilaverkkotyön lisäksi olemassa olevan rakennuskannan ja etenkin arvorakennusten käyttämisen ja ylläpidon toimintamallien sekä

niille asetettavien tavoitteiden kehittäminen siten, että koko rakennuskantaa voidaan hyödyntää tehokkaasti palvelutilaverkon suunnittelussa.

Toimintamallin kehittämisessä tullaan huomioimaan myös valtuustoaloitteessa esitetty kannatettava ajatus suunnitelman laatimisesta kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämiseksi sekä uusien käyttötarkoitusten aktiivisesta etsimisestä niille. Lisäksi tulisi määrittää sellaiset huomattavan arvokkaat rakennukset, joiden tulisi historiallisista tai muista syistä säilyä kaupungin omistuksessa, ja kehittää niiden käyttämisen sekä ylläpidon toimintamalleja.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi
Arto Hiltunen, tilakeskuksen päällikkö, puhelin: 310 31854
arto.hiltunen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 13.6.2014

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Gunvor Brettschneiderin valtuustoaloitteesta arvorakennusten säilyttämisestä.

Helsingin kaupunginmuseo on Keski-Uudenmaan maakuntamuseona solminut vuonna 2008 yhteistyö- ja työnjakosopimuksen Museoviraston kanssa kulttuuriympäristön vaalimisesta. Kaupunginmuseo toimii kulttuuriympäristön vaalimisen asiantuntijaviranomaisena Helsingissä ja kuudessa Keski-Uudenmaan kunnassa. Sopimus velvoittaa Helsingin kaupunginmuseota myös toimimaan aktiivisesti resurssiensa puitteissa oman kuntansa hallussa olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen, puistojen ja muiden rakennettujen alueiden esimerkilliseksi vaalimiseksi. Kiinteistöviraston tilakeskus edustaa Helsingissä omistajaa ja päättää rakennusten myymisestä, korjauksista, huollosta ja kunnossapidosta.

Valtuustoaloitteessa esitetty ajatus, että kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämiseksi laaditaan suunnitelma ja kiinteistöille etsitään aktiivisesti uudet käyttötarkoitukset, on hyvä ja kannatettava.

Taloudellisten resurssien niukkuus vaikuttaa sekä valtion että kuntien omistajapolitiikkaan. Tuottamattomista kiinteistöistä halutaan eron

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

myymällä niitä yksityisille tai purkamalla. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista luovuttaessa ja niiden uutta käyttöä suunniteltaessa tulisi eri hallintokuntien, tilakeskuksen, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon ja rakennusvalvonnan tehdä ennakoivaa yhteistyötä, valintaa ja priorisointia. Rakennusten tuottavuustavoitteita määriteltäessä tulisi myös ottaa huomioon niiden kulttuurihistorialliset arvot ja ominaispiirteet. Arvorakennukset eivät välttämättä taivu tiloiltaan samaan tehokkuuteen kuin uudisrakennukset.

Rakennusten käyttö, jatkuva kunnossapito ja huolto ovat niiden säilymisen tärkein edellytys. Tyhjilleen jäävien rakennusten ja ympäristöjen väliaikainen käyttö ja innovatiivinen uudelleenkäyttö voi olla myös suuri mahdollisuus, jolla säilytetään kulttuuriympäristöä ja samalla luodaan uutta. Rakennusten uusi käyttö tulee olla kuitenkin sopusoinnussa niiden ominaispiirteiden kanssa. Hyviä esimerkkejä Helsingissä ovat Suvilahden alue ja Kaapelitehdas. Valitettavan usein väliaikaisen ja uudelleenkäytön sijasta päädytään purkamaan. Väliaikaista käyttöä tulisikin edistää entistä joustavammin.

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskus myy korjausvelkaa pienentääkseen aktiivisesti rakennuksia, joita kaupunki ei itse tarvitse käyttöönsä. Myös Helsingin arvokkainta rakennusperintöä, kuten Vanha tulli- ja pakkahuone Kruununhaassa on myyntilistoilla. Kaupunginmuseo esittääkin, että arvioidaan entistä tarkemmin mistä rakennuksista Helsingin kaupunki luopuu, mitä se korjaa säilyttäen, kunnossapitää ja huoltaa. Kaikista myytävistä arvorakennuksista tulisi laatia edes suppea rakennushistoriaselvitys, johon sisältyisi tiedot mahdollisesta suojelusta ja rakennuksiin sisältyvistä arvoista. Tällainen asiakirja antaisi myös kaikille ostajaehdokkaille saman tärkeän tiedon.

Peruskorjausta odotettaessa kunnossapito ja huolto laiminlyödään ja rakennus rapistuu entisestään. Arvorakennuksia korjattaessa päädytään valitettavan usein liiankin perusteelliseen korjaukseen, jossa alkuperäisestä rakennuksesta ja siihen sisältyneistä arvoista menetetään valtaosa. Kaupunginmuseo esittääkin, että Helsingin kaupungin omistamasta arvokkaimmasta rakennusperinnöstä vastaisi jatkossa kaupungin sisällä oma arvorakennusten korjaukseen perehtynyt ammattilaisista koostuva yksikkö, joka perehtyisi säilyttävään korjaukseen ja jonka ohjenuorana olisi rakennusten arvon ja ominaispiirteiden säilyttäminen ja ylikorjauksen välttäminen. Näin säästyy rahaa ja rakennukset säilyttävät kulttuurihistoriallisen arvonsa ja kertovat tarinaansa myös seuraaville sukupolville.

Valtaosa Suomen ja Helsingin rakennuksista on rakennettu toisen maailmasodan jälkeen. Sodan jälkeisen nuoren rakennusperinnön

säilyttämisen ja suojelun sekä erityisesti korjausrakentamisen mittasuhteet ja menetelmät poikkeavat huomattavasti perinteisestä rakentamisesta. 1960-, 1970- ja 1980-lukujen rakennuskannasta tarvitaan lisää tietoa arvottamisen pohjaksi ja tutkimusta niin arvoista kuin korjausmenetelmistä. Suuresta rakennusten määrästä täytyy osata tehdä valintoja, mitä säilytetään, mitä uudistetaan, mitä poistetaan. Rakennusten inventoinnit ja niiden perusteella tehty arvotus ovat tässä avainasemassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös 20.3.2014 kulttuuriympäristöstrategiasta 2014–2020 kannustaa laatimaan paikallisia kulttuuriympäristöohjelmia. Kaupunginmuseum näkeekin, että nyt viimeistään tulee aloittaa Helsingin kulttuuriympäristöohjelman valmistelu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Useissa kaupungeissa kulttuuriympäristöohjelma on nähty hyvänä välineenä niin kaavoitukselle kuin arvotettujen rakennusten vaalimiselle. Kulttuuriympäristön säilymisen merkittävät edellytykset ovat yhteiset pelisäännöt ja tavoitteet, jotka voidaan muotoilla kulttuuriympäristöohjelmassa.

Helsingin monipuolinen ja historiallisesti kerroksinen kulttuuriympäristö on merkittävä voimavara ja identiteetin luoja asukkaille. Samalla se on houkutteleva tutustumiskohde yhä kasvavalle matkailulle. Helsingin historiallisesti todistusvoimainen kaupunkimiljöö on aivan erityinen houkuttelevuustekijä.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 03.06.2014 § 182

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyrkii edistämään sekä kaupungin omistuksessa olevien että muiden arvokiinteistöjen säilymistä rakennus- ja maankäyttölain mukaisesti asemakaavoituksella, varustamalla rakennukset suojelumerkinnöin sekä etsimällä eri hallintokuntien kanssa yhteistyössä rakennukseen soveltuva käyttötarkoitus. Asemakaava luo kuitenkin vain edellytykset käytölle ja kunnostukselle, mutta ei velvoita tai pakota siihen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Helsingissä oli 1.1.2014 suojeltu asemakaavoilla yhteensä 4495 rakennusta, joista 274 oli kaupungin omistuksessa olevia rakennuksia. Myös aloitteessa mainitut Lapinlahden ja Marian sairaalan sekä Lauttasaaren kartanon rakennukset kuuluvat asemakaavoilla suojeltuihin kaupungin omistamiin arvorakennuksiin. Aloitteessa mainittua Meilahden taidemuseota ei sen sijaan ole suojeltu asemakaavalla eikä sitä ole arvoitettu.

Kaupunkisuunnitteluvirastoon vuonna 2014 perustettu sairaalaprosjekti pyrkii ratkaisemaan sairaala-alueiden kaavoituksen ja käytön kysymyksiä erityisesti niiden kaupungin sairaaloiden osalta, joiden nykyinen käyttö poistuu tai joiden osalta sairaalatoiminta vähenee, kuten esimerkiksi Marian ja Koskelan sairaala-alueet. Sairaala-alueella olevien arvorakennusten uusiokäyttö on näissä tapauksissa sidoksissa alueen tulevaan maankäytön kokonaisratkaisuun. Uuden maankäytön lähtökohtana sairaala-alueillakin on pääsääntöisesti arvorakennusten säilyttäminen ja uusiokäyttö. Sairaalaprojekti ei koske Lapinlahden sairaalaa, jonka muuttaminen v. 2012 hyväksytyin asemakaavan mukaiseen käyttöön ei ole toistaiseksi toteutunut.

Lauttasaaren kartanon uudesta omistajasta ja käytöstä käydään paraikaa neuvotteluja. Niissä yhtenä osapuolena on Lauttasaari-Seura.

Valtuustoaloitteessa esitetty ajatus siitä, että kaupungin omistuksessa olevien arvorakennusten säilyttämiseksi laaditaan suunnitelma ja että kiinteistöille etsitään aktiivisesti uudet käyttötarkoitukset, on kannatettava. Erityisesti tulisi pyrkiä kehittämään menettelytapoja, jotka mahdollistavat arvorakennusten uusiokäytön niiden kohteiden osalta, jotka ovat tyhjillään, joiden käyttötarkoitus on epäselvä tai joiden tuleva käyttötarkoitus viivästyy.

Kaupungin omistuksessa olevien rakennusten hallinnointi on keskitetty kiinteistöviraston tilakeskukselle. Yksi keino edistää arvorakennusten käyttöä on kaupungin omistuksesta luopuminen ja rakennukseen soveltuvan uuden käyttötarkoituksen osoittaminen, mikäli arvorakennukselle ei löydy käyttöä kaupungin omien hallintokuntien sisältä eikä luopuminen ole ristiriidassa kulttuurihistoriallisten arvojen kanssa. Olennaista on, että päätökset valmistellaan kohteiden arvot tunnistaen ja yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvonnan ja kaupunginmuseon edustajien kanssa.

Erityisryhmän arvokiinteistöjen joukossa muodostavat ne kulttuurihistoriallisesti huomattavan arvokkaat rakennukset, joiden tulisi historiallisista tai muista syistä pysyä kaupungin omistuksessa.

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

08.09.2014

Kj/10

Annukka Lindroos

Lisätiedot

Riitta Salastie, arkkitehti, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/10

§ 878

**V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Gunvor Brettschneiderin aloite
arvorakennusten säilyttämisestä**

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Gunvor Brettschneiderin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Gunvor Brettschneider valtuustoaloite (allekirjoittamaton)
- 2 Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18 (suomeksi)
- 3 Allekirjoitettu, Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18
- 4 Rakennuslautakunta 1.7.2014 § 211

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Gunvor Brettschneider ja 10 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että historiallisten ja arvokkaiden rakennusten säilyttämiseksi laaditaan suunnitelma ja kiinteistöille etsitään aktiivisesti uusia käyttötarkoituksia. Aloitteessa mainitaan Marian sairaala, Lauttasaaren kartano ja Meilahden taidemuseo.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla on vireillä useita myös arvokiinteistöjä, kuten sairaalakiinteistöjä, koskevia kehittämishankkeita. Viitaten rakennuslautakunnan, kiinteistölautakunnan, kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginmuseon lausuntoihin kaupungin olisi syytä laatia suunnitelma omistuksessaan olevien arvokkaiden rakennusten säilyttämiseksi ja

niiden kehittämiseksi uusiin käyttötarkoituksiin. Tämä työ on tarkoituksenmukaista yhdistää kiinteistöviraston tilakeskuksen koordinoiman palvelutilojen tilahallinta -työryhmän palvelutilaverkkotyöhön.

Aloitteessa mainitut Lapinlahden ja Marian sairaalan vanhimmat osat sekä Lauttasaaren kartano kuuluvat asemakaavoilla suojeltuihin kaupungin omistamiin arvorakennuksiin. Tilakeskus käy paraikaa neuvotteluja Lauttasaaren kartanon uudesta omistajasta ja käytöstä. Meilahden taidemuseo ei ole suojeltu asemakaavalla eikä sitä ole arvotettu.

Kaupunki omistaa huomattavan määrän rakennuksia, joista osa on suojeltuja ja osa arvokkaaksi luokiteltua rakennuskantaa. Kaupungin onkin hoidettava rakennuskantaansa suunnitelmallisesti näyttäen esimerkkiä muille kiinteistönomistajille. Kaupunki ei omistajana ole erityisasemassa rakennusvalvonnan suhteen. Tilakeskus huolehtii kaupungin omistuksessa olevien tilojen käyttöarvon säilyttämisestä. Korjaushankkeisiin on tilakeskuksen talousarviossa varattu vuosittain 130 miljoonaa euroa. Korjaushankkeisiin varattu määräraha on sidoksissa myös tavoitteeseen myydä kaupungin oman toiminnan kannalta tarpeettomia tiloja, jolloin korjauksiin tarvittavaa määrärahaa voidaan pienentää. Korjausrahoituksessa priorisoidaan turvallisuuden ja terveellisyyskannalta välttämättömät korjaukset (koulut, päiväkodit ja sairaalat). Tilakeskuksen korjausmäärärahoissa on kohdentamattomiin korjaushankkeisiin varattu merkittävä osuus, jota voidaan käyttää myös mahdollisiin arvorakennusten korjauksiin, joilla estetään rakennuksen vaurioituminen.

Rakennusten käyttö sekä niiden jatkuva kunnossapito ja huolto ovat niiden säilymisen tärkein edellytys. Tilakeskus kehittää jatkuvasti kaupungin rakennuskantaa etsimällä tyhjille tiloille uusia vuokralaisia, laatimalla tiloille käyttötarkoituksen muutoksia sekä ehdottamalla kaavoittajalle toiminnan muutoksen vuoksi tarvittavia asemakaavamuutoksia. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista luovuttaessa tai niiden uutta käyttöä suunniteltaessa tilakeskus tekee yhteistyötä mm. kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon, pelastuslaitoksen, ympäristökeskuksen ja rakennusvalvontaviraston kanssa.

Kaupunginhallitus toteaa, että tilakeskuksen koordinoiman palvelutilojen tilahallinta -työryhmän vuodelle 2014 asetettuna tavoitteena on varsinaisen palvelutilaverkkotyön lisäksi olemassa olevan rakennuskannan ja etenkin arvorakennusten käyttämisen ja ylläpidon toimintamallien sekä niille asetettavien tavoitteiden

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

kehittäminen siten, että koko rakennuskantaa voidaan hyödyntää tehokkaasti palvelutilaverkon suunnittelussa. Toimintamallin kehittämisessä tullaan ottamaan huomioon myös valtuustoaloitteessa esitetty ajatus suunnitelman laatimisesta kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämiseksi sekä uusien käyttötarkoitusten aktiivisesta etsimisestä niille. Lisäksi määritetään sellaiset huomattavan arvokkaat rakennukset, joiden tulisi historiallisista tai muista syistä säilyä kaupungin omistuksessa, ja kehittää niiden käyttämisen sekä ylläpidon toimintamalleja. Kaupungin oman toiminnan kannalta tarpeettomat muut tilat tulisi luovuttaa ensisijaisesti myymällä, jolloin voitaisiin saavuttaa myyntitavoitteet, vähentää rakennuskannan korjaustarvetta ja vapauttaa ylläpidon resursseja muihin kohteisiin. Myytävien arvorakennusten kohdalla varmistetaan mahdollisten suojelovelvoitteiden täyttyminen. Tämän johdosta on usein tarkoituksenmukaista jättää maapohja kaupungin haltuun. Tilojen väliaikainen käyttö on mahdollista, mikäli se ei sido rakennuksen jatkokehittämistä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Gunvor Brettschneider valtuustoaloite (allekirjoittamaton)
- 2 Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18 (suomeksi)
- 3 Allekirjoitettu, Brettschneider Gunvor valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 18
- 4 Rakennuslautakunta 1.7.2014 § 211

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kiinteistölautakunta 26.06.2014 § 352

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Gunvor Brettschneiderin valtuustoaloitteesta, joka koskee kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämistä, seuraavan lausunnon:

Kiinteistöviraston tilakeskuksen tehtävänä on kaupungin omistamista kiinteistöistä huolehtiminen. Omistajalla on velvollisuus säilyttää kiinteistön arvo ja kunto.

Tilakeskus hoitaa tehtävää ostamalla, myymällä, vuokraamalla, korjaamalla ja kehittämällä kaupungin tiloja. Tilakeskus huolehtii tilojen käyttöarvon säilyttämisestä suunnitelmallisella ylläpidolla (isännöintipalvelut). Kiinteistöomaisuuden tekninen arvo on noin 5,2 miljardia euroa.

Tilakeskuksen investointeihin on talousarviossa varattu vuosittain noin 50 miljoonaa euroa uudisrakentamishankkeisiin ja noin 130 miljoonaa euroa korjaushankkeisiin. Kiinteistöjen vuosittainen kuluma on noin 170 miljoonaa euroa. Korjausvelka kasvaa joka vuosi noin 40 miljoonalla eurolla eli kiinteistöjen arvo laskee. Korjausvelka viittaa rahamäärään, joka tulisi panostaa rakennuksiin nykyisten korjausten lisäksi, jotta niiden kunto olisi käytön kannalta riittävän hyvä rakennuksen ikä huomioon ottaen.

Koska korjausrahoitusta on niukasti, korjaukset on priorisoitu terveellisyyden ja turvallisuuden mukaan. Tilakeskus huolehtii ensisijaisesti niiden tilojen ylläpidosta ja peruskorjauksista, joissa kaupungilla on omaa toimintaa, kuten Helsingin kaupungin koulut, päiväkodit ja sairaalat.

Tilakeskus vuokraa 3 000 toimitilaa. Näistä noin 1 650 vuokrasopimusta on kaupungin virastoille sekä noin 1 500 vuokrasopimusta yrityksille ja yhteisöille. Lisäksi tilakeskus vuokraa 7 700 työsuhte- ja sosiaalitoimen tukiasuntoa.

Hallintokuntien eli tilakeskuksen vuokralaisten tilantarpeet muuttuvat useista syistä. Palveluverkot muuttuvat, palvelutarpeet muuttuvat tai toiminta saattaa muuttua. Kaikkia tilamuutoksia vanhoihin rakennuksiin ei voida toteuttaa tai uudet tarpeet sijoitetaan palveluverkon mukaisesti uuteen paikkaan. Uusien tarpeiden ja uuden tekniikan sijoittaminen rakennustaiteellisesti arvokkaaseen rakennukseen tulee usein erittäin kalliiksi. Usein nykyaikainen toiminta vaatisi raskaan peruskorjauksen, joka muuttaisi liikaa rakennuksen rakennustaiteellisia arvoja. Kun toiminta siirtyy muihin tiloihin, jää rakennus tyhjilleen. Mikäli tilakeskus ei löydä kaupungin omista hallintokunnista kiinteistöön uutta käyttäjää, tilakeskus esittää rakennusta myyntilistalle. Tilakeskus ei tässä taloudellisessa tilanteessa voi investoida tarpeettomaan rakennukseen.

Rakennusten tuottavuustavoitteita määriteltäessä tulisi myös ottaa huomioon niiden kulttuurihistorialliset arvot ja ominaispiirteet laskettaessa rakennustaiteellisesti arvokkaiden rakennusten pääoman tuotto prosenttia tai poistaa se kokonaan ja tämä tulisi ottaa huomioon tilakeskuksen toimintakatetavoitteessa. Arvorakennukset eivät taivu tiloiltaan samaan tehokkuuteen kuin uudisrakennukset.

Kiinteistölautakunta on 6.9.2012 linjannut kaupungin omistamien kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myynnin yleisperiaatteet:

- Asuinpientalot, joissa on vain ulkopuolisia vuokrauksia.
- Muut pientalot, jotka ovat tyhjänä tai joissa on ulkopuolinen käyttäjä.
- Toimitilaosakkeet yhtiöissä, joissa kaupungin omistus alle 50 %.
- Muut toimitilaosakkeet, joita ei tarvita kaupungin käyttöön.
- Suoraan omistettut rakennukset, joille ei ole tiedossa omaa käyttöä.

Jotta tyhjät kiinteistöt eivät tuhoutuisi ylläpidon ja korjausten puutteessa, on tilakeskus ehdottanut niitä myytäväksi yksityisille ja muille toimijoille, jotka huolehtivat rakennusten korjauksista.

Rakennusten käyttö sekä niiden jatkuva kunnossapito ja huolto ovat niiden säilymisen tärkein edellytys. Tilakeskus kehittää rakennuskantaansa koko ajan etsimällä tyhjiille tiloille uusia vuokralaisia, laatimalla tiloille käyttötarkoituksen muutoksia sekä ehdottamalla kaavoittajalle toiminnan muutoksen takia tarvittavia asemakaavamuutoksia.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista luovuttaessa tai niiden uutta käyttöä suunniteltaessa tilakeskus tekee yhteistyötä mm. kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon, pelastusviranomaisen, ympäristökeskuksen sekä rakennusvalvontaviraston kanssa.

Tilakeskuksen koordinoiman palvelutilojen tilahallinta -työryhmän vuodelle 2014 asetettuna tavoitteena on varsinaisen palvelutilaverkkotyön lisäksi olemassa olevan rakennuskannan ja etenkin arvorakennusten käyttämisen ja ylläpidon toimintamallien sekä niille asetettavien tavoitteiden kehittäminen siten, että koko rakennuskantaa voidaan hyödyntää tehokkaasti palvelutilaverkon suunnittelussa.

Toimintamallin kehittämisessä tullaan huomioimaan myös valtuustoaloitteessa esitetty kannatettava ajatus suunnitelman laatimisesta kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämiseksi

sekä uusien käyttötarkoitusten aktiivisesta etsimisestä niille. Lisäksi tulisi määrittää sellaiset huomattavan arvokkaat rakennukset, joiden tulisi historiallisista tai muista syistä säilyä kaupungin omistuksessa, ja kehittää niiden käyttämisen sekä ylläpidon toimintamalleja.

Esittelijä

virastopäällikkö
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Irmeli Grundström, hankepäällikkö, puhelin: 310 42319
irmeli.grundstrom(a)hel.fi
Arto Hiltunen, tilakeskuksen päällikkö, puhelin: 310 31854
arto.hiltunen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 13.6.2014

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan maakuntamuseo on päättänyt antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Gunvor Brettschneiderin valtuustoaloitteesta arvorakennusten säilyttämisestä.

Helsingin kaupunginmuseo on Keski-Uudenmaan maakuntamuseona solminut vuonna 2008 yhteistyö- ja työnjakosopimuksen Museoviraston kanssa kulttuuriympäristön vaalimisesta. Kaupunginmuseo toimii kulttuuriympäristön vaalimisen asiantuntijaviranomaisena Helsingissä ja kuudessa Keski-Uudenmaan kunnassa. Sopimus velvoittaa Helsingin kaupunginmuseota myös toimimaan aktiivisesti resurssiensa puitteissa oman kuntansa hallussa olevien kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kiinteistöjen, puistojen ja muiden rakennettujen alueiden esimerkilliseksi vaalimiseksi. Kiinteistöviraston tilakeskus edustaa Helsingissä omistajaa ja päättää rakennusten myymisestä, korjauksista, huollosta ja kunnossapidosta.

Valtuustoaloitteessa esitetty ajatus, että kaupungin omistamien arvorakennusten säilyttämiseksi laaditaan suunnitelma ja kiinteistöille etsitään aktiivisesti uudet käyttötarkoitukset, on hyvä ja kannatettava.

Taloudellisten resurssien niukkuus vaikuttaa sekä valtion että kuntien omistajapolitiikkaan. Tuottamattomista kiinteistöistä halutaan eroon myymällä niitä yksityisille tai purkamalla. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaista rakennuksista luovuttaessa ja niiden uutta käyttöä suunniteltaessa tulisi eri hallintokuntien, tilakeskuksen, kaupunkisuunnitteluviraston, kaupunginmuseon ja rakennusvalvonnan tehdä ennakoivaa yhteistyötä, valintaa ja priorisointia. Rakennusten tuottavuustavoitteita määriteltäessä tulisi myös ottaa huomioon niiden kulttuurihistorialliset arvot ja ominaispiirteet. Arvorakennukset eivät

välttämättä taivu tiloiltaan samaan tehokkuuteen kuin uudisrakennukset.

Rakennusten käyttö, jatkuva kunnossapito ja huolto ovat niiden säilymisen tärkein edellytys. Tyhjilleen jäävien rakennusten ja ympäristöjen väliaikainen käyttö ja innovatiivinen uudelleenkäyttö voi olla myös suuri mahdollisuus, jolla säilytetään kulttuuriympäristöä ja samalla luodaan uutta. Rakennusten uusi käyttö tulee olla kuitenkin sopusoinnussa niiden ominaispiirteiden kanssa. Hyviä esimerkkejä Helsingissä ovat Suvilahden alue ja Kaapelitehdas. Valitettavan usein väliaikaisen ja uudelleenkäytön sijasta päädytään purkamaan. Väliaikaista käyttöä tulisikin edistää entistä joustavammin.

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston tilakeskus myy korjausvelkaa pienentääkseen aktiivisesti rakennuksia, joita kaupunki ei itse tarvitse käyttöönsä. Myös Helsingin arvokkainta rakennusperintöä, kuten Vanha tulli- ja pakkahuone Kruununhaassa on myyntilistoilla. Kaupunginmuseo esittääkin, että arvioidaan entistä tarkemmin mistä rakennuksista Helsingin kaupunki luopuu, mitä se korjaa säilyttäen, kunnossapitää ja huoltaa. Kaikista myytävistä arvorakennuksista tulisi laatia edes suppea rakennushistoriaselvitys, johon sisältyisi tiedot mahdollisesta suojelusta ja rakennuksiin sisältyvistä arvoista. Tällainen asiakirja antaisi myös kaikille ostajaehdokkaille saman tärkeän tiedon.

Peruskorjausta odotettaessa kunnossapito ja huolto laiminlyödään ja rakennus rapistuu entisestään. Arvorakennuksia korjattaessa päädytään valitettavan usein liiankin perusteelliseen korjaukseen, jossa alkuperäisestä rakennuksesta ja siihen sisältyneistä arvoista menetetään valtaosa. Kaupunginmuseo esittääkin, että Helsingin kaupungin omistamasta arvokkaimmasta rakennusperinnöstä vastaisi jatkossa kaupungin sisällä oma arvorakennusten korjaukseen perehtynyt ammattilaisista koostuva yksikkö, joka perehtyisi säilyttävään korjaukseen ja jonka ohjenuorana olisi rakennusten arvon ja ominaispiirteiden säilyttäminen ja ylikorjauksen välttäminen. Näin säästyy rahaa ja rakennukset säilyttävät kulttuurihistoriallisen arvonsa ja kertovat tarinaansa myös seuraaville sukupolville.

Valtaosa Suomen ja Helsingin rakennuksista on rakennettu toisen maailmasodan jälkeen. Sodan jälkeisen nuoren rakennusperinnön säilyttämisen ja suojelun sekä erityisesti korjausrakentamisen mittasuhteet ja menetelmät poikkeavat huomattavasti perinteisestä rakentamisesta. 1960-, 1970- ja 1980-lukujen rakennuskannasta tarvitaan lisää tietoa arvottamisen pohjaksi ja tutkimusta niin arvoista kuin korjausmenetelmistä. Suuresta rakennusten määrästä täytyy osata tehdä valintoja, mitä säilytetään, mitä uudistetaan, mitä

08.09.2014

Kj/10

poistetaan. Rakennusten inventoinnit ja niiden perusteella tehty arvotus ovat tässä avainasemassa.

Valtioneuvoston periaatepäätös 20.3.2014 kulttuuriympäristöstrategiasta 2014–2020 kannustaa laatimaan paikallisia kulttuuriympäristöohjelmia. Kaupunginmuseo näkeekin, että nyt viimeistään tulee aloittaa Helsingin kulttuuriympäristöohjelman valmistelu yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Useissa kaupungeissa kulttuuriympäristöohjelma on nähty hyvänä välineenä niin kaavoitukselle kuin arvokennusten vaalimiselle. Kulttuuriympäristön säilymisen merkittävät edellytykset ovat yhteiset pelisäännöt ja tavoitteet, jotka voidaan muotoilla kulttuuriympäristöohjelmassa.

Helsingin monipuolinen ja historiallisesti kerroksinen kulttuuriympäristö on merkittävä voimavara ja identiteetin luoja asukkaille. Samalla se on houkutteleva tutustumiskohde yhä kasvavalle matkailulle. Helsingin historiallisesti todistusvoimainen kaupunkimiljö on aivan erityinen houkuttelevuustekijä.

Lisätiedot

Anne Mäkinen, yksikön päällikkö, puhelin: +358 9 310 36486
anne.makinen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 03.06.2014 § 182

HEL 2014-001947 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyrkii edistämään sekä kaupungin omistuksessa olevien että muiden arvokiinteistöjen säilymistä rakennus- ja maankäyttölain mukaisesti asemakaavoituksella, varustamalla rakennukset suojelumerkinnöin sekä etsimällä eri hallintokuntien kanssa yhteistyössä rakennukseen soveltuva käyttötarkoitus. Asemakaava luo kuitenkin vain edellytykset käytölle ja kunnostukselle, mutta ei velvoita tai pakota siihen.

Helsingissä oli 1.1.2014 suojeltu asemakaavoilla yhteensä 4495 rakennusta, joista 274 oli kaupungin omistuksessa olevia rakennuksia. Myös aloitteessa mainitut Lapinlahden ja Marian sairaalan sekä Lauttasaaren kartanon rakennukset kuuluvat asemakaavoilla suojeltuihin kaupungin omistamiin arvokennuksiin. Aloitteessa

mainittua Meilahden taidemuseota ei sen sijaan ole suojeltu asemakaavalla eikä sitä ole arvoitettu.

Kaupunkisuunnitteluvirastoon vuonna 2014 perustettu sairaalaprosjekti pyrkii ratkaisemaan sairaala-alueiden kaavoituksen ja käytön kysymyksiä erityisesti niiden kaupungin sairaaloiden osalta, joiden nykyinen käyttö poistuu tai joiden osalta sairaalatoiminta vähenee, kuten esimerkiksi Marian ja Koskelan sairaala-alueet. Sairaala-alueella olevien arvorakennusten uusiokäyttö on näissä tapauksissa sidoksissa alueen tulevaan maankäytön kokonaisratkaisuun. Uuden maankäytön lähtökohtana sairaala-alueillakin on pääsääntöisesti arvorakennusten säilyttäminen ja uusiokäyttö. Sairaalaprosjekti ei koske Lapinlahden sairaalaa, jonka muuttaminen v. 2012 hyväksytyn asemakaavan mukaiseen käyttöön ei ole toistaiseksi toteutunut.

Lauttasaaren kartanon uudesta omistajasta ja käytöstä käydään paraikaa neuvotteluja. Niissä yhtenä osapuolena on Lauttasaari-Seura.

Valtuustoaloitteessa esitetty ajatus siitä, että kaupungin omistuksessa olevien arvorakennusten säilyttämiseksi laaditaan suunnitelma ja että kiinteistöille etsitään aktiivisesti uudet käyttötarkoitukset, on kannatettava. Erityisesti tulisi pyrkiä kehittämään menettelytapoja, jotka mahdollistavat arvorakennusten uusiokäytön niiden kohteiden osalta, jotka ovat tyhjillään, joiden käyttötarkoitus on epäselvä tai joiden tuleva käyttötarkoitus viivästyy.

Kaupungin omistuksessa olevien rakennusten hallinnointi on keskitetty kiinteistöviraston tilakeskukselle. Yksi keino edistää arvorakennusten käyttöä on kaupungin omistuksesta luopuminen ja rakennukseen soveltuvan uuden käyttötarkoituksen osoittaminen, mikäli arvorakennukselle ei löydy käyttöä kaupungin omien hallintokuntien sisältä eikä luopuminen ole ristiriidassa kulttuurihistoriallisten arvojen kanssa. Olennaista on, että päätökset valmistellaan kohteiden arvot tunnistaen ja yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusvalvonnan ja kaupunginmuseon edustajien kanssa.

Erityisryhmän arvokiinteistöjen joukossa muodostavat ne kulttuurihistoriallisesti huomattavan arvokkaat rakennukset, joiden tulisi historiallisista tai muista syistä pysyä kaupungin omistuksessa.

Esittelijä

vs. asemakaavapäällikkö
Annukka Lindroos

Lisätiedot

Riitta Salastie, arkkitehti, puhelin: 310 37218
riitta.salastie(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/11

§ 879

**V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Hannu Oskalan aloite
kävelykatukokeilun toteuttamisesta Mannerheimintielle**

HEL 2014-001952 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Minna Maartola, kehityspäällikkö, puhelin: 310 36307
minna.maartola(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa Hannu Oskalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hannu Oskala ja 49 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki toteuttaisi kävelykatukokeilun Mannerheimintien Postikadun ja Erottajan välisen osuuden itäreunalle. Kaupunkisuunnitteluviraston esitetään määrittelevän tarkemmin kokeilun laajuuden ja keston - ajoittuen esimerkiksi vuosille 2015 - 2016. Aloitteen tekijät edellyttävät, että kävelykatu toteutetaan yhteistyössä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.

Mannerheimintie on Helsingin vilkkaimpia jalankulkualueita, joka toimii myös katuverkon alueellisena kokoojakatuna, pyöräliikenteen pääverkon osana ja raitioliikenteen reittikatuna. Jalankulkijamääriltään Mannerheimintien länsipuoli on useamman myymäläsisäänkäynnin ja valoisuuden johdosta itäpuolta vilkkaampi.

Yleiskaava 2002:ssa ydinkeskusta on merkitty kävelykeskusta-alueeksi, jossa jalankulku on pääliikkumismuoto. Vuonna 2015 käynnistetään kävelykeskustan kaupunkirakenteellinen ja liikenteellinen yleissuunnitelma, jonka lisäksi kaupunkisuunnitteluvirasto käynnistää kantakaupungin kävelyolosuhteiden parantamista koskevan suunnittelun. Mannerheimintie kuuluu kävelykeskustan

08.09.2014

Kj/11

kokonaissuunnitelmaan, jonka yhteydessä selvitetään jalankulkutilojen leventämistä ja suojaiteiden parantamismahdollisuuksia.

Aloitteessa esitetty kokeilu edellyttäisi liikennejärjestelyjen osalta muutoksia, jotka aiheuttaisivat viivytyksiä raitioliikenteessä. Jalankulkumääriltään vilkkaammalle länsipuolelle kokeilu aiheuttaisi häiriöitä jalankulkijoille ja myymälöille (kaksisuuntainen ajoneuvoliikenne, jalkakäytävahuolto ja saattoliikenne). Lisäksi Kaivokadun sulkeminen autoliikenteeltä on linja-autoliikenteen vuoksi mahdotonta. Myös Stockmannin pysäköintilaitokseen kääntyvät autoilijat estäisivät suoraan ajavan liikenteen, sillä kääntyville autoille ei olisi enää omaa kaistaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kokeiluksi järjestely on Helsingin mittakaavassa suuri. Lisäksi alue ei liity olemassa oleviin kävelykatuihin, eikä siten muodosta jatkumoa olemassa olevalle kävelykatualueelle. Onnistunut kävelykeskusta edellyttää kokonaisvaltaista tarkastelua. Ajoneuvoliikenteen kieltäminen joltakin katuosuudelta ei riitä synnyttämään kävelyaluetta. Kaupunginhallitus katsoo, että Mannerheimintien kävelykatuosauksia tulee suunnitella vuonna 2015 käynnistyvän kävelykeskustan kaupunkirakenteellisen ja liikenteellisen yleissuunnitelman yhteydessä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Minna Maartola, kehityspäällikkö, puhelin: 310 36307
minna.maartola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oskala Hannu valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 19
- 2 Allekirjoitettu, Oskala Hannu valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia
- 3 Aloitteen liite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.05.2014 § 163

HEL 2014-001952 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan Mannerheimintien itäisen ajoradan muuttamista kokeiluluonteisesti kävelykaduksi. Aloitteen liitteeksi laaditussa piirustuksessa läntinen ajoradan osa on muutettu kaksisuuntaiseksi. Pohjoiseen suuntautuva liikenne siirtyisi Pohjoisesplanadin liittymässä läntiselle ajoradalle ja palaisi takaisin itäreunalle Postikadun liittymässä. Lisäksi on ehdotettu Kaivokadun autoliikenteen kaistojen sulkemista ja muuttamista jalankulkualueeksi. Valtuustoaloitteessa esitetyn kokeilun tarkoituksena olisi kerätä tietoa ja kokemuksia ehdotuksen vaikutuksista kohtuullisilla kustannuksilla.

Helsingin strategiaohjelmassa vuosille 2013-2016 on tavoitteena edistää kestävästä liikkumisesta lisäämällä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen osuutta liikenteestä prosenttiyksiköllä vuosittain (4 prosenttiyksikköä valtuustokauden aikana). Tavoite on erittäin haastava ja edellyttää mittavia toimenpiteitä kestävästä liikkumisesta lisäämiseksi. Strategiaohjelmassa edellytetään myös priorisoitavan joukkoliikenteen, kävelyn tai pyöräilyn osuutta nostavia liikennehankkeita. Valtuustoaloite tukee edellä mainittujen strategiaohjelman tavoitteiden toteuttamista.

Strategiaohjelmassa tavoitteena on myös turvata kantakaupungin liikenteen toimivuus. Valtuustoaloitteen mukainen järjestely heikentäisi liikenteen toimivuutta henkilöautoliikenteen osalta.

Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston johdolla vuonna 2013 valmistellussa liikkumisen kehittämissuunnitelmassa todetaan, että yleisenä suunnittelun periaatteena on huolehtia ensin liikenteen heikoimman osapuolen eli kävelijöiden tarpeista. Tämän jälkeen huomioidaan järjestyksessä pyöräliikenteen, joukkoliikenteen, elinkeinoelämän kuljetusten ja henkilöautoilun tarpeet. Periaatetta noudatetaan luonnollisesti tapauskohtaisesti soveltaen, mutta se ilmaisee selvästi tavoitteen kävelyn edistämiseksi. Kävelyn priorisointi on erityisen luontevaa keskustassa alueilla, joissa kävelijöiden määrä ja osuus kaikista liikkujista on huomattavan suuri. Mannerheimintien eteläpää kuuluu tällaisiin alueisiin.

Nykytilanne

Mannerheimintien eteläosa toimii Helsingin katuverkossa alueellisena kokoojakatuna. Alueellisen kokoojakadun tehtävänä on palvella kaupungin osa-alueen sisäistä liikennettä ja alueen yhteyksiä pääkatuverkkoon. Mannerheimintien eteläosan liikennemäärä on noin 22 800 autoa vuorokaudessa.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Mannerheimintien pyörätie ja pyöräkaista toimivat kantakaupungin pyöräliikenteen pääverkon osina. Pyöräilijöiden määrä oli vuonna 2006 laskennassa (Lasipalatsin kohta) noin 2700 pyöräilijää vuorokaudessa.

Raitiotielinjat 3, 4, 6 ja 10 sekä linja-autolinja 24 käyttävät Mannerheimintien eteläosaa reittikatunaan.

Mannerheimintie on yksi jalankulkijamääriltään vilkkaimpia alueita. Viimeisimmissä jalankulun liikennelaskennoissa Mannerheimintien länsipuoli oli itäpuolta vilkkaampi, sillä länsipuolella sijaitsee lukuisia myymäläsisäänkäyntejä ja itäpuolta enemmän näyteikkunajulkisivuja. Mannerheimintien itäpuolella taas on julkisia rakennuksia, tavarataloja ja vähemmän sisäänkäyntejä. Itäreuna ilmansuuntien näkökulmasta jalankululle länsipuolta suotuisampi, sillä se on valoisampi iltapäivään saakka, vaikkakin myös se on ilta-aikaan varjossa. Ilmansuussa Kolmensepänaukio ja uusittava Erottajan aukio pysyvät valoisina.

Kävelykeskustan suunnittelu

Yleiskaava 2002:ssa ydinkeskusta on merkitty kävelykeskusta-alueeksi, jossa jalankulku on pääliikkumismuoto. Kävelykeskusta tarkoittaa kävelykatuja, aukioita levennettyjä jalkakäytäviä sekä parannettuja kadunylityksiä. Ydinkeskustassa kävelyalueita täydentävät korttelein sisäiset jalankulkureitit ja lasikatteiset pihat. Kävelykeskustaa tukee maanalainen huoltoliikenne ja pysäköintilaitokset. Kävelykeskustaa on toteutettu vaiheittain. Uusimman kävelykadun, Keskuskadun, pohjoisosa valmistuu elokuussa.

Kaupunkisuunnitteluvirastossa käynnistetään vuoden 2014 aikana jalankulikutkimus, josta saadaan tietoa erityyppisen jalankulun määrästä eri paikoissa ja eri aikoina. Tutkimuksessa selvitetään myös ihmisten kävely-ympäristöön ja sen laatuun kohdistuvia mielipiteitä ja odotuksia. Tutkimus on tärkeää taustatietoa vuonna 2015 käynnistyvälle kävelykeskustan kaupunkirakenteelliselle ja liikenteelliselle yleissuunnitelmalle. Suunnitelmassa tullaan esittämään kävelykeskustan parantamiskohteet ja laajentamistarpeet ja muut kävelyä edistävät toimenpiteet. Tämän lisäksi kaupunkisuunnitteluvirastossa käynnistetään myös muun kantakaupungin kävelyolosuhteiden parantamista koskeva suunnittelu.

Mannerheimintien jalankulkuolosuhteiden parantaminen on kävelykeskustan kehittämistavoitteen mukaista. Kävelykeskustan kokonaissuunnittelun yhteydessä selvitetään Mannerheimintien kävelyolosuhteiden parantamisen tavoitteet, edellytykset ja vaihtoehdot. Työssä selvitetään jalankulutilan leventämistä itäpuolella katua tai molemmin puolin katua sekä suojateiden parantamismahdollisuuksia. Samalla keskusta-aluetta tarkastellaan

08.09.2014

Kj/11

kokonaisuutena ja selvitetään eri vaihtoehtojen liikenteellisiä, kaupallisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä vaikutuksia keskustan kehittämiseen kokonaisuutena.

Liikennejärjestelyt esitetyssä kokeilussa

Liikennesuunnitteluosasto on selvittänyt (liikennetekninen mitoitus) millaisia muutoksia katujen rakenteeseen ja liikenteen ohjaukseen tulisi tehdä liikenteen siirtämiseksi läntiselle ajoradalle. Kaivokadun sulkemista autoliikenteeltä (autot, linja-autot) ei ole katsottu mahdolliseksi linja-autoliikenteen vuoksi ainakaan ennen länsimetron liikennöinnin käynnistymistä, jolloin bussiliikenne Simonkadulla loppuu. Nykytilanteeseen tehtävät muutokset katuosuuden sulkemisen lisäksi ovat:

- Keskikorokkeita lyhennetään/poistetaan Pohjoisesplanadin ja Postikadun liittymissä.
- Ryhmitysjärjestelyjä muutetaan Pohjoisesplanadilla ja Simonkadulla.
- Liikennevalojen opastimien siirto Pohjoisesplanadin, Kalevankadun, Simonkadun ja Postikadun liittymissä. Liikennevalot tulee myös ohjelmoida vastaamaan uutta järjestelyä.
- Mannerheimintie 9 edustan pysäkin siirto Mannerheiminaukion edustalle.
- Kadunkalusteet sekä kadun toiminnan kuten esimerkiksi ulkotarjoilun ja tapahtumien edellyttämät kalusteet.

Mannerheimintien raitioliikenne joudutaan Pohjois-Esplanadin ja Postikadun liikennevaloissa ohjaamaan eriaikaisesti kuin Mannerheimintien pohjoiseen ajava ajoneuvoliikenne, sillä näillä kohdilla raitio- ja autoliikenteen ajolinjat risteävät toisin kuin nykytilanteessa. Eriaikainen ohjaus täytyy tehdä myös Kaivokadun risteyksessä, mikäli Mannerheimintieltä etelästä sallitaan kääntyminen Kaivokadulle. Eriaikainen ohjaaminen vähentää sekä pohjoiseen ajavien ajoneuvojen että raitioliikenteen välityskykyä ja aiheuttaa viivytyksiä.

Mannerheimintieltä etelästä oikealle Postikadulle kääntyminen on ehdotetussa järjestelyssä kiellettävä, sillä Postikadun ylittävä suojatie jää kauaksi kääntyvistä ajoneuvoista, jolloin väistämisvelvollisuus ei ole selvä. Kaivokadulle kääntymisen kieltä voidaan välttää, mikäli suojatietä tuodaan kyseisessä kohdassa lähemmäksi ajoneuvoliikenteen kääntymiskohtaa.

Mannerheimintietä etelästä Stockmannin pysäköintilaitokseen kääntyville autoilijoille ei ole mahdollista tehdä omaa kaistaa. Pysäköintilaitokseen kääntyvät autoilijat estävät suoraan ajavan liikenteen etenemisen väistäessään vastaantulijoita ja jalankulkijoita. Tämä haittaa pohjoiseen ajavaa liikennettä. Jos pysäköintilaitoksen ajorampille kääntyminen etelästä poistettaisiin, olisi tällä myös kaupallisia vaikutuksia.

Mannerheimintien itäpuolen kortteleiden edustalta poistuisi järjestelyssä saatto- ja invapysäköintipaikat.

Mannerheimintien itäisen ajoradan kävelykaduksi muuttamisen kustannuksien (reunakivimuutokset, liikennemerkit, liikennevalojen pylväät ja opastimet, liikennevalojen uudelleenohjelmointi) tarkkaa kustannusarviota ei ole tehty, mutta kustannus lienee muutamia satoja tuhansia euroja. Laskelma ei sisällä uuden käytön edellyttämiä muutoksia levennetyn alueen muuttamisesta ja varustamisesta uuteen käyttöön, kadun pintarakenteisiin eikä kadunkalusteisiin. Kokeiluksi järjestely on Helsingin mittakaavassa suuri.

Liikenteelliset vaikutukset

Liikennesuunnitteluosastolla on selvitetty karkealla tasolla muutoksen vaikutuksia liikenteeseen (ns. Emme-ennuste). Käytävissä olleen resurssi- ja aikataulutilanteen puitteissa on käytetty ainoastaan makrotason liikennemallinnusta. Makrotason liikennemalli ei kuitenkaan yksinään sovellu tällaisen yksityiskohtaisen järjestelyn tutkimiseen kovin hyvin ja tuloksia on pidettävä karkeina ja vain suuntaa antavina. Mikäli kokeilun valmistelua päätetään jatkaa, olisi tarkoituksenmukaista tehdä yksityiskohtaisempi selvitys sekä liikenteen makro- että mikro- tai mesosimulointimalleja iteratiivisesti hyödyntäen.

Liikennemallitarkastelussa on ollut kaksi vaihtoehtoa. Vaihtoehto 1 on täysin valtuustoaloitteen mukainen ja vaihtoehdossa 2 on muutettu valtuustoaloitteen ehdotusta siten, että Mannerheimintieltä vasemmalle Stockmannin pysäköintilaitokseen kääntyminen on kielletty. Molemmissa vaihtoehdoissa Mannerheimintien muuttaminen 1+1 -kaistaiseksi siirtää liikennettä Pohjoiselle Rautatienkadulle, Mechelininkadun eteläosaan sekä Sörnäisten rantatien ja Pohjoisrannan katuyhteydelle. On myös oletettavaa, että Mannerheimintien eteläosan rinnakkaiselle alempiasteiselle katuverkolle siirtyy liikennettä. Kaistojen vähentäminen pienentää yhden kaistan kapasiteettiä, koska kääntyvät ajoneuvot ovat samalla kaistalla suoraan ajavan liikenteen kanssa. Esimerkiksi Stockmannin kohdalla pohjoiseen suuntautuvan liikenteen välityskyky on vain noin 40 % nykyisestä iltahuipputunnin aikana.

Kummassakin vaihtoehdossa henkilöautoliikenteen matka-aikatappiot ovat arkivuorokauden aikana useita satoja tunteja verrattuna nykyisiin liikennejärjestelyihin. Vaihtoehdossa 1 matka-aikatappiot ovat noin 1,5-kertaiset vaihtoehtoon 2 verrattuna. Henkilöautoliikenteen kasvavat matka-aikakustannukset olisivat enemmän kuin miljoona euroa vuositasolla.

Raitioliikenteen osalta järjestely toisi sekä etuja että haittoja. Mannerheimintien raitioliikenne jouduttaisiin ohjaamaan eriaikaisesti kuin Mannerheimintien pohjoiseen ajava ajoneuvoliikenne Pohjois-Esplanadin ja Postikadun risteyksissä, joissa ajolinjat risteävät. Näin täytyy tehdä myös Kaivokadun risteyksessä, mikäli Mannerheimintieltä etelästä sallitaan autoliikenteen kääntyminen Kaivokadulle. Eriaikainen ohjaaminen vähentää liittymien välityskykyä ja aiheuttaa siten viivytyksiä myös raitioliikenteelle, vaikka valo-ohjaus pyrittäisiin tekemään raitioliikennettä mahdollisimman hyvin priorisoivalla tavalla. Raitioliikenteen hyötynä olisi mm., että Aleksanterinkadun ja Mannerheimintien liittymästä poistuisi auto- ja raitioliikenteen risteäminen.

Kävelyn hyödyt ovat vähäisiä, koska jalankulun tilaa on itäpuolella nykyisiin jalankulkumääriin nähden pääosin riittävästi. Kokeilutilanteessa itäreunaan muodostuisi uusi vyöhyke, jossa tilaa muodostuu ensisijaisesti kadun-kalusteille, istuskelulle, ulkomyynnille ja tapahtumille. Kokeilutilanteessa uuden vapaavyöhykkeen jatkuvuutta heikentää jossain määrin uusien risteysalueitten nykyistä laajemmat tilavaatimukset.

Länsireunan vilkkaamman jalankulun puolen olosuhteita kokeilu ei paranna. Sen sijaan länsireunalle painottuva kansisuuntainen ajoneuvoliikenne ja kokeilusta seuraava lisääntyvä jalkakäytävähuollon ja saaton tarve muodostaa nykyistä enemmän häiriöitä länsipuolen jalankululle.

Kävelyn ja pyöräilyn yhteiskuntataloudellisia hyötyjä (nopeutuvat matkat, kaupunkiympäristöllinen laatu) ei ole pystytty autoliikennettä vastaavalla tavalla arvioimaan, mutta liikennetaloudellisesti niiden saavuttama hyöty jäisi autoliikenteen tappioita pienemmäksi.

Vaikutukset keskustan kaupallisiin toimintoihin

Keskeiset liikekorttelit ovat maanalaisen huoltoliikenteen ja pysäköinnin piirissä. Kuitenkin kokeilusta seuraava ajoneuvoliikenteen yleinen ruuhkautuminen sekä Mannerheimintien alaiseen pysäköintilaitokseen ajon erityinen ruuhkautuminen heikentää saavutettavuutta ja vaikuttaa kaupallisesti arviolta enemmän kuin uuden vyöhykkeen

houkuttelevuusarvo. Samoin saatto- ja invapaikkojen siirto heikentää saavutettavuutta.

Vaikutukset kaupunkikuvaan

Keskustan kaupunkikuvalle ja katuympäristöille on ominaista suorat jatkuvat reunakiviliinjat sekä huolellisesti muotoillut risteysalueet suojatieylityksineen. Mannerheimintien keskivyöhykkeen puurivit ja pysäkkialueet muodostavat selvästi hahmottuvan ja jäsentävän elementin alueelle keskelle katutilaa. Kokeilusta seuraavat uudet ajosuunnat, risteysalueitten väljentämistarpeet ja keskikorokkeiden purkutarpeet johtaisivat sekavaan kaupunkikuvalliseen ratkaisuun.

Yhteenveto

Kävelykeskustan kaupunkirakenteellinen ja liikenteellinen yleissuunnitelma on merkitty vuoden 2015 aikana käynnistyväksi suunnittelutyöksi. Mannerheimintien ajoneuvoliikenteen kaistojen vähentäminen ja kävelyalueen kasvattaminen on luontevaa tarkastella edellä mainitun kävelykeskustan kokonaissuunnitelman laatimisen yhteydessä. Kokonaissuunnitelman yhteydessä on myös paremmat edellytykset varautua kaistakapasiteetin vähentymisen vaikutuksiin.

20.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi
Paula Tuovinen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37093
paula.tuovinen(a)hel.fi
Pekka Tukiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37111
pekka.tukiainen(a)hel.fi
Petri Blomqvist, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37109
petri.blomqvist(a)hel.fi
Ilpo Forssen, projektipäällikkö, puhelin: 310 37199
ilpo.forssen(a)hel.fi
Anne Karppinen, arkkitehti, puhelin: 310 37200
anne.karppinen(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/12

§ 880

V 24.9.2014, Kaj / Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite Puotinharjun teiden liikenneturvallisuuden parantamisesta

HEL 2014-001953 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 20
- 2 Allekirjoitettu, Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 20

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Puotinharjun teiden liikenneturvallisuutta parannetaan. Vilkkaasti liikennöidylle Turunlinnantielle aloitteen tekijät esittävät nopeusrajoitusten alentamista tai hidasteiden rakentamista. Olavinlinnantien hidasteet ovat hyvin kuluneet ja kaipaavat pikaista kunnostusta. Kajaaninlinnantielle tulisi aloitteen tekijöiden mukaan rakentaa hidasteita sekä tien alku- ja loppupäähän että sen keskelle.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan ja yleisten töiden lautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että Puotinharjun teiden liikenneturvallisuutta on parannettu, ja parannustöitä jatketaan edelleen.

Turunlinnantie on tärkeä kokooja- ja joukkoliikennekatu, jonka ympäristöön kohdistuu suuria liikenteellisiä muutospaineita (Kehä I:n yleissuunnitelma, Raide-Jokeri, Östersundomin raitiotievaraus ja

08.09.2014

Kj/12

pyörätiet). Turunlinnantien liikenneturvallisuuden parantamiseen on kuitenkin jo ryhdytty muuttamalla Marjaniementien ja Turunlinnantien liittymä kiertoliittymäksi.

Turunlinnantiellä on 40 km/h -nopeusrajoitus, mikä vastaa samantyyppisten tärkeiden kokoojakatujen nopeusrajoitusta. Hidasteiden rakentaminen ei kadulle sovi, sillä kyseessä on Itäkeskuksen tärkein bussiliikenteen reittikatu.

Olavinlinnantien päällyste ja kadulla olevat hidasteet uusitaan ja korjataan tänä vuonna.

Kajaaninlinnantien pohjoisosaan, koulun läheisyyteen, on päätetty rakentaa jalkakäytävä ja korotettu suojatie. Toteuttamisajankohta ei ole vielä tiedossa. Kadun linjaosuudella ei ole hidastetarvetta, sillä molemmilla reunoilla on jalkakäytävät, ja jalankulkijat pääsevät ylittämään kadun nykyisillä suojateilla. Ajoyhteys Myllypuron jäähalliin on Ratasmyllynkujan kautta. Jos läpiajoliikennettä on Kajaaninlinnantieltä koulun tontin kautta jäähallille, tontin haltija voi halutessaan estää sen sulkulaitteella.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 20
- 2 Allekirjoitettu, Muttilainen Sami valtuustoaloite Kvsto 12.2.2014 asia 20

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Yleisten töiden lautakunta 10.06.2014 § 243

HEL 2014-001953 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvnro

F102012566

08.09.2014

Kj/12

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Turunlinnantie on tärkeä joukkoliikennekatu, jota liikennöi toistakymmentä eri bussilinjaa. Turunlinnantien ylläpitoluokka on I Olavinlinnantien ja Marjaniementien välillä. Kadun eteläinen jalkakäytävä ja pyörätie sekä suojatiet Itäkeskuksen ja Stoaan välillä ovat esteettömyyden erikoistason alueita, ja myös ne ovat ylläpitoluokkaa I. Olavinlinnantien ja Kehä I välinen osa Turunlinnantietä on ylläpitoluokkaa II.

Olavinlinnantien läntinen jalkakäytävä Turunlinnantieltä Itäkeskuksen uimahallille on esteettömyyden erikoistason aluetta ja ylläpitoluokassa I. Kadun ajorata sekä itäinen jalkakäytävä ja pyörätie kadun loppupuolella kuuluvat ylläpitoluokkaan III. Kajaaninlinnantie on kokonaan ylläpitoluokkaa III.

Olavinlinnantie on rakennusviraston tämän vuoden uudelleenpäällystysohjelmassa. Päällystyksen yhteydessä korjataan ajoradan hidasteet. Turunlinnantien keskikaistan pensasistutusta pidetään leikkaamalla matalana, jotta turvallinen näkemäalue säilyy. Kajaaninlinnantielle ei ole ohjelmoitu investointitoimenpiteitä seuraavaksi 10 vuodeksi.

Katujen nopeuksien alentamisesta ja muista liikennejärjestelyistä, kuten hidasteista tai liikennevaloista, päättää kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto. Rakennusvirasto toteuttaa hyväksytyjä liikennesuunnitelmia talousarviossa budjetoitujen määrärahojen mukaan. Nopeuden alentumisesta osoittavat liikennemerkkit vaihdetaan rakennusviraston ylläpitoon osoitetuilla rahoilla päätöksen tultua tietoon.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 27.05.2014 § 166

HEL 2014-001953 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Lausunto

Turunlinnantiellä on 40 km/h- nopeusrajoitus, mikä vastaa tämän tyyppisten tärkeiden kokoojakatujen nopeusrajoitusta. Hidasteiden rakentaminen ei kadulle sovi, koska kyseessä on Itäkeskuksen tärkein bussiliikenteen reittikatu.

Turunlinnantien liikenneturvallisuuden parantamiseksi kaupunkisuunnittelulautakunta on hyväksynyt liikennesuunnitelman vuonna 2007. Suunnitelmassa Turunlinnantie mm. kavennetaan 1 + 1 kaistaiseksi Marjaniementien ja Stoan pysäköintialueelle johtavan liittymän välisellä osuudella jalankulkijoiden turvallisemman kadunylityksen mahdollistamiseksi. Suunnitelmasta on toteutunut ainoastaan Marjaniementien ja Turunlinnantien liittymän muuttaminen kiertoliittymäksi.

Turunlinnantien ympäristöön kohdistuu suuria liikenteellisiä muutospaineita. Liikennesuunnitelmaa onkin tarpeen päivittää Itäväylän ja Kehä I:n yleissuunnitelman, Raide-Jokerin, Östersundomin raitiotievarauksen ja pyöräteiden suunnitteluperiaatteiden muutoksien takia. Raide-Jokerin hankesuunnitelma käynnistyy kesäkuussa 2014 ja valmistuu vuoden 2015 aikana. Turunlinnantien mittava saneeraus kannattaa tehdä vasta suunnitelmien tarkistuksen jälkeen.

Itäkeskuksen katujen saneeraukselle on ollut ominaista, että suuri osa kustannuksista syntyy pohjanvahvistuksesta sekä kunnallistekniikan uusimisesta. Liikenteellisillä ratkaisuilla on vaikutuksia verkostojen sijaintiin katualueella. Esimerkiksi kuivatukseen vaikuttavien liikenneturvallisuusratkaisujen pitää olla selvillä ennen kadun saneerausta. Hansakujan kohdalla kulkee Itäkeskuksen kauppakeskuksen ali Itäkeskuksen tulvareitti, jonka tarkoitus on estää hulevesitulvat Itäkeskuksessa rankkasateiden aikana. Putken halkaisija on 2 metriä.

Rakennusvirasto tekee päätökset katujen peruserantamisesta. Olavinlinnantien eteläosa saa tänä vuonna uuden päällysteen. Samassa yhteydessä uusitaan kadulla olevat hidasteet.

Kajaaninlinnantien pohjoisosaan koulun läheisyyteen on päätetty rakentaa jalkakäytävä sekä korotettu suojatie Mustapuronpolun jalankulku- ja pyörätien kohdalle liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä vuonna 2005. Mustapuron polun kohdalle päätetyn korotetun suojatien toteuttamista vaikeuttavat kadun alla olevat kunnallistekniikan verkostot. Korotukselle on löydettävissä sopiva kohta yhteistyössä rakennusviraston kanssa.

Uusista hidasteista päätettäessä etusijalla ovat kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen mukaan (Periaatteet

08.09.2014

Kj/12

ajonopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä, 5.11.2009) sellaiset kohteet ja katuosat, joilla koululaisten reitit ja vilkas ajoneuvoliikenne risteävät. Kadun molemmilla reunoilla on jalkakäytävät, joten jalankulkijoiden kadunylitys voi tapahtua nykyisiä suojateitä käyttäen. Näin ollen kadun linjaosuudella ei ole erityistä hidastetarvetta.

Ajoyhteys Myllypuron jäähalliin on Ratasmyllynkujan kautta. Mikäli läpiajoliikennettä Kajaaninlinnantieltä koulun tontin kautta jäähallille esiintyy, voi tontin haltija halutessaan estää sen sulkulaitteella.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/13

§ 881

V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Petra Malinin aloite toimeentulotuen käsittelyaikojen ilmoittamisesta kaupungin verkkosivuilla

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 3 Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston päätös 16.6.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin verkkosivuilla aloitettaisiin toimeentulotuen käsittelyaikojen julkaiseminen.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuusto päätti 25.9.2013 § 332 palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi aloitteen sisällön mukaisesti niin, että hankinta toteutetaan kohtuullisin kustannuksin ja sähköistä järjestelmää kehitetään henkilöstön työajan säästämiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan 15.4.2014 antamaan lausuntoon ja toteaa, että sosiaali- ja terveystoimintavirastossa pilotoitiin vuoden 2013 lopulla toimeentulotuen asiakastietojärjestelmän sähköistä asiointia. Palvelu on käytössä koko Helsingin alueella vuoden 2014 aikana. Vuoden 2014 lopussa toimeentulotukea sähköisesti hakeneet asiakkaat saavat tiedon oman toimeentulotukihakemuksensa käsittelyn etenemisestä sähköisesti. Samanaikaisesti tehtävä asiakastietojärjestelmäversion päivitys antaa

08.09.2014

Kj/13

myös mahdollisuuden entistä paremmin seurata ja raportoida etuuskäsittelyn kirjallisten hakemusten käsittelyaikoja toimipistetasolla.

Kaupunginhallitus toteaa, että perustoimeentulotuen laskenta ja maksatus siirretään vuoden 2017 alusta Kelan tehtäväksi. Tässä vaiheessa ei ole perusteltua tehdä asiakastietojärjestelmään lisäkustannuksia aiheuttavia erillisiä muutoksia kaupungin verkkosivuilla tapahtuvaa käsittelypäivien raportointia varten.

Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaosto on 16.6.2014 merkinnyt tiedoksi toimeentulotuen sähköisen asioinnin tilannekatsauksen liitteenä olevan päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Petra Malinin aloite, allekirjoitettu
- 2 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 3 Kaupunginhallituksen tietotekniikkajaoston päätös 16.6.2014

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.04.2014 § 165

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Tieto oman toimeentulotukihakemuksen käsittelyn tilanteesta on tärkeä tieto asiakkaalle. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksessa pilotoitiin vuoden 2013 lopulla toimeentulotuen asiakastietojärjestelmän sähköistä asiointia ja palvelu otetaan käyttöön vaiheittain koko Helsingin alueella vuoden 2014 aikana. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2014 lopussa toimeentulotukea sähköisesti hakeneet asiakkaat saavat tiedon oman toimeentulotukihakemuksensa käsittelyn etenemisestä sähköisesti.

Samanaikaisesti tehtävä asiakastietojärjestelmäversion päivitys antaa myös mahdollisuuden seurata ja raportoida etuuskäsittelyn kirjallisten hakemusten käsittelyaikoja nykyistä helpommin myös toimipistetasolla.

Toimeentulotuen asiakastietojärjestelmän kehittämishankkeissa on huomioitava myös kansalliset perustoimeentulotuen maksatusta koskevat linjaukset. Hallituksen 25.3.2014 tekemässä päätöksessä rakennepoliittisen ohjelman toteuttamiseksi osana julkisen talouden suunnitelmaa todetaan seuraavaa:

"Kuntien ja Kelan toimeentulotukiyhteistyön tehostamiseksi sekä kansalaisten yhdenvertaisuuden parantamiseksi perustoimeentulotuen laskenta ja maksatus siirretään vuoden 2017 alusta Kelan tehtäväksi. Toimeentulotuki säilyy hakemusten perusteella myönnettävänä, ei tulojen perusteella automaattisesti suoritettavana etuutena, ja tuki normitetaan yhtenäisesti siten, että kuntakohtaiset erot vähenevät ja kansalaisten yhdenvertaisuus paranee. Harkintaa edellyttävät täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki säilyvät kunnissa sosiaalityöntekijöiden tehtävänä. Kelan etuuskäsittelyssä varmistetaan asiakkaiden ohjaus sosiaalityöhön yhteisesti sovituin perustein.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että tässä vaiheessa ei ole perusteltua tehdä asiakastietojärjestelmään lisäkustannuksia aiheuttavia erillisiä muutoksia kaupungin verkkosivuilla tapahtuvaa toimeentulotuen käsittelypäivien raportointia varten. Nykyisen asiakastietojärjestelmän toimeentulotuen sähköisen asiointin käyttöönotto vuoden 2014 aikana mahdollistaa kunkin asiakkaan oman hakemuksen käsittelyvaiheen sähköisen seurannan."

Käsittely

15.04.2014 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Miikka Merikanto: Viimeisen kappaleen jälkeen lisätään seuraava kappale:

Jotta toimeentulotuen hakijoiden ja yhteistyökumppaneiden olisi mahdollista saada tietoa hakemusjonon tilanteesta ja käsittelyajoista, lautakunta esittää, että toimeentulotuen käsittelypäivistä tällä hetkellä manuaalisesti kerättävä jonokohtainen tieto julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kannattajat: Joonas Leppänen

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen jälkeen:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/13

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Viimeisen kappaleen jälkeen lisätään seuraava kappale: Jotta toimeentulotuen hakijoiden ja yhteistyökumppaneiden olisi mahdollista saada tietoa hakemusjonon tilanteesta ja käsittelyajoista, lautakunta esittää, että toimeentulotuen käsittelypäivistä tällä hetkellä manuaalisesti kerättävä jonokohtainen tieto julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Jaa-äännet: 6

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Seija Muurinen, Hannu Tuominen, Tuomas Tuure, Markku Vuorinen

Ei-äännet: 3

Joonas Leppänen, Miikka Merikanto, Tuula Salo

Tyhjä: 3

Gunvor Brettschneider, Jouko Malinen, Laura Nordström

Poissa: 1

Tuomas Nurmela

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asian esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

11.03.2014 Palautettiin

18.02.2014 Pöydälle

04.06.2013 Ehdotuksen mukaan

14.05.2013 Pöydälle

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Kalle Pesonen, tietohuolto- ja tilastopäällikkö, puhelin: 310 43007
kalle.pesonen(a)hel.fi
Helena Ylisipola, osastopäällikkö, puhelin: 310 43366
helena.ylisipola(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 25.09.2013 § 332

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

25.09.2013 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Petra Malin valtuutettu Sirpa Puhakan kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi aloitteen sisällön mukaisesti niin, että hankinta toteutetaan kohtuullisin kustannuksin ja sähköistä järjestelmää kehitetään henkilöstön työajan säästämiseksi.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei voittaa, on valtuutettu Petra Malinin palautusehdotus hyväksytty.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Esitetään aloitteen palauttamista käsittelyyn aloitteen sisällön mukaisesti niin, että hankinta toteutetaan kohtuullisin kustannuksin ja sähköistä järjestelmää kehitetään henkilöstön työajan säästämiseksi.

Jaa-äännet: 27

Hennariikka Andersson, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Fatbardhe Hetemaj, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Lasse Männistö, Matti Niiranen, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Wille Rydman, Aura Salla, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Nils Torvalds, Markku Vuorinen, Tuulikki Vuorinen

Ei-äännet: 51

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Jasmin Hamid, Mari Holopainen,

Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Terhi Mäki, Hannu Oskala, Sara Paavolainen, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Heikki Takkinen, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki, Belle Selene Xia, Ville Ylikahri

Tyhjä: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Kauko Koskinen, Jarmo Nieminen, Ulla-Marja Urho

Poissa: 2

Tuomo Valokainen, Jan Vapaavuori

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa aloitteen kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 16.09.2013 § 980

HEL 2013-003017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

16.09.2013 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että luodaan sopiva sähköinen tiedottamiskäytäntö toimeentulotukipäätösten käsittelyvaiheesta tiedottamiseksi.

08.09.2014

Kj/13

Jäsen Puhakan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

09.09.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 882

V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite sosiaali- ja terveysviraston toimintaohjeen korjaamisesta

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Veronika Honkasalon ja 35 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että sosiaali- ja terveysviraston toimintaohje ulkomaalaisten asiakkaiden maassaolotietojen tarkistamisesta peruutetaan.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginvaltuusto päätti 26.2.2014 § 68 palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että arvioidaan, millaisia muutoksia nykyiseen käytäntöön on aihetta tehdä, jotta vähemmistövaltuutetun antamat suositukset tulevat otetuiksi huomioon ja esitetään selvitys muutosten toteuttamisesta.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan 17.6.2014 antamaan selvitykseen sekä liitteenä olevaan vähemmistövaltuutetun 28.5.2014 antamaan lausuntoon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkailta on kansalaisuuteen katsomatta yhtäläinen oikeus kiireelliseen sairaanhoitoon ja kiireellisiin sosiaalihuollon palveluihin. Kaupunginhallitus on 9.12.2013 § 1332 erikseen vahvistanut, että ns. paperittomien henkilöiden terveydenhuolto järjestetään niin, että kiireellisen hoidon lisäksi raskaana oleville ja alle 18-vuotiaille tarjotaan myös laajat terveydenhuollon palvelut samaan hintaan kuin helsinkiläisille. Näiden

oikeuksien toteuttaminen edellyttää asiakkaan henkilötietojen selvittämistä.

Väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annettua lakia (661/2009) on muutettu 1.3.2014 lukien. Maahanmuuttovirasto ja poliisi voivat lisätä väestötietojärjestelmään ulkomaiden kansalaisen oleskelulupaa koskevat tiedot, jotka helpottavat jatkossa mm. kuntien tehtävien hoitoa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus on uudistanut ohjeistustaan rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain (1201/2013) ja kaupunginhallituksen 9.12.2013 § 1332 tekemän päätöksen mukaisesti. Lisäksi virasto on korjannut henkilökunnalle laadittua toimintaohjetta vähemmistövaltuutetun lausunnon perusteella.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Allekirjoitettu_ Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite
- 2 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite
- 3 Vähemmistövaltuutetun lausunto 28.5.2014

Tiedoksi : Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.06.2014 § 270

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Veronika Honkasalon ym. sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen toimintaohjetta koskevasta aloitteesta seuraavan lausunnon:

”Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus antoi 13.6.2013 henkilökunnalle osoitetun tiedotteen ulkomaalaisten oleskelulupien tai muun laillisen oleskelun edellytysten nähtäväksi pyytämistä. Tiedotteen tavoitteena oli turvata kaupungille kuuluvat ELY-keskuksen maksamat pakolaisia ja

paluumuuttajia koskevat valtion korvaukset kotoutumisesta annetun lain (1386/2010) mukaisina.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.8.2013 valtuutettu Veronika Honkasalo ym. jättivät aloitteen, jossa he esittivät, että sosiaali- ja terveysvirasto peruu edellä mainitun ulkomaalaisia asiakkaita koskevan ohjeistuksen. Vähemmistövaltuutettu pyysi sosiaali- ja terveysvirastolta 10.9.2013 selvitystä toimintaohjeesta ja mm. siitä miksi oleskelulupaa kysytään asiakkaalta itseltään ja miksi Kela-kortin esittäminen ei ole riittävä hoito-oikeuden todistamiseksi ulkomaalaisten kohdalla. Sosiaali- ja terveysvirasto antoi vastauksen vähemmistövaltuutetun tietopyyntöön 4.10.2013. Tämän seurauksena vähemmistövaltuutettu antoi lausunnon 20.12.2013 viraston toimintaohjeesta. Vähemmistövaltuutettu suositteli lausunnossaan tiedotteen uudistamista. Lisäksi vähemmistövaltuutettu pyysi kaupunkia ilmoittamaan tehdyistä asiaan liittyvistä toimenpiteistä 31.3.2014 mennessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi lausunnon valtuustoaloitteesta kaupunginhallitukselle 26.11.2013 (§ 411). Lausunnossa todettiin, että sosiaali- ja terveysvirastolla tulee olla oikeus ja mahdollisuus periä sille laillisesti kuuluvat korvaukset. Asian käsittelyn jälkeen kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 26.2.2014 palauttaa kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi sosiaali- ja terveysviraston toimintaohjetta (13.6.2013) koskevan aloitteen mm. siksi, että vähemmistövaltuutetun antamat suositukset 20.12.2013 voitaisiin huomioida.

Sosiaali- ja terveysvirasto luonnosteli uuden tiedotteen ja vastasi vähemmistövaltuutetun antamaan lausuntoon 27.2.2014. Vastauksessa virasto mm. pyysi vähemmistövaltuutetun kannanottoa tiedotteen sisältöön. Vähemmistövaltuutettu antoi asiasta uuden lausunnon 28.5.2014.

Voimassa oleva versio pysyväisohjeesta P11 (Ulkomailta tulevien oikeus hoitoon, maksut ja korvaukset), joka sisältää myös ohjeet ns. paperittomien henkilöiden terveydenhuollosta, julkaistiin sosiaali- ja terveysviraston pysyväisohjekokoelmassa intranetissä 20.2.2014.

Vähemmistövaltuutettu painottaa 28.5.2014 antamassa lausunnossaan, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveysviraston tulee saada kaikki ne korvaukset, jotka se lain mukaan tai erilaisten sopimusten perusteella on oikeutettu saamaan. Vähemmistövaltuutettu toteaa, että Helsingin kaupungilta on jäänyt saamatta kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisia valtion korvauksia, koska joidenkin sosiaali- ja terveyspalveluja käyttäneiden asiakkaiden

oleskeluluvat eivät ole olleet voimassa heidän hakeutuessa palveluihin tai hoitoon. Vähemmistövaltuutettu suosittelee, että henkilökunnalle pitää kertoa selvemmin, miten sen tulee toimia, jotta kaupunki saisi sille kuuluvat korvaukset mahdollisimman hyvin.

Edellä mainitusta huolimatta vähemmistövaltuutettu katsoo, että toimintaohjeen otsikointi ohjaa henkilökuntaa kiinnittämään huomiota tarpeettomasti asiakkaan ulkomaalaisuuteen. Vähemmistövaltuutettu tulkitsee, että kotoutumisen edistämisestä annettu laki ja rajat ylittävästä terveydenhuollosta annettu laki (1201/2013) voivat koskea myös ulkomailla tai Suomessa asuvia Suomen kansalaisia. Muun muassa tästä syystä vähemmistövaltuutettu suosittelee, että tiedotetta tulisi vielä työstää.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että viraston 13.6.2013 laatima toimintaohje ei liity rajat ylittävästä terveydenhuollosta annettuun lakiin, joka tuli voimaan vasta 1.1.2014. Laki kotoutumisen edistämisestä koskee käytännössä vain ulkomaiden kansalaisia – pakolaisia ja paluumuuttajia. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 53 § voi poikkeuksellisesti tulla sovellettavaksi Suomen kansalaiseen, jos tämä on ihmiskaupan uhri.

Suomen asumisperusteinen sosiaaliturva

Suomen sosiaaliturvajärjestelmään kuulumisen perustuu pääsääntöisesti asumiseen. Suomessa vakinaisesti asuvana pidetään henkilöä, jolla on Suomessa vakinainen asunto ja koti, ja joka oleskelee jatkuvasti ja pääasiallisesti Suomessa. Tällöin henkilöllä on tavallisesti kotikunta Suomessa. Asumisen lisäksi Suomen sosiaaliturvaan voi kuulua myös työskentelyn perusteella.

Ulkomaiden kansalaiset voivat tiettyjen edellytysten täytyttyä kuulua Suomen sosiaaliturvajärjestelmään. Nämä edellytykset riippuvat mm. henkilön kansalaisuudesta (esim. EU-asetus 883/2004, ns. kolmansien maiden kansalaiset), perhesiteistä, oleskelun luonteesta, työskentelystä, kahdenvälisistä sosiaaliturvasopimuksista tai muusta kansainvälisestä sopimuksesta. Jos Suomeen muutto on tilapäistä, kuten opiskelijoilla, henkilöllä ei yleensä katsota olevan oikeutta sosiaaliturvaetuuksiin.

Riippumatta Suomessa oleskelun pysyvyydestä, laadusta ja kestosta, ulkomaiden kansalaisilla on oikeus kiireelliseen sairaanhoitoon. Terveydenhuoltolain (1326/2010) 50 §:n mukaan kiireellinen sairaanhoito, mukaan lukien kiireellinen suun terveydenhuolto, mielenterveyshoito, päihdehoito ja psykososiaalinen tuki, on annettava potilaalle hänen asuinpaikastaan riippumatta. Kiireellisellä hoidolla tarkoitetaan äkillisen sairastumisen, vamman, pitkäaikaissairauden

vaikeutumisen tai toimintakyvyn alenemisen edellyttämää välitöntä arviota ja hoitoa, jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.

Ulkomaiden kansalaisilla on oikeus myös muihin kiireettömiin julkisen terveydenhuollon palveluihin, mikäli heillä on Suomessa kotikunta. Jos henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa tai sairaanhoito-oikeutta muulla perusteella, häneltä peritään asiakasmaksuna aiheutuneiden hoitokustannusten suuruinen maksu.

Edellä mainituista tekijöistä – Suomen asumiseen perustuvan sosiaaliturvajärjestelmän luonteesta, kansainvälisistä sopimuksista ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (734/1992) mukaisten maksujen määräytymisperusteista – sekä potilasturvallisuuden varmistamisesta johtuu, että kaikilta asiakkailta on henkilöllisyyden lisäksi selvitettävä heidän kotikuntansa sekä tarvittaessa muiden kuin Suomen kansalaisten kansalaisuus ja oleskelun tarkoitus. Tästä syystä asiakas on tunnistettava hänen hakeutuessaan hoitoon.

Kotoutumisen edistämisestä annettu laki

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen henkilökunnalle lähettämä tiedote (13.6.2013) liittyy kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) toimeenpanoon ja ELY-keskuksen maksamien valtion korvausten laskuttamiseen. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 §:ssä on määritelty lain soveltamisala. Lain henkilöpiiriin kuuluvat pakolaiset ja paluumuuttajat. Lain soveltamisen edellytyksenä on, että lain piiriin kuuluvilla henkilöryhmillä on voimassa oleva oleskelulupa. Lain toimeenpano edellyttää siten tietoa ulkomaiden kansalaisten oleskeluluvasta ja sen voimassaolosta.

Edistääkseen maahanmuuttajien kotoutumista valtio on ottanut vastatakseen mm. pakolaisten kotouttamisesta aiheutuneet kustannukset (1386/2010; HE 185/2010). Lain korvauskäytännöistä on annettu myös tarkempi työ- ja elinkeinoministeriön kuntaohje. Kotoutumisen edistämisestä annetun lain säädöksistä ja ministeriön kuntaohjeesta ilmenee, että korvauksia voi hakea vain niistä pakolaisista ja paluumuuttajista, joilla on voimassa oleva ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu oleskelulupa. Lain perusteella Uudenmaan ELY-keskus edellyttää, että valtion korvausta hoidon kustannuksista haetaan vain henkilöistä, joilla oleskelulupa on voimassa. Koska valtion korvauksia haetaan etupäässä julkisista kuntien järjestämistä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista, kunnilla on siten oltava tieto kaikista niistä tekijöistä, kuten oleskeluluvasta, jotka vaikuttavat lain toimeenpanoon. Vuodelle 2012

kohdentuvat toteutuneet valtion korvaukset Helsingin sosiaali- ja terveystoimelle olivat noin 16,6 milj. euroa.

Ns. paperittomat henkilöt ja valtion korvaukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkailta on kansalaisuuteen katsomatta yhtäläinen oikeus kiireelliseen sairaanhoitoon (1326/2010) ja kiireellisiin sosiaalihuollon palveluihin (710/1982). Lisäksi Helsingin kaupunginhallitus on 9.12.2013 (1332 §) erikseen vahvistanut, että ns. paperittomien henkilöiden terveydenhuolto järjestetään niin, että kiireellisen hoidon lisäksi raskaana oleville ja alle 18-vuotiaille tarjotaan myös laajat terveydenhuollon palvelut samaan hintaan kuin helsinkiläisille. Näiden oikeuksien toteuttaminen edellyttää asiakkaan henkilötietojen selvittämistä.

Laki rajat ylittävästä terveydenhuollosta (1201/2013) tuli voimaan 1.1.2014. Lain myötä valtion korvauksen henkilöpiiri on laajentunut huomattavasti. Julkinen terveydenhuolto voi vuoden 2014 alusta saada lain henkilöpiiriin lukeutuvien asiakkaiden terveydenhuoltolain 50 §:n nojalla annetun kiireellisen hoidon kustannukset Kelasta. Korvausta voi saada henkilöistä, joilla ei ole kotikuntaa Suomessa tai joilla on kotikunta Suomessa mutta joiden sairaus- ja äitiyskustannuksista vastaa toinen EU-valtio. Laki paransi mm. niiden ulkomaiden kansalaisten asemaa, joilla ei ole esittää kotimaansa virallista hoito-oikeustodistusta.

Korvauksen edellytyksenä on, ettei kiireellisen hoidon kustannuksia ole saatu perittyä henkilöltä itseltään, toiselta valtiolta tai muulta taholta kuten vakuutuksesta. Valtion korvaus maksetaan kunnalle vain jos julkinen terveydenhuolto on todistettavasti yrittänyt periä hoidosta aiheutuneet kustannukset niistä vastuussa olevalta taholta.

Kansaneläkelaitoksen kannanoton (30.1.2014) mukaan, ja poikkeuksena Suomen muihin kuntiin verrattuna, Helsingin kaupunki ei voi saada edellä mainittuja ns. paperittomille henkilöille annettuja kiireellisen hoidon kustannuksia Kelasta rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain nojalla. Kelan mukaan kaupunki on omalla päätöksellään 9.12.2013 (§ 1332) luopunut ns. paperittomille henkilöille annettavan kiireellisen hoidon todellisten kustannusten perimisestä. Tämä johtuu siitä, että Helsingin kaupunki on päättänyt tarjota paperittomille kiireelliset terveydenhuollon palvelut samaan hintaan kuin helsinkiläisille. Siten rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain valtion korvauksia koskevat edellytykset eivät täyty Helsingin kaupungin osalta.

Muutos ulkomaiden kansalaisten oleskelua koskeviin tietoihin väestötietojärjestelmässä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annettua lakia (661/2009) muutettiin 1.3.2014 lukien. Jatkossa ulkomaiden kansalaisten henkilötietojen tallentaminen väestötietojärjestelmään helpottuu. Maahanmuuttovirasto ja poliisi voivat uuden toimivaltansa nojalla jatkossa lisätä väestötietojärjestelmään ulkomaiden kansalaisen oleskelulupaa koskevat tiedot. Valtioneuvoston asetuksen mukaisesti (128/2010; 137/2014) ulkomaiden kansalaisesta väestötietojärjestelmään voidaan tallentaa mm. myönnetty oleskelulupa, sen laji ja voimassaoloaika sekä oleskeluluvan myöntämisen pääperuste. Lisäksi väestötietojärjestelmään voidaan tallentaa muita tarpeellisia tietoja. Säädosmuutokset helpottavat jatkossa myös kuntien tehtävien hoitoa. Esimerkiksi edellä mainitun kotoutumisen edistämisestä annetun lain toimeenpano tehostuu ja helpottuu.

Johtopäätökset

Sosiaali- ja terveysvirasto on uudistanut ohjeistustaan rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain ja kaupunginhallituksen päätöksen (9.12.2013 § 1332) mukaisesti sekä korjaa henkilökunnalle annettavaa toimintaohjetta vähemmistövaltuutetun lausunnon perusteella.

Kuten vähemmistövaltuutettu on 20.12.2013 todennut, sosiaali- ja terveysvirastolla on oikeus saada tietoja väestötietojärjestelmästä ja maahanmuuttovirastolta tehtäviensä suorittamiseksi. Edellä mainittu väestötietojärjestelmästä ja väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annetun lain muuttaminen vastaa paremmin sosiaali- ja terveysviraston tietotarpeeseen. Ennen kuin tekniset muutostyöt ovat valmiita, sosiaali- ja terveysviraston on välttämätöntä selvittää oleskelulupaan liittyvät tiedot muuta kautta. Sosiaali- ja terveysvirasto ei voi suoriutua lakisääteisistä tehtävistään puutteellisten tietojen varassa. Tästä syystä sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että sosiaali- ja terveysvirastolla tulee olla kaikki – myös Helsingin kaupungin ja valtion välisten kustannusvastuiden selvittämiseksi – tarvittava tieto."

Käsittely

17.06.2014 Ehdotuksen mukaan

Erityissuunnittelija Timo Hakala ja hallintoylilääkäri Jukka Pellinen olivat tätä asiaa varten kokouksessa kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksen aluksi.

26.11.2013 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

12.11.2013 Pöydälle

08.09.2014

Kj/14

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Timo Hakala, erityissuunnittelija, puhelin: 310 62404
timo.hakala(a)hel.fi
Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi
Leena Hytti, laskenta-asiantuntija, puhelin: 310 43218
leena.a.hytti(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 26.02.2014 § 68

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

26.02.2014 Palautettiin

Kun asiassa oli käyty keskustelua, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kannatettu ehdotus, jonka hyväksyminen olisi merkinnyt asian käsittelyn keskeyttämistä, minkä vuoksi puheenjohtaja kehotti seuraavia puhujia rajoittamaan puheenvuoronsa kysymykseen asian palauttamisesta kaupunginhallitukselle. Samalla oli tehtävä mahdolliset muut palautusehdotukset tämän keskustelun aikana.

Julistettuaan keskustelun asian palauttamisesta päättyneeksi puheenjohtaja esitti selontekona, että keskustelun kuluessa oli valtuutettu Veronika Honkasalo valtuutettu Thomas Wallgrenin kannattamana ehdottanut, että kaupunginvaltuusto päättäisi palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että

- arvioidaan, millaisia muutoksia nykyiseen käytäntöön on aihetta tehdä, jotta vähemmistövaltuutetun 8.1.2014 antamat suositukset tulevat otetuiksi huomioon
- esitetään valtuustolle selvitys em. muutosten toteuttamisesta.

Selonteko myönnettiin oikeaksi.

Puheenjohtajan tekemä ja valtuuston hyväksymä äänestysesitys kuului seuraavasti: Ken haluaa jatkaa asian käsittelyä, äänestää jaa; jos ei

voittaa, on valtuutettu Veronika Honkasalon palautusehdotus hyväksytty.

4 äänestys

JAA-ehdotus: Jatko

Ei-ehdotus: Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että

- arvioidaan, millaisia muutoksia nykyiseen käytäntöön on aihetta tehdä, jotta vähemmistövaltuutetun 8.1.2014 antamat suositukset tulevat otetuiksi huomioon

- esitetään valtuustolle selvitys em. muutosten toteuttamisesta.

Jaa-äännet: 39

Hennariikka Andersson, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Matti Enroth, Patrik Gayer, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Fatbardhe Hetemaj, Rene Hursti, Nina Huru, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Harri Lindell, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Jan D Oker-Blom, Hannu Oskala, Tom Packalén, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Päivi Storgård, Johanna Sydänmaa, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 40

Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Heidi Hautala, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Suzan Ikävalko, Ville Jalovaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Timo Laaninen, Eija Loukoila, Jape Lovén, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Jukka Relander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sumuvuori, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Maija Anttila, Päivi Lipponen

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Terhi Mäki, Sara Paavolainen, Nasima Razmyar

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

08.09.2014

Kj/14

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.02.2014 § 161

HEL 2013-011229 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

10.02.2014 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Sirpa Puhakka: Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian valmisteluun siten, että vastauksessa otetaan huomioon vähemmistövaltuutetun selvityspyynnön vastaukset.

Jäsen Puhakan vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/15

§ 883

V 24.9.2014, Stj / Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite kotisairaaloiminnan ja kodissa tapahtuvan saattohoidon edistämisestä

HEL 2014-002638 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Ilkka Taipaleen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite
- 2 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ilkka Taipale ja yhdeksän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyy yhdessä HUS:in kanssa edistämään kotisairaaloimintaa ja kodissa tapahtuvaa saattohoitoa, jotta ihmisillä on mahdollisuus elää omassa ympäristössään elämänsä loppuun asti.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden keskeisessä 93-paikkaisessa kotisairaala, joka kuuluu kaupunginsairaalaan. Kaikki eri hoitotahot voivat pyytää kotisairaalan apua saattohoitoon. Eniten lähetteitä saattohoitoon tulee HUS:in eri klinikoilta, joissa on tehty palliatiivisen hoidon päätös ja potilaan kotiutuessa hoitovastuuta siirretään kotisairaalaan. Myös palvelualueet ja päivystys käyttävät kotisairaalan palveluja. Yksityisistä hoitopaikoista tulee jonkin verran lähetteitä kotisairaalaan.

08.09.2014

Kj/15

Kotisairaala hoitaa vuodessa yli 200 kotona, kaupungin omassa ympärivuorokautisessa hoidossa tai yksityisessä hoivakodissa asuvaa potilasta. Kotisairaalan kaikista hoitajaksoista noin puolet on palliativista hoitoa ja saattohoitoa on noin neljäsosa. Palliativista hoitoa saavilla potilailla on yleensä useampia kotisairaalan hoitajaksoja ennen viimeistä saattohoitajaksoa. Kotisairaala on myös taattu tarpeen vaatiessa mihin vuorokauden aikaan tahansa nopea pääsy suoraan kaupunginsairaalan osastolle ja tarvittaessa saattohoito-osastolle.

Sosiaali- ja terveystieteiden keskus kehittää saattohoitoa kaikissa yksiköissään ja erityisesti kotisairaalan roolia saattohoidossa yhteistyössä HUS:in ja HYKS -alueen muiden toimijoiden kanssa, jotta jokaisen oikeus hyvään oireen mukaiseen hoitoon ja hyvään kuolemaan valitsemassaan hoitopaikassa toteutuisi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite
- 2 Valtuutettu Ilkka Taipaleen aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 03.06.2014 § 253

HEL 2014-002638 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Ilkka Taipaleen ym. valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden keskuksessa toteutetaan HYKS-alueen ja sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen suositusten sekä terveydenhuoltolain mukaista saattohoidon kolmiportaista palvelujärjestelmää. Mallin mukaan perustason (taso A) saattohoitoa toteuttavat kaikki terveydenhuollon yksiköt, sosiaalitoimeen kuuluvat hoito- ja

hoivayksiköt sekä kotihoito. Tason B alueelliset saattohoitoyksiköt muodostuvat kotisairaaloista ja näiden tukiosastoista sekä saattohoitoon erikoistuneista sairaalaosastoista. Nämä yksiköt toteuttavat saattohoitoa ja toimivat alueellisina konsultoivina yksiköinä sekä vastaavat alueensa koulutuksesta. Tason C muodostavat yliopistosairaaloiden palliatiiviset yksiköt ja saattohoitokodit. Nämä vastaavat vaativan tason hoidosta, koulutuksesta, opetuksesta ja alan tutkimuksesta.

Helsingin Sosiaali- ja terveystieteiden virasto toimii HYKS-alueen saattohoidon ohjausryhmässä, joka muun muassa järjestää koulutusta alueen toimijoille, seuraa saattohoidon tilannetta eri kunnissa ja tekee tutkimusta saattohoidosta.

Palliatiivinen hoito tarkoittaa parantumattomasti sairaan aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa siinä vaiheessa, kun parantavan hoidon mahdollisuuksia ei enää ole. Palliatiivisen hoidon loppuvaihe on saattohoito. Kaikissa kaupunginsairaalan sairaaloissa ja palvelualueiden lääkäripalveluissa on lääkäreitä, joilla on palliatiivisen lääketieteen erityispätevyys, ja hoitohenkilökuntaa, joka on koulutautunut palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon.

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virastossa on 93-paikkainen kotisairaala, joka on osa kaupunginsairaalan toimintaa. Kotisairaala toimii pääkaupunkiseudun saattohoidon hoitopolun mukaisesti B-tasolla. Kaikki tahot voivat pyytää kotisairaalan apua saattohoitoon. Eniten lähetteitä tulee HUS -klinikoilta, joissa on tehty palliatiivisen hoidon päätös ja potilaan kotiutuessa hoitovastuuta siirretään kotisairaalaan. Myös palvelualueiden lääkäripalvelujen lääkärit sekä päivystyksen ja kaupunginsairaalan lääkärit käyttävät kotisairaalan palveluja. Yksityisistä hoitopaikoista lähetteitä kotisairaalaan tulee jonkin verran.

Kotisairaala saattohoitaa vuodessa yli 200 kotona, kaupungin omassa ympärivuorokautisessa hoidossa tai yksityisessä hoivakodissa asuvaa potilasta. Kotisairaalan hoitajaksoista noin puolet on palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa noin neljäsosa. Palliatiivista hoitoa saavilla potilailla on yleensä useampia kotisairaalan hoitajaksoja ennen viimeistä saattohoitajaksoa. Niin sanottuun kotikuolemaan päättyy vain murto-osa palliatiivisista hoitajaksoista ja saattohoitovaiheessakin noin kolmasosa on kotona loppuun asti. Kotisairaalaan on taattu tarpeen vaatiessa minä vuorokauden aikana tahansa nopea pääsy suoraan kaupunginsairaalan osastolle, ja tarvittaessa saattohoito-osastolle.

Kotona asuva, yksityisiä lääkäripalveluja tai hoivapalveluja käyttävä henkilö, voi saada lähetteen kotisairaalan saattohoitoon, kun lääkärin kanssa on todettu sen tarve. Potilaan hoitaval lääkäri on vastuussa

ajoissa tehdyistä hoitolinjauksista ja hoitosuunnitelmista. Tällä voidaan estää tarpeettomia siirtymisiä hoitopaikasta toiseen. Saattohoitoon siirryttäessä lääkäri tekee lähetteen kotisairaalaan hyvissä ajoin, jotta sairaalaan lähettämislähtö välttyy. Hoitajat ohjeistetaan, missä tilanteessa ja minne otetaan yhteyttä, kun asukkaan vointi huononee.

Palvelualueiden lääkäripalvelujen lääkärit tuntevat Helsingin kaupungin kaikki saattohoitomahdollisuudet ja pystyvät hyödyntämään niitä potilaan tarpeiden mukaisesti. Lääkärit kykenevät hoitamaan varsin pitkälle heikkenevien asukkaiden saattohoidon. Kotisairaala tulee apuun, kun oirehoidossa tarvitaan erityisempää osaamista, esim. kipupumppua.

Helsingin ympärivuorokautisen hoidon omissa ja ostopalveluna hankituissa paikoissa on jo vuosia toteutettu yhden portaan toimintamallia. Asukas saa asua elämän loppuun saakka hoitoyksikössä, mihin hän ensiksi sijoittuu, eikä hänen tarvitse muuttaa toiseen hoitopaikkaan hoidon tarpeen muuttuessa. Valtaosa ympärivuorokautisen hoidon asukkaista asuu hoitopaikassaan elämänsä loppuun saakka siirtymättä saattohoitovaiheessa minnekään.

Kotisairaalan tuki hoitoyksiköihin vaativampien saattohoitopotilaiden hoidossa ja hoitohenkilökunnan kouluttautuminen kuolevan ihmisen kohtaamiseen ja saattohoitoon mahdollistavat sen, että potilaat voivat viettää viimeiset hetkensä tutussa ympäristössä. Iso osa kotisairaalan saattohoitotyöstä hoitopaikoissa onkin hoitohenkilökunnan tukemista ja opastamista.

Kotisairaala on pystynyt ottamaan vastaan kaikki sinne saattohoitoon tarjotut potilaat, joilla tarve on todettu. Kymmenessä vuodessa saattohoitopotilaiden osuus muusta kotisairaalan hoitotyöstä on kasvanut 20 %:sta 50 %:iin. Kotisairaallalla on myös velvollisuus olla konsultoivina palliatiivisena tiiminä ja kouluttajana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kotisairaala on huomattava saattohoidon toteuttaja Helsingissä. Kotisairaalan saattohoitoa ja kotisairaalan roolia saattohoidossa kehitetään sosiaali- ja terveystieteiden osastossa jo nyt yhteistyössä HUS:n ja HYKS-alueen muiden toimijoiden kanssa, jotta jokaisen oikeus hyvään oireenmukaiseen hoitoon ja arvokkaaseen kuolemaan valitsemassaan hoitopaikassa toteutuisi.

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482

08.09.2014

Kj/15

juha.jolkkonen(a)hel.fi
Kristina Backlund, kaupunginsairaalan johtajalääkäri, puhelin: 050 3666781
kristina.backlund(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

§ 884

V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Marcus Rantalan aloite pohjoismaisesta koulusta

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Marcus Rantalan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Marcus Rantala ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa mahdollisuuksia perustaa kaksikielinen pohjoismainen koulu, jossa annetaan opetusta sekä suomeksi että ruotsiksi.

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää opetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia sen yksityiseltä perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Perusopetuslain 10 §:n mukaan koulun opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen. Lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä.

Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin omaan lähikouluunsa. Oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos koulun opetussuunnitelmassa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää oppilaan taipumuksia osoittavaa koetta. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että Helsingissä on laaja ja monipuolinen tarjonta kielikylpy- ja vieraskielisessä opetuksessa. Kaupungin omissa suomenkielisissä peruskouluissa annetaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokilla 1 - 6 kuudessa koulussa ja vuosiluokilla 7 - 9 kolmessa koulussa. Lisäksi yhdessä yksityisessä sopimuskoulussa tarjotaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokille 7 - 9. Kielikylpyopetus on tarkoitettu pääosin oppilaille, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodissa, ja siinä noudatetaan ensisijaisen oppilaaksioton periaatteita.

Vieraskielistä opetusta kaupungin peruskouluissa tarjotaan vuosiluokille 1 - 6 seitsemässä koulussa ja vuosiluokille 7 - 9 neljässä koulussa. Opetusta annetaan englannin, ranskan, venäjän, viron, espanjan ja kiinan kielellä. Lisäksi Helsingissä sijaitsevilla yksityisten ja valtion ylläpitämissä kouluissa annetaan opetusta englannin, venäjän, saksan ja ranskan kielellä.

Vieraskielisessä opetuksessa noudatetaan toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan kielitaitoa. Vieraskieliseen opetukseen voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi- ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmien uudistamista Helsingissä tullaan tarkistamaan sekä kielikylpy- että vieraskielisen opetuksen verkko.

Opetussuunnitelmia uudistettaessa voidaan selvittää, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaiden ottamisessa noudatettaisiin toissijaisen oppilaaksioton periaatteita. Tässä yhteydessä tulisi selvittää mm. ulkokuntalaisten oppilaiden asemaan, koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016.

08.09.2014

Kj/16

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite
- 2 Valtuutettu Marcus Rantalan aloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 15.04.2014 § 63

HEL 2014-001244 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitettut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta, jossa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on velvollinen järjestämään perusopetuksen ja esiopetuksen erikseen kumpaakin kieliryhmää varten.

Koulun opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Jos opetuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä opetuskielellä, jolla oppilas pystyy opiskelemaan, oppilaan huoltaja saa valita opetuskielen. Lisäksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä (perusopetuslain 10 §.) Opetussuunnitelman perusteiden (2004) mukaan silloin, kun opetusta annetaan pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä, kysymys on vieraskielisestä tai kielikylpyopetuksesta. Nimityksestä päättää opetuksen järjestäjä.

Oppilaalla on oikeus käydä kunnan osoittamaa koulua. Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähimpään tarkoituksen mukaiseen kouluun. Kyseessä on tällöin toissijainen oppilaaksiotto ja hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia (perusopetuslain 6 ja 28§).

Helsingissä vieraskieliseen opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella, jossa arvioidaan oppilaan kielitaitoa. Kyseessä on toissijainen oppilaaksiotto. Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päätöksen (13.9.2005 § 102) mukaan toissijaisessa oppilaaksiotossa otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita. Toissijaisessa oppilaaksiotossa voidaan ottaa ulkokuntalaisia oppilaita, mikäli koulussa on tilaa ensi- ja toissijaisessa oppilaaksiotossa otettujen Helsingissä asuvien oppilaiden jälkeen.

Helsingin kuntakohtaisen opetussuunnitelman mukaan silloin, kun suomenkielisessä peruskoulussa opetetaan ruotsin kielellä, kyseessä on kielikylpyopetus. Kielikylpyopetukseen on rakennettu yhtenäiset oppimispolut 1. luokalta 9. luokkaan saakka. Oppilaaksiotossa noudatetaan ensisijaisen oppilaaksioton periaatteita ja opetus on pääosin tarkoitettu oppilaille, jotka ovat käyneet kielikylpypäiväkodissa.

Helsingissä on laaja ja monipuolinen tarjonta kielikylpy- ja vieraskielisessä opetuksessa. Helsingin kaupungin omissa peruskouluissa ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kuudessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 kolmessa koulussa. Lisäksi yhdessä yksityisessä sopimuskoulussa tarjotaan ruotsin kielen kielikylpyopetusta vuosiluokille 7-9.

Vieraskielistä opetusta Helsingin kaupungin peruskouluissa tarjotaan vuosiluokille 1-6 seitsemässä koulussa ja vuosiluokille 7-9 neljässä koulussa. Opetusta annetaan seuraavilla kielillä: suomi-ranska, suomi-venäjä, suomi-viro, suomi-espanja, suomi-kiina ja suomi-englanti. Englannin kielistä opetusta annetaan vuosiluokilla 1-6 kahdessa koulussa ja vuosiluokilla 7-9 yhdessä koulussa. Lisäksi Helsingissä sijaitsevissa yksityisten ja valtion ylläpitämissä kouluissa vieraskielistä opetusta annetaan englannin, venäjän, saksan ja ranskan kielellä. Helsingissä vieraskielistä ja kielikylpyopetusta antavilla kouluilla on käytettävissä opetukseen samanlaiset tuntimäärät kuin muissa

kouluissa. Opetusvirastolla ei ole taloudellisesti mahdollista lisätä vieraskielisen opetuksen tai kielikylypyopetuksen resursseja.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja tuntijako uudistuvat 1.8.2016. Osana koulujen opetussuunnitelmien uudistamista tullaan tarkistamaan vieraskielisen opetuksen ja kielikylypyopetuksen verkko. Opetussuunnitelmia uudistettaessa voidaan selvittää, miten ruotsin kielellä annettava opetus voitaisiin Helsingissä toteuttaa vieraskielisen opetuksen malliin, jolloin oppilaaksiotossa noudatettaisiin vieraskielisen opetuksen toissijaisia oppilaaksioton kriteereitä. Ulkokuntalaisten oppilaiden asema otettaessa oppilaita pohjoismaiseen kouluun tulisi selvittää erillään muusta toissijaisesta oppilaaksiotosta. Lisäksi tulisi ratkaista koulun sijaintiin, organisaatiomalliin ja pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyöhön liittyvät käytännön kysymykset niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016.

Käsittely

15.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Nordman ehdotti, että kappaleet 8 ("Vieraskielistä opetusta Helsingin...") ja 9 ("Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet...") korvataan seuraavalla kappaleella:

"Helsingissä on tällä hetkellä käytössä useita erilaisia pedagogisia ratkaisuja, joiden avulla tuetaan suomi-ruotsi-kaksikielisyyttä. Sen sijaan pitkälle vietyä, kaksikieliseen pedagogiikkaan perustuvaa koulumuotoa ei ole. Kaksikielisen koulun visiota kohtaan on viime vuosina osoitettu paljon kiinnostusta. Lautakunta katsoo, että Helsingin tulisi olla edelläkävijänä pääkaupunkialueen olosuhteisiin sovelletun kaksikielisen opetusmuodon kehittämisessä. Siksi lautakunta suosittaa, että kaupunki hakisi eritysluvan suomi-ruotsi-kaksikielisen perusopetuksen koulumuodon kokeiluhankkeen toteuttamiseksi. Hankkeen kesto olisi noin 10 vuotta, jonka jälkeen tehtäisiin perusteellinen arviointi sen mahdollisesta laajentamisesta. Uuden koulumuodon kehittämisessä tehtäisiin tiivistä yhteistyötä muun muassa Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan kanssa. Tämän tyyppiseen tutkimus- ja kehitystyöhön kaupunki voisi saada merkittävää ulkopuolista rahoitusta. Olisi luontevaa, että koko kaupunki olisi koulun oppilaaksiottoalue, ja myös naapurikunnista voisi hakea kouluun toissijaisen oppilaaksioton periaatteiden mukaisesti. Lautakunta ehdottaa että opetusvirasto käynnistäisi hankkeen esivalmistelut syksyllä 2014 ja että vuoden 2015 budjettiin varattaisiin resurssit hankesuunnitelman laatimiseen."

08.09.2014

Kj/16

Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Jäsen Ekman ehdotti, että edellä mainitun kappaleen 9 loppuun tehdään seuraava lisäys: "niin, että pohjoismainen koulu voitaisiin perustaa, mikäli niin päätetään, uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan vuonna 2016."

Kannattajat jäsen Rydman, puheenjohtaja Krohn

Esittelijä otti ehdotuksen omakseen.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Marjo Kyllönen, vs. linjanjohtaja, puhelin: 310 86274
marjo.kyllonen(a)hel.fi

§ 885

**V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite
keskustakirjastohankkeesta luopumisesta**

HEL 2014-002641 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehenaloite.pdf

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Terhi Koulumies ja 13 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm., että kaupunki luopuu keskustakirjastohankkeesta. Pääosa hankkeen kustannuksista on kaatumassa helsinkiläisten veronmaksajien vastuulle. Huononevassa taloustilanteessa kaupungin on keskitettävä panoksensa peruspalveluihin ja investoinneissa pitäisi painottaa taloudellisesti tuottavia hankkeita. Palvelujen näkökulmasta lähikirjastot ovat kaupunkilaisille tärkeämmällä sijalla, eikä kymmenien miljoonien investointi keskustakirjastoon ole näillä näkymin perusteltu.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa käsitellyt monipuolisesti keskustakirjastohankkeen merkitystä kaupungille. Lausunnossa todetaan mm., että keskustakirjastohanke lisää kaupungin innovatiivisuutta ja sitä kautta kapasiteettia. Keskustakirjasto mahdollistaa ennalta arvaamattomia kohtaamisia sekä ihmisten että ihmisten ja sisältöjen voillä tuottaen uudenlaista vaikuttavuutta. Kyseessä on sisällöllisesti kunnianhimoinen hanke, jolla viedään eteenpäin kirjastojen uusia palveluita.

Keskustakirjasto on myös kaupunkikuvallisesti tärkeä. Poikkeuksellisen kiitelty rakennus täydentää kansalaistorin tilan ja koko Töölönlahden julkisten rakennusten sarjan. Se tuo alueelle sekä sanataiteen että liikkuvan kuvan ja tulee olemaan puurakentamisen esimerkki. Vastaavien rakennusten historia osoittaa, että ne ovat myös turismin vetonauloja.

Lausunnossa todetaan edelleen, että keskustakirjaston hyötyjä on vaikea laskea rahassa. Muiden kaupunkien kokemukset osoittavat kuitenkin, että tällaisten rakennusten vaikutus kaupunkilaisten hyvinvointiin, osaamiseen, kohtaamisiin ja uuden luomiseen on erittäin merkittävä. Lausunnossa viitataan esimerkkeinä Turkuun, Espooseen, Amsterdamiin ja Helsingöriin, joilla on useamman vuoden kokemus uudesta kirjastosta, ja joissa niiden positiivinen vaikutus koko kaupunkiin on tunnustettu.

Kaupunginhallitus toteaa, että keskustakirjaston hankesuunnitelma on parhaillaan lautakuntakäsittelyssä. Hanke tuodaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi kevätkaudella 2015.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehenaloite.pdf

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 13.05.2014 § 56

HEL 2014-002641 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin strategiaohjelman 2013-16 mukaan keskustakirjastoa viedään eteenpäin vaarantamatta lähikirjastoverkkoa.

Keskustakirjasto lisää Helsingin innovatiivisuutta ja sitä kautta kapasiteettia. Kirjastosta tulee kaikille avoin, monipuolisesti virikkeellinen julkinen tila. Se inspiroi ja mahdollistaa ennalta arvaamattomia kohtaamisia sekä ihmisten kesken että ihmisten ja sisältöjen välillä tuottaen uudenlaista vaikuttavuutta. Tällainen tila Helsingin keskustasta tällä hetkellä puuttuu. Kirjasto 10:n 800m²:n tila on täysin ylikuormitettu, sitä käyttää yli 2000 ihmistä päivässä. Helsingin yliopiston Kaisa-kirjaston käyttöä on jouduttu rajoittamaan, koska niin suuri osa sen päivittäisistä 6500 kävijöistä on muita kuin akateemisia kansalaisia. Helsinkiläiset käyttävät Kaisaa oman paikan puutteessa.

Vastaavat rakennushankkeet muissa kaupungeissa osoittavat, että tämäntyyppiselle tilalle ja palvelukonseptille on nyky-yhteiskunnissa tilaus. Keskustakirjastohankkeita on meneillään muun muassa Osllossa, Århusissa ja Berliinissä. Birminghamin uusi kirjasto on jo avattu. Kiinan kaupunkeihin rakennetaan vielä isompia hankkeita. Kun Helsingin keskustakirjaston bruttopinta-ala on 18 000 m², valmistui 12 miljoonan asukkaan Guangzhouhun (entinen Kanton) äskettäin 100 000 m²:n kirjasto.

Kirjastotoiminnan kehittämiseksi keskustakirjasto on kunnianhimoinen kattohanke, jolla viedään eteenpäin sekä Helsingin että Suomen kaikkien kirjastojen uusia palveluita. Kehitettäviä alueita ovat muun muassa kirjastojen äänimaisemat ja akustiikka, digitaaliset palvelut, työpajatoiminta, RFID:n hyödyntäminen ja logistiikka. Jo toimiva Lasipalatsin Kaupunkiverstas on kaupunkilaisten itsensä innovoima keskustakirjastoprojekti, joka on osoittautunut menestykseksi.

Monet uudet palvelut liittyvät erityisesti kirjastotilan uudenlaisen käyttöön. Lähikirjastojen roolia julkisina tiloina vahvistaa vastaavasti kaupunginjohtajan toimeksiannosta tehtävä työ niiden aseman vakiinnuttamiseksi myös asukastoiminnan keskuksina ja kaupungin palveluiden majakoina omilla alueillaan.

Helsingin kirjastopinta-ala asukasta kohden (6,1 m²) on muuhun Suomeen (9,3 m²) verrattuna huomattavan pieni. Keskustakirjaston rakentamisen jälkeenkin Helsingin kaikkien kirjastojen yhteenlaskettu pinta-ala olisi pienempi kuin Musiikkitalon pinta-ala. Kirjastoja kuitenkin käyttää lähes 80 % helsinkiläisistä, eli niiden panos-hyötysuhde on erinomainen.

Keskustakirjastosta tulee suomalaisen sivistysajattelun lippulaiva. Valtioneuvosto päätti kesäkuussa 2013 valita Helsingin keskustakirjaston Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlahankkeeksi. Konkreettisenä osoituksena tästä valtio on jo sitoutunut käyttämään

keskustakirjaston rakentamiseen 30 miljoonaa euroa, mikä on 22 miljoonaa euroa enemmän kuin avustussääntöjen mukainen valtionosuus. Helsingin kaupungin vetäytyminen hankkeesta tarkoittaisi aivan ilmeisesti sitä, että vaihtoehtoinen juhluvuoden päähankkeeksi julistettava projekti toteutettaisiin muualle kuin Helsinkiin.

Kaupunkikuvallisesti keskustakirjasto on tärkeä. Poikkeuksellisen kiiteltä arkkitehtitoimisto ALAn suunnittelema rakennus täydentää kansalaistorin tilan ja koko Töölönlahden julkisten rakennusten sarjan. Se tuo alueelle sekä sanataiteen että liikkuvan kuvan.

Keskustakirjastosta tulee keskeisellä paikalla oleva suomalaisen puurakentamisen esimerkki. Vastaavien rakennusten historia osoittaa, että valmistuttuaan ne ovat pitkään myös turismin vetonauloja.

Keskustakirjastossa on matkailijoille myös jatkuvia palveluita kuten mahdollisuus lukea kotimaan lehtiä ja käyttää työasemia.

Keskustakirjaston hyötyjä on vaikea laskea rahassa, mutta sen vaikutus kaupunkilaisten hyvinvointiin, osaamiseen, kohtaamisiin ja uuden luomiseen on muiden kaupunkien kokemusten perusteella erittäin merkittävä. Esimerkiksi Turussa, Espoossa, Amsterdamissa ja Helsingörissä on useamman vuoden kokemus uusista kirjastoista ja niiden positiivinen vaikutus koko kaupunkiin on tunnustettu.

Edellä esitetyillä perusteilla kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa kantanaan, että keskustakirjaston hankesuunnittelua on syytä jatkaa vahvistetun aikataulun mukaisesti sekä turvata lähikirjastoverkolle myös riittävät henkilöstöresurssit

Käsittely

13.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lause kohdan (11) loppuun "sekä turvata lähikirjastoverkolle myös riittävät henkilöstöresurssit"

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.m.haavisto(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/18

§ 886

V 24.9.2014, Sj / Valtuutettu Heikki Takkisen aloite maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavan luokan resurssien suuntaamisesta

HEL 2014-005655 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Björn Månsson: Esittelijän perusteet kohdan viimeiseen kappaleeseen lisäys: Kaupunginhallitus katsoo, että oppilaan suomen TAI RUOTSIN kielen...

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteet kohdan viimeiseen kappaleeseen, Björn Månssonin vastaehdotuksen mukaisesti, lisätään maininta myös ruotsin kielen oppimisen tukemisesta ruotsinkielisessä vertaisryhmässä.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite
- 2 Valtuutettu Heikki Takkisen aloite (allekirjoitettu)

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Heikki Takkisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Valtuutettu Heikki Takkinen ja neljä muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki etsii mahdollisuuksia suunnata maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavan opetuksen resursseja siten, että osa valmistavista luokista muutettaisiin kaksivuotisiksi. Samalla etsittäisiin uusia keinoja opiskelutaitojen testaamiseksi, uusien oppimisvalmiuksien ja -taitojen synnyttämiseksi sekä suomen kielen taitojen arvioimiseksi ja parantamiseksi.

Kaupunginhallitus toteaa opetuslautakunnan lausuntoon viitaten, että perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu niille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä esi- tai perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen.

Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1 000 tuntia. Lukuvuodelle jaettuna tämä tarkoittaa 24 viikkotuntia opetusta yhden vuoden ajan 6–10-vuotiaille ja 26 viikkotuntia yhden vuoden ajan tätä vanhemmille. Valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaan valmistavan opetuksen tavoitteena on toimiva alkeiskielitaito. Tämä kielitaidon taso ei vastaa akateemista kielitaitoa, jonka mukaista suomenkieliset oppimateriaalien tekstit yleisesti ovat. Valmistavaan opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen edellä mainittujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta.

Opetuksen järjestäjä saa valmistavan opetuksen oppilaista valtionosuuden, joka on kyseisen opetuksen järjestäjän perusopetuksen yksikköhinta kaksinkertaisena. Opetuksen järjestäjä voi saada yhdestä oppilaasta valmistavan opetuksen korotetun yksikköhinnan vain kerran eli yhdeksi vuodeksi.

Perusopetuksessa on budjetoitu tulevalle vuodelle valmistavaan opetukseen 4,2 miljoonaa euroa. Tämä on laskettu käyttäen arviona 470 oppilasta ja yhden oppilaan nettomenona 9 032 euroa. Tällä hetkellä valmistavassa opetuksessa on 450 oppilasta ja oppilasmäärä on kasvava.

Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy yleisopetukseen ja hänelle laaditaan oppimissuunnitelma. Tavoitteet asetetaan oppilaan kouluhistorian ja suomen kielen osaamisen pohjalta. Kielitaidon kehittymistä tuetaan suomi toisena kielenä -opetuksella sekä tarjoamalla oman äidinkielen opetusta.

Oppilaan kielitaidon kehittymistä tukee myös suomenkielinen vertaistuki. Helsingissä alkaa lukuvuonna 2014–2015 kaksi valmistavan opetuksen kehittämiseen tähtäävää pilottia, jotka toteutetaan opetus- ja

kulttuuriministeriön tasa-arvoa edistävällä erityisrahoituksella. Näissä kokeiluissa huomioidaan erityisesti vertaistuen tuomat mahdollisuudet ja pyritään siihen, että Suomeen muuttanut lapsi kotiutuu kouluun alusta lähtien vertaistensa joukossa.

Kaupunginhallitus katsoo, että oppilaan suomen kielen oppimisen tukemiseksi on tärkeää, että hän pääsee varhaisessa vaiheessa tuetusti toimimaan suomenkielisessä vertaisryhmässä, koulun tasa-arvoisena oppilaana, eikä hänelle rakenneta pitkää ja eriyttävää koulupolkua pienryhmässä.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Heikki Takkisenaloite
- 2 Valtuutettu Heikki Takkisenaloite (allekirjoitettu)

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Opetuslautakunta 27.05.2014 § 101

HEL 2014-005655 T 00 00 03

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu niille maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä esi- tai perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1 000 tuntia. Lukuvuodelle jaettuna tämä tarkoittaa 24 vuosiviikkotuntia opetusta yhden vuoden ajan 6–10-vuotiaille ja 26 vuosiviikkotuntia yhden vuoden ajan tätä vanhemmille.

Valmistavan opetuksen oppilaista opetuksen järjestäjä saa valtionosuuden, joka on kyseisen opetuksen järjestäjän perusopetuksen yksikköhinta kaksinkertaisena. Valmistavan opetuksen korotetun yksikköhinnan opetuksen järjestäjä voi saada yhdestä oppilaasta vain kerran eli yhdeksi vuodeksi. Perusopetuksessa on budjetoitu tulevalle vuodelle valmistavaan opetukseen 4,2 milj. euroa. Tämä on laskettu käyttäen arviona 470 oppilasta ja yhden oppilaan nettomenona 9 032 euroa. Tällä hetkellä valmistavassa opetuksessa on 450 oppilasta ja oppilasmäärä on kasvava.

Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta. Opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää. Perusopetuslain mukaan oppilailla on oikeus työpäivinä opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja ohjaukseen.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä.

Valmistavan opetuksen tavoitteena on valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaan toimiva alkeiskielitaito (Eurooppalaisen viitekehyksen taitotaso A1.3). Tämä kielitaidon taitotaso ei vastaa akateemista kielitaitoa, jonka mukaista suomenkieliset oppimateriaalien tekstit yleisesti ovat.

Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy yleisopetukseen ja hänelle laaditaan oppimissuunnitelma yleiseen tukeen ja näin varmistetaan hänelle mahdollisuus opiskella suomen kielen osaamisen karttuessa. Oppilaalle asetetaan tavoitteet hänen kouluhistoriansa ja suomen kielen osaamisen pohjalta. Kielitaidon kehittymistä kohti sen akateemista osaamista tuetaan suomi toisena kielenä opetuksella sekä tarjoamalla oman äidinkielen opetusta.

Oppilaan kielitaidon kehittymistä tukee myös suomenkielinen vertaistuki. Helsingissä alkaakin lukuvuonna 2014–2015 kaksi pilottikokeilua valmistavan opetuksen kehittämiseksi. Näissä kokeiluissa on erityisesti huomioitu vertaistuen tuomat mahdollisuudet ja pyritään, että Suomeen muuttanut lapsi kotiutuu kouluun heti alusta lähtien vertaistensa joukossa.

Pilottikokeilussa on kaksi mallia, integratiivinen ja inklusiivinen. Integratiivisessa mallissa oppilas aloittaa koulussa yleisopetuksen ryhmässä oman ikäryhmänsä suomea puhuvien kanssa ja saa 8-12 tuntia tehostettua suomi toisena kielenä opetusta pienryhmässä. Pienryhmän opettajana toimii valmistavan opetuksen opettaja. Tämä opettaja toimii samanaikaisopettajana ryhmässä, joissa on valmistavan

opetuksen oppilaita silloin, kun hänellä ei ole opetusta pienryhmälle. Opetuksessa noudatetaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa ja oppilaille laaditaan opinto-ohjelma, johon kirjataan hänen tavoitteensa.

Inklusiivisessa mallissa oppilas aloittaa koulussa yleisopetuksen ryhmässä. Opetuksen järjestävä koulu saa rahallisen korvauksen, jonka turvin se järjestää oppilaalle tuen suomen kielen taitojen kehittymiseen. Tämä mahdollistaa sen, että oppilas voi aloittaa koulupolkunsa lähikoulussa ilman siirtymiä koulusta toiseen. Opetuksessa noudatetaan valmistavan opetuksen opetussuunnitelmaa ja oppilaille laaditaan opinto-ohjelma, johon kirjataan hänen tavoitteensa.

Näille pilottikokeiluille on asetettu ohjausryhmä, joka koostuu kokeiluun osallistuvien koulujen rehtoreista. Integratiivista mallia pilotoidaan viidessä koulussa, joissa on jo olemassa valmistavan opetuksen ryhmä ja integratiivista mallia kolmessa koulussa, joissa ei entuudestaan ole valmistavaa opetusta. Pilotointi toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön tasa-arvoa edistävällä erityisrahoituksella.

Valmistava opetus tarjoaa alkeistason kielitaidon, jonka kehittyminen turvataan valmistavan opetuksen jälkeen. Oppilaan suomen kielen informaalisen oppimisen tukemiseksi on erittäin tärkeää, että hän pääsee varhaisessa vaiheessa tuetusti toimimaan suomenkielisessä vertaisryhmässä, koulun tasa-arvoisena oppilaana, eikä hänelle rakenneta pitkää ja eriyttävää koulupolkua pienryhmässä.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Anna Matikainen, opetuskonsultti, puhelin: 310 86212
anna.matikainen(a)edu.hel.fi

08.09.2014

Kj/19

§ 887

V 24.9.2014, Rakennuslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2014-001863 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Jaana Aaltoselle vapautuksen rakennuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta
2. valita Pirjo Kivistön uudeksi jäseneksi rakennuslautakuntaan vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päättää todeta, että uuden jäsenen henkilökohtaisena varajäsenenä rakennuslautakunnassa on Tapani Salonen.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Jaana Aaltosen eronpyyntö rakennuslautakunnasta

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Jaana Aaltonen (SDP) pyytää 25.8.2014 vapautusta rakennuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Kaupunginvaltuusto valitsi 16.1.2013, 5 § Jaana Aaltosen jäseneksi rakennuslautakuntaan toimikaudeksi 2013 - 2016.
Kaupunginvaltuuston olisi valittava uusi jäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Jaana Aaltosen eronpyyntö rakennuslautakunnasta

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Rakennuslautakunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

§ 888

**V 24.9.2014, Lähetekeskustelu sosiaali- ja terveydenhuollon
järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta annettavasta
Helsingin kaupungin lausunnosta**

HEL 2014-000072 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kaupunginhallitus päättää että lausunnon sote-laista antaa valtuusto kaupunginhallituksen esityksestä.

Kannattajat: Sirpa Puhakka

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle ennen jäsen Oskalan vastaehdotuksen käsittelyä ja ottaa käsiteltäväkseen esittelijän toimesta muutetun ehdotuksen seuraavassa kaupunginhallituksen kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. käydä lähetekeskustelun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain hallituksen esityksen luonnoksesta annettavasta Helsingin kaupungin lausunnosta,
2. merkitä keskustelun tiedoksi,
3. todeta, että asiasta laadittava keskustelupöytäkirja saatetaan kaupunginhallituksen toimesta jatkovalmistelussa käytettäväksi ja
4. todeta, että kaupunginhallitus antaa Helsingin kaupungin lausunnon asiassa.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama sosiaali- ja terveystalouden uudistuksen (jäljempänä sote-uudistus) parlamentaarinen ohjausryhmä on laatinut luonnoksen eduskunnalle annettavaksi hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislainsäädännön ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Luonnos perustuu hallitusohjelmaan sekä eduskuntapuolueiden puheenjohtajien 23.3.2014 tekemään sopimukseen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen pääperiaatteista.

Sote-uudistusta koskevan vaikutusarvioinnin on tarkoitus valmistua syyskuun puolivälissä. Sitä koskeva aineisto on luvattu toimittaa lausunnonantajille erikseen ja lisäksi julkaista se verkko-osoitteessa www.stm.fi/sote-uudistus.

Lakiesityksestä on pyydetty Helsingin kaupungin lausunto. Lausuntopyyntöön edellytetään vastattavan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen esitysluonnoksesta. Kyselyyn annettavia vastauksia on mahdollista perustella ja siihen sisältyy tilaa myös vapaamuotoisille kommentteille.

Lausunto on pyydetty 14.10.2014 mennessä. Sosiaali- ja terveysministeriö on ilmoittanut, että lausuntoyhteenvedossa otetaan huomioon vain määrääjässä saapuneet lausunnot.

Kyseessä on sote-uudistusta koskevan lainvalmisteluhankkeen toinen lausuntokierros. Kaupunginhallitus antoi ensimmäisen lausuntokierroksen yhteydessä Helsingin kaupungin lausunnon 10.3.2014 § 284. Koska lakiesitys on tämän jälkeen merkittävästi muuttunut, ei edellisen lausuntokierroksen aineistoa ole sisällytetty nyt käsiteltävänä olevan asian päätöshistoriaan.

Sote-uudistusta on pidettävä periaatteellisesti ja taloudellisesti erityisen merkittävänä asiana. Helsingin kaupungin lausunnot tällaisissa asioissa antaa kaupunginhallituksen ja sosiaali- ja terveystoimen johtosääntöjen nojalla kaupunginhallitus. Sosiaali- ja terveystaloutta puolestaan antaa asiasta kaupunginhallitukselle lausunto.

Sosiaali- ja terveysministeriö on kohdistanut lausuntopyyntöns valtuustoille, koska kuntia on pyydetty ottamaan lausuntopyyntöns välityksellä kantaa siihen, minkä erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen kunta katsoo perustelluksi kuulua. Helsingin kaupungin osalta on selvää, että kaupungin on perusteltua kuulua HYKS-erityisvastuualueen pohjalta muodostettavaan sote-alueeseen ja ettei lausuntoa yksinomaan tämän vuoksi olisi tarpeen saattaa kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Kaupunginhallitus katsoo kuitenkin, että asian erityisen merkittävyyden vuoksi on perusteltua, että siitä käydään kaupunginvaltuustossa lähetekeskustelu. Lähetekeskustelu on osa valmistelua, joten sitä koskevaa päätöksentekoa, lukuun ottamatta pöydälle panoa ja palautusta, ei tulisi kaupunginvaltuustossa sallia.

Kaupunginhallituksen tarkoituksena on antaa Helsingin kaupungin lausunto asetetussa määräajassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 STMn lausuntopyyntö 18.8.2014 toinen lausuntokierros
- 2 Esitysluonnos laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 18.8.2014
- 3 Lausuntopyyntökysely
- 4 Muistio kaupungin lausuntojen antamisesta

§ 889

V 24.9.2014, Käräjäoikeuden lautamiesten valinta

HEL 2013-003275 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Asmo Kosteelle ja Sanni Kulkille vapautuksen käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä
2. valita Niina Ilolan ja Tarja Laxénin käräjäoikeuden lautamiehiksi vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi
3. valita Johanna Wikströmin käräjäoikeuden lautamieheksi 21.5.2014 vapautetun Clas-Håkan Nymanin tilalle vuoden 2016 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asmo Kosteen eronpyyntö
- 2 Sanni Kulkin eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asmo Koste pyytää 17.6.2014 vapautusta käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Sanni Kulki pyytää 19.6.2014 vapautusta käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Kaupunginvaltuusto valitsi 13.2.2013 (36 §) Asmo Kosteena ja Sanni Kulkin käräjäoikeuden lautamieheksi toimikaudeksi 2013 - 2016.

Clas-Håkan Nymanille myönnettiin vapautus käräjäoikeuden lautamiehen tehtävistä 21.5.2014, 203 §. Helsingin käräjäoikeuden ilmoituksen mukaisesti Nymanin tilalle ei valittu uutta lautamiestä. Tieto uusien lautamiesten valitsemisen lakkauttamisesta ei kuitenkaan pitänyt paikkaansa. Oikeusministeriö ei ole muuttanut vuonna 2013 tekemäänsä päätöstä, jonka mukaan Helsingistä valittavien lautamiesten määrä on 300.

Käräjäoikeuden lautamiehen tehtävistä vapautettavien ja aikaisemmin vapautetun Clas-Håkan Nymanin tilalle olisi valittava uudet käräjäoikeuden lautamiehet toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asmo Kosteena eronpyyntö
- 2 Sanni Kulkin eronpyyntö

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut
Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 21.05.2014 § 203

HEL 2013-003275 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti myöntää Clas-Håkan Nymanille vapautuksen käräjäoikeuden lautamiehen tehtävästä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

08.09.2014

Sj/1

Anna Villeneuve, hallintosihteeri, puhelin: 310 36012
anna.villeneuve(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Sj/2

§ 890

V 24.9.2014, Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun hallinnollinen yhdistäminen

HEL 2014-005878 T 12 00 01

Päätös

Yhtenäiskoulun peruskoulun ja Käpylän peruskoulun osalta kaupunginhallitus

1. päätti hylätä esityksen peruskoulujen hallinnollisesta yhdistämisestä
2. kehotti opetusvirastoa valmistelemaan opetuslautakunnalle esityksen kohtuullistaa Yhtenäiskoulun oppilaskohtaisia opetuksen kustannuksia peruskoulun kaksisarjaistamisen ja laajennetun oppilaaksiottoalueen avulla tai muilla keinoin
3. kehotti opetusvirastoa valmistelemaan yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa esiopetuksen järjestämistä Yhtenäiskoulun tiloissa alueen esiopetustarpeen mukaan, mikäli kouluun mahtuu
4. kehotti opetusvirastoa selvittämään mahdollisuudet kymppiluokkien ja/tai erityisopetuksen järjestämiseen Yhtenäiskoulun peruskoulussa sekä selvittämään mahdollisuudet LUVA-koulutuksen jatkamiseen yhteistyössä läheisten lukioden kanssa, mikäli kouluun mahtuu.

Samalla kaupunginhallitus katsoi, että Käpylän alueen peruskoulujen hallinnollinen yhdistäminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska alueen oppilasennuste on nouseva ja uudesta yhdistyneestä koulusta tulisi oppilasmäärältään poikkeuksellisen suuri.

Koska Käpylän peruskoulun Väinölän rakennuksen kuntotutkimuksessa on havaittu rakenteista terveydelle haitallisia sisäilman laatua heikentäviä ongelmia, kaupunginhallitus kehotti opetusvirastoa ja tilakeskusta ryhtymään toimenpiteisiin Väinölän rakennuksen kiireellisten korjaustoimien aloittamiseksi ja peruskorjauksen aikataulun uudelleenarvioimiseksi.

Käsittely

Hylkäysehdotus:

Osku Pajamäki: Yhtenäiskoulun peruskoulun ja Käpylän peruskoulun osalta kaupunginhallitus

päättää hylätä esityksen peruskoulujen hallinnollisesta yhdistämisestä kehottaa opetusvirastoa valmistelemaan opetuslautakunnalle esityksen kohtuullistaa Yhtenäiskoulun oppilaskohtaisia opetuksen kustannuksia peruskoulun kaksisarjaistamisen ja laajennetun oppilaaksiottoalueen avulla tai muilla keinoin.

kehottaa opetusvirastoa valmistelemaan yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa esiopetuksen järjestämistä Yhtenäiskoulun tiloissa alueen esiopetustarpeen mukaan, mikäli kouluun mahtuu

kehottaa opetusvirastoa selvittämään mahdollisuudet kymppiluokkien ja/tai erityisopetuksen järjestämiseen Yhtenäiskoulun peruskoulussa sekä selvittämään mahdollisuudet LUVA-koulutuksen jatkamiseen yhteistyössä läheisten lukioiden kanssa, mikäli kouluun mahtuu.

Kaupunginhallitus katsoo, että Käpylän alueen peruskoulujen hallinnollinen yhdistäminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska alueen oppilasennuste on nouseva ja uudesta yhdistyneestä koulusta tulisi oppilasmäärältään poikkeuksellisen suuri.

Koska Käpylän peruskoulun Väinölän rakennuksen kuntotutkimuksessa on havaittu rakenteista terveydelle haitallisia sisäilman laatua heikentäviä ongelmia, kaupunginhallitus kehottaa opetusvirastoa ja tilakeskusta ryhtymään toimenpiteisiin Väinölän rakennuksen kiireellisten korjaustoimien aloittamiseksi ja peruskorjauksen aikataulun uudelleenarvioimiseksi.

Kannattajat: Emma Kari

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Yhtenäiskoulun peruskoulun ja Käpylän peruskoulun osalta kaupunginhallitus päättää hylätä esityksen peruskoulujen hallinnollisesta yhdistämisestä kehottaa opetusvirastoa valmistelemaan opetuslautakunnalle esityksen kohtuullistaa Yhtenäiskoulun oppilaskohtaisia opetuksen kustannuksia peruskoulun kaksisarjaistamisen ja laajennetun oppilaaksiottoalueen avulla tai muilla keinoin. kehottaa opetusvirastoa valmistelemaan yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa esiopetuksen järjestämistä Yhtenäiskoulun tiloissa alueen esiopetustarpeen mukaan, mikäli kouluun mahtuu kehottaa opetusvirastoa selvittämään mahdollisuudet

kymppiluokkien ja/tai erityisopetuksen järjestämiseen Yhtenäiskoulun peruskoulussa sekä selvittämään mahdollisuudet LUVA-koulutuksen jatkamiseen yhteistyössä läheisten lukioiden kanssa, mikäli kouluun mahtuu. Kaupunginhallitus katsoo, että Käpylän alueen peruskoulujen hallinnollinen yhdistäminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska alueen oppilasennuste on nouseva ja uudesta yhdistyneestä koulusta tulisi oppilasmäärältään poikkeuksellisen suuri. Koska Käpylän peruskoulun Väinölän rakennuksen kuntotutkimuksessa on havaittu rakenteista terveydelle haitallisia sisäilman laatua heikentäviä ongelmia, kaupunginhallitus kehottaa opetusvirastoa ja tilakeskusta ryhtymään toimenpiteisiin Väinölän rakennuksen kiireellisten korjaustoimien aloittamiseksi ja peruskorjauksen aikataulun uudelleenarvioimiseksi.

Jaa-äännet: 4

Juha Hakola, Lasse Männistö, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 9

Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 2

Arja Karhuvaara, Björn Månsson

Poissa: 0

Äänin 4 - 9 (2 tyhjää) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Pajamäen hylkäysehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683

maria.nyfors(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276

juha.viljakainen(a)hel.fi

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915

tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Kouluverkkotarkastelun lähtökohtia
- 3 Vaihtoehtoisia tilaratkaisuja
- 4 Vertailu säästöistä
- 5 Koskelan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Koskelan ala-asteen johtokunnan lausunto (ei internettiin)
- 7 Käpylän peruskoulun johtokunnan lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

- 8 Yhtenäiskoulun johtokunnan lausunto
9 Yhtenäiskoulun johtokunnan lausunto (ei internettiin)
10 Yhtenäiskoulun oppilaskuntien lausunnot
11 Asukaspalautteet ja kannanotot

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää, että Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien.

Tiivistelmä

Käpylän alueella sijaitsee Yhtenäiskoulu, kolmessa erillisessä rakennuksessa toimiva Käpylän peruskoulu sekä 1–4-luokat käsittävä Koskelan ala-asteen koulu. Alueen peruskouluverkossa on yhteensä noin 300 ylimääräistä oppilaspaikkaa.

Opetuslautakunta esittää kaupunginhallitukselle Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun hallinnollista yhdistämistä. Valtuusto päättää asiasta hallinnollisen ratkaisun osalta, minkä jälkeen opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää tilaratkaisuista. Mikäli valtuusto hyväksyy sekä Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun että erillisenä asiana käsiteltävän Alppilan lukion ja Yhtenäiskoulun lukion hallinnolliset yhdistämiset, opetusviraston tarkoituksena on esittää opetuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopumista.

Yhtenäiskoulun oma oppilasohjaus on pieni. Jotta oppilaille voidaan tarjota opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden mukainen opetus, koulun pieni koko edellyttää huomattavan kalliin resursoinnin. Hallinnollinen yhdistäminen mahdollistaa tasapuolisen opetustarjonnan kaikille alueen lapsille lähellä kotia. Koskelan ala-asteen koulu on tarkoitus samalla kasvattaa 1–6-luokkien kouluksi.

Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopuminen tasapainottaa alueen oppilaspaikkatarpeen. Toiminnallisesti Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopumista puoltaa se, että Käpylän peruskoulun kolme rakennusta sijaitsevat hyvin lähellä toisiaan, mikä helpottaa yhdistyvän koulun johtamista ja hallintoa ja mahdollistaa järkevämmän oppilassijoittelun. Mikäli Yhtenäiskoulun rakennuksesta ei luovuta, tilatarkastelu joudutaan tekemään Käpylän peruskoulun nykyisten rakennusten kohdalla. Tarkastelun aikana on selvitetty myös vaihtoehtoa, jossa Yhtenäiskoulun rakennuksen sijaan luovuttaisiin Käpylän peruskoulun Väinöläkadun rakennuksesta. Käpylän peruskoulun oppilaat eivät kuitenkaan mahdu koulun kahteen muuhun rakennukseen, jolloin

oppilaat joutuisivat kulkemaan Yhtenäiskoulun ja Käpylän peruskoulun rakennusten välillä.

Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun hallinnollinen yhdistäminen säästää vuosittain noin 380 000 euroa hallinnollisia ja toiminnallisia kuluja. Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopuminen tuo lisäksi noin 429 000 euron vuosittaisen säästön käyttömenoissa ja noin 9,5 miljoonan euron kertsäästön investointimenoissa, kun suunnitellusta peruskorjauksesta voidaan luopua.

Esittelijän perustelut

Palveluverkkotarkastelun tavoitteet

Kaupungin koulu- ja oppilaitosverkon tarkastelu perustuu opetuslautakunnan 31.1.2012 hyväksymiin koulutuspoliittisiin linjauksiin sekä kaupungin strategiaan tavoitteisiin ja talousarvio-ohjeisiin.

Laadukkaat ja yhteiskäytön mahdollistavat opetustilat turvataan sopeuttamalla koulu- ja oppilaitosverkko vastaamaan oppilaiden ja opiskelijoiden muuttuvia palvelutarpeita. Tilamitoitusperusteet tarkistetaan ottamalla huomioon kaikki kaupungissa sijaitsevat koulut ja oppilaitokset. Koulujen tiloja avataan asukkaiden ja kolmannen sektorin käyttöön ja käytöstä saatavia resursseja kohdennetaan kouluille.

Talouden tasapainottamiseksi ja tuottavuuden paranemiseksi kaikki hallintokunnat ovat laatineet tilankäyttöohjelmat ja tehostamissuunnitelmat, joissa otetaan huomioon teknologian muutokset ja työn uudet muodot. Tavoite on, että kaupungin omassa käytössä olevien toimitilojen kokonaispinta-ala ei kasva strategiakaudella. Opetusviraston tilankäyttösuunnitelmien mukaan ammatillisten oppilaitosten tilamäärä kasvaisi huomattavasti strategiakaudella ja sen jälkeisinä vuosina. Tästä syystä opetustoimen muita tiloja kuten hallinnon ja yleissivistävän koulutuksen tiloja tulee erityisesti tehostaa.

Koulutuspalveluja ja -tiloja kehitetään Helsingissä alueellisen tasapuolisuuden periaatteella. Uusille alueille rakennetaan väestömäärän edellyttämiä kouluja, ja ylimääräisistä koulutiloista luovutaan niillä alueilla, joilla oppilasmäärä laskee muutoin kuin tilapäisesti.

Perusopetuksessa huolehditaan opetuksellisesta yhtenäisyydestä 1–9-luokilla ja muodostetaan mahdollisuuksien mukaan hallinnollisesti yhtenäisiä peruskouluja. Koulujen oppilaaksiottoalueita kehitetään vastaamaan nykyistä laajemman alueen koulutustarvetta. Koulumatkojen turvallisuudesta huolehditaan.

Erityisluokkaverkon suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen peruskoulun toteutumista. Erityisluokkien sijoittamisessa otetaan huomioon koulun kokonaistilanne: koulun rakenne, yleisopetuksen oppilaiden määrät ja muut pienryhmät. Erityisluokkien sijoittamisella edistetään oppilaan oikeutta osittaiseen integraatioon koulupäivän aikana.

Opetussuunnitelma uudistuu

Peruskoulun opetussuunnitelman valtakunnalliset perusteet ja tuntijako uudistuvat ja otetaan käyttöön 1.8.2016. Opetussuunnitelmassa korostetaan perusopetuksen yhtenäisyyttä ja oppilaan oppimispolun jatkumoa. Lisäksi painotetaan tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista.

Helsingin kaupungissa laaditaan koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelman uudistuminen rinnan palveluverkon kehittämisen kanssa tarjoaa Käpylän alueelle mahdollisuuden kehittää uudenlaista, alueen asukkaiden tarpeita vastaavaa palvelukokonaisuutta. Nykyisten koulujen opetussuunnitelmallinen omaleimaisuus voidaan ottaa huomioon uutta opetussuunnitelmaa rakennettaessa.

Käpylän alueen palveluverkko

Käpylän palveluverkon alueella on kaksi yhtenäistä peruskoulua, Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu, sekä Koskelan ala-asteen koulu ja kaksi lukiota. Käpylän peruskoulussa ja Yhtenäiskoulussa on vuosiluokat 1–9 ja Koskelan ala-asteella vuosiluokat 1–4. Yhtenäiskoulun lukion yhdistämistä Alppilan lukion kanssa käsitellään erillisenä asiana tässä kokouksessa.

Alueen peruskouluissa on yhteensä 1 367 tehostetun tilamitoituksen mukaista oppilaspaikkaa ja 1 061 oppilasta. Käpylän peruskoulu toimii kolmessa, lähellä toisiaan sijaitsevassa rakennuksessa, joissa on yhteensä 1 101 oppilaspaikkaa ja 769 oppilasta. Yhtenäiskoulussa on 176 oppilaspaikkaa ja 211 oppilasta ja Koskelan ala-asteella 90 paikkaa ja 81 oppilasta. Alueella on paljon ylimääräistä tilaa peruskouluverkossa.

Yhtenäiskoulun oma oppilaspohja on pieni. Syksyllä 2014 sen oppilaaksiottoalueella asuu vain 13 ensimmäisen luokan aloittavaa oppilasta ja vuosiluokilla 7–9 opiskelee alle 60 oppilasta. Jotta oppilaille voidaan tarjota opetussuunnitelman valtakunnallisten perusteiden mukainen opetus, koulun pieni koko edellyttää huomattavan kalliin resursoinnin. Yhtenäiskoulun oppilaan tuoma opetustuntiresurssi 7–9-luokilla on 8 952 euroa/oppilas/vuosi. Käpylän peruskoulussa vastaava

resurssi on 5 754 euroa/oppilas/vuosi. Yhden koulun kallis resursointi luo epätasa-arvoa alueelle.

Käpylän peruskoulussa on ensimmäiseltä luokalta alkava espanjan kielen opetus, jossa oli syksyllä 2013 182 oppilasta ja samoin ensimmäiseltä luokalta alkava Luonto ja tiede -painotus, jossa oli 141 oppilasta. Yhteensä painotetussa ja kieliopetuksessa oli siten 323 oppilasta. Lisäksi Käpylän peruskoulussa on lisäluokka, jossa on 36 oppilasta. Noin 90 oppilasta opiskelee erityisopetuksen pienryhmissä.

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Käpylän alueen peruskoulun palveluverkkoa tarkastellaan seuraavassa kolmen ehdotuksen pohjalta, joissa kaikissa on kyse koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä, yhtenäisen laajennetun oppilaaksottoalueen määrittämisestä ja yhdestä rakennuksesta luopumisesta. Kaupunginvaltuusto päättää asiasta hallinnollisen ratkaisun osalta. Opetustoimen johtosäännön 5 §:n mukaan opetuslautakunnan jaostojen tehtävänä on oman kieliryhmänsä osalta päättää koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista. Valtuuston päätöksen jälkeen opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää tilaratkaisusta, oppilaaksottoalueesta ja erityis- ja lisäopetuksen luokkaverkosta.

Ehdotus 1: Alueella on yksi yhtenäinen peruskoulu

- Käpylän peruskoulu, Koskelan ala-asteen koulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti.
- Luovutaan vaihtoehtoisesti joko Käpylän peruskoulun Väinölänkadun rakennuksesta, Käpylän peruskoulun Untamontien rakennuksesta tai Yhtenäiskoulun rakennuksesta.

Ehdotus 2: Alueella on yksi yhtenäinen peruskoulu ja yksi ala-asteen koulu

- Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti.
- Koskelan ala-asteen koulu säilyy omana hallinnollisena yksikkönään ja laajenee 1–6-luokkien kouluksi.
- Käpylän alueelle tulee laajennettu oppilaaksottoalue.
- Luovutaan vaihtoehtoisesti joko Väinölänkadun rakennuksesta, Untamontien rakennuksesta tai Yhtenäiskoulun rakennuksesta.

Ehdotus 3: Alueella on kaksi yhtenäistä peruskoulua

- Yhtenäiskoulu ja Koskelan ala-asteen koulu yhdistetään hallinnollisesti.
- Käpylän peruskoulu säilyy omana hallinnollisena yksikkönään.

- Käpylän alueelle tulee laajennettu oppilaaksiottoalue.
- Luovutaan vaihtoehtoisesti joko Väinölänkadun rakennuksesta tai Untamontien rakennuksesta.

Ehdotusten vertailu

Hallinnollinen malli

Ehdotuksessa 1 koulun oppilasohja on riittävä 7–9-luokkien osalta. Koulun koko jää selvästi alle 1 000 oppilaan, kun toissijainen muu oppilaaksiotto pienenee. Erityisluokkien määrää on todennäköisesti vähennettävä ja lisäopetuksen luokka voidaan tarvittaessa siirtää pois. Isolla koululla olisi monta rakennusta eri puolilla Käpylää, mikä on hallinnollisesti haastavaa, mutta mahdollistaa yhteisen suunnittelun ja tarvittaessa hyvinkin joustavat ratkaisut ja koulun kehittämisen.

Ehdotus 2, jossa on yksi iso yhtenäinen peruskoulu ja pienemmille lapsille kaikki alaluokat käsittävä Koskelan ala-asteen koulu, mahdollistaa tasapuolisen opetustarjonnan kaikille alueen lapsille lähellä kotia. Yhdellä peruskoululla on riittävä oppilasohja 7–9-luokilla. Erityisluokkien määrää on todennäköisesti vähennettävä ja lisäopetuksen luokka voidaan tarvittaessa siirtää pois. Koskelan ala-asteen kasvattaminen 1–6-luokkien kouluksi edellyttää laajennettua oppilaaksiottoaluetta.

Ehdotus 3, jossa Koskelan ala-asteen koulu yhdistyy Yhtenäiskoulun kanssa, mahdollistaa Koskelan ala-asteen koulun pitämisen alkuopetuksen kouluna. Oppilasohja ei kuitenkaan ole 7–9-luokkien osalta riittävä kahdelle yhtenäiselle peruskoululle. Erityisluokkaverkko on tarkistettava ja lisäopetuksen luokka voidaan tarvittaessa siirtää pois.

Tilatarkastelu

Vaikkakin valtuusto päättää asiasta vain hallinnollisen ratkaisun osalta, liitteessä 3 esitetään vaihtoehtoiset laskelmat tiloista luopumisesta. Laskelmat on tehty olettaen, että lukioiden yhdistämisen seurauksena Yhtenäiskoulun lukion tilat ovat peruskoulun käytössä. Tämä tuo peruskoululle 153 oppilaspaikkaa lisää Yhtenäiskoulun rakennuksessa.

Ensimmäisessä vaihtoehdossa luovutaan Käpylän peruskoulun Väinölänkadun rakennuksesta. Ylimääräistä tilaa on tällöin tarkastelukauden alussa yhteensä noin 300 paikkaa. Kauden lopussa tilanne on tasapainossa. Käpylän peruskoulun oppilaat eivät kuitenkaan mahdu koulun kahteen muuhun rakennukseen, joten osa oppilaista jouduttaisiin siirtämään Yhtenäiskoulun rakennukseen.

Toisessa vaihtoehdossa luovutaan Käpylän peruskoulun Untamontien rakennuksesta. Tällöin ylimääräistä tilaa on kauden alussa 460 paikkaa ja lopussa 155 paikkaa. Tämä vaihtoehto vähentää ylimääräisiä oppilaspaiikkoja kaikkein vähiten ja on tilankäytöltään selkeästi tehottomin. Vaihtoehto jätetään näin ollen pois jatkotarkastelusta.

Kolmannessa vaihtoehdossa luovutaan Yhtenäiskoulun rakennuksesta. Tällöin ylimääräistä tilaa on kauden alussa yli 300 paikkaa ja kauden lopussa tilanne tasapainottuu. Vaihtoehdot 1 ja 3 ovat oppilaspaiikkamäärältään lähellä toisiaan. Toiminnallisesti Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopumista puoltaa se, että tällöin kaikki yhdistyvän koulun rakennukset sijaitsevat lähellä toisiaan. Tämä helpottaa yhdistyvän koulun johtamista ja hallintoa ja mahdollistaa järkevämmän oppilassijoittelun.

Liitteessä on laskelma myös erikoistiloista (liikuntasalit, tekninen työ ja kotitalous). Erikoistilat riittävät kaikissa ehdotuksissa.

Ehdotuksista syntyvät säästöt

Liitteessä 4 on vertailu eri vaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia. Tarkastelussa on kaikki kolme ehdotusta hallinnollisesta mallista sekä tilojen suhteen vaihtoehdot, joissa luovutaan joko Väinöläkadun tai Yhtenäiskoulun rakennuksesta. Säästöihin on laskettu erikseen hallinnosta ja toiminnasta tulevat säästöt/vuosi ja tiloista luopumisesta tulevat säästöt/vuosi.

Kokonaissäästöjen määrä vaihtelee välillä 401 000 - 856 000 euroa/vuosi. Eniten säästöjä saadaan vaihtoehdossa, jossa on yksi yhtenäinen peruskoulu (ehdotus 1) ja luovutaan Yhtenäiskoulun rakennuksesta. Toiseksi eniten säästetään vaihtoehdossa, jossa peruskoulut ovat yhdessä ja Koskelan ala-aste itsenäisenä kouluna (ehdotus 2) ja luovutaan Yhtenäiskoulun rakennuksesta. Jos Yhtenäiskoulun rakennuksen sijaan luovutaan Väinöläkadun rakennuksesta, säästöä tulee vuositasolla noin 100 000 euroa vähemmän. Vähiten säästöä syntyy, jos Koskelan ala-asteen koulu yhdistetään Yhtenäiskouluun (ehdotus 3) ja luovutaan Väinöläkadun rakennuksesta.

Kaikissa vaihtoehdoissa vuoden 2015 osalta säästöä syntyy enintään 6 kuukauden ajalta. Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun hallinnollinen yhdistäminen toisi jo vuonna 2015 noin 400 000 euron säästön, jos Yhtenäiskoulun rakennuksesta päätetään luopua. Vuokrien sekä hallinnon ja toiminnan kulujen säästöjen kumulatiivinen vaikutus viidelle vuodelle olisi tässä ratkaisussa noin 4 miljoonaa euroa.

Esityksen käsittely opetuslautakunnassa

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on 27.5.2014 (58 §) esittänyt opetuslautakunnalle ja opetuslautakunta 17.6.2014 (120 §) edelleen kaupunginhallitukselle, että Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti ehdotuksen 2 mukaisesti. Opetuslautakunta totesi samalla seuraavaa:

"Mikäli Yhtenäiskoulun lukion ja Alppilan lukion yhdistyminen ja siirto toteutuu esityksen mukaan, merkitsee se opetustilan vapautumista Yhtenäiskoulun tilasta. Mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa Yhtenäiskoulua ja Käpylän peruskoulua ei yhdistetä hallinnollisesti, on sillä merkittäviä seurauksia alueen kouluverkolle ja Käpylän peruskoulun oppilaille. Käytännössä päätös merkitsisi tilatarkastelua vain Käpylän peruskoulun tilojen osalta, ja käytännössä johtaisi Väinölän rakennuksesta luopumiseen. Yhtenäiskoulun lukiolta vapautuviin tiloihin pitäisi siirtää noin 150 Käpylän peruskoulun oppilasta. Näiden oppilaiden yhtenäinen koulupolku katkeaisi heidän siirtyessään toiseen hallinnolliseen yksikköön. Mikäli Yhtenäiskoulun ja Käpylän peruskoulun hallinnollista yhdistämistä ei toteuteta, joudutaan opetuslautakunnan 27.5.2014 hyväksymästä budjettiesityksestä etsimään 0,4 miljoonan säästöt esim. tuntikehyksestä."

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli valtuusto hyväksyy sekä Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun että Alppilan lukion ja Yhtenäiskoulun lukion hallinnolliset yhdistämiset, opetusviraston tarkoituksena on esittää opetuslautakunnan suomenkieliselle jaostolle Yhtenäiskoulun rakennuksesta luopumista.

Esityksen terveysvaikutukset ja osallisten kuuleminen

Kouluverkolla on olennaista merkitystä asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Oppilasmäärien muutokset edellyttävät palveluverkon jatkuvaa tarkistamista siten, että peruskoulu säilyy alueellisena palveluna ja myös uusille alueille voidaan saada niiden tarvitsemat palvelut. Ratkaisuehdotus parantaa koulutilojen toimivuutta ja tuo säästöjä. Ylimääräisistä tiloista saatavat taloudelliset säästöt parantavat mahdollisuutta kohdentaa väheneviä resursseja koulun perustehtävään, opetukseen ja kasvatukseen.

Kestävät kouluratkaisut ovat tavoiteltavia koulujen kehittämisen ja työrauhan sekä asumisviihtyvyyden kannalta. Yhteisöllisyys ja kaikkia osapuolia kunnioittava työskentely rakentaa vahvaa alueellista identiteettiä ja luo turvallisen koulun alueen lapsille ja nuorille. Esitykset valmistellaan kouluja ja johtokuntia sekä asukkaita kuullen.

Yhtenäiskoulun henkilökunnan tiedotus- ja keskustelutilaisuus esityksistä pidettiin 8.4.2014 ja henkilökunnan yhteistoimintaan perustuva kuulemistilaisuus oli 7.5.2014. Käpylän peruskoulun henkilökunnan kuulemistilaisuus oli 28.4.2014 ja Koskelan ala-asteen koulun henkilökunnan 29.4.2014. Asiaa käsiteltiin opetusviraston virastotoimikunnassa 5.5.2014.

Alueen koulujen johtokunnilta pyydyt lausunnot ovat esityksen liitteinä 5–9 ja Yhtenäiskoulun oppilaskuntien lausunto liitteenä 10. Käpylän peruskoulun johtokunta puoltaa Käpylän peruskoulun ja Yhtenäiskoulun yhdistämistä yhtenäiseksi peruskouluksi, Koskelan ala-asteen laajentamista 1–6-luokkien kouluksi ja laajennettua oppilaaksiottoaluetta. Yhtenäiskoulun johtokunta ei puolla esitystä. Koskelan ala-asteen johtokunta puoltaa Koskelan ala-asteen koulun laajentamisesta 1–6-luokkien kouluksi sekä laajennettua oppilaaksiottoaluetta.

Asukkaille järjestettiin tiedotus- ja keskustelutilaisuus 22.4.2014 Käpylän peruskoulun Hykkylän rakennuksessa. Tilaisuudesta tiedotettiin etukäteen opetusviraston käyttämissä ilmoituslehdissä ja koteihin Wilma-tiedotteilla. Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus antaa palautetta mm. sähköisen palautekanavan kautta. Saapuneet palautteet ja muut kannanotot vastauksineen on esityksen liitteenä 11.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi
Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö koulujen johtokunnille
- 2 Kouluverkkotarkastelun lähtökohtia
- 3 Vaihtoehtoisia tilaratkaisuja
- 4 Vertailu säästöistä
- 5 Koskelan ala-asteen johtokunnan lausunto
- 6 Koskelan ala-asteen johtokunnan lausunto (ei internettiin)
- 7 Käpylän peruskoulun johtokunnan lausunto
- 8 Yhtenäiskoulun johtokunnan lausunto
- 9 Yhtenäiskoulun johtokunnan lausunto (ei internettiin)
- 10 Yhtenäiskoulun oppilaskuntien lausunnot
- 11 Asukaspalautteet ja kannanotot

08.09.2014

Sj/2

Tiedoksi: Kunnallisvalitus, valtuusto

Opetusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.09.2014 § 850

HEL 2014-005878 T 12 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.06.2014 § 120

HEL 2014-005878 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunta esitti kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on 27.5.2014 kokouksessaan yksimielisesti esittänyt Yhtenäiskoulun lukion ja Alppilan lukion yhdistämistä. Asia on opetuslautakunnan käsittelyssä 17.6.2014.

Mikäli tämä lukioiden yhdistyminen ja siirto toteutuu esityksen mukaan, merkitsee se opetustilan vapautumista Yhtenäiskoulun tilasta. Mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa Yhtenäiskoulua ja Käpylän peruskoulua ei yhdistetä hallinnollisesti, on sillä merkittäviä seurauksia alueen kouluverkolle ja Käpylän peruskoulun oppilaille. Käytännössä päätös merkitsisi tilatarkastelua vain Käpylän peruskoulun tilojen osalta, ja käytännössä johtaisi Väinölän rakennuksesta luopumiseen.

Yhtenäiskoulun lukiolta vapautuviin tiloihin pitäisi siirtää noin 150 Käpylän peruskoulun oppilasta. Näiden oppilaiden yhtenäinen koulupolku katkeaisi heidän siirtyessään toiseen hallinnolliseen yksikköön.

Mikäli Yhtenäiskoulun ja Käpylän peruskoulun hallinnollista yhdistämistä ei toteuteta, joudutaan opetuslautakunnan 27.5.2014 hyväksymästä budjettiesityksestä etsimään 0,4 miljoonan säästöt esim. tuntikehyksestä.

Käsittely

17.06.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Keskustelu.

Jäsen Jalovaara teki seuraavan palautusehdotuksen:

"Opetuslautakunta päättää palauttaa esityksen peruskoulun palveluverkon kehittämisen Käpylän alueella uudelleen valmisteluun linjaten, että Käpylän peruskoulua ja Yhtenäiskoulun peruskoulua tulee jatkossakin kehittää itsenäisinä hallinnollisina kokonaisuuksina. Samalla lautakunta esittää, että Käpylän alueella selvitetään säästöjen saamiseksi vaihtoehtoisia tilaratkaisuja sekä oppilaaksiottoalueen laajentamisesta saavutettavia hyötyjä."

Kannattaja jäsen Razmyar

Puheenjohtaja Krohn ehdotti seuraavaa lisäystä päätösehdotukseen:

"Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto on 27.5.2014 kokouksessaan yksimielisesti esittänyt Yhtenäiskoulun lukion ja Alppilan lukion yhdistämistä. Asia on opetuslautakunnan käsittelyssä 17.6.2014.

Mikäli tämä lukioiden yhdistyminen ja siirto toteutuu esityksen mukaan, merkitsee se opetustilan vapautumista Yhtenäiskoulun tilasta. Mikäli päädyttäisiin ratkaisuun, jossa Yhtenäiskoulua ja Käpylän peruskoulua ei yhdistetä hallinnollisesti, on sillä merkittäviä seurauksia alueen kouluverkolle ja Käpylän peruskoulun oppilaille. Käytännössä päätös merkitsisi tilatarkastelua vain Käpylän peruskoulun tilojen osalta, ja käytännössä johtaisi Väinölän rakennuksesta luopumiseen. Yhtenäiskoulun lukiolta vapautuviin tiloihin pitäisi siirtää noin 150 Käpylän peruskoulun oppilasta. Näiden oppilaiden yhtenäinen koulupolku katkeaisi heidän siirtyessään toiseen hallinnolliseen yksikköön.

Mikäli Yhtenäiskoulun ja Käpylän peruskoulun hallinnollista yhdistämistä ei toteuteta, joudutaan opetuslautakunnan 27.5.2014 hyväksymästä budjettiesityksestä etsimään 0,4 miljoonan säästöt esim. tuntikehyksestä."

Kannattajat jäsenet Korolainen ja Rydman

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Jäsen Jalovaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 7

jäsenet Korolainen, Nordman, Palm, Raittinen, Rydman, Ørsted, puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 4

jäsenet Ahva, Jalovaara, Leoni, Razmyar

Päätettiin jatkaa asian käsittelyä äänin 7-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Puheenjohtaja Krohnin lisäys päätösehdotukseen

Jaa-äännet: 4

jäsenet Ahva, Jalovaara, Leoni, Razmyar

Ei-äännet: 7

jäsenet Korolainen, Nordman, Palm, Raittinen, Rydman, Ørsted, puheenjohtaja Krohn

Hyväksyttiin puheenjohtaja Krohnin ehdotus äänin 7-4.

Hyväksyttiin esittelijän muutettu ehdotus.

Esittelijä

linjanjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi

Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi

Hanna Välitälo, aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.leena.valitalo(a)hel.fi

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 27.05.2014 § 58

HEL 2014-005878 T 12 00 01

Esitys

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto esitti opetuslautakunnalle ja edelleen kaupunginhallituksen kautta kaupunginvaltuustolle, että Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu yhdistetään hallinnollisesti 1.8.2015 lukien.

Mikäli hallinnollista yhdistämistä ei toteuteta, joudutaan opetuslautakunnan hyväksymästä budjettiesityksestä etsimään 0,4 miljoonan säästöt esim. tuntikehyksestä.

Käsittely

27.05.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Jäsen Leoni ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Kannattajat jäsenet Ahva ja Jalovaara

Jäsen Ahva ehdotti, että esitysehdotukseen lisätään 2. kappaleeksi seuraavaa: "Lisäksi opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston mielestä syysyksi päätettäväksi siirretyistä tilojen luopumisvaihtoehdoista tulisi poistaa Yhtenäiskoulun rakennus. Tämä tarkoittaa, että Yhtenäiskoulun tiloista ei luovuta palveluverkon kehittämisen yhteydessä."

Puheenjohtaja Krohn ehdotti, että esitysehdotukseen lisätään 2. kappaleeksi seuraavaa: "Mikäli hallinnollista yhdistämistä ei toteuteta, joudutaan opetuslautakunnan hyväksymästä budjettiesityksestä etsimään 0,4 miljoonan säästöt esim. tuntikehyksestä."

Jäsen Jalovaara teki jäsen Razmyarin kannattamana seuraavan vastaehdotuksen: "Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää hylätä esityksen ja näkee, että Käpylän peruskoulu ja Yhtenäiskoulu voidaan jatkossakin kehittää itsenäisinä hallinnollisina kokonaisuuksina. Samalla jaosto esittää, että Käpylän alueella selvitetään vaihtoehtoisia tilaratkaisuja sekä oppilaaksiottoalueen laajentamisesta saavutettavia hyötyjä."

Jäsen Ahvan ehdotus raukesi kannattamattomana ja esittelijä otti puheenjohtaja Krohnin ehdotuksen omakseen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan
EI-ehdotus: Jäsen Leonin pöydällepanoehdotus

Jaa-äännet: 5
jäsenet Korolainen, Palm, Rydman, Virto-Väisänen, puheenjohtaja
Krohn

Ei-äännet: 4
jäsenet Ahva, Jalovaara, Leoni, Razmyar

Päätettiin jatkaa asian käsittelyä äänin 5-4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan lisättynä puheenjohtajan ehdotuksella
EI-ehdotus: Jäsen Jalovaaran vastaehdotus

Jaa-äännet: 5
jäsenet Korolainen, Minerva Krohn, Palm, Rydman, Virto-Väisänen,
puheenjohtaja Krohn

Ei-äännet: 2
jäsenet Jalovaara, Razmyar

Tyhjä: 2
jäsenet Ahva, Leoni

Hyväksyttiin esittelijän muutettu esitysehdotus äänin 5-2 (2 tyhjää).

Esittelijä

vs. linjanjohtaja
Marjo Kyllönen

Lisätiedot

Inari Salonen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86777
inari.salonen(a)hel.fi
Kaisa Nuikkinen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 86291
kaisa.nuikkinen(a)hel.fi
Hanna Välitälo, aluepäällikkö, puhelin: 310 83012
hanna.leena.valitalo(a)hel.fi

§ 891

Määrärahan myöntäminen kiinteistövirastolle pohjatutkimuksiin ja alueiden rakentamiskelpoiseksi saattamiseen

HEL 2014-009405 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kiinteistövirastolle vuoden 2014 talousarvion alakohdasta 8 01 02 10, Muu esirakentaminen

- 100 000 euroa Raide-Jokerin yleissuunnittelun pohjatutkimuksiin ja

alakohtasta 8 01 02 11, Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet

- 170 000 euroa Oulunkylän Hirsipadon alueen johtosiirtoihin sekä
- 140 000 euroa Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirtoon.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistöviraston esitys, 28.7.2014
- 2 Kiinteistöviraston esitys, 26.5.2014

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaikki esityksen kustannukset ovat arvonlisäverottomia (alv 0 %) ja kustannusarviot perustuvat saatuihin tarjouksiin tai muihin kustannusarvioihin.

Raide-Jokerin pohjatutkimukset

Raide-Jokerin yleissuunnittelun osalta on sovittu, että Helsinki ja Espoo teettävät tarvittavat pohjatutkimukset omilla alueillaan.

Yleissuunnitelmaan liittyvien teknisten ratkaisujen suunnittelua varten ja kustannusarvion luotettavuuden parantamiseksi Raide-Jokerin

linjauksen perustamisolosuhteet on selvitettävä tietyillä alueilla. Tällaisia ovat ainakin Pitäjänmäen betonitunnelin kohta, väli Huopalahden asema – Ilkantie (paalulaatta), Eliel Saaristentie (paalulaatta), Oulunkylän aseman seutu (paalulaatta), Viikintie Lahdenväylältä itään (paalulaatta) ja ” Viikin suora” (ratapenkereen alentaminen ja louhinta), Viilarintie (paalulaatta) ja Varikkotie (paalulaatta).

Geotekninen osasto on arvioinut pohjatutkimusten kustannusten olevan 100 000 euroa (alv 0 %).

Oulunkylän Hirsipadon alueen johtosiirrot

Oulunkylän liikuntapuiston pysäköintialueen liittymä sekä liittymän alueella olevat johdot joudutaan siirtämään Hirsipadontien alueen asemakaavan muutoksen (nro 12045) mukaisen uuden korttelin 28312 rakentamisen vuoksi. Kortteliin rakennetaan rivitaloja ja nelikerroksinen kerrostalo, joiden kerrosala on yhteensä 4 600 kem². Tontti on vuokrattu Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy Helsingin Ogelille. Koska johtosiirrot aiheutuvat asemakaavan muutoksesta, vastaa kiinteistövirasto siirron kustannuksista (Khs, 5.5.1997, 805 §). Kiinteistövirasto on ilmoittanut jatkovalmistelussa, että Staran tarjouksen mukaan johtosiirron kustannukset ovat 145 000 euroa (alv 0 %). Arvio ei sisällä kaapeliyhtiöiden johtojen siirroista aiheutuvia arvioituja 25 000 euron lisäkuluja. Tarvittava määräraha on yhteensä 170 000 euroa (alv 0 %).

Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirto

Mellunmäen keskustan asemakaavan muutos mahdollistaa metroaseman lähiympäristön kehittämisen kaupunkirakennetta tiivistämällä ja monipuolistamalla palveluja. Mellunmäen uusi keskus rakentuu metroradan molemmin puolin. Liityntäliikenteen bussiterminaalin toimintaa tehostetaan.

Uutta asuntokerrosalaa keskuksen alueelle tulee noin 14 000 m² ja uutta liiketilaa 4 900 kem². Lisäksi uuden kirjaston laajuus on 1 000 kem². Asemakaava-alueella on Helsingin Sähköverkko Oy:n (HSV) Mellunkylä-Suurmetsä 110 kV:n avojohdot, jonka johtoalue on vuokrattu HSV:lle. Alueen asemakaavan toteuttaminen edellyttää avojohdon siirtämistä vuoden 2015 aikana.

HSV:lla ei ole tarvetta johdon siirtämiseen, vahvistamiseen tai uusimiseen. Sähköverkkotoiminnan kustannusten ja investointien tulee pohjautua sähkömarkkinalain mukaisiin tarpeisiin, jotta niitä vastaavat kustannukset voidaan veloittaa asiakkailta sähkön siirtohinnoissa.

Mikäli sähköverkon rakenteita on tarve muuttaa muista syistä, muutoksesta hyötyvien tahojen tulee maksaa muutostöiden kustannukset. Em. vuoksi kiinteistövirasto maksaa kyseisen johtosiirron.

Avojohton siirtäminen maksaa HSV:n esittämän tarjouksen mukaan yhteensä noin 975 000 euroa. Vuodelle 2014 arvioidaan tarvittavan 140 000 euron ja vuodelle 2015 on 835 000 euron määräraha.

Kiinteistövirasto esittää, että kaupunginhallitus myöntäisi kiinteistövirastolle yhteensä 410 000 euron (alv 0 %) määrärahan talousarvion kohdasta 8 01 02, Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet) käytettäväksi geoteknisen osaston Raide-Jokerin yleissuunnittelun pohjatutkimuksiin, tonttiosaston Oulunkylän Hirsipadon alueen johtosiirtoihin sekä Mellunmäen ja Suurmetsän välisen avojohdon siirtoon.

Esittelijä

Esittelijä toteaa, että vuoden 2014 talousarviosta kiinteistövirastolle myönnettävät yhteensä 410 000 euron määrärahat tulisi myöntää talousarviokohdan 8 01 02 eri alakohdista.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kiinteistöviraston esitys, 28.7.2014
- 2 Kiinteistöviraston esitys, 26.5.2014

Tiedoksi; muutoksenhaku: oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

kiinteistövirasto
taloushallintopalvelu -liikelaitos

08.09.2014

Kj/4

§ 892

Uudenmaan maakuntavaltuuston varajäsenen valinta

HEL 2013-011635 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ilmoittaa Uudenmaan maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päätti myöntää eron Tarja Tenkulalle maakuntavaltuuston varajäsenyydestä.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita jäljellä olevaksi toimikaudeksi vuoteen 2016 saakka maakuntavaltuuston jäsen Ville Jalovaaran (SDP) varajäseneksi Maija Anttilan.

Käsittely

Vastaehdotus:

Kaarin Taipale: ... kaupunginvaltuuston jäsen Maija Anttilan.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Uudenmaan liitto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ilmoittaa Uudenmaan maakuntavaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää myöntää eron Tarja Tenkulalle maakuntavaltuuston varajäsenyydestä.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita jäljellä olevaksi toimikaudeksi vuoteen 2016 saakka maakuntavaltuuston jäsen Ville Jalovaaran (SDP) varajäseneksi _____.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/4

Kuntalain 86a §:ssä on määrätty, että maakuntavaltuuston jäsenen tulee olla jäsenkunnan valtuutettu. Uudenmaan liiton perussopimuksen (4.3.2013) 12.2 §:ssä on päätetty, että kunnan valitseman jäsenen tai varajäsenen tulee edustaa samaa ryhmää kuin jäsenen, jolle ero on myönnetty.

Kaupunginvaltuusto on myöntänyt Tarja Tenkulalle eron kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta 27.8.2014, 259 §. Kaupunginhallituksen tulisi valita uusi varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Uudenmaan liitto

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.09.2014 § 853

HEL 2013-011635 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

30.09.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Lauri Menna, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/5

§ 893

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

Kh:n puheenjohtaja

jaostot

- konserni
- johtamisen
- tietotekniikka

1.9.2014

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

johtokunnat

- Helsingin Energia
- Helsingin Satama
- Taloushallintopalvelu

5.9.2014

apulaiskaupunginjohtajat

- rakennus- ja ympäristötointa johtava
- kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötointa johtava
- sosiaali- ja terveystointa johtava
- sivistystointa johtava

kaupunginkanslia

- kansliapäällikkö
- elinkeinojohtaja
- hallintojohtaja
- henkilöstöjohtaja
- kaupunginlakimies
- rahoitusjohtaja
- tietotekniikka- ja viestintäjohtaja
- tietotekniikkapäällikkö
- viestintäpäällikkö

Taloushallintopalvelu -liikelaitos

- toimitusjohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Kj/5

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

08.09.2014

Kj/6

§ 894

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunginjohtaja
- johtajiston asiat
- muut asiat

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. kaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

§ 895

Viransijaisuuspäätöksen raukeaminen

HEL 2014-008603 T 01 01 03 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti

1. todeta, että kaupunginvaltuuston päätöstä 27.8.2014 § 267 ei voida panna täytäntöön sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan viransijaisen valintaa koskevilta osin, koska viransijaiseksi valittu henkilö ei ota viransijaisuutta vastaan,
2. todeta, että kaupunginvaltuuston edellä mainittu päätös raukeaa vastaavilta osin, ja
3. peruuttaa kaupunginvaltuustolle 1.9.2014 § 844 tekemänsä esityksen muutoksista kaupunginvaltuuston kokoonpanossa.

Käsittely

Esittelijä toi esityksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kokouksessa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Männistön ilmoitus 8.9.2014
- 2 Kaupunginhallituksen kokouksessa 8.9.2014 jaettu esitys

Otteet

Ote
Asianomainen

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto,
täytäntöönpano
Muutoksenhakukielto, valmistelu

08.09.2014

Ryj/1

§ 896

Viran nimikkeen muuttaminen ympäristökeskuksessa

HEL 2014-008253 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti muuttaa ympäristökeskuksen johtavan erityisasiantuntijan viran (vakanssinumero 128030) nimikkeen ympäristötarkastajaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristölautakunta esittää, että ympäristökeskuksen johtavan erityisasiantuntijan viran (vakanssinumero 128030) nimike muutetaan nimikkeeksi ympäristötarkastaja.

Kaupunginhallituksen 27.10.2003 (1224 §) hyväksymien periaatteiden ja niitä koskevan henkilöstökeskuksen ohjeen (16.1.2012) mukaisesti viran nimikkeen voi muuttaa kaupunginhallitus tai -valtuusto. Nimikkeen tulee ilmaista tehtävää ja sen tulee olla oikeassa suhteessa tehtävän vaativuus- ja organisaatiotasoon.

Johtavan erityisasiantuntijan virka on sijoitettu ympäristökeskuksen ympäristöterveysosaston asumisterveysyksikköön. Kyseessä on aiemmin vastuualueen esimiehenä (johtava ympäristötarkastaja) toimineen henkilön virka, joka muutettiin johtavan erityisasiantuntijan viraksi hänen jäädessä osa-aikaeläkkeelle. Nyt hänen jäädessä vanhuuseläkkeelle on ko. virka perusteltua palauttaa ympäristötarkastajan viraksi. Asumisterveysyksikön kaikkien vastaavaa tehtävää hoitavien nimike on ympäristötarkastaja.

Viran tehtäviin kuuluu asuntojen terveyshaittojen selvittäminen ja tarvittavien korjausten aikaansaaminen. Viran kelpoisuusvaatimuksina olisivat ylempi korkeakoulututkinto sekä kielitaitovaatimuksina suomen kielen hyvä suullinen ja tyydyttävä kirjallinen taito sekä ruotsin kielen

tydyttävä suullinen taito. Palkka on määritelty samaksi (3162,01 €/kk) kuin muilla vastaavan koulutuksen omaavilla ympäristötarkastajilla. Järjestely tuo palkkasäästöä.

Asiasta on 4.6.2014 saatu kaupunginkanslian lausunto, jossa nimikemuutosta puolletaan.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Tiedoksi; Muutoksenhaku: Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Ympäristölautakunta
Ympäristökeskus
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 24.06.2014 § 212

HEL 2014-008253 T 01 01 00

Esitys

Ympäristölautakunta esitti, että johtavan erityisasiantuntijan viran (vakanssinumero 128030) nimike muutetaan 1.9.2014 alkaen ympäristötarkastajan nimikkeeksi.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Pekka Kansanen

Lisätiedot

Pertti Forss, ympäristöterveyspäällikkö, puhelin: +358 9 310 32002
pertti.forss(a)hel.fi

§ 897

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2015-2017

HEL 2014-007922 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus päättäne antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta taloussuunnitelmasta 2015 - 2017 seuraavan lausunnon:

Strategiasuunnitelma

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat osaltaan Helsingin kaupungin tavoitteita.

Strategian periaatteiden lisäksi olisi tärkeää löytää konkreettisia tavoitteita ja mittareita, jotka kertoisivat mm. suunnittelun laadusta ja taloudellisuudesta. Tavoitteisiin tulisi sisältyä sellaisia asioita, jotka ohjaavat parantamaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta. Tehdyistä linjastomuutoksista tulisi myös tehdä ennen – jälkeen -analyysi suunnittelun onnistuneisuudesta erityisesti taloudellisuuden ja palvelukyvyn suhteen (kuinka hyvin tehdyt linjastomuutokset ovat tehostaneet rahankäyttöä joukkoliikenteeseen).

HSL:n taloussuunnitelman (s. 8) mukaan vuosien 2016 ja 2017 lippulajitukimukset tarkentuvat sen perusteella, miten merkittävät joukkoliikennehankkeet etenevät. On tärkeätä, että lippulajitukimukset ajoitetaan niin, että esimerkiksi Länsimetron käynnistyessä saadaan mahdollisimman pian luotettava kuntakohtainen matkustajajakauma ja kattavat tiedot länsimetron operointi- ja infrakustannusten jakamiseksi oikealla tavalla kunnittain heti liikennöinnin käynnistyttyä.

Suunnitelmassa mainitaan (s. 17), että HKL:n raitio- ja metrol liikenteen sähkön kokonaiskulutus olisi noin 120 GWh, mikä kulutusluku kuitenkin on HKL:n kokonaiskulutus. Raitio- ja metrol liikenteen ajosähkön kulutus, joka sisältää myös vaihdelämmityksen, oli 75,9 GWh vuonna 2013.

Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset

Vuonna 2015 Helsingin joukkoliikenteen palvelutasossa tehtävät muutokset ovat perusteltuja ja pohjautuvat yhteistyössä kaupungin kanssa valmisteltuihin suunnitelmiin. Runko- ja poikittaisliikenteen parantamista tulee jatkaa tehtyjen kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

Vantaalta Helsingin kantakaupunkiin suuntautuvan bussiliikenteen väheneminen on liikennejärjestelmätasolla kokonaisuutena tarkoituksenmukaista.

Kehäradan valmistuminen mahdollistaa joukkoliikenteen tukeutumisen entistä vahvemmin raideliikenteeseen, mikä on pääkaupunkiseudulla yleisesti hyväksytyn strategian mukaista. Junaliikenteen liikennöinti tulee järjestää niin, että se tukee Helsingin valmisteilla olevan uuden yleiskaavan yhtä johtavaa ajatusta monikeskuksisesta kaupungista. Maankäyttöä ollaan vahvasti kehittämässä Helsingin alueella juna-asemien ympäristössä. Kehäradan liikenne on suunniteltava niin, että junat pysähtyvät kaikilla Helsingin asemilla.

HSL:n taloussuunnitelmassa mainitaan vuoden 2016 liikennöintimuutoksia koskevassa kohdassa (s. 65), että arvio Länsimetron operointikustannuksista on 9,7 - 17,8 miljoonaa euroa vuositasolla. Liikennelaitos -liikelaitoksen arvion mukaan Helsingin metron ja Länsimetron osalta metrol liikenteen liikennöintikorvaus on vuonna 2017 yhteensä 48,5 milj. euroa. Koko metrojärjestelmässä liikennöintikorvausten määrä nousee 20,5 milj. euroa vuodesta 2015 vuoteen 2017, kun matkustajaliikenteen käytössä ovat sekä Helsingin metro että Länsimetro. Vuonna 2018, jolloin koko metro on automaattiajossa, metron liikennöintikorvausten yhteismäärä on 46,1 milj. euroa, joka on 18,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015.

Helsingin metron ja Länsimetron liikennöintikorvauksia nostavat erityisesti lisääntyvät pääomakulut uusista metrojunista sekä vanhojen metrojunien automatisoinnista. Myös uusien varikkotilojen käyttöönotto nostaa operoinnin kustannuksia.

Suunnitelmassa (s. 34) on liitteen 1 tuloslaskelmassa laskettu virheellisesti vuosien 2015 ja 2016 välinen ero operointi- ja infrakustannusten osalta.

Kuntaosuuksien taso sekä kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän maksaminen

Kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Osa kasvusta johtuu palvelutason parantamisesta, mikä näkyy joukkoliikennematkustamisen kasvuna, joka on positiivinen asia. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämisen piti kuitenkin tuoda mukanaan myös synergiahyötyjä, joita tulee pystyä osoittamaan suhteellisesti alenevien kustannusten kautta.

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä hyväksyi 7.6.2013 osaltaan HSL:ää koskevat tavoitteet valtuustokaudelle 2013 – 2016. tavoitteiksi asetettiin mm.:

- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään nykyisen suuruinen osuus
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu on vähintään 1,5 %/vuosi.

Helsingin kaupunki edellyttää, että edellä mainitut linjaukset otetaan huomioon HSL:n toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Helsingin strategiaohjelmassa on asetettu valtuustokaudelle 2013–2016 kaupungin taloudelle tavoite, jonka mukaan velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä käyttömenojen reaali kasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä vuoden 2015 talousarvioaraamissa HSL:n kuntaosuus on 191,0 milj. euroa. HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa Helsingin kuntaosuus on 189,0 milj. euroa. Vuoden 2015 kuntaosuutta pienentää edellisten vuosien ylijäämän käyttö 3,6 milj. euroa. Helsingin kuntaosuuden kumulatiivinen kertynyt ylijäämä HSL:n vuoden 2013 tilinpäätöksessä on 10,8 milj. euroa. Ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Taloussuunnitelmakaudella Helsingin kuntaosuuden kasvu on huomattavasti ennakoitua lipputuottojen kasvua suurempi. Kuntaosuuden kasvu vuodesta 2015 vuoteen 2017 on noin 34,0 milj. euroa, mutta lipputuottojen kasvu vain 13,1 milj. euroa. Helsingin osalta subventioaste nousee alustavassa taloussuunnitelmassa 53,1 %:iin vuonna 2017.

Helsingin kaupungin talouden tulevien vuosien kehitysnäkymä ei mahdollista kaupungin verorahoitusosuuden kasvattamista nykyisestä 50 %:sta. HSL:n on jatkuvasti huolehdittava siitä, että lipputulokertymä kasvaa suhteellisesti vähintään HSL:n kokonaiskustannusten (infrakorvaukset mukaan luettuna) kasvua vastaavasti. Lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa on pyrittävä leikkaamaan kustannusten kasvua ja varmistettava riittävä lipputulokertymä. Lipunhintoja on varauduttava tarvittaessa korottamaan nyt suunnitelmassa esitetyjä enemmän.

Jatkossa HSL:n tulee tarkastella kuntaosuuksien ja kokonaistaloutensa kehittymistä taloussuunnitelmaa pidemmällä, joukkoliikenteen investointisuunnitelmiin sidotulla aikajänteellä. Tämä edellyttää kiinteää yhteistyötä kaupunkien kanssa. HSL:n kuntaosuus on osa kaupungin kokonaistoimintamenoja. Kuntaosuuden kasvu ei voi jatkuvasti ylittää kaupungin kokonaistoimintamenojen kasvulle asetettuja raameja. HSL:n alustavassa taloussuunnitelmassa helsingin kuntaosuuden kasvu vuodesta 2015 vuoteen 2017 on noin 18 %.

Lipun hintojen keskimääräiset muutokset

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus vuodelle 2015 on perusteltu, sillä verorahoituksen osuuden toiminnan rahoittamisessa ei tulisi kasvaa.

Korotus on syytä kohdistaa lähinnä kertalippuihin, jotta hintamuutos ohjaisi matkustajia käyttämään enemmän arvolippuja. Tämä nopeuttaisi rahastustapahtumaa, poistaisi liikenteen viiveitä ja parantaisi joukkoliikenteen kustannustehokkuutta. Kausilipun ja arvolipun hintaa on korotettava selvästi vähemmän kuin kertalipun hintaa. Lippujen hintojen kohtuullinen korottaminen on talouden tasapainottamiseksi parempi ratkaisu kuin palvelujen karsiminen.

Tarkastusmaksun korottaminen

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon on perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

Kutsuplus -liikenteen kehittäminen

Kutsuplus on kansainvälisestikin arvioituna edistyksellinen ja runsaasti huomiota ja kiitosta saanut tapa kaupunkiliikenteen kehittämiseksi. Kutsuplussalla on onnistuessaan mahdollisuus mullistaa liikkumiskulttuuria merkittävästi, lisätä erityisesti autoilijoiden halua käyttää joukkoliikennettä ja vähentää olennaisesti henkilöautoriippuvuutta. Mikäli palvelun käyttö kasvaa HSL:n suunnitelmien mukaisesti, auttaa Kutsuplus merkittävästi näköpiirissä

olevien liikenteellisten paineiden ratkaisemiseen selvästi kalliimpien vaihtoehtojen, kuten esimerkiksi infrastruktuuri-investointien, sijasta. Kutsuplussin onnistuminen edellyttää voimakasta panostusta alkuvaiheessa. Myös uuden liikennemuodon markkinointiin ja tiedotukseen tulee panostaa voimakkaasti, sillä suomalaiset ovat aiempien kokemusten perusteella jäykkiä kokeilemaan uutta ja muuttamaan liikkumistottumuksiaan.

Kutsuplussasta saatu asiakaspalaute on poikkeuksellisen kiittävää ja Kutsuplus-liikenteen matkamäärät ovat kasvaneet vuodessa useita satoja prosentteja (400 % välillä 4/2013-4/2014). Kutsuplussin matkustajamäärät ovat kuitenkin vielä absoluuttisesti verrattain pieniä ja liikenteen subventioaste suuri. Palvelun tuottavuuden kehittymistä tulee tukea voimakkaasti eri keinoin. Näitä keinoja ovat mm. markkinointi ja liikenteen hallittu laajentaminen kustannustehokkaalla tavalla. Nykyisin muutoin palvelukysynnän huippuaikoina Kutsuplusautojen käyttöaste on melko alhainen, jolloin autot odottavat liikaa tyhjinä ja suhteellisen suurilla autoilla ajetaan vain muutama matkustaja kerrallaan kyydissä. Tulisikin harkita, että HSL:n tilaisin kokonaan käyttöönsä Kutsuplus-autoja vain niin paljon, että niille riittää lähes koko palveluajan jatkuvasti kyytejä. Tätä ajoneuvokapasiteettia tulisi täydentää ns. ylivuotoautoilla (esimerkiksi taksit), jotka olisivat Kutsuplussin käytössä vain tarpeen mukaan ja joille maksettaisiin korvausta vain ajetuista (ja siis maksetuista) matkoista. Tämä järjestely olisi winwin-tilanne, jossa HSL saisi tuotettua palvelun jopa merkittävästi edullisemmin ja ylivuotokalustoa tarjoavat liikennöitsijät saisivat parannettua omaa käyttöastettaan.

Metron yöliikennekokeilu

Metron viikonloppuöiden jatkettun liikenteen aiheuttama lisäkustannus on suunnitelman mukaan bussiliikenteen vähennykset huomioon ottaen 480 000 euroa vuonna 2015. Metron yöliikenteen pidentäminen aiheuttaa myös infran käyttökustannusten lisäystä vuositasolla noin 0,3 milj. euroa. Yöliikenteen kokonaiskustannukset nousisivat näin ollen noin 0,78 milj. euroa vuositasolla. Yöliikenteessä tehtyä matkaa kohti laskettuna järjestely on kallis.

Metron viikonloppuöiden matkoista 35-40 % tehdään kantakaupungin sisällä, missä on samaan aikaan käytettävissä myös runsaasti bussiliikenteen yhteyksiä. Metron yöliikenteen aiheuttama joukkoliikenteen kustannusten kasvu on saatuun joukkoliikennejärjestelmän palvelutason parantumiseen ja matkustajien hyötyyn nähden suuri. Yöliikenteen kustannustehokkuutta on parannettava tehokkaammaksi kokonaisuudeksi niin, että bussi- ja raideliikenteen päällekkäistä tarjontaa vältetään. Jatkettun liikenteen

vakinaistamisesta tulee päättää vasta, kun tällainen kokonaissuunnitelma on tehty.

Muuta

Muun muassa Liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenneviraston, Trafín, Tekesin ja Helsingin kaupungin toimesta on viimeisen kahden vuoden aikana nostettu voimakkaasti esiin liikkuminen palveluna –konseptin (Mobility as a Service) mahdollisuutta parantaa liikennejärjestelmän palvelutasoa, kustannustehokkuutta ja kansantaloudellista tuottavuutta.

Liikkuminen palveluna -konseptin perusajatus on mahdollistaa liikkujille mahdollisimman yksinkertaisella ja vaivattomalla tavalla eri liikkumistavat käyttöön ilman, että käyttäjän itse tarvitsee investoida liikkumisvälineisiin, selvittää eri liikennemuotojen käyttöönottoon liittyviä kysymyksiä tai hankkia erilaisia maksuvälineitä. Liikkumisoperaattorit kokoavat yhteen eri asiakkaiden tarpeisiin kokonaisuutena vastaavia niin julkisen (esim. kaupunkijoukkoliikenne, kaukojunaliikenne) kuin yksityisen sektorin (esim. vuokra-autot, vuokrapyörät) palveluita ja muodostavat niistä palveluportfolioita. Liikkuminen palveluna -konseptin kehittämiseksi Helsingin seudulla olisi erittäin tärkeää, että HSL palveluportfolion olennaisimman osan eli joukkoliikennejärjestelmän kehittäjänä ottaisi asiassa aktiivisen roolin. Tämä avaisi myös HSL:lle mahdollisuuden uusiin lipunmyyntikanaviin ja joukkoliikenteen käytön merkittävään edistämiseen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Hallitus laatii ehdotuksen taloussuunnitelmaksi. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettyjä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää lausuntoa alustavasta taloussuunnitelmasta 31.8.2014 mennessä. Lausuntopyyntö on liitteenä 1, HSL:n hallituksen päätös 11.6.2013 § 103 liitteenä 2, taloussuunnitelma liitteenä 3, informaatio metron yöliikennekokeilun kokemuksista 15.11.2013 – 28.2.2014 on liitteenä 4 sekä Kutsuplus –liikenteen kehittäminen liitteenä 5.

Taloussuunnitelman yhteydessä HSL pyytää lausuntoa:

- strategiasuunnitelmasta
- liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista
- kuntaosuuksien tasosta
- lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista
- tarkastusmaksun korottamisesta
- Kutsuplus -liikenteen kehittämisestä koekäytön päätyttyä vuoden 2015 lopussa
- metron yöliikenteen vakinaistamisesta
- kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2015 - 2017
- HSL:n hallituksen päätöksen 25.3.2014 (§54) mukaisesta raitioliikenteen linjastosuunnitelmasta 2014 2024
- HSL:n hallituksen päätöksen 15.4.2014 (§ 70) mukaisesta Länsimetron liityntälinjastosuunnitelmasta sekä HSL:n hallituksen päätöksen 15.4.2014 (§ 81) mukaisesta runkolinjan 560 jatkamahdollisuudesta Myyrmäestä Matinkylään.

Taloussuunnitelman sisällöstä

Talouсарvioissa sitoviksi määrärahoiksi esitetään kuntayhtymän toimintamenoja sekä investointimenoja ja sitovaksi tuloarvioksi kuntaosuuksia.

Taloussuunnitelman mukaan HSL:n toimintatulot vuonna 2015 ovat 625,2 milj. euroa. Kasvua vuoden 2014 ennusteeseen verrattuna on 28,1 milj. euroa (4,7 %). Toimintamenot ovat 2015 yhteensä 623,1 milj. euroa. Kasvua on vuoden 2014 ennusteeseen verrattuna 32,8 milj. euroa (5,6 %) Toimintamenoista 80,2 % eli 499,5 milj. euroa on joukkoliikenteen operointikustannuksia.

Operointikustannuksista 64,7 % (323,3 milj. euroa) muodostuu bussiliikenteen kustannuksista, 17,9 % junaliikenteestä, 10,7 % raitioliikenteestä ja 5,7 % metroliikenteestä. Bussiliikenteen kustannukset alenevat 2016 ja 2017 Länsimetron ja liityntäliikenteen alkamisen myötä. Junaliikenteen menot kasvavat 2015 ja 2016 Kehäradan käyttöönoton ja uuden kaluston käyttöönoton takia. Raitioliikenteen kustannukset kasvavat 2016 uuden kaluston johdosta

ja metroliikenteessä uuden kaluston ja Länsimetron myötä 2015 ja 2016.

Mahdollisen metron yöliikenteen kustannukset, arviolta 0,5 milj. euroa vuosisatasolla sisältyvät toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Joukkoliikenneinfran käyttökorvauksiksi on arvioitu 68,6 milj. euroa, josta Helsingin osuus on 58,9 milj. euroa. HSL:n hallitus on 27.5.2014 hyväksynyt sopimuksen infrakulujen kohdistamisesta, ja sopimus on jäsenkunnissa hyväksyttävänä. Taloussuunnitelman infrakustannukset on arvioitu tämän uuden sopimuksen mukaisesti.

Vuonna 2017 joukkoliikenteen infrakustannukset kasvavat merkittävästi Länsimetron ja Kehäradan myötä. Kuntien keskimääräisen subventioasteen pitämiseksi noin 50 %:ssa lipputuloja olisi lisättävä vuonna 2017 noin 30 milj. eurolla, mikä tarkoittaisi noin 15 %:n korotusta nykyisiin lipun hintoihin.

Lipputuloja arvioidaan vuonna 2014 kertyvän 289,2 milj. euroa. Lipputulot muodostavat 47,6 % HSL:n toimintatuloista. Vuonna 2015 lipputuloja arvioidaan olevan 297,5 milj. euroa. Kasvua on 2,8 % vuoden 2014 ennusteeseen nähden. Vuonna 2016 lipputulojen arvioidaan olevan 306,9 ja vuonna 2017 329,5 milj. euroa.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräiseksi korotukseksi vuonna 2015 esitetään 4,0 %. Seutulippujen keskimääräinen korotus on 3,4 %. Sisäisten lippujen korotus painottuu kausilippuihin seudullisten ja sisäisten kausilippujen välisen hintasuhteen pienentämiseksi. Myös arvolippuja esitetään korotettaviksi. Seutulippujen hinnankorotus painottuu arvolippuihin. Myös HSL-alueen kuntalaisille myytävää subventoitua kausilipun hintaa esitetään korotettavaksi.

Suurten kaupunkien joukkoliikennetueksi on arvioitu 7,3 milj. euroa, josta Helsingin osuus asukaslukujen mukaisessa suhteessa on 3,8 milj. euroa.

Kuntaosuudet muodostuvat operointikustannusten, yleiskustannusten ja joukkoliikenneinfran kuntaosuuksista. Kuntaosuudet muodostavat noin 49,2 % HSL:n tuloista.

Kuntaosuudet ovat 2015 yhteensä 307,9 milj. euroa, mikä sisältää arvioidun 3,3 milj. euron kuntaosuuden Kutsuplus -liikenteeseen. Helsingin kuntaosuus, joka on 61,4 % yhteenlasketusta 307,9 milj. eurosta, on 189,0 milj. euroa (kasvua noin 3,4 %) vuonna 2015. Vuonna 2016 Helsingin kuntaosuudeksi on arvioitu 210,0 milj. euroa ja 222,9 milj. euroa vuonna 2017.

Helsingin subventio vuonna 2015 on (Kutsuplus –hanke mukaan lukien) 50,7 %, vuonna 2016 se on 52,7 %, ja 2017 subvention määrä nousisi 53,1 %:iin.

Tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 80 eurosta 100 euroon.

Merkittävimmät palvelutasomuutokset suunnitelmakaudella ovat:

- Kehäradan liikenteen aloitus kesällä 2015
- Uuden poikittaisen runkolinjan 560 perustaminen 2015
- Metron yöliikenteen jatkaminen
- Kirkkonummen, Sipoon ja Keravan sisäisen liikenteen syksyn 2014 kilpailutuksen vaikutusten ottaminen täysimääräisinä suunnitelmavuosien kustannuksiin
- Mankin ja Luoman seisakkeiden lakkauttaminen
- Länsimetron liikenteen aloitus elokuussa 2016 ja siihen liittyen bussilinjaston muuttaminen Etelä-Espoossa ja Lauttasaassa liityntäliikenteeksi.

Sekä Kehärata että Länsimetro kasvattavat taloussuunnitelmakaudella joukkoliikenteen käyttäjämääriä.

Suunnitelmakaudella esitetään myös aloitettavaksi raitiolinjaston muutokset Helsingissä.

Joukkoliikenteen palvelutasossa Helsingin osalta suurimmat muutokset 2015 ovat bussiliikenteen muutokset mm. Kehäradan ja runkolinjan 560 käynnistymiseen liittyen. Linjastoa kehitetään keskittämällä tarjontaa vahvoille reiteille sekä bussi- että raideliikenteessä runkolinjastrategian mukaisesti.

Kesällä 2015 käynnistyvä Kehärata tarjoaa nopean runkoyhteyden lentoasemalle ja nopeuttaa poikittaisliikennettä Tikkurilan ja Myyrmäen välillä. Suorat bussiyhteydet Helsingin keskustan ja Vantaan välillä vähenevät.

Uusi runkobussilinja 560 liikennöi Vuosaaresta Mellunmäen, Kontulan, Malmin, Paloheinän ja Kuninkaantammen alueiden kautta Myyrmäkeen. Linja 78 lopetetaan samalla.

Metron yöliikennekokeilua ehdotetaan jatkettavaksi, jolloin kustannukset olisivat vähenevä bussiliikenne huomioon ottaen 0,48 milj. euroa vuositasolla. Metron yöliikenteessä matkustajia on HSL:n selvitysten mukaan ollut pikkujoulukaudella noin 4500 – 6000

matkustajaa/ yö. Tammi-toukokuussa matkustajia oli noin 3000 – 4400 yötä kohti, keskimäärin noin 3000/yö. Noin 35 – 40 % metron yöliikenteessä tehdyistä matkoista on kantakaupungin sisäisiä matkoja (väli Ruoholahti – Kalasatama).

Yhden yön liikennöintikustannukset ovat noin 4400 euroa. Joukkoliikenteen lisämatkan hinta oli pikkujoulukautena noin 1,10 euroa ja tammi-helmikuussa noin 1,90 euroa, kun koko metroliikenteessä liikennöintikustannus matkaa kohden on noin 0,40 euroa. Helsingin sisäisillä matkoilla Helsingin sisäisillä lipuilla tehtyjen matkojen keskimääräinen lipputulo nousua kohden on noin 0,60 euroa (alv 0). Pikkujoulukaudella metron yöliikenteen subventioasteesta päästiin alle 50%:n, mutta sen jälkeen subventioaste on vakiintunut noin 70 %:iin.

Lokakuussa 2012 käynnistettyä Kutsuplus –liikennettä on tarkoitus laajentaa asteittain. Tällä hetkellä liikenteessä on 15 Kutsuplus-autoa. Ajoneuvokapasiteettia on nostettu elokuussa 2014 kasvattamalla kaluston ajoneuvotunteja 34 %. Ajoneuvokapasiteettia on tarkoitus nostaa 45 ajoneuvon vuoden 2016 alkuun mennessä ja edelleen 100:aan vuoden 2017 alkuun mennessä. Lipputulojen arvioidaan kattavan 20 % liikennöintikorvauksista vuonna 2015, 45 % vuonna 2016, mikäli autojen määrä voidaan nostaa vuoden alkuun mennessä 45:een ja 60 % vuonna 2017, mikäli ajoneuvojen määrä voidaan nostaa vuoden 2017 alkuun mennessä 100:aan.

HSL:n investoinnit vuonna 2015 ovat 46,5 milj. euroa, vuonna 2016 investoinnit ovat 11,1 milj. euroa ja 7,5 milj. euroa vuonna 2017. Merkittävin investointi on LJJ-hanke 53,1 milj. euroa suunnitelmakaudella (41,9 milj. euroa vuonna 2015, 7,3 milj. euroa vuonna 2016 ja 3,9 milj. euroa vuonna 2017). Matkakorttijärjestelmä uusitaan ja toteutetaan ajantasainen matkustajainformaatiojärjestelmä koko seudulle vuoden 2015 loppuun mennessä. Koekäytöt käynnistyvät maaliskuussa 2015. Myös myyntijärjestelmiä otetaan käyttöön vaiheittain maaliskuusta 2015 alkaen.

Saadut lausunnot

Asiasta on pyydetty lausunnot kaupunkisuunnittelulautakunnalta ja liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunnalta. Lausunnot ovat päätöshistoriassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää taloussuunnitelmassa esitettyjä palvelutasomuutoksia ja lippujen hintojen keskimääräisiä korotuksia perusteltuina, samoin tarkastusmaksun korottamista. Lautakunta ehdottaa Kutsuplus –hankkeen ajoneuvomäärän kasvattamista vain jatkuvan palvelukysynnän mukaisena ja ns. ylivuotoautojen käyttöä.

Lautakunta pitää yöliikenteen kustannuksia kalliina, ja pitää tärkeänä järjestelyn kehittämistä kustannustehokkaammaksi.

Liikennelaitos –liikelaituksen lausunnossa kiinnitetään huomiota Länsimetron operointikustannuksiin, jotka HSL:n ehdotuksessa on arvioitu pienemmiksi kuin liikennelaitos –liikelaituksen arvioissa. Johtokunnan mukaan metron yöliikenteen jatkamiselle ei ole operoinnin osalta estettä, mutta yöliikenteen pidentäminen aiheuttaa myös infran käyttökustannuksia, jotka tulisi ottaa huomioon kokonaiskustannuksissa.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä hyväksyi 7.6.2013 osaltaan HSL:ää koskevat seuraavat tavoitteet valtuustokaudelle 2013 – 2016:

- Lipputuottojen kasvun oltava suhteellisesti vähintään kokonaiskustannusten kasvua vastaava
- Kuntaosuuksilla katetaan kokonaiskustannuksista enintään nykyisen suuruinen osuus
- Joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus kasvaa koko HSL:n alueella
- Tuottavuuden nousu vähintään 1,5 %/vuosi
- Peruspääomalle ei edellytetä maksettavan korvausta vuonna 2014, päätetään vuosittain
- Pidemmän aikavälin tariffipoliittisten linjausten laatiminen yhteistyössä kaupunkien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä HSLalueen mahdollinen laajentuminen huomioon ottaen
- HSL:n ja kuntien välisissä infrasopimuksissa edellytetty infrakulujen kohdistaminen jäsenkaupungeille tulee sopia yhdessä kuntien kanssa vuoden 2013 loppuun mennessä.

Esittelijä toteaa, että kaupunginhallituksen hyväksymässä kaupungin vuoden 2015 talousarvioissa HSL:n kuntaosuus on 191,0 milj. euroa, joten HSL:n esitys on tältä osin raamin mukainen.

Kutsuplus –hankkeen kustannukset kokonaisuudessaan ovat 3,9 milj. euroa vuonna 2015, 10,8 milj. euroa vuonna 2016 ja 24,4 milj. euroa vuonna 2017.

Kutsuplus –liikenteen operointikustannuksista Helsingin osuus on HSL:n suunnitelman mukaan 2,1 milj. euroa vuonna 2015 (noin 73 % operointikustannuksista) ja vastaavasti Helsingin lipputulot Kutsuplus

–liikenteestä 0,5 milj. euroa (noin 16 % Kutsuplus:n lipputuloista). Vuonna 2016 Helsingin osalta operointikustannukset Kutsuplus –liikenteestä ovat 6,7 milj. euroa vuonna 2016 (noin 68 %) ja lipputulot Helsingille 3,1 milj. euroa (42 %). Vuonna 2017 operointikustannukset Helsingin osalta ovat 16,8 milj. euroa (noin 72 %) ja lipputulot 9,7 milj. euroa (59 %). Helsingin kuntaosuus (vähennysten jälkeen) Kutsuplus –hankkeen osalta on vuonna 2015 2,5 milj. euroa, vuonna 2016 4,3 milj. euroa ja vuonna 2017 6,9 milj. euroa. Alkuperäisessä suunnitelmassa Helsingin maksuosuus Kutsuplus -hankkeessa oli noin 1,5 milj. euroa/vuosi kolmen vuoden kokeiluajalta.

Antaessaan lausuntonsa HSL:n vuoden 2014 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2014 – 2016 kaupunginhallitus totesi 18.9.2013 mm., että 'Kutsuplus -hankkeen nopea laajennus sataan ajoneuvoon merkitsisi Helsingin kannalta voimakasta rahoitustarpeen lisäystä, mikä ei ole taloudellisesti perusteltua. Hankkeen ollessa vielä alkuvaiheessa ja kysynnän toteutumatietojen ollessa vielä puutteellisia, ei ole tarkoituksenmukaista panostaa voimakkaaseen laajentamiseen. Sen sijaan on syytä pyrkiä vakiinnuttamaan liikennemuoto ja kasvattamaan sitä hallitusti kysynnän ja lipputulokertymän mukaan.' Kutsuplussin kehittämisessä em. linjaus on edelleen perusteltu.

Lipputuottojen ja kuntaosuuden suhde on saatava pysymään tasapainoisena, joten vähintäänkin esitetyn suuruiset lippujen hintojen tarkistukset ovat perusteltuja. Kuntaosuuksien tasoa ei ole syytä kasvattaa nykyisestä. Sen sijaan on välttämätöntä ottaa myös seuraavien vuosien suunnitelmissa huomioon lipunhintojen nostaminen tulevana vuosina nyt käsittelyssä olevassa suunnitelmassa esitettyä enemmän.

Metron yöliikenteen pidentäminen aiheuttaa liikennelaitos -liikelaitoksen mukaan infran käyttökustannusten lisäystä vuositasolla noin 0,3 milj. euroa. Yöliikenteen kokonaiskustannukset nousisivat näin ollen noin 0,78 milj. euroa vuositasolla. Yöliikenteen vakinaistaminen ei ole perusteltua ennen kuin yöajan joukkoliikennejärjestelmää on kehitetty selvästi kustannustehokkaammaksi karsimalla päällekkäistä bussi- ja raideliikennetarjontaa nykyistä enemmän. Yöajan joukkoliikennejärjestelmän tarkastelu on hyvä tehdä siten, että yöliikenteen mahdollisuuksia arvioidaan uudelleen Länsimetron liikenteen alkamiseen liittyen.

Joukkoliikenteen tarkastusmaksusta annettu laki mahdollistaa tarkastusmaksun korottamisen enintään 40-kertaiseksi alimpaan kertamaksun hintaan nähden. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 lähtien 80 euroa. Tarkastusmaksun korotus on tarpeen, jotta lipputta

matkustamisen houkuttelevuutta saataisiin vähennettyä, ja liputta matkustamisen kasvu pysähtymään.

Raitiolinjastosuunnitelmaa 2014 – 2024 koskeva lausunto on erillisenä asiana kaupunginhallituksen esityslistalla.

Länsimetron liityntälinjastosuunnitelmaa 2014 koskeva lausunto on erillisenä asiana kaupunginhallituksen esityslistalla myöhemmin syyskuussa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 10.6.2014
- 2 HSL:n pöytäkirjanote 10.6.2014 § 103
- 3 HSL:n alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2015-2017
- 4 HS:n pöytäkirjanote 25.3.2014 § 64, informaatio yöliikennekokeilusta
- 5 Kutsuplus -liikenteen kehittämissuunnitelma

Otteet

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ksv

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 21.08.2014 § 125

HEL 2014-007922 T 00 01 06

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle HSL:n alustavasta taloussuunnitelmasta 2015 - 2017 seuraavanlaisen lausunnon:

Yleistä

HSL:n hallitus on käsitellyt HSL:n alustavaa taloussuunnitelmaa kokouksessaan 10.6.2014. HSL:n hallitus samalla päätti pyytää taloussuunnitelmasta jäsenkuntien lausunnot.

HSL pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista asioista:

- strategiasuunnitelmasta,
- liikenteen palvelutasosta ja palvelutason muutoksista,
- kuntaosuuksien tasosta,
- lipun hintojen keskimääräisistä muutoksista,
- tarkastusmaksun korottamisesta,
- Kutsuplus –liikenteen kehittämisestä koekäytön päätyttyä vuoden 2015 lopussa,
- metron yöliikenteen vakinaistamisesta,
- kuntakohtaisen ylijäämän käytöstä tai alijäämän takaisin maksamisesta suunnitelmakaudella 2015 - 2017,
- HSL:n hallituksen päätöksen 25.3.2014 (54 §) mukaisesta raitioliikenteen linjastosuunnitelmasta 2014 - 2024,
- HSL:n hallituksen päätöksen 15.4.2014 (70 §) mukaisesta länsimetron liityntälinjastosuunnitelmasta,
- HSL:n hallituksen päätöksen 15.4.2014 (81 §) mukaisesta runkolinjan 560 jatkamahdollisuudesta Myyrmäestä Matinkylään.

Helsingin kaupungin lausunto toimitetaan HSL:lle 31.8.2014 mennessä.

Raitioliikenteen linjastosuunnitelmasta, länsimetron liityntälinjastosuunnitelmasta ja runkolinjasta 560 osalta HSL on pidentänyt lausuntoaikaa 30.9.2014 asti.

HKL tuottaa HSL:lle raitio-, metroliikenteen ja Suomenlinnan lauttaliikenteen sekä Helsingin alueella myös joukkoliikenteen infraan liittyvät palvelut. Lisäksi HKL on tehnyt erillisiä sopimuksia HSL:n kanssa mm. tilojen vuokraamisesta, automaattien ylläpidosta sekä IT-palveluista. HKL on liikenteen tuottamisessa HSL:n tärkein yhteistyökumppani, kun HKL vastaa kokonaan raitio- ja metroliikenteestä sekä Suomenlinnan liikenteestä.

HSL:n taloussuunnitelmassa HKL:ää koskevat luvut perustuvat pääosin HKL:n talousarvioon 2015 ja taloussuunnitelmaan 2015 - 2017, jota HKL:n johtokunta käsittelee kokouksessaan 28.5.2014. HKL:n edellä tarkoitetun johtokunnassa alustavasti käsitellyn taloussuunnitelman luvut ovat osittain päivittyneet kesän aikana, ja HKL:n johtokunta käsittelee myös HKL:n talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitystä tässä kokouksessaan 21.8.2014.

HKL toteaa, että jäljempänä tässä lausunnossa on vertailtu HSL:n alustavan taloussuunnitelman 2015 - 2017 ja HKL:n päivitetyn talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen 2015 - 2017 lukuja.

HKL toimii HSL:n kanssa tiiviissä yhteistyössä kiskoliikenneoperoinnissa ja Helsingin joukkoliikenneinfran ylläpitämisessä, kehittämisessä ja rakentamisessa. HKL on liikennepalvelujen tuottamisessa HSL:n tärkein yhteistyökumppani, kun HKL vastaa kokonaan raitio- ja metrolienteestä ja Suomenlinnan liikenteestä.

HSL:n toimintastrategia 2025 ja strategiset tavoitteet 2015 - 2017

HSL:n liikenteen luotettavuuden tavoitteiden osalta (s. 8) raitio-, metro- ja lauttaliikenteen tavoitteet ovat linjassa HKL:n asettamien tavoitteiden kanssa.

HSL:n taloussuunnitelman (s. 8) mukaan vuosien 2016 ja 2017 lippulajitutkimukset tarkentuvat sen perusteella, miten merkittävät joukkoliikennehankkeet etenevät. HKL toteaa, että on tärkeää, että lippulajitutkimukset ajoitetaan niin, että esimerkiksi Länsimetron käynnistyessä saadaan mahdollisimman pian luotettava kuntakohtainen matkustajajakauma. Helsingille on tärkeää, että HSL:llä on tarpeelliset ja kattavat tiedot länsimetron operointi- ja infrakustannusten jakamiseen oikealla tavalla kunnittain heti liikennöinnin käynnistyttyä.

HSL:n taloussuunnitelman (s. 10) mukaan raitiovaunujen kuljettajien lipunmyynti lopetetaan vuonna 2016, kun kaikkiin vaunuihin on asennettu lippuautomaatit. HKL toteaa, että kuljettajalipunmyynnin lopettaminen nopeuttaa raitioliikennettä ja on yhdenmukainen niiden linjausten kanssa, joita HKL ja HKL:n johtokunta ja myös sitä edeltänyt joukkoliikennelautakunta ovat pitkään esittäneet.

HSL:n taloussuunnitelmassa mainitaan (s. 17), että HKL:n raitio- ja metrolienteen sähkön kokonaiskulutus olisi noin 120 GWh; mikä kulutusluku kuitenkin on HKL:n kokonaiskulutus. Raitio- ja metrolienteen ajosähkön kulutus, joka sisältää myös vaihdelämmityksen, oli 75,9 GWh vuonna 2013.

Raitioliikenne

HSL ostaa raitioliikenneliikennöinnin HKL:n raitioliikenneyksiköltä (HKL-Raitioliikenne). Raitioliikenteen tuottamisesta on tehty 15 vuoden suorahankintasopimus vuonna 2010.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

HSL:n taloussuunnitelmassa käsitellään myös raitioliikenteen linjastosuunnitelman vaikutuksista linjastoon (s. 61). HSL:n taloussuunnitelmassa arvioitu linjastosuunnitelman aiheuttama kustannusmuutos (1,28 milj. euroa vuonna 2017) vastaa HKL:n arviota muutoksen kustannusvaikutuksesta. HKL:n johtokunta on antanut lausunnon linjastosuunnitelmasta jo 28.5.2014.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa raitioliikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2015	2016	2017
Raitioliikennekorvaus, HSL	51,4	52,6	56,2
Raitioliikennekorvaus, HKL	50,4	52,1	55,9
Erotus	-1,0	-0,5	-0,3

HSL:n luvuissa on mukana bonuksiin varautuminen 0,6 milj. euroa vuosittain 2015 - 2017; bonuksia ei ole mukana HKL:n luvuissa. Raitioliikenteen liikennöintikorvausten tasoa nostavat pääomakulut, joita aiheutuu uusien liikenteeseen tulevien raitiovaunujen poistoista ja koroista. Vuonna 2017 korvaustasoa nostaa myös linjastoon tulevat muutokset syksyllä 2017.

Metroliikenne

HSL ostaa metron liikennöinnin HKL:n metroliikenneyksiköltä (HKL-Metroliikenne). Metroliiikenteen tuottamisesta on tehty 15 vuoden suoramarkintasuopimus vuonna 2010.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa metroliikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2015	2016	2017
Metroliikennekorvaus, HSL	28,3	39,3	48,6
Metroliikennekorvaus, HKL	28,0	38,6	48,5
Erotus	-0,3	-0,7	-0,1

HKL-Metroliiikenteen liikennöintikorvaus sisältää ns. lisäkorvausta 1,9 milj. euroa vuonna 2015 ja 3,0 milj. euroa vuonna 2016. Tämä lisäkorvaus on tärkeä HKL:lle, kun sillä korvataan Länsimetron käyttöönottoon liittyviä menoja, joita varsinainen liikennöintikorvaus ei kata vielä vuosina 2015 - 2016. Lisäkorvauksella katetaan metrovarikon laajentamisen kustannuksia sekä metroliiikenteen käynnistämiseksi tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamisesta aiheutuvia

kuluja. Lisäkorvaus on huomioitu yhdenmukaisesti sekä HKL:n että HSL:n talousarviossa ja taloussuunnitelmassa.

Metron liikennöintikorvaukset sisältävät viikonloppuöiden liikennettä noin 0,2 milj. euroa vuosittain. HKL toteaa, että operoinnin osalta ei ole estettä viikonlopun yöliikenteen vakinaistamiseen vuoden 2015 alusta alkaen. Huomattavaa kuitenkin on, että yöliikenteen pidentäminen aiheuttaa myös infran käyttökustannusten (lähinnä vartioinnin) lisäkustannuksia, jotka tulee ottaa huomioon laskettaessa metron yöliikenteen kokonaiskustannuksia.

Länsimetron käynnistyminen elokuussa 2016 nostaa liikennöintikorvauksia.

Lauttaliikenne

HSL tilaa Suomenlinnan henkilölauttaliikenteen HKL:ltä. HKL ostaa lauttaliikenteen Suomenlinnan Liikenne Oy:ltä. HKL ja HSL ovat tehneet Suomenlinnan lauttaliikenteestä liikennöintisopimuksen vuonna 2013 ajalle 2010 - 2017.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa lauttaliikennekorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2015	2016	2017
Lauttaliikennekorvaus, HSL	4,1	4,1	4,1
Lauttaliikennekorvaus, HKL	4,0	4,0	4,0
Erotus	-0,1	-0,1	-0,1

Infrakorvaukset

HSL maksaa kunnille käyttökorvausta joukkoliikenteen infran kehittämisestä ja ylläpidosta. HKL vastaa Helsingin kaupungin joukkoliikenneinfran investoinneista ja ylläpidosta. Lisäksi rakennusviraston kadun rakentamiseen liittyviin kustannuksiin sisältyy myös jonkin verran joukkoliikenneinfran kustannuksia. HKL kerää nämä kustannukset rakennusvirastolta ja laskuttaa myös ne HSL:ltä.

HSL:n taloussuunnitelmassa esitetyt vuoden 2015 infrakorvausluvut sisältävät aikaisempien tilikausien infrakorvauksen tasausta Helsingin osalta 4,9 milj. euroa, mikä vähentää Helsingille tulevaa infrakorvausta vuonna 2015. HKL:n infrakorvausluvuissa vastaavaa tasaususerää ei ole, koska tasaus on käsitelty HKL:n taseessa velkana HSL:lle. Seuraavassa esityksessä vuoden 2015 HSL:n infrakorvausluvut on

esitetty ilman edellä selvitettyä tasauserää, joten luvut ovat täysin vertailukelpoisia HKL:n lukujen kanssa.

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa infrakorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2015	2016	2017
Metroinfrakorvaus, HSL	42,2	48,4	59,5
Metroinfrakorvaus, HKL	42,4	48,5	59,9
Erotus	0,1	0,1	0,4

milj. euroa	2015	2016	2017
Raitioinfrakorvaus, HSL	18,4	18,8	20,3
Raitioinfrakorvaus, HKL	18,5	18,8	20,3
Erotus	0,0	0,0	0,0

milj. euroa	2015	2016	2017
Junainfrakorvaus, HSL	0,7	0,7	0,7
Junainfrakorvaus, HKL	0,7	0,7	0,7
Erotus	0,0	0,0	0,0

milj. euroa	2015	2016	2017
Lauttainfrakorvaus, HSL	0,3	0,4	0,4
Lauttainfrakorvaus, HKL	0,3	0,4	0,4
Erotus	0,0	0,0	0,0

milj. euroa	2015	2016	2017
Bussi-infrakorvaus, HSL	2,0	2,6	2,6
Bussi-infrakorvaus, HKL	2,2	2,9	2,9
Erotus	0,1	0,3	0,3

milj. euroa	2015	2016	2017
Infra yhteensä, HSL	63,7	70,9	83,4
Infra yhteensä, HKL	64,0	71,3	84,2
Erotus	0,3	0,5	0,8

Metroliiikenteen infrakorvauksessa on mukana Länsimetron poisto- ja korko-osuus sekä infran ylläpitokustannusarvio vuosina 2016-2017. Länsimetron osuus on 3,9 milj. euroa vuonna 2016 ja 11,5 milj. euroa vuonna 2017.

Bussi-infrakorvauksessa on huomioitu bussijokerin käynnistyminen vuonna 2015. Bussijokerin osuus on 0,5 milj. euroa vuonna 2015, 1,3 milj. euroa vuonna 2016 ja 1,2 milj. euroa vuonna 2017.

Helsingin kaupunginhallituksen 11.8.2014 hyväksymä täsmennys infrakustannusten käyttökorvausten jakamisessa kuntien kesken suurten kiskoliikennehankkeiden osalta vastaa hyvin HKL:n näkemystä ja sitä kustannusvastaavuuden periaatetta, jota HSL:n ja kuntien välisessä perussopimuksessa on tarkoitettu: Länsimetron ja sen vireillä olevan uuden jatko-osuuden toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että myös suurissa kiskoliikenteen infrahankkeissa noudatetaan perussopimuksessa tarkoitettuja kustannusjakoperiaatteita niin, että kustannukset jaetaan liikennemuodoittain ja kunnittain.

Liikennöinti- ja infrakorvaukset yhteensä

HSL:n ja HKL:n taloussuunnitelmissa liikennöinti- ja infrakorvaukset on budjetoitu seuraavasti:

milj. euroa	2015	2016	2017
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HSL	147,6	166,9	192,4
Liikennöinti- ja infrakorvaus, HKL	146,4	166,1	192,6
Erotus	-1,2	-0,9	0,2

Eräitä huomautuksia

HSL:n taloussuunnitelmassa (s. 34) on liitteen 1 tuloslaskelmassa laskettu virheellisesti vuosien 2015 ja 2016 välinen ero operointi- ja infrakustannusten osalta.

HSL:n taloussuunnitelmassa (s. 66) mainitaan, että arvio länsimetron operointikustannuksista on 9,7 - 17,8 miljoonaa euroa vuositasolla. HKL arvioi, että koko Helsingin metron ja länsimetron osalta metrolikenteen liikennöintikorvaus on vuonna 2017 yhteensä 48,5 milj. euroa. Koko metrojärjestelmässä liikennöintikorvausten määrä nousee HKL:n arvion mukaan 20,5 milj. euroa vuodesta 2015, jolloin liikenteessä oli vain Helsingin metro, vuoteen 2017, kun matkustajaliikenteen käytössä ovat sekä Helsingin metro että Länsimetro. HKL arvioi, että vuonna 2018, jolloin koko metro on automaattijossa, metron liikennöintikorvausten yhteismäärä 46,1 milj. euroa, joka on 18,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2015.

Helsingin metron ja Länsimetron liikennöintikorvauksia nostavat erityisesti lisääntyvät pääomakulut uusista metrojunista sekä vanhojen metrojunien automatisoinnista. Myös uusien varikkotilojen käyttöönotto nostaa operoinnin kustannuksia.

Käsittely

21.08.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään poistamalla Päätösehdotus -jaksosta, esityslistan sivulla 19 olleen jakson "Lippujen hinnat".

Esittelijä

va. toimitusjohtaja
Yrjö Judström

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Yrjö Judström, va. toimitusjohtaja, puhelin: 310 34986
yrjo.judstrom(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 19.08.2014 § 233

HEL 2014-007922 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunnan mielestä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) strategiset tavoitteet ja visio 2025 antavat hyvän perustan toiminnalle. Tavoitteet ovat kannatettavia ja tukevat omalta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

osaltaan Helsingin kaupungin maankäytölleen ja liikenteelleen asettamia tavoitteita.

Strategian ylevien periaatteiden lisäksi olisi tärkeää löytää tarkempia konkreettisia tavoitteita ja mittareita, jotka kertoisivat muun muassa suunnittelun laadusta ja taloudellisuudesta. Tavoitteisiin tulisi sisältyä sellaisia asioita, jotka ohjaavat parantamaan joukkoliikenteen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta. Tehdyistä linjastomuutoksista tulisi myös tehdä ennen-jälkeen-analyysiä ja vetää tästä johtopäätöksiä suunnittelun onnistuneisuudesta erityisesti taloudellisuuden ja palvelukyvyn suhteen (kuinka hyvin tehdyt linjastomuutokset ovat tehostaneet rahankäyttöä joukkoliikenteeseen). Lisäksi Kslk kehottaa kiirehtimään suunnitellun uuden raitiolinjaston käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.

Vuonna 2015 Helsingin joukkoliikenteen palvelutasossa tehtävät muutokset ovat perusteluja ja pohjautuvat yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa valmisteltuihin suunnitelmiin. Runko- ja poikittaisliikenteen parantamista tulee jatkaa tehtyjen kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

Kehäradan valmistuminen mahdollistaa joukkoliikenteen tukeutumisen entistä vahvemmin raideliikenteeseen, mikä on kestävän liikkumisen kehittämisen näkökulmasta edullista. Vantaalta Helsingin kantakaupunkiin suuntautuvan bussiliikenteen väheneminen on liikennejärjestelmätasolla kokonaisuutena tarkoituksenmukaista. Junaliikenteen liikennöinti tulee järjestää niin, että se tukee Helsingin valmisteilla olevan uuden yleiskaavan yhtä johtavaa ajatusta monikeskuksisesta kaupungista. Maankäyttöä ollaan vahvasti kehittämässä Helsingin alueella juna-asemien ympäristössä. On tärkeää, että kehäradan junat pysähtyvät ainakin kaikilla Helsingin alueella olevilla asemilla.

Helsingin sisäisten lippujen hintojen keskimääräinen korotus on perusteltu, sillä verorahoituksen osuuden toiminnan rahoittamisessa ei tulisi kasvaa. Lausuntopyyntömateriaalissa ei ole tarkkaan kerrottu, miten korotus jakautuu eri lippulajien kesken. Korotus tulisi kohdistaa lähinnä kertalippuihin, jotta hintamuutos ohjaisi matkustajia käyttämään enemmän arvolippuja ja kausilippuja. Tämä nopeuttaisi rahastustapahtumaa ja liikennöintiä ja parantaisi näin joukkoliikenteen kustannustehokkuutta ja tuottavuutta. Kausilipun ja arvolipun hintaa tulee korottaa selvästi vähemmän kuin kertalipun hintaa. Kokonaisuutena lippujen hintojen kohtuullinen korottaminen on talouden tasapainottamiseksi parempi ratkaisu kuin palvelujen karsiminen.

Kuntaosuudet ovat olleet kasvussa koko HSL:n toiminnan ajan. Osa tästä kasvusta johtuu joukkoliikennematkustamisen lisääntymisestä. Joukkoliikenteen suunnittelun ja palvelujen hankinnan keskittämisen piti tuoda mukanaan myös synergiahyötyjä. Helsingin kuntaosuus vuonna 2015 kasvaa edellisestä vuodesta, nyt 6,4 milj. eurolla. Kuntaosuudeksi asukasta kohti tulee 313 euroa. Talouden tasapainottamiseen ja menojen kasvun katkaisemiseen tulisi kiinnittää entistä enemmän huomioita. Helsingin strategiaohjelmassa on asetettu valtuustokaudelle 2013–2016 kaupungin taloudelle tavoite, jonka mukaan velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä käyttömenojen reaalkasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella.

Ylijäämän käyttö esityksen mukaisesti jaksotettuna kolmelle vuodelle on tarkoituksenmukaista kuntaosuuden vuosittaisten muutosten tasaamiseksi.

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon ei ole perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

KutsuPlus on kansainvälisestikin arvioituna edistyksellinen ja runsaasti huomiota ja kiitosta saanut tapa kaupunkiliikenteen kehittämiseksi. Kutsuplussalla on onnistuessaan mahdollisuus mullistaa liikkumiskulttuuria merkittävästi, lisätä erityisesti autoilijoiden halua käyttää joukkoliikennettä ja vähentää olennaisestikin henkilöautoriippuvuutta. Mikäli palvelun käyttö kasvaa HSL:n suunnitelmien mukaisesti, auttaa KutsuPlus merkittävästi näköpiirissä olevien liikenteellisten paineiden ratkaisemiseen selvästi kalliimpien vaihtoehtojen, kuten esimerkiksi infrastruktuuri-investointien, sijasta. KutsuPlussan onnistuminen edellyttää voimakasta panostusta alkuvaiheessa. Myös uuden liikennemuodon markkinointiin ja tiedotukseen tulee panostaa voimakkaasti, sillä suomalaiset ovat aiempien kokemusten perusteella jäykkiä kokeilemaan uutta ja muuttamaan liikkumistottumuksiaan.

KutsuPlussasta saatu asiakaspalaute on poikkeuksellisen kiittävää ja KutsuPlus-liikenteen matkamäärät ovat kasvaneet vuodessa useita satoja prosentteja (400 % välillä 4/2013–4/2014). KutsuPlussan matkustajamäärät ovat kuitenkin vielä absoluuttisesti verrattain pieniä ja liikenteen subventioaste suuri. Palvelun tuottavuuden kehittymistä tulee tukea voimakkaasti eri keinoin. Näitä keinoja ovat mm. markkinointi ja liikenteen hallittu laajentaminen kustannustehokkaalla tavalla. Nykyisin muutoin palvelukysynnän huippuaikoina KutsuPlus-autojen käyttöaste on melko alhainen, jolloin autot odottavat liikaa tyhjinä ja suhteellisen suurilla autoilla ajetaan vain muutama matkustaja kerrallaan kyydissä. Tulisikin harkita, että HSL:n tilaisiin kokonaan

käyttöön KutsuPlus-autoja vain niin paljon, että niille riittää lähes koko palveluajan jatkuvasti kyytejä. Tätä ajoneuvokapasiteettia tulisi täydentää ns. ylivuotoautoilla (esimerkiksi taksit), jotka olisivat KutsuPlussan käytössä vain tarpeen mukaan ja joille maksettaisiin korvausta vain ajetuista (ja siis maksetuista) matkoista. Tämä järjestely olisi winwin-tilanne, jossa HSL saisi tuotettua palvelun jopa merkittävästi edullisemmin ja ylivuotokalustoa tarjoavat liikennöitsijät saisivat parannettua omaa käyttöastettaan.

Metron viikonloppuöiden jatkettun liikenteen aiheuttama lisäkustannus on 480 000 euroa vuonna 2015. Luvussa on huomioitu bussiliikenteen vähennykset sekä metroasemien vartiointi- ja valvontakustannukset. Yöliikennekokeilun aikana metroon on tehty 3 300-6 000 nousua yössä, jolloin kustannus nousua kohden vaihtelee välillä 1,10 - 1,90 euroa. Yöliikenteessä tehtyä matkaa kohti laskettuna nykyinen järjestely on kallis. Metron viikonloppuöiden matkoista 35-40 % tehdään kantakaupungin sisällä, missä on samaan aikaan käytettävissä myös runsaasti bussiliikenteen yhteyksiä. Metron yöliikenteen aiheuttama joukkoliikenteen kustannusten kasvu on saatuun joukkoliikennejärjestelmän palvelutason parantumiseen ja matkustajien hyötyyn nähden suuri. Yöliikenteen kustannustehokkuuden parantamiseen tulee kiinnittää huomiota ja suunnitella yöajan joukkoliikennejärjestelmää tehokkaammaksi kokonaisuudeksi niin, että bussi- ja raideliikenteen päällekkäistä tarjontaa vältetään.

Muun muassa Liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenneviraston, Trafín, Tekesin ja Helsingin kaupungin toimesta on viimeisen kahden vuoden aikana nostettu voimakkaasti esiin liikkuminen palveluna -konseptin (Mobility as a Service) mahdollisuutta parantaa liikennejärjestelmän palvelutasoa, kustannustehokkuutta ja kansantaloudellista tuottavuutta. Mobility as a Service oli yksi vahvimmin esillä olleista teemoista Helsingissä kesäkuussa järjestetyssä ITS Europe -kongressissa, johon kokoontui tuhansia älyliikenteen asiantuntijoita ympäri maailmaa. Liikkuminen palveluna -konseptin perusajatus on mahdollistaa liikkujille mahdollisimman yksinkertaisella ja vaivattomalla tavalla eri liikkumistavat käyttöön ilman, että käyttäjän itse tarvitsee investoida liikkumisvälineisiin, selvittää eri liikennemuotojen käyttöönottoon liittyviä kysymyksiä tai hankkia erilaisia maksuvälineitä. Liikkumisoperaattorit kokoavat yhteen eri asiakkaiden tarpeisiin kokonaisuutena vastaavia niin julkisen (esim. kaupunkijoukkoliikenne, kaukojunaliikenne) kuin yksityisen sektorin (esim. vuokra-autot, vuokrapyörät) palveluita ja muodostavat niistä palveluportfolioita. Liikkuminen palveluna -konseptin kehittämiseksi Helsingin seudulla olisi erittäin tärkeää, että HSL palveluportfolion olennaisimman osan eli joukkoliikennejärjestelmän kehittäjänä ottaisi asiassa aktiivisen roolin.

Tämä avaisi myös HSL:lle mahdollisuuden uusiin lipunmyyntikanaviin ja joukkoliikenteen käytön merkittävään edistämiseen.

Käsittely

19.08.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Ville Lehmuskoski: Esittelijän muutos:

Korvataan kpl (12) seuraavalla uudella muotoilulla:

"Metron viikonloppuöiden jatkettun liikenteen aiheuttama lisäkustannus on 480 000 euroa vuonna 2015. Luvussa on huomioitu bussiliikenteen vähennykset sekä metroasemien vartiointi- ja valvontakustannukset. Yöliikennekokeilun aikana metroon on tehty 3 300-6 000 nousua yössä, jolloin kustannus nousua kohden vaihtelee välillä 1,10 - 1,90 euroa. Yöliikenteessä tehtyä matkaa kohti laskettuna nykyinen järjestely on kallis. Metron viikonloppuöiden matkoista 35-40 % tehdään kantakaupungin sisällä, missä on samaan aikaan käytettävissä myös runsaasti bussiliikenteen yhteyksiä. Metron yöliikenteen aiheuttama joukkoliikenteen kustannusten kasvu on saatuun joukkoliikennejärjestelmän palvelutason parantumiseen ja matkustajien hyötyyn nähden suuri. Yöliikenteen kustannustehokkuuden parantamiseen tulee kiinnittää huomiota ja suunnitella yöajan joukkoliikennejärjestelmää tehokkaammaksi kokonaisuudeksi niin, että bussi- ja raideliikenteen päällekkäistä tarjontaa vältetään."

Lisäksi otan esittelyyni Särelän ehdotuksen:

Lisätään kappaleen 3 loppuun: "Lisäksi Kslk kehottaa kiirehtimään suunnitellun uuden raitiolinjaston käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan."

Vastaehdotus:

Elina Moisio: Muutetaan kohta (9) kuulumaan:

Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon EI OLE perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

Kannattajat: Mikko Särelä

Vastaehdotus:

Mikko Särelä: Lisätään kappaleen 3 loppuun: "Kslk kehottaa kiirehtimään uuden linjaston käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan."

Kannattajat: Risto Rautava

Esittelijä otti omaan esittelyynsä jäsen Mikko Särelän vastaehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Muutetaan kohta (9) kuulumaan: Tarkastusmaksun korottaminen 80 eurosta 100 euroon EI OLE perusteltua. Samalla on tehostettava matkalippujen tarkastusta.

Jaa-äännet: 4

Hennariikka Andersson, Matti Niiranen, Tom Packalén, Risto Rautava

Ei-äännet: 5

Eija Loukoila, Jape Lovén, Elina Moisio, Mikko Särelä, Heta Välimäki

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Suoritetussa äänestyksessä jäsen Elina Moisio vastaehtotus voitti äänin 5-4.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

§ 898

Lausunto raitioliikenteen linjastosuunnitelmaluonnoksesta 2014-2024

HEL 2014-004594 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepääällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymälle raitioliikenteen linjastosuunnitelmaluonnoksesta 2014 - 2024 seuraavan lausunnon:

Yleistä

Suunnitelman keskeisimpänä tarkoituksena on ollut laatia raitiolinjastoa koskeva linjastosuunnitelma, jossa on huomioitu raitioliikenteen laajenemishankkeiden vaikutukset nykylinjastoon. Linjastosuunnitelman tarkoitus on ohjata infrastruktuuri- ja kalustoinvestointien ajoittamista sekä joukkoliikenteen taloussuunnittelua. Suunnitelma antaa hyviä lähtötietoja raitioliikenteen kehittämiseksi ja laajentamismahdollisuuksien arviointiin lähivuosina. Suunnitelmassa esitettyjä liikennöintikustannustarkasteluja tulee täydentää raideliikenneinvestointien pääomakustannuksilla, joiden pohjalta linjastovaihtoehtojen kokonaistaloudellinen arviointi on mahdollista. Suunnitelmassa on tehty valintoja raitioliikenteen liikennöinnin perusteista. Perusteeksi on otettu kaikille linjoille tasavuorovälit ja painotettu vaihtomahdollisuuksia linjojen välillä. Esitetyllä linjastolla koko raitioliikennejärjestelmän tehokkuutta voidaan parantaa raitioverkon laajentamisen yhteydessä. Linjastosuunnitelman mukainen liikennöinti tehostaa kaluston ja muiden resurssien käyttöä.

Suunnitelmassa todettujen jatkosuunnittelua vaativien kohteiden (kohta 5.8.) läpikäyminen ja jatkotyöstäminen yhteistyössä HSL:n ja kaupungin kesken on tarpeen ennen kuin raitiolinjastosta päätetään.

Linjasto

Ehdotuksia linjojen 1, 7 ja 5 muuttamiseksi osittain poikittaista matkustamista palveleviksi kannattaa ottaa jatkosuunnitteluun.

Linjaa 1 tulisi kuitenkin kehittää siten, että se kulkisi Fredrikinkatua Arkadiankadulta Punavuoreen saakka. Tämä edellyttää rataosuuden rakentamista Urho Kekkosen kadun ja Bulevardin väliselle osuudelle. HKL on jo tehnyt alustavia suunnitelmia radan toteuttamisesta. Rataosuudesta ja tarvittavista linjastomuutoksista on syytä tehdä yleissuunnitelma kustannusarvioineen ja kannattavuuslaskelmineen sekä arvioida mahdollisuudet toteuttaa rataosuus siten, että raitioliikenne Fredrikinkadulla Kampissa jatkuisi keskeytyksittä. Bussiliikenne kyseisellä osuudella on nykyisellään erittäin kuormittunutta. Päätös Fredrikinkadun radan puuttuvan osuuden rakentamisesta pitäisi tehdä ennen päätöstä raitiolinjaston muuttamisesta.

Linjojen 2 ja 3 muuttaminen heilurilinjoiksi, joiden päätepysäkit ovat Pasilassa ja Meilahdessa, on myös syytä ottaa jatkosuunnitteluun. Linjasto edellyttää Reijolankadun radan toteuttamista. Suunnitelmassa esitetään raitiolinjan 2 siirtämistä Topeliuksenkadulle ja Nordenskiöldinkadulle suunnitellulle raitiotielle, mutta tämä muutos ei ole välttämätön suunnitelman toteuttamiseksi. Esitetty ratkaisu kuitenkin tukee kyseisen raitiotien yleissuunnittelua ja kannattavuuden arviointia.

Linjan 5 käyttöönottoa tulisi kiirehtiä jo muusta linjastosta riippumatta, sillä nykyisellään Katajanokan terminaalin liikennöinti ei tarjoa matkustajille riittävän laadukasta palvelua.

Linjan 7 linjausvalinta Pasilassa on perusteltu, sillä Pasilan keskuksen ja Keski-Pasilan kehittymisen myötä alueen painopiste siirtyy pois Länsi-Pasilasta. Esitetty reitti nopeuttaa poikittaista matkustamista Pasilan asemalta etenkin länteen. Myös linjaus Välimerenkadun kautta Jätkäsaareissa palvelee selvästi paremmin Jätkäsaaren kasvavan alueen tarpeita. Suora yhteys Pasilasta Meilahteen on tavoiteltava, koska bussiliikenne kyseisellä välillä on erittäin kuormittunut. Suunnitelmassa esitetty mahdollisuus harventaa runkolinjan 500 (Jokeri 0) vuoroväliä raitiotien toteutumisen myötä alentaisi liikennöintikuluja yli 0,5 milj. euroa vuodessa ja helpottaisi merkittävästi linjan 500 luotettavaa liikennöintiä. Linja olisi muutoksesta huolimatta edelleen hyvin kuormitettu.

Yhteys Pasilasta Meilahteen on toteutettavissa vasta Pasilan keskuskorttelin työnaikaisten liikennejärjestelyjen päätyttyä arviolta vuonna 2021. Ennen yhteyden toteuttamista on vielä arvioitava

bussiliikenteen ja raitioliikenteen tavoitelinjastoa ja työnjakoa Pasilan tasolla, kuten suunnitelman jatkotyötarpeissa on esitetty. Tavoitteena tulisi olla, että Pasilan raitioliikenteen järjestelyt voidaan toteuttaa ja Ilmalan raitiotie ottaa käyttöön samanaikaisesti heti työnaikaisten järjestelyjen päätyttyä.

Linjastosuunnitelmassa ei ole otettu kantaa bussiliikenteen korvaamiseen raitiovaunuliikenteellä kantakaupungin alueella ja vilkkaimmilla väylillä. Tulevien muiden suurten liikennehankkeiden myötä myös bussiliikenteen linjasto tulee kokemaan muutostarpeita.

Nykyisestä rataverkosta jäävät suunnitelmassa hyödyntämättä Fredrikinkadun Kampin osuuden lisäksi Linjojen radat sekä Länsi-Pasilan rata. Kahden jälkimmäisen hyödyntäminen linjastossa on haasteellista, eivätkä radat ole liikennöinnin kannalta optimaalisia. Länsi-Pasilan raitiotierata on mutkikas, ja pysäkkiväli on siellä tiheä. Nykyaikaisen nopeaan liikennöintiin tähtäävän raitiotielinjan tuominen tälle rataosuudelle ei ole järkevää. Linjojen radat ovat selvityksessään esitettyistä syistä epäedullisia vaihtoyhteyksien toteuttamiseksi. Jatkossa pitäisikin tutkia raitiotieradan rakentamista Toisen Linjan päästä esimerkiksi Sturenkadulle.

Linjaston suunnittelussa on huomioitu aikataulujen yhteensovittaminen, jolloin vilkkaimmille osuuksille saadaan useamman linjan muodostama tasainen vuoroväli ja runkolinjatyypinen palvelu. Sunnuntain merkitys kauppa- ja tapahtumapäivänä on kasvanut, ja kaupungin elinvoiman kannalta muiden päivien perusvuoroväliä vastaava 10 minuutin vuoroväli voisi olla perusteltu myös sunnuntailiikenteessä erityisesti kauppakeskustaa ja satamayhteyksiä palvelevilla linjoilla. Tiheimmän vuorovälin kannattavuutta on hyvä tarkastella suunnittelun jatkuessa.

Aikataulu ja jatkosuunnittelutarpeet

Raitiolinjaston muutokset on suunniteltu toteuttaviksi vaiheittain arviolta vuodesta 2017 vuoteen 2024. Linjaston toteuttaminen edellyttää ensimmäisenä uusia raitioiteita Välimerenkadulle ja Reijolankadulle. Näiden rataosuuksien suunnittelu on syytä käynnistää mahdollisimman pian. Reijolankadun ja Välimerenkadun radat olisi perusteltua ottaa käyttöön samanaikaisesti, jotta niihin liittyvät linjaston muutokset voitaisiin tehdä kerralla. Toistuvat linjastomuutokset ovat matkustajien kannalta huono vaihtoehto.

Päätös Reijolankadun radan toteuttamisesta ja toteutusaikataulusta tulisi tehdä ennen raitiolinjastosta päättämistä. Kiireellisesti on suunniteltava myös Meilahteen esitetty kääntöpaikka. Topeliuksenkadun ja Nordenskiöldinkadun raitiotien mahdollisesta

toteuttamisesta on myös päättävä erikseen yleissuunnitelman valmistuttua.

Laajasalon ja Kalasataman raitiolinjasto suunnitellaan erikseen vuosien 2014 ja 2015 aikana, kun muista niihin vaikuttavista suunnitelmista on saatu riittävä varmuus. Kalasataman ja Kruunuvuoren linjastosuunnitelma on saatettava päätökseen ennen uuden raitiovaunulinjaston hyväksymistä.

Samassa yhteydessä on tarpeen laatia vielä kapasiteettitarkastelu nykyisille raitiotieradoille etenkin niiden kuormitetuimmilla osuuksilla Kaisaniemen ja Hakaniemen välillä sekä Kaivokadun ja Mannerheimintien risteyksessä. Nyt ehdotettu linjasto lisättynä Kalasataman ja Kruunuvuoren raitiotielinjoilla saattaa aiheuttaa ongelmia eniten kuormitetuilla rataosuuksilla.

Raitiolinjastosuunnitelmaehdotuksen jatkotyöstämisessä linjastojen toimenpide-ehdotusten tärkeysjärjestystä on hankehallintaa varten syytä vielä tarkastella tarkemmin raitiolinjojen kokonaistoimivuuteen ja liikenneturvallisuuteen vaikuttavien hyötyjen sekä kustannusten kannalta. Myös muiden raideliikennehankkeiden, kuten pikaraitiotien vaikutukset raitiolinjastoon on huomioitava jatkosuunnittelussa. Priorisoinnissa on myös otettava huomioon muut tarvittavat liikennejärjestelymuutokset kuten pyörätiejärjestelyt ja/tai muiden toimijoiden toimenpiteet sekä määriteltävä käytettävän kaluston tilavaatimukset katualueen teknistä mitoitusta varten.

Priorisointi edellyttää yhteistyötä HSL:n ja kaupungin kesken. Raidehankkeiden muodostamiseksi tarvitaan selkeä toimintamalli, jossa eri osapuolet yhteisesti sopivat raidehankkeiden aikatauluista ja vetovastuista.

Esitys raitoliikenteen pidemmän aikavälin tavoitteellisesta laajuudesta ja roolista joukkoliikennejärjestelmässä valmistellaan vuoden 2014 aikana osana kaupungin strategiaohjelman mukaista poikkihallinnollista ratikkaprojektia. Projektityöhön osallistuu myös HSL:n edustaja. Ratikkaprojekti päivittää myös uusien rataosuuksien tavoiteaikataulut linjastosuunnitelman lopputulokseen ja uusien alueiden kaavoitustilanteeseen perustuen.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä pyytää 25.3.2014 lausuntoa raitoliikenteen linjastosuunnitelmaluonnoksesta 2014 – 2024 HSL:n

taloussuunnitelmaehdotuksen 2015 – 2017 lausuntopyynnön yhteydessä.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja suunnitelma liitteenä 2. Suunnitelmaraportti on myös luettavissa osoitteessa <http://dsjulkaisu.tjhosting.com/~hsl01/kokous/TELIMET.HTM>

Suunnitelman tavoitteet

Raitioliikenteen linjastosuunnitelmalla 2014 - 2024 on pyritty huomioimaan raitioliikenteen laajenemishankkeiden vaikutukset nykylinjastoon. Linjastosuunnitelman tarkoitus on ohjata infrastruktuuri- ja kalustoinvestointien ajoittamista sekä joukkoliikenteen taloussuunnittelua.

Suunnittelussa on noudatettu HSL:ssä vakiintuneita suunnitteluperiaatteita. Työssä on tarkennettu raitioliikenteen suunnitteluperiaatteita mm. sovittamalla liikennöinnin vuorovälit käytettävään kalustokokoon ja linjastorakenteeseen. Lisäksi on suunniteltu erityiskohteiden, kuten matkustajasatamien, liikenne.

Tavoitteena on ollut laatia tehokas ja selkeä linjasto, joka vastaa mahdollisimman monen asiakkaan liikkumistarpeisiin ja kasvattaa siten joukkoliikenteen matkustajamääriä ja lipputuloja. Lisäksi tavoitteena on ollut, että linjastosuunnitelma on rakenteeltaan selkeä ja helposti viestittävässä asiakkaille. Linjasto kytkeytyy muihin liikennemuotoihin mahdollisimman saumattomasti ja linjasto voidaan vaiheittain kytkeä raitioliikenteen laajennuksiin. Linjasto yhdistää kantakaupungin eri osat matkustajien tarpeet huomioiden.

Työn alkaessa on laadittu perusvaihtoehto 0+, jossa raitioliikenne ulottuu Jätkäsaareen, Hernesaareen ja Ilmalaan ja raitiolinjastoon on tehty vain vähäisiä muutoksia. Lähtökohtana muiden vaihtoehtojen suorite- ja kustannustasolle on ollut perusvaihtoehto 0+.

Työn aikana laadittiin kaksi linjastovaihtoehtoa Ve A ja Ve B, jotka perustuivat selvästi toisistaan eroaviin suunnitteluperiaatteisiin. Vaihtoehtoja esiteltiin yleisölle blogissa ja asukastilaisuuksissa. Ve A:ssa painotettiin poikittaisia linjoja ja vaihdottomia yhteyksiä, Ve B koostui enemmän matkan suuntaan etenevistä tiheämmin liikennöitävistä linjoista.

Nyt lausunnolla oleva linjastosuunnitelman luonnos on laadittu linjastovaihtoehtojen ja niistä tehdyn vaikutusten arvioinnin ja saadun palautteen perusteella. Linjastosuunnitelmassa on arvioitu sen vaikutuksia liikennöinnin kustannuksiin, palvelutasoon ja bussiliikenteeseen.

Linjastosuunnitelma sisältää ensisijaisesti linjaston ennen Kruunuvuorenrannan ja kalasataman linjojen toteutumista.

Linjastosuunnitelman vaikutukset linjastoon

Linjan 1 reittiosuus Eira - Kauppatori - Kruununhaka - Hakaniemi - Kallio poistuu käytöstä ja linja alkaa kulkea reittiä Eira - Lasipalatsi - Töölö - Kallio - Sörnäinen - Käpylä. Liikennöintiajat laajenevat. Linjan 1A liikenne lakkautetaan.

Linjan 2 reitti pitenee Eläintarhasta Pasilaan ja siirtyy Mannerheimintieltä Topeliuksenkadulle. Kampissa ajetaan Arkadiankatua. Fredrikinkadun pysäkit Kampissa jäävät Eira - Kamppi - Meilahti -reittiä kulkeville bussilinjoille. Reittimuutos selkiyttää linjastoa Töölön alueella, kun bussilinjat kulkevat Kamppiin ja raitiolinjat ydinkeskustaan.

Linjan 3 reitti pitenee Eläintarhasta Meilahteen.

Linjan 4 reitti ja liikennöintiajat eivät muutu. Linja 4T sulautetaan linjaan 4.

Uusi linja 5 palvelee Katajanokan terminaalia. Liikennöinti sovitetaan laivaliikenteen aikatauluihin.

Linjan 6 reitti pitenee ensimmäisessä vaiheessa Hietalahdesta Telakkakatua Eiranrantaan ja myöhemmin Hernesaaren asuinalueen rakentuessa Hernesaaren kärkeen. Linjalla alkaa yöliikenne.

Linjan 7 reitti muuttuu. Pohjoinen päätepysäkki tulee Meilahteen ja eteläinen päätepysäkki Länsiterminaalille. Reittiä oikaistaan Pasilassa. Linjalla alkaa yöliikenne.

Linjan 8 reitti pitenee Saukonpaadelta Länsiterminaalille.

Linjan 9 reitti pitenee eteläpäässä vanhalta matkustajaterminaalilta uudelle terminaalille ja pohjoispäässä Pasilasta Ilmalaan. Reittiä oikaistaan Pasilassa. Liikennöintiajat suppenevat kun yöliikenne siirtyy linjalle 7.

Linjan 10 reitti ja liikennöintiajat eivät muutu.

Esitetyillä linjastomuutoksilla ei ole merkittäviä vaikutuksia bussiliikenteeseen. Raitioliikenteen palvelualue ei laajene merkittävästi eikä siten korvaa bussiliikennettä. Lisäksi liikennöidään pääosin nykyisellä rataverkolla. Poikkeuksena ovat Reijolankadun ratayhteys ja Meilahden kääntöpaikka, joiden myötä raitioliikenne Pasilan ja

Meilahden välillä voidaan aloittaa. Poikittaisen runkobussilinjan 500 vuoroväliä ruuhka-aikoina voidaan pidentää.

Linjan 1 reittimuutosten myötä linjan 51 merkitys kasvaa. Linjaa 51 on mahdollista pidentää Hakaniemestä Kruununhakaan, jolloin linja korvaa enemmän linjalta 1 poistuvia yhteyksiä. Tämän pidennyksen vaikutus vuotuisiin liikennöintikustannuksiin on noin 310 000 euroa.

Vuorovälit ja liikennöintiajat

Linjoja liikennöidään ruuhka-aikoina, arkisin sekä lauantaisin päivä- ja iltaliikenteessä 10 minuutin vuorovälein. Linjoilla 4 ja 10 vuoroväli on ruuhka-aikoina 6 minuuttia. Arkisin sekä lauantaisin päivä- ja iltaliikenteessä sekä kesän ruuhkaliikenteessä linjoja 4 ja 10 liikennöidään 7,5 minuutin vuorovälein.

Sunnuntain päiväliikenteessä sekä myöhäisiltoina vuoroväli on 12 minuuttia. Yöliikennettä liikennöidään linjoilla 2, 3, 4, 6 ja 7, ja vuorovälit ovat 20 minuuttia.

Liikennöinti aloitetaan noin klo 5.30 - 6. Ruuhka-ajat ovat noin klo 7 - 9 ja klo 15 - 19. Iltaliikenne alkaa klo 21. Yöliikennettä liikennöidään noin klo 23 - 1.30. Linjoilla 1 ja 5 on suppeammat liikennöintiajat.

Suunnitelman toteuttaminen

Suunnitellun linjaston merkittävät muutokset ovat riippuvaisia kolmesta uudesta ratayhteydestä: Välimerenkadun raitiotien valmistuminen (arviolta 2017), Reijolankadun raitiotien valmistuminen (uusi ratayhteys, jota ei vielä ole aikataulutettu) ja Pasilansillan raitiotien valmistuminen (arviolta 2021).

Reijolankadun raitiotien valmistumisen jälkeen voidaan linjojen 2 ja 3 liikennöinti pohjoisessa erottaa toisistaan ja pidentää linja 2 Pasilaan ja linja 3 Meilahteen Jalavatielle. Välimerenkadun raitiotien valmistumisen jälkeen voidaan linjan 7 rengas purkaa ja pidentää linjan 7 eteläinen pää Jätkäsaareen. Linjan 7 jatko Pasilasta Meilahteen edellyttää kääntöpaikan rakentamista Meilahteen sekä suoran raideyhteyden toteuttamista Pasilansillalta suoraan Pasilankadun kautta Veturitielle.

Linjan 1 reittimuutos sekä linjojen 6 ja 8 vuorovälimuutos voidaan ajoittaa samaan yhteyteen kuin Välimerenkadun tai Reijolankadun raitiotien valmistumisesta linjastoon aiheutuvat muutokset. Katajanokan terminaalin linjan muutos kannattaa ajoittaa samaan aikaan. Tällöin samalla kertaa muutoksia tulisi linjoille 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8.

Linjan 2 reittimuutos Mannerheimintieltä Topeliuksenkadulle on mahdollista toteuttaa Topeliuksenkadun radan valmistuessa. Radan

suunnittelu ei ole valmistunut, eikä sen valmistuminen ole kriittinen tekijä käsillä olevan linjastosuunnitelman toteuttamiseksi.

Lisäksi raitioliikenne laajenee uusille asuinalueille seuraavasti: Linja 6 Hietalahdesta Telakkarantaan 2018 ja edelleen Hernesaareen 2020-luvulla, linjat 7 ja 8 Saukonpaadesta Länsiterminaalille arviolta 2023 sekä linja 9 Pasilasta Ilmalaan arviolta 2021.

Vaikutukset liikennöintikustannuksiin ja palvelutasoon

Linjastosuunnitelman liikennöintikustannukset ovat 53,1 miljoonaa euroa vuodessa, mikä on noin 0,82 miljoonaa euroa/vuosi vähemmän kuin vertailuvaihtoehdossa 0+. Lisäksi suunnitelmassa esitetty runkolinjan 500 ruuhka-aikojen vuorovälien pidennys pienentää vuotuisia liikennöintikustannuksia.

Linjastosuunnitelma parantaa poikittaisyhteyksiä 1, 2, 3 ja 7 reittimuutosten myötä. Linja 1 tarjoaa uusia yhteyksiä kantakaupungin länsipuolelle, mm. Etelä-Helsingistä keskustaan ja Oopperalle sekä tihentää vuorovälejä Helsinginkadun poikittaisella rataosuudella.

Kaupungin itäpuolelta poistuu suora pohjois-eteläsuuntainen yhteys linjan 1 ja 1A reittien muutoksen myötä. Kruununhaan pohjoisosista poistuu suora yhteys Mannerheimintielle linjan 7 reittimuutoksen myötä.

Liikennemallitarkastelun perusteella linjastosuunnitelman mukaisella linjastolla ei ole vaikutuksia matkustajien matka-aikaan verrattuna perusvaihtoehdon 0+ linjastoon. Tarjonnan lisäykset ja vuorovälien tihentyminen runko-osuuksilla kohdentuvat päivä- ja viikonloppuliikenteeseen, minkä vuoksi kaikki vaikutukset eivät näy mallitarkastelussa.

Raitioliikenteen nousumäärät kasvavat. Lisääntyvä nousumäärä on ensisijaisesti seurausta bussiliikenteestä siirtyvistä matkustajista. Nousujen määrää kasvattaa myös vaihtojen määrän kasvu.

Liikennemallitarkastelun perusteella raitioliikenteen painopiste siirtyy nykyistä pohjoisemmaksi, kun Helsinginkadun, Nordenskiöldinkadun ja Pasilan tason poikittaisia yhteyksiä parannetaan.

Asukasvuorovaikutus

Asukasvuorovaikutus on tehty HSL:n linjastosuunnitelmien asukasvuorovaikutusmallin mukaisesti.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta pitää suunnitelmaa hyvänä lähtökohtana raitioliikenteen kehittämiseksi ja laajentamiseksi lähivuosina. Lautakunnan mukaan Reijolankadun ja Välimerenkadun radat olisi perusteltua ottaa käyttöön samanaikaisesti, jotta niihin liittyvät linjaston muutokset voitaisiin tehdä kerralla. Lautakunta pitää tarpeellisena Pasilan bussi- ja raitiolinjastojen tavoitelinjaston tarkastelua sekä Fredrikinkadun ja Bulevardin välisen rataosuuden yleissuunnittelun käynnistämistä. Kaupungin strategiaohjelman mukainen ratikkaprojekti valmistelelee esitystä raitioliikenteen pitemmän aikavälin tavoitteellisesta laajuudesta ja roolista. Tässä työssä päivitetään myös uusien rataosuuksien tavoiteaikataulut.

Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta pitää linjastosuunnitelman ehdotuksia kannatettavina. Raitioliikenteen laajeneminen tarkoittaa kuljettajatarpeen kasvamista nykyisestä 8 – 10 %. Johtokunnan mielestä linjastosuunnitelmassa olisi kuitenkin voitu nykyistä enemmän tutkia eri liikennemuotojen tarjoamaa liikennettä samoilla väylillä. Johtokunta pitää tarpeellisena päätöksentekoa Reijolankadun ja Topeliuksenkadun radoista samoin kuin Fredrikinkadun ja Bulevardin välisestä osuudesta ennen kuin raitiolinjastosta tehdään päätöksiä. Jatkossa pitäisi myös tutkia Linjojen radan hyödyntämistä esim. Sturenkadun suuntaan. Liikennelaitos -liikelaituksen johtokunta kiinnittää myös huomiota raitiotiehankkeiden suunnittelun ja päätöksenteon hajaantumiseen neljään eri hallintokuntaan, ja pitää tarpeellisena suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin kehittämistä.

Yleisten töiden lautakunta pitää tarpeellisena suunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden priorisoimista hankehallintaa varten. Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että raitiolinjastohankkeet edellyttävät myös muita liikennejärjestelymuutoksia. Myös yleisten töiden lautakunta pitää suunnittelu- ja päätöksentekoprosessin kehittämistä tarpeellisena.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä toteaa, että raitiolinjastosuunnitelman 2014 - 2024 hyväksyy Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, mutta kaupunki päättää suunnitelmaan sisältyvistä osa-aluekohtaisista ja yksittäisistä raitiolinjosten infrahankkeista. Raitioratojen laajennukset ja muut raitioratojen pienemmät hankkeet otetaan huomioon liikennelaitos -liikelaituksen talousarviossa ja investointisuunnitelmissa, sekä raitiotiehankkeisiin liittyvät muut liikennejärjestelyt rakennusviraston investointisuunnitelmissa kaupungin talouden raamin kulloinkin asettamissa puitteissa.

Raitiolinjastosuunnitelma muodostaa hyvän lähtökohdan raitioliikenteen kehittämiseksi lähitulevaisuudessa. Suunnitelma selkeyttää linjastoa ja parantaa erityisesti poikittaisliikenteen tarjontaa. Suunnitelma sisältää kuitenkin kohteita, joiden jatkosuunnittelua on syytä edistää ennen kuin raitiolinjastosta lopullisesti päätetään. Uusien alueiden, kuten Jätkäsaaren, Keski-Pasilan sekä Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan vaatimien uusien rataosuuksien suunnittelun jatkaminen päätöksentekoon saakka on tarpeen. Myös suurten liikennehankkeiden, kuten pikaraitiotien, vaikutukset raitiolinjaston kehittämiseen on otettava huomioon. Linjastosuunnitelman kannattavuutta ei voida arvioida tarkastelemalla pelkästään liikennöintikustannuksia. Jatkosuunnittelussa tarkasteluun tulee sisällyttää myös linjastosuunnitelman edellyttämät investoinnit ja niiden aiheuttamat pääomakustannukset.

Edelleen esittelijä toteaa, että kaupunki on kehittämässä liikenneinvestointien ohjaamiseen toimintamallia, jossa keskeistä on joukkoliikenneinvestointien kokonaistaloudellinen arviointi investointien suunnittelussa ja ohjaamisessa. Vuoden 2014 alusta on jo toiminut kaupunginkanslian johdolla liikenneinvestointien hankeohjausryhmä, jossa ovat edustettuina rakennusvirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, HKL-liikelaitos ja kiinteistövirasto. Hankeohjausryhmää on sovittu täydennettävän HSL:n edustajalla. Hankeohjausryhmä ohjaa liikenneinvestointeja ja niiden talousarviovalmistelua yhteensovittamalla eri tahojen 10-vuotiset investointiohjelmat, myös Ratikkaprojektin näkemykset pitkän aikavälin tavoitelaajuudesta.

Kruunuhaan asukasyhdistys on lähettänyt kannanottonsa raitiolinjastosuunnitelmaan. Kannanotto on liitteenä 3. HSL:n vastaus kannanottoon on liitteenä 4.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Juha Viljakainen, hankepäällikkö, puhelin: 310 36276
juha.viljakainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HSL:n lausuntopyyntö, raitioliikenteen linjastosuunnitelma 2014-2024
- 2 Raitioliikenteen linjastosuunnitelman 2014-2024 luonnos 17.3.2014
- 3 Kartta suunnitelman linjastosta
- 4 HSL:n lausunto Kruununhaan asukasyhdistyksen kannanottoon

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Ryj/3

Ote
HSL

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ksv

Päätöshistoria

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 28.05.2014 § 99

HEL 2014-004594 T 08 00 02

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) päätti antaa seuraavan lausunnon:

HSL on laatinut selvityksen raitioliikenteen linjastosta vuosille 2014-2024 sekä esittänyt linjastosuunnitelman vuodelle 2024. HSL:n linjastaselvitys on laadittu kiitettävällä tavalla vuorovaikutuksessa sekä matkustajien, kaupunkilaisten että sidosryhmien, mm. HKL:n kanssa. HKL on osallistunut linjastaselvitykseen osallistumalla yleisötilaisuuksiin, työn ohjausryhmään sekä antamalla asiantuntija-apua mm. liikennöintiä ja infran rakentamista koskien.

Selvityksessä on kirjattu merkittävällä tavalla ylös nykyisiin raitiolinjoihin liittyviä ongelmia. Linjastosuunnitelmassa on pohdittu paitsi nykyisten linjojen ongelmien ratkaisemista myös uusien liikkumistarpeiden sekä Helsingin uusien rakentuvien kaupunginosien aiheuttamaa muutospainetta raitioliikenteelle. Selvityksen tausta-aineistona on käytetty laajalti maankäytön, asumisen ja liikkumisen tietoja nykytilanteesta sekä tulevaisuudesta.

Linjastosuunnitelmassa on otettu lähtökohdaksi jo tiedossa olevat raitioliikenteen laajenemishankkeet vuoteen 2024 mennessä, vaikka päätöksiä toteuttamisesta ei olekaan tehty. Näitä ovat mm. Ilmalan, Hernesaaren ja Jätkäsaaren sekä Topeliuksenkadun uudet raitiotiet. Linjastosuunnitelmassa ei kuitenkaan oteta kantaa raitioliikenteen linjastoon Kalasataman alueella sekä Kruunuvuoressa. Tämä on ymmärrettävää, sillä Helsinki ei ole tehnyt päätöstä raitioliikenteen toteuttamisesta Kalasatamaan tai Kruunuvuoreen. Tältä osin linjastosuunnitelma on puutteellinen ja vaatisi ehdottomasti täydennystä. Helsingin kaupungin, lähinnä kaupunkisuunnitteluviraston yhdessä HKL:n ja HSL:n kanssa tulee saattaa päätökseen

Kalasadaman ja Kruunuvuoren linjastosuunnitelma ennen uuden raitiovaunulinjaston hyväksymistä.

Samassa yhteydessä tulee laatia vielä kapasiteettitarkastelu nykyisille raitiotieradoille etenkin niiden kuormitetuimmilla osuuksilla Kaisaniemen ja Hakaniemen välillä sekä Kaivokadun ja Mannerheimintien risteyksessä. Nyt ehdotettu linjasto lisättynä Kalasadaman ja Kruunuvuoren raitiotielinjoilla saattaa aiheuttaa ongelmia eniten kuormitetuilla rataosuuksilla.

HSL:n raitioliikenteen linjastosuunnitelmassa on tehty hyviä ja kannatettavia valintoja raitioliikenteen liikennöinnin perusteista. Perusteeksi on otettu kaikille linjoille tasavuorovälit ja painotettu vaihtomahdollisuuksia linjojen välillä. Ehdotettu linjastosuunnitelma muodostuu muutamasta olennaisesta raitiolinjojen risteysalueesta, joissa vaihtoja on tiheästi joka suuntaan meneviin linjoihin.

Ehdotetussa linjastosuunnitelmassa on painotettu uusien liikkumistarpeiden mukaisesti poikittaisten yhteyksien parantamista. Ehdotukset linjojen 1, 7 ja 5 muuttamiseksi osittain poikittaista matkustamista palveleviksi voidaan pitää kannatettavina.

Linjastosuunnitelmassa olisi voitu tutkia vielä nykyistä enemmän eri liikennemuotojen tarjoamaa liikennettä samoilla väylillä. Linjastosuunnitelmassa ei ole otettu kantaa bussiliikenteen korvaamisesta raitiovaunuliikenteellä kantakaupungin alueella ja vilkkaimmilla väylillä. Tulevien muiden suurten liikennehankkeiden (esim. Pisara-rata) myötä myös bussiliikenteen linjasto tulee kokemaan muutostarpeita. Vaikka nämä tapahtuisivat vuoden 2024 jälkeenkin, niin raitiovaunulinjasto tulee olemaan olennainen osa Pisara-rataa täydentävää liikennettä. Linjasto tulee suunnitella siten yhdessä Pisanan pintaliikenteen liityntälinjaston kanssa ja esim. suunnitella Käpylän rautatieasemalle päättyvä liityntäliikenne toteutettavaksi raitiovaunuliikenteellä.

Linjastosuunnitelman mukainen liikennöinti tehostaa kaluston ja muiden resurssien käyttöä ja on siksi kannatettava. Vaikka uusi linjasto tarjoaa matkustajille entistä parempaa palvelua, voidaan se toteuttaa käyttäen nykyistä vaunumäärää. Ehdotettu linjasto tuo operointiin säästöjä verrattuna laajennetun nykyisen linjaston mukaiseen raitiovaunuliikenteeseen. Linjaston suunnittelussa on otettu huomioon myös kuljettajien sosiaalitulojen tarpeet. Kokonaisuudessaan ehdotetulla laajuudella raitioliikenteen laajeneminen tarkoittaa kuljettajatarpeen kasvamista 8-10% nykyisestä.

Linjan 1 ehdotettu reitti on kannatettava ja parantaa varmasti linjan suosiota etenkin Helsinginkadun osuudella. HKL soisi sen kuitenkin

kulkevan Fredrikinkadun rataa pitkin jo Arkadiankadun risteyksestä saakka. Linjaa 1 tulisi kehittää siten, että se kulkisi Fredrikinkatua koko matkan Arkadiankadulta Punavuoreen saakka. Tämä edellyttää puuttuvan rataosuuden rakentamista Urho Kekkosen kadun ja Bulevardin väliselle osuudelle. HKL:llä on tehty alustavia suunnitelmia radan toteuttamisesta. Päätös Fredrikinkadun radan puuttuvan osuuden rakentamisesta pitäisi tehdä ennen päätöstä linjaston muuttamisesta.

Linjojen 2 ja 3 muuttaminen ympyrälinjasta ympyrän kulkeviksi heilurilinjoiksi, joiden päätepysäkit ovat Pasilassa ja Meilahdessa, on kannatettava. Linjat tarjoavat kaivattua poikittaisliikennettä Pasilan ja Meilahden välille. Linjasto edellyttää kuitenkin Reijolankadun radan sekä Topeliuksenkadun radan toteuttamista. Helsingillä ei ole päätöstä näiden ratojen toteuttamisesta ja niiden toteutusaikataulusta tulisikin tehdä päätös ennen linjastosta päättämistä.

Linjan 4 ehdotetaan täydennettäväksi linjalla 5, joka kulkisi Rautatieaseman ja Katajanokan terminaalin välillä etenkin laivojen ruuhka-aikaan on erittäin kannatettava muutos. Tämän linjan käyttöönottoa tulisikin kiirehtiä jo muusta linjastosta riippumatta, sillä nykyisellään Katajanokan terminaalin liikennöinti ei tarjoa matkustajille riittävän laadukasta palvelua.

Linjan 6 uusi reitti edellyttää Hernesaaren raitiotieradan toteutumista, mistä ei kuitenkaan vielä ole tehty päätöstä. Toteutusaikataulu on myös avoin.

Linja 7 ehdotetaan muutettavan Meilahdesta Pasilan kautta kulkevaksi Sörnäisiin ja siitä keskustaan ja Jätkäsaareen kulkevaksi. Uusi linja toisi kaivattuja poikittaisyhteyksiä Meilahden sairaala-alueen ja Pasilan rautatieaseman välille. Linja kulkisi Pasilankadulta suoraan Pasilan sillalle ja Länsi-Pasilan suhteellisen hidas kierto jäisi pois. Tehty linjausvalinta Pasilassa on perusteltu, sillä Pasilan keskuksen ja Keski-Pasilan kehittymisen myötä alueen painopiste siirtyy pois Länsi-Pasilasta. Esitetty reitti nopeuttaa poikittaista matkustamista Pasilan asemalta etenkin länteen.

Linjan 7 toiseksi päätepisteeksi esitetään Länsisataman uutta terminaalia Jätkäsaarella. Linja 7 tulee näin täydentämään Länsisataman liikennettä. Esitetyt linjan 7 muutokset edellyttävät uuden kääntöpaikan rakentamista Meilahden sairaalalle, Reijolankadun radan toteuttamista, Pasilankadun ja Asemapäällikönkadun toteuttamista Pasilan keskustan rakentamisen yhteydessä sekä Saukonpaaden ja Länsisataman välisen yhteyden rakentamista.

Linjojen 8, 9 ja 10 reitit säilyvät pääosin entisellään. Linjaa 9 jatketaan Ilmalaan Pasilan keskustakorttelin valmistumisen jälkeen 2020 luvun alkupuolella. Samaten Jätkäsaareissa molempia linjoja jatketaan Länsisataman laajentuessa. Linjojen liikennöintiin esitetään muutoksia, mm. yöliikenteen ja vuorovälien osalta.

HSL:n ehdottama raitiovaunulinjasto edellyttää lukuisia suurempia ja pienempiä raitiovaunuradan laajentamistoimenpiteitä. Näistä tärkeimmät on käsitelty selvityksessä erikseen. Tärkeimpinä linjaston muodostumiselle voidaan pitää Reijolankadun radan, Meilahden kääntöpaikan, Topeliuksenkadun radan sekä Pasilan alueen muutoksia. Lisäksi HKL näkee, että ainakin Fredrikinkadun puuttuva osuus ja linja 1 siirtäminen sille olisi tehtävä linjaston toteuttamiseksi. Lisäksi laajenemistoimet Ilmalaan, Hernesaareen ja Jätkäsaareen tulee toteuttaa. Nykyisestä rataverkosta jää suunnitelmassa hyödyntämättä Fredrikinkadun Kampin osuuden lisäksi Linjojen radat sekä Länsi-Pasilan rata. Kahden jälkimmäisen hyödyntäminen linjastossa on haasteellista eivätkä radat ole liikennöinnin kannaltakaan optimaalisia. Linjojen radat ovat selvityksessäkin esitetyistä syistä epäedullisia vaihtoyhteyksien toteuttamiseksi. Jatkossa pitäisikin tutkia raitiotieradan rakentamista Toisen Linjan päästä esim. Sturenkadulle. Länsi-Pasilan raitiotierata on mutkikas ja pysäkkiväli siellä tiheä. Nykyaikaisen nopeaan liikennöintiin tähtäävän raitiotielinjan tuominen tälle rataosuudelle ei ole järkevää.

Ehdotetuista raitiotielinjojen laajenemis- ja täydentämistoimenpiteistä ei ole toistaiseksi yhdestäkään päätöksiä pl. Välimerenkadun rata. Helsingin tulee kehittää päätöksentekoprosessia raitiotiehankeissa siten, että päätökset raitiotieradan rakentamisesta voidaan tehdä hyvissä ajoin. Rataverkolle tehtävät muutokset vaikuttavat paitsi linjastoon, myös radan ylläpidon ja rakentamisen kustannuksiin sekä varautumiseen liikennöintiin näillä radoilla. Ilman uskottavia ja sitovia päätöksiä rataverkon täydentämisestä ei raitiovaunuliikennettä pystytä kehittämään pitkäjänteisesti. Nykyisellään suunnittelu ja päätöksenteko raitiotiehankeissa on hajaantunut vähintään neljään eri hallintokuntaan. Tätä prosessia on kehitettävä, jotta uudet ratahankeet ja raitiotielinjaston kehittäminen ovat ylipäätään mahdollisia.

08.05.2014 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Artturi Lähdetie, kehittämisspällikkö, puhelin: 310 35245
artturi.lahdetie(a)hel.fi

08.09.2014

Ryj/3

Yleisten töiden lautakunta 27.05.2014 § 213

HEL 2014-004594 T 08 00 02

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Raitioliikenteen linjastosuunnitelma 2014–2024 toteuttaa joukkoliikenteen kehittämistavoitetta, joka sisältyy Helsingin strategiaohjelmaan vuosille 2013–2016.

Laadittu linjastosuunnitelma antaa selkeän käsityksen raitiolinjaston laajentamisesta ja roolista liikennejärjestelmän osana. Jatkotyössä linjastojen toimenpide-ehdotukset tulee asettaa tärkeysjärjestykseen niiden raitiolinjojen kokonaistoimivuuteen ja liikenneturvallisuuteen vaikuttavien hyötyjen mukaisesti hankehallintaa varten. Myös muiden raideliikennehankkeiden, kuten Pisara-rata ja pikaraitiotie, vaikutukset raitiolinjastoon tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Lisäksi priorisoinnissa tulee ottaa huomioon linjalla tehtävät muut liikennejärjestelymuutokset kuten pyörätiejärjestelyt ja/tai muiden toimijoiden toimenpiteet. Priorisointi edellyttää yhteistyötä HSL:n, kaupunkisuunnitteluviraston, HKL-liikelaitoksen ja rakennusviraston kesken. Jatkotyössä tulee myös määritellä käytettävän kaluston tilavaatimukset katualueen teknistä mitoitusta varten.

Eri osapuolten yhteisten raidehankkeiden muodostamiseksi tarvitaan selkeä toimintamalli, jossa eri osapuolet yhteisesti sopivat raidehankkeiden aikatauluista ja vetovastuista.

Linjastosuunnitelman toimeenpanoon liittyy pysäkkiverkoston osalta suuri tarve asukasvuorovaikutukselle ja viestinnälle. Linjastokohtaisten liikennesuunnitelmien yhteydessä tulee toteuttaa niiden edellyttämä vuorovaikutus ennen katusuunnittelun käynnistämistä rakennusvirastossa.

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Helena Ström, projektinjohtaja, puhelin: 310 38571
helena.strom(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.05.2014 § 152

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-004594 T 08 00 02

Lausunto

Kaupunkisuunnittelulautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on laatinut raitioliikenteen linjastosuunnitelman 2014-2024 luonnoksen yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosaston ja HKL-liikelaitoksen kanssa.

Raitioliikenteen linjastosuunnitelman 2014–2024 keskeisin tavoite on ollut huomioida raitioverkon lähitulevaisuuden laajennusten vaikutukset nykylinjastoon. Raitioliikennettä on tarkoitus laajentaa lähitulevaisuudessa mm. Jätkäsaareen, Hernesaareen, Ilmalaan, Laajasaloon ja Kalasatamaan. Tavoitteena on ollut laatia tehokas ja selkeä linjasto, joka vastaa mahdollisimman monen matkustajan liikkumistarpeisiin ja kasvattaa siten joukkoliikenteen matkustajamäärää ja lipputulosta. Lisäksi on huomioitu kaluston kasvu: matalalattiaiset raitiovaunut ovat selvästi suurempia kuin aikaisemmat nivelvaunut.

Suunnitelma muodostaa hyvän lähtökohdan raitioliikenteen kehittämiseksi ja laajentamiseksi lähivuosina. Esitetyllä linjastolla koko raitioliikennejärjestelmän tehokkuutta voidaan parantaa raitioverkon laajentamisen yhteydessä. Suunnitelman mukaisen linjaston liikennöinti on vuositasolla 0,82 miljoonaa euroa edullisempaa kuin vertailuvaihtoehdon 0+ liikennöinti. Vertailuvaihtoehdossa raitiolinjasto on ulotettu uusille asuinalueille, mutta nykyiseen raitiolinjastoon on tehty muutoin vain vähäisiä muutoksia.

Linjaston suunnittelussa on huomioitu aikataulujen yhteensovittaminen, jolloin vilkkaimmille osuuksille saadaan useamman linjan muodostama tasainen vuoroväli ja runkolinjatyyppinen palvelu. Linjaston perusvuoroväli on 10 minuuttia, jolloin yhteisille osuuksille saadaan noin 5 minuutin vuoroväli. Vilkkaimmilla linjoilla 4 ja 10 ruuhka-ajan vuoroväli on 6 minuuttia. Heikkoudeksi jää sunnuntain vuorovälien säilyttäminen nykyisellä tasolla 12 minuutissa. Sunnuntain merkitys kauppa- ja tapahtumapäivänä on kasvanut ja kaupungin elinvoiman kannalta muiden päivien perusvuoroväliä vastaava 10 minuutin vuoroväli olisi perusteltu erityisesti kauppakeskustaa ja satamayhteyksiä palvelevilla linjoilla.

Linjastosuunnitelmassa esitetään nykyisten rengaslinjojen 2/3 ja 7A/7B purkamista. Vaikka rengaslinjat tarjoavat jonkin verran hyödyllisiä yhteyksiä, niitä on käytännössä mahdotonta liikennöidä sekä luotettavasti että aitoina renkaina. Luotettava liikennöinti edellyttää

päätepysäkkitasauksia, jolloin päätepysäkin yli kulkevia matkoja ei tosiasiassa palvella rengaslinjana. Ilman päätepysäkkitasauksia liikennöinti on epäluotettavaa, jolloin ajoajoista joudutaan tekemään tarpeettoman pitkiä. Rengaslinjojen purkamisen vastineeksi suunniteltu linjasto parantaa poikittaisia yhteyksiä tihentämällä vuoroväliä Helsinginkadulla ja tarjoamalla uusia yhteyksiä Kallioista ja Pasilasta Meilahteen ja Käpylästä Töölöön. Linjalle 1 esitetty viikonloppuliikenne parantaa myös Käpylän yhteyksiä.

Linjaston muutokset on suunniteltu toteuttaviksi vaiheittain arviolta vuodesta 2017 vuoteen 2024. Linjaston toteuttaminen edellyttää ensimmäisenä uusia raitioiteitä Välimerenkadulle ja Reijolankadulle. Näiden rataosuuksien suunnittelu on syytä käynnistää mahdollisimman pian. Kiireellisesti on suunniteltava myös Meilahteen esitetty kääntöpaikka. Reijolankadun raitiotien ja Meilahden kääntöpaikan investoinnit ovat alustavien kustannusarvioiden perusteella kannattavia, kun huomioidaan linjastosuunnitelman toteuttamisesta saatavat säästöt verrattuna 0+ -vaihtoehtoon.

Linjastosuunnitelman laatimisen yhteydessä on tarkasteltu Välimerenkadun radan kannattavuutta. Välimerenkadun raitiotien hyöty-kustannussuhde on 1,37 verrattuna liikennöintiin keskustasta nykyisen Itämerenkadun radan kautta. Lisäksi Välimerenkadun linjaus palvelee selvästi paremmin Jätkäsaaren kasvavan alueen tarpeita. Reijolankadun ja Välimerenkadun radat olisi perusteltua ottaa käyttöön samanaikaisesti, jotta niihin liittyvät linjaston muutokset voitaisiin tehdä kerralla. Toistuvat linjastomuutokset ovat matkustajien kannalta huono vaihtoehto.

Suunnitelmassa esitetty yhteys Pasilasta Meilahteen on toteutettavissa vasta Pasilan keskuskorttelin työnaikaisten liikennejärjestelyjen päätyttyä arviolta vuonna 2021. Ennen yhteyden toteuttamista on arvioitava tarkemmin linjaston vaihtoehtoja Länsi-Pasilassa ja vaihtoehdoista on keskusteltava asukkaiden, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena tulisi olla, että Pasilan raitioliikenteen järjestelyt voidaan toteuttaa ja Ilmalan raitiotie ottaa käyttöön samanaikaisesti heti työnaikaisten järjestelyjen päätyttyä.

Suora yhteys Pasilasta Meilahteen on tavoiteltava, koska bussiliikenne kyseisellä välillä on erittäin kuormittunut. Suunnitelmassa esitetty mahdollisuus harventaa runkolinjan 500 (Jokeri 0) vuoroväli neljästä minuutista kuuteen minuuttiin raitiotien toteutumisen myötä alentaisi liikennöintikuluja yli 500 000 euroa vuodessa ja helpottaisi merkittävästi linjan 500 luotettavaa liikennöintiä. Linja olisi muutoksesta huolimatta edelleen hyvin kuormitettu. Jatkossa on perusteltua tarkastella

laajemmin bussiliikenteen ja raitioliikenteen tavoitelinjastoa ja työnjakoa Pasilan tasolla, kuten suunnitelman jatkotyötarpeissa on esitetty.

Suunnitelmassa esitetään raitiolinjan 2 siirtämistä Topeliuksenkadulle ja Nordenskiöldinkadulle suunnitellulle raitiotielle, mutta tämä muutos ei ole välttämätön suunnitelman toteuttamiseksi. Esitetty ratkaisu kuitenkin tukee kyseisen raitiotien yleissuunnittelua ja kannattavuuden arviointia. Topeliuksenkadun ja Nordenskiöldinkadun raitiotien mahdollisesta toteuttamisesta päätetään erikseen yleissuunnitelman valmistuttua.

Suunnitelmassa esitetään, ettei Fredrikinkadulle Kamppiin vuonna 2009 valmistuneella radalla olisi toistaiseksi raitioliikennettä. Käytöstä poistuva rataosuus olisi noin 400 metriä pitkä. Toisaalta Kampin aluetta palveltaisiin liikennöimällä Kampintorin pysäkin kautta kulkevaa rataa kahdella linjalla nykyisen yhden sijasta. Muutoksen perusteluna on bussi- ja raitiovaunuliikenteen työnjaon selkeyttäminen: Töölöstä Kamppiin liikennöidään busseilla ja Töölöstä keskustaan liikennöidään raitiovaunuilla. Työnjakoa olisi mahdollista muuttaa, jos aikaisemmin alustavasti suunniteltu rata Kampista Fredrikinkatua etelään Bulevardille rakennettaisiin. Suunnitelman mukainen linja 1 olisi oikaistavissa Fredrikinkadulle. Kyseisestä rataosuudesta ja tarvittavista linjastomuutoksista olisi perusteltua tehdä yleissuunnitelma ja arvioida mahdollisuudet toteuttaa rataosuus siten, että raitioliikenne Fredrikinkadulla Kampissa jatkuisi keskeytyksittä. Bussiliikenne kyseisellä osuudella on nykyisellään erittäin kuormittunutta.

Suunnitelmaan ei ole sisällytetty Laajasalon ja Kalasataman raitioiteita, koska niiden suunnitteluun liittyy edelleen merkittäviä epävarmuustekijöitä mm. Hanasaaren voimalaitoksen ja Laajasalon raitiotien linjausvaihtoehtojen osalta. Laajasalon ja Kalasataman raitiolinjasto suunnitellaan erikseen vuosien 2014 ja 2015 aikana, kun muista niihin vaikuttavista suunnitelmista on saatu riittävä varmuus.

Raitioliikenteen pidemmän aikavälin tavoitteellisesta laajuudesta ja roolista joukkoliikennejärjestelmässä valmistellaan esitys vuoden 2014 aikana osana kaupungin strategiaohjelman mukaista poikkihallinnollista ratikkaprojektia. Ratikkaprojekti päivittää myös uusien rataosuuksien tavoiteaikataulut linjastosuunnitelman lopputulokseen ja uusien alueiden kaavoitustilanteeseen perustuen. Jatkossa aikatauluja tarkistetaan vuosittain investointien suunnittelun tueksi. Koska uusi ratikkalinjasto on monin tavoin parempi kuin vanha, kaupunkisuunnittelulautakunta kehottaa kiirehtimään uuden linjaston käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.

Käsittely

20.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Lautakunta päätti muuttaa asioiden käsittelyjärjestystä siten, että se käsitteli asian Lsp/2 asian Vp/1 jälkeen.

Esittelijän muutos:

Ville Lehmuskoski: Kappaleessa (10) luku 120 000 euroa korvataan luvulla yli 500 000 euroa.

Vastaehdotus:

Osmo Soininvaara: (14 a) Koska uusi ratikkalinjasto on monin tavoin parempi kuin vanha, kslk kehottaa kiirehtimään uuden linjaston käyttöönottoa mahdollisuuksien mukaan.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Soininvaaran vastaehdotuksen.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lauri Kangas, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37455
lauri.kangas(a)hel.fi

§ 899

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

HEL 2014-008663 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää hyvänä esityksen tavoitetta luoda edellytyksiä yhteiskunnan korvaamien tai kustantamien henkilökuljetusten sellaiselle suunnittelulle ja järjestämistavalle, joka turvaa lakisääteisiin kuljetuksiin oikeutettujen henkilöiden kuljetuspalvelut myös jatkossa ja mahdollistaa uudentyyppiset henkilöliikennepalvelut ja logistiset kokonaisuudet.

Lakiesitys lisää tarjontaa ja kilpailua, mikä on kannatettavaa. Lakiesitys on kuljetuskustannusten kasvun näkökulmasta oikean suuntainen.

On toivottavaa, että lainsäädännön muutokset edistäisivät kaluston käytön ja palvelumallien joustavuutta. Tämä olisi tärkeää liikennepolitiikassa keskeisen "liikkuminen palveluna" - aihepiirin edistämiseksi. Nyt esillä olevassa uudistuksessa ei nykyistä tiukkaa kategorisointia ole vielä laajemmin purettu, mikä ei riittävästi tue uusia palvelutavoitteita.

Taksiliikenteen lainsäädäntö Suomessa on huomattavasti tiukempi kuin useimmissa muissa maissa. Lakimuutosesitys esittelee ulkomaisia esimerkkejä lainsäädännöstä ja koostaa hyvin liberalisoinnin koettuja vaikutuksia ulkomailla. Jatkossa Suomessakin pitäisi siirtyä rohkeammin sääntelyn purkamisen suuntaan.

Yksittäistoimenpiteenä esteettömien taksien kiintiön poistaminen ei kuitenkaan ole perusteltua. Esteettömistä autoista tulisi taksikalustossa hallitseva autotyyppi, koska näitä lupia voisi hakea rajoituksetta. Esteettömät autot on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti pyörätuolilla liikkuville. Paljon suuremmalle ryhmälle vaikeasti liikkuvia ne ovat hankala vaihtoehto eivätkä ne sovellu kaikkiin liike-elämän tarpeisiin.

Kutsujoukkoliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan kutsujoukkoliikennettä linja-autolla. Autotyyppiä ei tulisi rajoittaa vain linja-autoihin, vaan tällaisessa liikenteessä tulisi sallia myös henkilöautot. Mikäli taksit halutaan toimimaan ajoittain joukkoliikennejärjestelmän osana, mikä

olisi taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, ne tarvitsevat joukkoliikenneluvan.

Hallituksen esityksessä todetaan, että sitä on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Ennen hallituksen esityksen antamista olisi arvioitava huolellisesti lakimuutoksen yritysvaikutukset ja odotettava julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten uudistamista valmistelevalle työryhmälle esityksiä.

Käsittely

Vastaehdotus:

Kaarin Taipale: (UUSI KAPPALE KAPPALEEN 5 JÄLKEEN)

Yksittäistoimenpiteenä esteettömien taksien kiintiön poistaminen ei kuitenkaan ole perusteltua. Esteettömistä autoista tulisi taksikalustossa hallitseva autotyyppi, koska näitä lupia voisi hakea rajoituksetta. Esteettömät autot on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti pyörätuolilla liikkuville. Paljon suuremmalle ryhmälle vaikeasti liikkuvia ne ovat hankala vaihtoehto eivätkä ne sovellu kaikkiin liike-elämän tarpeisiin.

(UUSI KAPPALE KAPPALEEN 7 JÄLKEEN)

Hallituksen esityksessä todetaan, että sitä on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Ennen hallituksen esityksen antamista olisi arvioitava huolellisesti lakimuutoksen yritysvaikutukset ja odotettava julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten uudistamista valmistelevalle työryhmälle esityksiä.

Kannattajat: Juha Hakola

Vastaehdotus:

Juha Hakola: Poistetaan kappale 7.

Kannattajat: Kaarin Taipale

1. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: (UUSI KAPPALE KAPPALEEN 5 JÄLKEEN)

Yksittäistoimenpiteenä esteettömien taksien kiintiön poistaminen ei kuitenkaan ole perusteltua. Esteettömistä autoista tulisi taksikalustossa hallitseva autotyyppi, koska näitä lupia voisi hakea rajoituksetta. Esteettömät autot on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti pyörätuolilla

liikkuville. Paljon suuremmalle ryhmälle vaikeasti liikkuvia ne ovat hankala vaihtoehto eivätkä ne sovellu kaikkiin liike-elämän tarpeisiin.

Jaa-äännet: 4

Emma Kari, Björn Månsson, Hannu Oskala, Erkki Perälä

Ei-äännet: 10

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Tuuli Kousa, Lasse Männistö, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 1

Sirpa Puhakka

Poissa: 0

Äänin 4 - 10 (1 tyhjä) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Taipaleen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

2. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: (UUSI KAPPALE KAPPALEEN 7 JÄLKEEN) Hallituksen esityksessä todetaan, että sitä on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Ennen hallituksen esityksen antamista olisi arvioitava huolellisesti lakimuutoksen yritysvaikutukset ja odotettava julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten uudistamista valmistelevalle työryhmän esityksiä.

Jaa-äännet: 4

Emma Kari, Tuuli Kousa, Hannu Oskala, Erkki Perälä

Ei-äännet: 11

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Björn Månsson, Lasse Männistö, Osku Pajamäki, Sirpa Puhakka, Mika Raatikainen, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 4 - 11 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Taipaleen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

3. äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappale 7.

Jaa-äännet: 6

Emma Kari, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Erkki Perälä, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen

Ei-äännet: 7

Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Tuuli Kousa, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Tyhjä: 2

Björn Månsson, Sirpa Puhakka

Poissa: 0

Äänin 6 - 7 (2 tyhjää) kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Hakolan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Kolmen suoritettua äänestyksen perusteella kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Taipaleen ja jäsen Hakolan vastaehdotusten mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LVM:n lausuntopyyntö 17.6.2014
- 2 Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupunki pitää hyvänä esityksen tavoitetta luoda edellytyksiä yhteiskunnan korvaamien tai kustantamien henkilökuljetusten sellaiselle suunnittelulle ja järjestämistavalle, joka turvaa lakisääteisiin kuljetuksiin oikeutettujen henkilöiden kuljetuspalvelut myös jatkossa ja mahdollistaa uudentyypiset henkilöliikennepalvelut ja logistiset kokonaisuudet.

Lakiesitys lisää tarjontaa ja kilpailua, mikä on kannatettavaa. Lakiesitys on kuljetuskustannusten kasvun näkökulmasta oikean suuntainen.

On toivottavaa, että lainsäädännön muutokset edistäisivät kaluston käytön ja palvelumallien joustavuutta. Tämä olisi tärkeää liikennepolitiikassa keskeisen "liikkuminen palveluna" - aihepiirin edistämiseksi. Nyt esillä olevassa uudistuksessa ei nykyistä tiukkaa kategorisointia ole vielä laajemmin purettu, mikä ei riittävästi tue uusia palvelutavoitteita.

Taksiliikenteen lainsäädäntö Suomessa on huomattavasti tiukempi kuin useimmissa muissa maissa. Lakimuutosesitys esittelee ulkomaisia esimerkkejä lainsäädännöstä ja koostaa hyvin liberalisoinnin koettuja vaikutuksia ulkomailla. Jatkossa Suomessakin pitäisi siirtyä rohkeammin sääntelyn purkamisen suuntaan.

Kutsujoukkoliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan kutsujoukkoliikennettä linja-autolla. Autotyyppiä ei tulisi rajoittaa vain linja-autoihin, vaan tällaisessa liikenteessä tulisi sallia myös henkilöautot. Mikäli taksit halutaan toimimaan ajoittain joukkoliikennejärjestelmän osana, mikä olisi taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, ne tarvitsevat joukkoliikenneluvan.

Jatkossa olisi hyvä tarkastella myös mahdollisuuksia joukkoistamistamiselle eli sille, että yksityishenkilöt voisivat saada pienimuotoista korvausta tekemistään kuljetuksista. Asiaan liittyy myös selvitettäviä verotuksellisia näkökohtia, mm. verotus oman tai yrityksen auton hyödyntämisestä yhteiskäytössä.

Esittelijän perustelut

Lausuntopyyntö

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää 27.6.2014 lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta 5.9.2014 mennessä.

Lausuntopyyntö on liitteenä 1 ja hallituksen esitysluonnos liitteenä 2.

Esitys liittyy hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan sisältyvään julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten uudistukseen. Henkilöliikennelainsäädännön uudistus tehdään kahdessa vaiheessa. Nyt esillä oleva ehdotus on tehty ensimmäisen vaiheen toteuttamista varten. Ensimmäisen vaiheen muutokset ovat nopeasti valmisteltavissa olevia ja niillä voidaan helpottaa julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten kustannuspaineita. Toisena vaiheena käynnistetään henkilöliikennelainsäädännön mittavampi uudistus.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi joukkoliikennelakia siten, että helpotetaan reittiliikenneluvan saamista ja luodaan siten paremmat edellytykset markkinaehtoisien joukkoliikenteen harjoittamiseen. Linja-autoliikenteeseen esitetään myös helpotuksia liikenteen harjoittamiseen pienemmällä linja-autolla. Joukkoliikenteen toimivaltaisten viranomaisten työtä helpotettaisiin selkeyttämällä lupahallintoon ja liikennelupien ehtoihin liittyviä säännöksiä. Lisäksi lakiin ehdotetaan lakitekniisiä muutoksia.

Esitykseen sisältyvät myös ehdotukset taksiliikennelain, ajoneuvolain ja tieliikennelain muuttamisesta. Muutoksilla helpotettaisiin esteettömien taksien toimintaa vapauttamalla ne lupakiintiöistä ja parannettaisiin vammaisten asiakkaiden turvallisuutta laajentamalla kuljettajan vastuuta muun muassa matkustajien kiinnittämisestä. Taksimittareita saisi asentaa muihinkin kuin takseihin. Tavoitteena on lisätä kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ja turvata vammaisille ja iäkkäille henkilöille sopivien taksipalvelujen saatavuus.

Esityksen tavoitteena on luoda edellytykset yhteiskunnan korvaamien tai kustantamien henkilökuljetusten sellaiselle suunnittelulle ja järjestämistavalle, joka turvaa lakisääteisiin kuljetuksiin oikeutettujen henkilöiden kuljetuspalvelut myös jatkossa ja mahdollistaa uudentyyppiset henkilöliikennepalvelut ja logistiset ratkaisut.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2015. Taksiliikennelain, ajoneuvolain ja tieliikennelain muutokset, samoin yksi muutos joukkoliikennelaissa, on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan viimeistään 1.1.2016.

Saadut lausunnot

Kaupunkisuunnitteluvirasto suhtautuu myönteisesti ehdotukseen, mutta kiinnittää lausunnossaan huomiota mm. taksiliikenteen lainsäädännön sääntelyn purkamistarpeeseen sekä kutsujoukkoliikenteen rajaamiseen vain linja-autoihin.

Palmia -liikelaitos toteaa lausunnossaan, että taksiliikenteeseen ehdotetut muutokset vaikuttavat Palmian/Helsingin matkapalvelun toimintaan positiivisesti. Ehdotettuja asioita on jo otettu huomioon nykyisessä Helsingin kaupungin ja liikennöitsijöiden välisessä kuljetussopimuksessa ja kilpailutuksessa.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus kannattaa esityksessä ehdotettuja joukkoliikenneläin muutoksia ja pitää tärkeänä esitystä esteettömistä taksipalveluja koskevasta kiintiöstä luopumisesta. Lainsäädännöllä on kuitenkin huolehdittava, että luvan saaneiden autot täyttävät vaatimukset esteettömyydestä autoon pääsystä, riittävästä tilasta sekä pyörätuolissa istuvan matkustajan pyörätuolin ja matkustajien apuvälineiden turvallisesta kiinnittämisestä.

Esittelijän kannanotot

Esittelijä pitää lakimuutosten tavoitteita kannatettavina. Muutosten avulla voidaan tehostaa julkisin varoin toteutettujen henkilökuljetusten hoitamista.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 LVM:n lausuntopyyntö 17.6.2014
- 2 Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi joukkoliikenneläin ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Otteet

Ote

Liikenne- ja viestintäministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Ksv

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 01.09.2014 § 858

HEL 2014-008663 T 03 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Ryj/4

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.09.2014 Pöydälle

Vastaehdotus:

Kaarin Taipale: (UUSI KAPPALE KAPPALEEN 5 JÄLKEEN)

Yksittäistoimenpiteenä esteettömien taksien kiintiön poistaminen ei kuitenkaan ole perusteltua. Esteettömistä autoista tulisi taksikalustossa hallitseva autotyyppi, koska näitä lupia voisi hakea rajoituksetta. Esteettömät autot on kuitenkin tarkoitettu ensisijaisesti pyörätuolilla liikkuville. Paljon suuremmalle ryhmälle vaikeasti liikkuvia ne ovat hankala vaihtoehto eivätkä ne sovellu kaikkiin liike-elämän tarpeisiin.

(UUSI KAPPALE KAPPALEEN 7 JÄLKEEN)

Hallituksen esityksessä todetaan, että sitä on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Ennen hallituksen esityksen antamista olisi arvioitava huolellisesti lakimuutoksen yritysvaikutukset ja odotettava julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten uudistamista valmistelevan työryhmän esityksiä.

Kannattaja: Juha Hakola

Vastaehdotus:

Juha Hakola: Viimeinen kappale poistetaan lausunnosta.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kaupunginhallitus päätti jättää asian pöydälle ennen vastaehdotusten käsittelyä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystieteiden osasto 18.8.2014

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

HEL 2014-008663 T 03 00 00

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi joukkoliikennelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Muuttaminen on tarkoitettu toteuttaa kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe, josta nyt pyydetään lausuntoa, koskee muutoksia, joilla voidaan nopeasti helpottaa julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten kustannuspaineita. Tarkastelun kohteena on joukkoliikennelain ohella myös muun muassa taksiliikennelaki. Mittavampi uudistus toteutetaan toisessa vaiheessa ja sen lähtökohtana on, että ammattimaista henkilöliikennettä rajoittavasta tiukasta sääntelystä luovuttaisiin.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto pitää hyvänä esityksen tavoitteita, joilla luodaan edellytykset yhteiskunnan korvaamien ja kustantamien henkilökuljetusten sellaiselle suunnittelulle ja järjestämistavalle, jotka turvaavat lakisääteisiin kuljetuksiin oikeutettujen henkilöiden kuljetuspalvelut myös jatkossa ja mahdollistavat uudentyypiset henkilöliikennepalvelut. Tavoitteena on myös lisätä kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ja turvata vammaisille ja iäkkäille henkilöille sopivien liikennepalvelujen saatavuus sekä alentaa kuntien kuljetuskustannuksia.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto kannattaa esityksessä ehdotettuja joukkoliikennelain muutoksia, joilla luodaan paremmat edellytykset markkinaehtoisen joukkoliikenteen harjoittamiseen. Muutoksilla helpotetaan reittiluvan saamista ja mahdollistetaan muun muassa linja-autojen käyttö enemmän taksien tapaan. Virasto painottaa, että uudistuksessa tulee huolehtia siitä, että samalla lisätään kuljettajan vastuuta matkustajan turvallisuudesta.

Sosiaali- ja terveystieteiden virasto pitää tärkeänä esitystä esteettömistä taksipalveluista koskevasta kiintiöstä luopumisesta. Kiintiöistä luopumisen todetaan lisäävän taksipalvelujen tarjontaa kuntien kustantamiin vammais- ja muihin lakisääteisiin kuljetuksiin ja parantavan erityisesti iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden taksipalvelujen saatavuutta. Lainsäädännöllä on kuitenkin huolehdittava, että luvan saaneiden autot täyttävät vaatimukset esteettömästä autoon pääsystä, riittävästä tilasta sekä pyörätuolissa istuvan matkustajan pyörätuolin ja matkustajien apuvälineiden turvallisesta kiinnittämisestä.

Lisätiedot

Ann-Marie Turtiainen, palvelupäällikkö, puhelin: 310 42692
ann-marie.turtiainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

08.09.2014

Ryj/4

Palmia-liikelaitos 11.8.2014

HEL 2014-008663 T 03 00 00

Lakiesityksessä ehdotetut linja-autoliikenteen helpotukset, reittiliikennelupien helpompi saatavuus, liikenteen harjoittaminen pienemmillä linja-autoilla sekä taksamittarin käyttömahdollisuus myös linja-autoliikenteessä eivät suoranaisesti vaikuta Palmian /Helsingin matkapalvelun toimintaan, joten niiden vaikutusta tämä lausunto ei koske.

Taksiliikenteeseen ehdotetut muutokset vaikuttavat Palmian /Helsingin matkapalvelun toimintaan positiivisesti. Esteettömien taksien eli invataksien saatavuuden parantaminen enimmäislupamäärästä luopumalla ja turvallisuuden parantaminen kuljettajien vastuuta lisäämällä ovat kannatettavia asioita, sillä invataksia tarvitsevien määrä kasvaa koko ajan.

Ehdotetut asiat on jo otettu huomioon nykyisessä Helsingin kaupungin ja liikennöitsijöiden välisessä kuljetussopimuksessa ja kilpailutuksessa.

Lakiesitys lisää tarjontaa ja kilpailua, jota Palmia Helsingin matkapalveluiden tuottajana kannattaa. Lakiesitys on kuljetuskustannusten kasvun näkökulmasta oikean suuntainen, mutta myös yhteistyö varsinkin pääkaupunkiseudun kuntien välillä mm. matkojen yhdistelyjen osalta korostuu jatkossa, kun kustannusrakennetta tarkastellaan.

Lisätiedot

Riitta Karvinen, Yksikönjohtaja, puhelin: 74414
riitta.karvinen(a)palmia.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto 11.8.2014

HEL 2014-008663 T 03 00 00

Henkilöliikennelainsäädäntö on päätetty uudistaa kahdessa vaiheessa siten, että ensimmäisessä vaiheessa valmistellaan esitys, joka sisältää muutokset henkilöliikennelakien muuttamiseksi siltä osin kuin muutokset ovat nopeasti valmisteltavissa olevia ja niillä voidaan helpottaa julkisesti rahoitettujen henkilökuljetusten kustannuspaineita. Toisena vaiheena käynnistetään henkilöliikennelainsäädännön mittavampi uudistus siitä lähtökohdasta, että ammattimainen henkilöliikenne perustuisi edelleen pääosin luvanvaraisuuteen, mutta tiukasta ja rajoittavasta sääntelystä luovuttaisiin. Nyt lausunolle on lähetetty luonnos ensimmäisen vaiheen toteuttamista varten ja siinä

tarkastelun kohteina ovat joukkoliikennelain ohella myös taksiliikennelaki, ajoneuvolaki, tieliikennelaki sekä kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annettu laki.

Kaupunkisuunnitteluvirasto pitää hyvänä esityksen tavoitetta luoda edellytyksiä yhteiskunnan korvaamien tai kustantamien henkilökuljetusten sellaiselle suunnittelulle ja järjestämistavalle, joka turvaa lakisääteisiin kuljetuksiin oikeutettujen henkilöiden kuljetuspalvelut myös jatkossa ja mahdollistaa uudentyyppiset henkilöliikennepalvelut ja logistiset kokonaisuudet. Tavoitteena on lisätä kuluttajien valinnanmahdollisuuksia ja turvata vammaisille ja iäkkäille henkilöille sopivien liikennepalvelujen saatavuus. Joukkoliikennelakia on tarkoitus muuttaa siten, että sen käytännön soveltamisessa esiintyneet ongelmat poistetaan ja joukkoliikennemarkkinat toimivat liikenteenharjoittajan ja viranomaisten kannalta mahdollisimman tehokkaasti.

Kaupunkisuunnitteluviraston mielestä lainsäädännön muutosten tulisi edistää kaluston käytön ja palvelumallien joustavuutta. Tämä olisi tärkeää liikennepolitiikassa keskeisen "liikkuminen palveluna" -aihepiirin edistämiseksi. Tässä ensimmäisen vaiheen uudistuksessa ei nykyistä tiukkaa kategoriointia vielä laajemmin ole purettu, mikä ei riittävästi tue uusia palvelutavoitteita.

Taksiliikenteen lainsäädäntö Suomessa on huomattavasti tiukempi kuin useimmissa muissa maissa. Lakimuutosesitys esittelee ulkomaisia esimerkkejä lainsäädännöstä ja koostaa hyvin liberalisoinnin koettuja vaikutuksia ulkomailla. Jatkossa Suomessakin pitäisi siirtyä rohkeammin sääntelyn purkamisen suuntaan.

Kutsujoukkoliikennelupa oikeuttaa harjoittamaan kutsujoukkoliikennettä linja-autolla. Autotyyppiä ei tulisi rajoittaa vain linja-autoihin, vaan tällaisessa liikenteessä tulisi sallia myös henkilöautot. Mikäli taksit halutaan toimimaan ajoittain joukkoliikennejärjestelmän osana, mikä olisi taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, ne tarvitsevat joukko-liikenneluvan.

Laissa tulisi myös luoda edellytyksiä joukkoistamistamiselle eli sille, että yksityishenkilöt voisivat saada pienimuotoista korvausta tekemistään kuljetuksista. Tähän liittyvät myös verotukselliset näkökohdat eli mm. kuinka verotetaan tuloja, jotka saadaan oman tai yrityksen auton hyödyntämisestä yhteiskäytössä.

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121

markku.granholm(a)hel.fi

Sonja Heikkilä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37026

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

08.09.2014

Ryj/4

sonja.heikkila(a)hel.fi
Sami Sahala, its@hel.fi, puhelin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Ryj/5

§ 900

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

pelastuslautakunta	2.9.2014
yleisten töiden lautakunta	2.9.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Pekka Sauri

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi
Erja Saarinen, apulaiskaupunginsihteeri, puhelin: 310 36102
erja.saarinen(a)hel.fi

§ 901

Lausunto Sipoon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2014-2023

HEL 2014-008438 T 14 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Sipoon kunnalle seuraavan otsikkoasiaa koskevan lausunnon:

Kaupungilla ei ole huomautettavaa Sipoon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmasta 2014-2023, lukuun ottamatta seuraavia huomioita:

Sibbesborgin suunniteltua kaupunginosaa ei mainita suunnitelmatekstissä, mutta se vaikuttaa runkolinjojen rakentamiseen mm. Östersundomissa, mikä tulisi suunnitelmassa ottaa huomioon.

Porvoo on päättänyt ryhtyä suunnittelemaan runkovesiyhteyttä Östersundomista Porvooseen Etelä-Sipoon kautta. Tätä yhteyttä ei suunnitelmassa mainita, mutta sen sijaan siinä on esitetty suunnitteilla oleva uusi runkolinja Keravalta Söderkullaan.

Sipoon vedenkäyttö ja jätevesimäärät tullevat kasvamaan suunnitelmakaudella merkittävästi. Tämä vaikuttaa palveluntuottajana myös HSY:n toimintoihin (puhdistuskapasiteetti, siirtolinjojen kapasiteetti ym.) ja sitä kautta Helsinkiin HSY:n osakasyhteisönä.

Edellä esitetyt asiat puoltaisivat sitä, että Helsingin seudun itäisille alueille laadittaisiin jatkossa vesihuollon pitkän tähtäimen yleisjärjestelysuunnitelma yhteistyössä alueen kuntien ja vesilaitosten kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö vesihuollon kehittämissuunnitelmaehdotuksesta
- 2 Sipoon vesihuollon kehittämissuunnitelma, raportti 27.5.2014
- 3 Sipoon kunnan vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alue, yleiskartta
- 4 Sipoon kunnan vesi- ja viemäriverkosto 2014

Otteet

Ote

Sipoon kunta

Helsingin seudun

ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sipoon vesihuollon kehittämissuunnitelma

Sipoon kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelma on päivitetty vuoden 2014 alkuvuoden aikana. Vesihuollon kehittämissuunnitelma kattaa koko Sipoon kunnan alueen ja se on laadittu vuosille 2014–2023. Sipoon kunnan edellinen kehittämissuunnitelma on laadittu v. 2009.

Työn laadinnan tavoitteeksi oli määritelty maankäytön ja vesihuollon yhteistyön ja keskinäisen vuorovaikutteisen suunnittelun tukeminen. Tavoitteena on talousveden tuottaminen niille, joilla on suurin tarve ja kerätä jätevedet käsiteltäväksi siellä, missä se on ympäristön kannalta välttämätöntä ja tarpeellista. Työn keskeiseksi tavoitteeksi todetaan vesihuoltoverkostojen ulkopuolisten vesihuollon tarvealueiden tunnistaminen sekä näiden järjestäminen prioriteettijärjestykseen.

Tunnistetuille alueille laadittiin alustavat kustannusarviot. Tarkastelun pohjalta laadittiin tarvealueiden toimenpideohjelma vuosille 2014–2023 huomioiden vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit.

Suunnitelmassa on huomioitu Helsingille vuoden 2009 alussa luovutettu noin 30 km²:n laajuinen Östersundomin alue. Sipoon vesihuoltolaitos vastaa tällä hetkellä Östersundomissa vesihuoltoverkostojen piirissä olevien alueiden vesihuollon järjestämisestä.

Työn tavoitteena on lisäksi ollut määrittää suuntaviivat ja puitteet vesiosuuskuntien perustamiselle ja toiminnalle sekä kiinteistökohtaisen vesihuollon järjestämiselle niillä alueilla, joille vesihuoltoverkostoja ei kunnan vesihuoltolaitoksen toimesta tulla rakentamaan.

Vesihuollon kehittämissuunnitelma ei ole kuntaa oikeudellisesti sitova asiakirja, vaan se toimii viranhaltijoiden ja päättäjien työkaluna kaupungin eri toimintojen kehittämisessä.

Eräitä huomioita suunnitelman johdosta

Sibbesborgin tulevaa kaupunginosaa ei tekstissä mainita. Sibbesborg kuitenkin vaikuttaa suunnitelmakaudella 2014 – 2023 runkolinjojen rakentamiseen Östersundomissa ja Etelä-Sipoossa. Porvoo on päättänyt ryhtyä suunnittelemaan runkovesiyhteyttä Östersundomista Porvooseen Etelä-Sipoon kautta. Tätä yhteyttä ei suunnitelmassa mainita, mutta toisaalta siinä on esitetty suunnitteilla oleva uusi runkolinja Keravalta Söderkullaan.

Sipoon vedenkäyttö ja jätevesimäärät tullevat kasvamaan suunnitelmakaudella merkittävästi. Tämä vaikuttaa palveluntuottajana myös HSY:n toimintoihin (puhdistuskapasiteetti, siirtolinjojen kapasiteetti ym.) ja sitä kautta Helsingin kaupunkiin HSY:n jäsenyhteisönä.

Edellä esitetyt asiat puoltaisivat sitä, että Helsingin seudun itäisille alueille laadittaisiin vesihuollon pitkän tähtäimen yleisjärjestelysuunnitelma yhteistyössä alueen kuntien ja vesilaitosten kanssa.

Lausunnon valmistelu

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä rakennusviraston, kaupunkisuunnitteluviraston ja HSY:n kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Timo Härmälä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36028
timo.harmala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö vesihuollon kehittämissuunnitelmaehdotuksesta
- 2 Sipoon vesihuollon kehittämissuunnitelma, raportti 27.5.2014
- 3 Sipoon kunnan vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alue, yleiskartta
- 4 Sipoon kunnan vesi- ja viemäriverkosto 2014

Otteet

Ote
Sipoon kunta

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

08.09.2014

Kaj/1

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Liite 1
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Rakennusvirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

**Korjattu 5.11.2014 LM (Hallintolaki 51 §) -
Päätöstekstistä poistettu ylimääräinen
päätosehdotus**

§ 902

Lausunto Helsingin hallinto-oikeudelle kaupunginvaltuuston päätöksestä tehdyistä valituksista asemakaava-asiassa (piirustus nro 12100, Punavuori, Eira ja Länsisatama - Telakkaranta)

HEL 2014-007210 T 03 01 01

Helsingin hallinto-oikeus Dnro 02971/14/4103, 02974/14/4103, 03004/14/4103 ja 03009/14/4103

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.4.2014 (107 §) 5. kaupunginosan (Punavuori) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja 5. kaupunginosan (Punavuori) katu- ja vesialueen sekä kaupunginosan rajan, 6. kaupunginosan (Eira) katualueen ja kaupunginosan rajan sekä 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20176 tontin nro 17 ja tontin nro 20 osan sekä katu- ja vesialueen asemakaavan muutosehdotuksen 14.8.2012 päivätyn ja 10.12.2013 muutetun piirustuksen nro 12100 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuvat uudet korttelit nro 5130 - 5133.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty neljä valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. MRL 191 § 2 momentin mukaan myös rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla Stadin rantaryhmää lukuun ottamatta on asiassa valitusoikeus. Stadin rantaryhmä on eräiden yhdistysten muodostama vapaaehtoinen

yhteistyöverkosto, jota ei ole rekisteröity. Stadin rantaryhmä ei siten ole oikeustoimikelpoinen eikä sillä ole oikeutta esittää vaatimuksia tässä asiassa.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäväksi.

Kaupunginvaltuuston 9.4.2014 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 22.4.2014. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 15. ja 16.5.2014, joten valitukset on toimitettu määräajassa.

Valitusten keskeinen sisältö

Ensimmäisen valituksen mukaan kaavan AK -alueiden ulkoleikki- ja oleskelutiloja ei voida MRL 155 §:n ja rakentamismääräyskokoelman G1 määräysten 4.2.1. ja 4.3.1 mukaisesti järjestää, ne ovat riittämättömät, terveydelle ja turvallisuudelle vaaralliset ja epäviihtyisät. Asemakaava ei perustu näiltä osin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Asemakaava johtaa valituksen mukaan rakentamiseen, joka ei korkeutensa ja maankäyttönsä vuoksi sovellu rakennettuun asuinympäristöön.

Valituksessa katsotaan, että asemakaavamuutoksen valmistelu on ollut puutteellista. Asemakaavasta päätettäessä ei ole ollut käytettävissä riittäviä selvityksiä kaavan vaikutuksesta alueen tuulisuuteen. Asuinrakennusten leikki- ja oleskelutilojen tuulen- ja meluntorjunnasta, tilojen ilmanpuhtaudesta, tilojen turvallisesta ja viihtyisästä erottamisesta liikenteeltä ja lainmukaisesta sijoittamisesta ei ole riittäviä selvityksiä. Leikki- ja oleskelutilojen sijoittaminen toiseen kortteliin on lainvastaista.

Muutoksenhakijat vaativat hallinto-oikeutta kumoamaan valtuuston päätöksen kaavan hyväksymisestä ja palauttamaan asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen suunnitteluun.

Toisessa valituksessa on todettu, että asemakaavan muutosesitys on useiden säädösten vastainen. Asemakaava ei täytä MRL 54 §:n 2 momentin sisältövaatimusta, jonka mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaava on ristiriidassa kaavan suojelutavoitteiden ja rakennusperinnön vaalimisen kanssa. Kaava-alueen ainutlaatuinen vanha teollisuusmiljöö ei saa ansaitsemaansa kohtelua eikä kaava huomioi riittäväällä tavalla museoalan asiantuntijatyötä. Uudisrakentamisen mitoittamisessa ei ole

riittävästi otettu huomioon vanhan Telakka-alueen ja ympäröivän kantakaupungin mittakaavaa.

Muutoksenhakijat pyytävät päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Kolmannen valituksen mukaan kaavamuuotos on monilta osin maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden vastainen ja ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan kanssa. Perusteet yleiskaavan määräyksistä poikkeamiseen eivät ole riittävät. On myös epäselvää, perustuvatko Telakkarannan asemakaavan toteuttamiskustannukset riittäviin selvityksiin.

Muutoksenhakija vaatii päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Neljännän valituksen mukaan asemakaavan muutoksessa ei ole MRL 54 §:n 2 momentin mukaisesti vaalittu rakennettua ympäristöä, koska muutos sallii MRL:n ja rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain vastaisesti rakentaa suojeltavan rakennuksen päälle viisi lisäkerrosta. Suojeltava rakennus menettää silloin koko rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen merkityksensä samoin kuin ympäristöarvonsa. Valituksessa katsotaan, että Skanskan ja kaupungin välille on syntynyt MRL 91b §:n vastainen maankäytösopimus.

Muutoksenhakija vaatii kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Vastineet valituksissa esitettyihin väitteisiin

Oleskelu- ja leikkitilan puute

Asemakaavan sisältövaatimuksia koskevan MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Lainkohdan mukaan kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja ja muita lähivirkistykseen sopivia alueita. MRL 155 §:n mukaan asuinrakennuksen yhteyteen tulee järjestää riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Ne on turvallisesti erotettava liikenteelle varatusta alueesta. Tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan lainkohdan mukaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt. Velvollisuus leikkipaikkojen ja oleskelutilojen järjestämiseen kuuluu MRL 155 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle. Mahdollisuus tilojen järjestämiseen on otettava huomioon asemakaavoituksessa.

MRL 155 § koskee rakentamisvaihetta ja se otetaan huomioon rakennuslupamenettelyssä. Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on MRL 54 §:n mukaisesti otettu huomioon. Asemakaavalla luodaan sellaiset puitteet, että rakennussuunnittelun ja rakennuslupan myöntämisen yhteydessä on edellytykset järjestää rakennuksen yhteyteen riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Tällöin tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt.

Kantakaupungin alueella voidaan vain harvoin osoittaa pieniltä kortteli- ja tonttipihoilta hyviä oleskelu- ja leikkialueita. Kantakaupungin olosuhteissa yleiset puistot tarjoavat luontevan mahdollisuuden oleskeluun ja leikkiin. Kantakaupungissa on välttämätöntä, että leikkipaikkoja ja oleskelualueita voidaan täydentää tontin ulkopuolisilla alueilla.

Asemakaavassa osoitetaan kortteleiden 5130 - 5132 piha- ja oleskelutilat järjestettäväksi kortteleiden yhteisiksi kortteliin 5131. Korttelin 5131 sisäpiha voidaan aidata Hietalahdenlaiturin puolella, jolloin rakennuslupamenettelyn yhteydessä on mahdollista toteuttaa turvallinen leikki- ja oleskelutila. Kaava mahdollistaa luiskien rakentamisen kansitasolla sisäpihalle asemakaavan havainnekuvan mukaisesti ja siten esteettömän kulun järjestämisen leikki- ja oleskelupaikkaan. Korttelista 5130 johdettavissa oleva esteetön reitti ylittää Punavuorenkadun jatkeen, jolle on sallittu ainoastaan huoltoajoa sekä ajo pysäköintikellariin. Reitti voidaan suunnitella siten, ettei se risteä pysäköintiin ajon kanssa. Vastaavasti korttelista 5132 on järjestettävissä esteetön reitti korttelin 5131 sisäpihalle. Reitti ylittää Merimiehenkadun jatkeen, jolle ainoastaan huoltoajo on sallittu. Huoltoreitit palvelevat asuinkortteleita 5130, 5131, korttelin 5132 asuinosa sekä nk. saha-rakennusta (rak.14). Korttelin 5132 Telakkakadun puoleisten liiketilojen huoltoa varten voidaan merkitä lastausruutu Telakkakadulle. Korttelin 5132 rakennusalojen d ja e huolto tapahtuu Pursimiehenkadun kautta. Liikennemäärät Punavuorenkadun ja Merimiehenkadun jatkeella voidaan siis arvioida vähäisiksi.

Telakkarannan suunnittelun lähtökohtana on ollut alueen avautuminen kokonaisuutena osaksi Hietalahden rantapromenadia. Alueen tulevien asukkaiden kohderyhmään kuuluvat urbaanista elämäntyylistä nauttivat kaupunkilaiset, jotka käyttävät koko kaupunkia olohuoneenaan. Alueen imagoon ei kuulu suljettu korttelirakenne. Telakkarannan kadut, aukiot ja rantalaituri yhdessä muodostavat Telakkarannan laajan julkisten ulkotilojen sarjan, jonka on tarkoitus palvella kaupunkilaisten oleskelualueena. Tämä autoton alue, jossa vain huoltoajo on sallittu, käsittää yhteensä noin 1,3 ha (vrt. Telakanpuistikko n. 0,5 ha).

Kaavamääräysten mukaan Hietalahdenlaiturin ja kansitason välinen korkeusero tulee toteuttaa mm. portain ja esteettömin luiskin. Kevyen liikenteen reitit on toteutettava esteettöminä ja tarjoilualueet Hietalahdenlaiturilla tulee sijoittaa siten, että yleinen jalankulkualue on leveydeltään vähintään 7 m. Hietalahden välittömässä läheisyydessä sijaitsevat hyvin varustettu leikkipuisto Telakanpuistikko, Sinebrychoffin puisto sekä Eiranrannan ja Merisataman laajat puistoalueet, jotka tarjoavat monipuolisesti leikkipaikkoja ja ulko-oleskelutiloja.

Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on otettu MRL 54 §:n mukaisesti huomioon. Alueet ovat rakentamisvaiheessa järjestettävissä MRL 155 §:n edellyttämällä tavalla ja rakentamismääräyskokoelman määräysten mukaisesti. Asemakaava täyttää edellä esitetyn perusteella MRL 54 §:ssä asetetut edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Asemakaava mahdollistaa MRL 155 §:n tarkoittamalla tavalla riittävän ulkotilan järjestämisen rakentamisen yhteydessä leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Kaava perustuu MRL 9 §:n mukaisesti riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Melu ja ilmanlaatu

Kaavan valmistelun yhteydessä on arvioitu ympäristöhäiriöitä, kuten melua ja ilman epäpuhtauksia. Kaavaratkaisun ei arvioida muodostavan Telakkakadulle katukuilua, jossa ilman epäpuhtaudet eivät pääsisi tuulettumaan. Kaava-alueen toimintojen on arvioitu tuottavan liikennettä noin 1 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tällä ei arvioida olevan merkittävää lisäävää vaikutusta katuliikenteen aiheuttamien ilman epäpuhtauksien pitoisuuksiin Telakkakadun lähiympäristössä. Liikennemäärän lisäyksen vaikutus Telakkakadun melutasoon on myös vähäinen. Myös laivaliikenteen ja energiahuollon päästöjen aiheuttamat epäpuhtauksien pitoisuudet on otettu arvioinnissa huomioon. Päästöjen vaikutus typpidioksidipitoisuuksiin jää pieneksi, mutta rikkidioksidi- ja hiukkaspitoisuudet voivat ajoittain paikallisesti olla tavanomaista kaupunkiympäristöä korkeampia jäädessä kuitenkin selvästi raja- ja ohjearvotasojen alapuolelle. Meluselvityksen mukaan suunnitellut rakennusmassat estävät tehokkaasti katuliikennemelun leviämisen Hietalahdenlaiturin suuntaan. Rakennusten rannan puoleisilla alueilla alitetaan laajasti melutason ohjearvot ulkona. Ympäristöhäiriöt on otettu kaavamääräyksissä ja rakennusten sijoittelussa huomioon siten, että melun ja ilmanlaadun osalta saavutetaan hyväksyttävät olosuhteet.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan alueen meluntorjunta on saatu ratkaistua tyydyttävästi. Muun muassa asuintalojen yhteinen leikki- ja oleskelutila tulee tiukasti

rakennusmassojen katveeseen. Kaava on MRL:n 54 §:n sisältövaatimusten mukainen.

Tuulisuus

Länsisataman projektialueen tuulisuutta on tutkittu kattavasti tuulitunnelikoepohjaisten tuulisuuskartoitusten avulla Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaavoituksen yhteydessä. Kohdealue sijaitsee Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaava-alueiden vieressä. Telakkarannan tuuliolosuhteista on pyydetty asiantuntijalausunto. Lausunto perustuu tuulisuuden suuruusluokkalaskelmiin, jotka on tehty paikallisen tuulitilaston, maaston karheusluokan muutosanalyysin ja konsultin Jätkäsaaresta ja Hernesaaresta tekemien tuulitunnelikokeiden tulosten pohjalta. Jätkäsaaren ja Hernesaaren nykyinen ja tuleva rakennuskanta suojaavat aluetta mereltä tulevalta tuulelta. Alueelle suunnitellut rakennukset vähentävät tuulisuutta Telakkakadulla. Lausunnon mukaan tuulisuus ei suunnittelualueella ole merkittävä kysymys eikä näin ollen aiheuta merkittäviä kaavoituksessa huomioon otettavia kysymyksiä. Kohdealue sijaitsee meren välittömässä läheisyydessä ja on siten luonnostaan tuulisempi kuin kauempana rannasta sijaitsevat kohteet. Asuinrakennuksen merelle (lännen suuntaan) avoin piha on tuulisempi, kuin jos piha sijaitisi umpikorttelin sisällä. Länsituulissa Jätkäsaaren nykyiset ja rakenteilla olevat rakennukset toimivat kuitenkin tuulensuojana ja pienentävät pihan tuulisuutta.

Tuulisuuden hyväksytylle tasolle ei ole Suomessa annettu sitovia määräyksiä. Tuulisuusselvityksiä voidaan pitää riittävinä. ELY-keskus ei ole lausunnossaan ottanut esille alueen tuulisuutta ongelmana.

Kaava perustuu tuulisuuden osalta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisissa määrin selvitetty MRL 9 §:n mukaiset vaikutukset. Kaava mahdollistaa aidan ja istutusten rakentamisen yhteisen oleskelu- ja leikkitalan eteen rakennuslupamenettelyn yhteydessä, mikä osaltaan vähentää tuulisuuden tuntua sekä tilaan kulkeutuvaa melua.

Suunnittelun vaihtoehdot ja kilpailu

Alueelle on laadittu vuodesta 1996 lähtien vaihtoehtoisia suunnitelmia, joissa nykyisiin rakennuksiin on etsitty uusia käyttömahdollisuuksia rakennuskantaa vain vähäisesti täydentämällä. Suunnitelmia ovat laadittaneet alueen omistanut Wärtsilän konkurssipesä, Helsingin kaupunki sekä yksityiset rakennuttajatahot. Suunnitelmille ei kuitenkaan useiden vuosien aikana ole löytynyt toteuttajaa. Telakkarannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu suunnittelualueita koskeva

selvityksinä Hietalahden telakan vanha konepajahalli ympäristöineen, käyttömahdollisuuksien selvitys (Arkkitehtitoimisto Helander, Leiviskä, 5.4.2002) sekä Hankeselvitys merimuseon sijoittamisesta Helsingin Hietalahteen, Engel rakennuttamispalvelut Oy, 4.9.2002). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että asemakaavatyön pohjaksi alueen suunnittelusta järjestetään arkkitehtikilpailu vuonna 2010.

Telakkarannan suunnittelusta järjestettiin kansainvälinen kutsukilpailu yhteistyössä Skanska Talonrakennus Oy:n kanssa vuonna 2010. Arkkitehtuurikutsukilpailun järjestäminen tämän tyyppisissä laajoissa ja haastavissa sekä taloudellisesti merkittävässä kiinteistökehitysjärjestelyissä on tavanomaista. Näin ollen menettely ei tältä osin poikkea kaupungin vastaaventyypisissä kohteissa normaalisti käyttämästä menettelystä.

Arkkitehtikilpailun järjestämisen kannalta on välttämätöntä asettaa tiettyjä ohjeellisia lähtötietoja ja tavoitteita, mm. tavoite alueelle toteutettavasta rakennusoikeudesta. Kilpailussa tai sitä koskevassa ohjelman laatimisessa ei miltään osin ole kyse MRL 91 b §:n tarkoittamasta maankäyttösopimuksesta. Tarkoituksena on ollut asettaa yhteiset tavoitteet, joilla on pyritty varmistamaan kaavahankkeen taloudellisuus, tekninen, toiminnallinen ja laadullinen toteutuskelpoisuus.

Suunnittelukilpailulla etsittiin kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivaa ratkaisua, jonka myötä pitkään tyhjillään seisseiden teollisuusrakennusten keskeisten kulttuuriarvojen säilymisen turvaava käyttö mahdollistuu. Kilpailuohjelmaa varten sovittiin suuntaa-antavasta tilaohjelmasta. Tilaohjelma sisälsi varsinaiselle kilpailualueelle sijoitettavan tavoitekerrosalan uutta hotellirakennusta varten sekä tarkastelualueelle sijoitettavan tavoitekerrosalan asuinrakentamista varten. Kilpailuohjelmassa annettiin mahdollisuus sijoittaa alueen pohjoisosaan yksi selkeästi muita korkeampi asuintorni.

Ennen kilpailun ratkaisemista, kilpailutyöt olivat yleisön nähtävillä kommentteja varten. Kommentointimahdollisuus on mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Kilpailuohjelmassa todettiin jatkotoimenpiteiden olevan palkintolautakunnan kilpailun tuloksen perusteella antaman suosituksen mukaiset. Palkintolautakuntaan kuuluivat edustajat Helsingin kaupungilta, Skanska Talonrakennus Oy:stä sekä Suomen Arkkitehtiliitosta. Palkintolautakunta päätti voittaneesta ehdotuksesta yksimielisesti. Ehdotuksen ansiona pidettiin sen rohkeutta ja suorasukaisuutta. Suunnitelman katsottiin esittävän selkeän jatkumon

alueen teolliselta ajalta nykypäivään. Palkintolautakunta suositteli kilpailun voittaneen ehdotuksen jatkotyöstämistä asemakaavaa varten siten, että mm. rakennusten korkeutta ja hotellin volyymia tutkittaisiin edelleen.

Kilpailussa asetettujen tavoitteiden ja lähtötietojen perusteella saadut ehdotukset eivät ole miltään osin olleet kaavoittajaa (kaupunkisuunnitteluvirastoa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunginvaltuustoa) sitovia tai rajoittaneet kaavoittajan päätäntävaltaa. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ja viime kädessä kaupunginvaltuustolla on ollut täysi toimivalta hylätä tai hyväksyä voittaneeseen kilpailuehdotukseen perustunut asemakaavan muutos. Näin ollen käydyllä kilpailulla ja alueen toteuttamiseen liittyvillä muilla sopimuksilla ei ole eikä ole voitu rajoittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan tai viime kädessä kaupunginvaltuuston päätösvaltaa.

Kilpailuohjelmassa esitettiin mahdollisuus tutkia asemakaavaehdotuksessa esitettyä laajempaa käyttöä olemassa oleville rakennuksille. Kyseessä olevat rakennukset, Telakkakadun varrelle sijoittuva oppilastyöpaja, pannuhuone sekä savupiippu, eivät kuitenkaan osoittautuneet tarkoituksenmukaisiksi säilyttää.

Kilpailun voittaneen ehdotuksen tekijät työstivät Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta kilpailuehdotusta asemakaavan pohjaksi.

Telakkarannan suunnitelma on kokonaisuus, jolla on harkittu rytmi. Sen muodostavat 3:n ja 12-kerroksen välillä vaihtelevan korkuiset uudet asuinrakennukset, uusi alueen dominantin muodostava liike- ja toimitilarakennus sekä alueen historialliset rakennukset ja rakenteet.

Maankäyttösopimus

Kaupunginhallitus päätti 28.6.2010 (834 §) varata Skanska Talonrakennus Oy:lle (jatkossa Skanska) korttelin 20176 tontin nro 20 osa-alueen, jos Skanska sitoutuu suunnittelemaan tontin 20176/17 korkeatasoisena kaupunkikuvallisena ja toiminnallisena kokonaisuutena yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja Länsisataman aluerakentamisprojektin kanssa. Lisäksi edellytettiin, että Skanska järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa arkkitehtuurikutsukilpailun. Alueen jatkokehittelyssä ja suunnittelussa tulee ottaa huomioon varauspäätöksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan myöhemmin hyväksymät Telakkarannan alueen asemakaavoituksen periaatteet sekä jatkosuunnitteluohjeet.

Kilpailussa ja kilpailun järjestämisessä ei ole, kuten lausunnon edellisessä kohdassa on todettu, mitään osin kysymys MRL 91 § b:n mukaisesta maankäyttösopimuksesta eikä sopimuksesta, jolla olisi sovittu kaavan sisällöstä.

Kunta voi tehdä MRL 91 b §: mukaan kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia (maankäyttösopimus). Maankäyttösopimus voidaan osapuolia sitovasti tehdä vasta sen jälkeen kun kaavaluonnos tai -ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä. Maankäyttösopimusmenettely Telakkarannan kaavahankkeessa koskee ainoastaan tonttia 20176/17, muilta osin kaavahankkeen tarkoittama alue on kaupungin omistuksessa. Asemakaavan muutoksen seurauksena yksityisessä omistuksessa olevan tontin arvo nousee merkittävästi, minkä vuoksi tontin omistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset neuvottelut. Maankäyttösopimus on tehty 21.2.2014 MRL 91 b §:n mukaisesti noin kolme kuukautta kaavaehdotuksen julkaisemisen jälkeen. Tarkoituksesta tehdä maankäyttösopimus on tiedotettu jo kaavoitusta koskevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Maankäyttösopimus on tehty MRL 91 b §:n mukaisesti. Kaava on laadittu MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti eikä sopimuksin voi sitovasti sopia kaavan sisällöstä.

Kustannuslaskelmat

MRL ei edellytä, että kaavan laadinnan yhteydessä laaditaan kustannuslaskelmia rakennuksen suojelun kustannuksista eri vaihtoehdoissa. Selvitysten tarpeellisuus on kaavoittajan harkinnassa ja kaavan sisältövaatimusten täyttyminen suojeluarvojen osalta arvioidaan pääasiassa muiden, mm. rakennuksen arvoihin, kuntoon ja käyttömahdollisuuksiin liittyvien selvitysten perusteella.

ELY -keskus on jäljempänä mainitussa päätöksessään 30.8.2013 pitänyt selvityksiä ja rakennussuojeluviranomaisen toimintaa riittävinä alueella olevien rakennusten ja rakenteiden suojelutavoitteiden asettamiseksi.

Punavuoriseuran suojeluesitys

Punavuoriseura ry on tehnyt 14.11.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen, että Telakkarannan säilytettävät rakennukset suojellaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten perusteella.

Museoviraston ELY -keskukselle antaman lausunnon (12.4.2012) mukaan suojeluesityksen kohteena olevan aluekokonaisuuden suojelu voidaan turvata maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, mutta se esittää

päätöksen yhteydessä kuitenkin selvitettäväksi, onko kohteen suojelemiseksi lailla rakennusperinnön suojelemisesta erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

ELY -keskus toteaa päätöksessään 30.8.2013 (UUDELY/1060/07.01/2011), että Telakkarannan rakennussuojelu tullaan ratkaisemaan Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 2.2§:n mukaisesti ehdotusvaiheessa olevassa asemakaavassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella tavalla. Erityisiä syitä rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) soveltamiseen ei ole.

Asemakaavan valmistelun ensisijaisena tavoitteena on luoda edellytykset historiallisen telakka-alueen muuttamiseksi toiminnallisesti monipuoliseksi kokonaisuudeksi, jonka osatekijöinä ovat alueen historiallinen rakennus- ja teollisuusperintö sekä uusi paikan luonnetta korostava arkkitehtuuri ja merellisyys. Asemakaavan valmistelun alkuvaiheessa järjestetyn suunnittelukilpailun avulla etsittiin kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivaa ratkaisua, jonka myötä pitkillään tyhjillään seisseiden teollisuusrakennusten keskeisten kulttuuriarvojen säilymisen turvaava käyttö mahdollistuu. Asemakaavan muutosehdotus perustuu kilpailuehdotuksen pohjalta kehitettyyn ratkaisuun, jossa maankäytön kehittämisen lähtökohdaksi on otettu alueelle sijoitettava uudiskerrosala sekä alueen vanhemman teollisuusperinnön säilyttäminen. Tämän ratkaisun osana on Nosturirakennuksen purkaminen uuden asuinkorttelin tieltä sekä puutyöpajan päälle esitetty kahdeksankerroksinen uudisrakennusosa.

Kaupunginmuseo on tehnyt tiivistä yhteistyötä kaavoittajan ja erityisesti kaupunkisuunnitteluviraston rakennussuojelun asiantuntijoiden kanssa. Asemakaavan laatimisen yhteydessä on alueen rakennusten arvot ja säilyttämisedellytykset selvitetty riittävästi. Vanhojen säilytettävien teollisuusrakennusten osalta suojelumääräykset ovat yksityiskohtaiset ja arvokkaan teollisuusperinnön säilyttämiseen pyrkivät. Tämä tavoite koskee myös julkisia ulkotiloja. Kaavaratkaisu turvaa alueen arvojen ja ominaisuuksien säilymisen.

Puutyöpajan päälle esitetyn viisikerroksisen uudisosan rakentaminen suojellun rakennuksen päälle tulee olemaan teknisesti vaativa tehtävä, siten että kaavaratkaisun edellyttämä säilytettäväksi osoitettujen sisätilojen arvo säilyy. Toisaalta esitetty vanhan teollisuusrakennuksen päälle sijoitettu uudisosa on yksi voittaneen kilpailuehdotuksen vahvoja, alueelle identiteettiä tuovia piirteitä. Asemakaavaehdotuksesta saatujen mielipiteiden perusteella hotellin ja korkeimpien

asuinrakennusten korkeutta on vähennetty yhdellä tai kahdella kerroksella.

Kaavan vaihtoehdoista ja kaupunkikuvallisesta ratkaisusta päättäminen kuuluu kaavan lainmukaisten sisältövaatimusten 54 §:n rajoissa kunnan harkintavaltaan. Kaava täyttää MRL 54 §:n edellytykset rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä.

Helsingin voimassa oleva yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin teollisuus-, toimisto- ja satamakäyttöön varattua työpaikka-alueetta. Kaava-alueen pohjoisosa on keskustatoimintojen aluetta. Lisäksi korttelissa on lisämerkintä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävästä alueesta. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Telakkatoiminta on vetäytynyt alueen länsipuolelle Hernesaareen uudempiin ja tarkoituksenmukaisempiin tiloihin. Länsisataman kaupunginosan rakentuessa asuin- ja työpaikka-alueeksi kantakaupunki laajenee kohti länttä. Hietalahden ranta-alueet tulevat uuteen asemaan asukkaiden ja joukkoliikenteen päivittäisten reittien varrelle. Alue muutetaan asumisen, liiketoiminnan ja julkisten palveluiden käyttöön.

Nyt laadittu asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan periaatteiden mukainen. Asemakaava on laadittu MRL 54 §:n mukaisesti ottaen huomioon voimassa oleva yleiskaava.

Valitusten tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valitusten tutkimatta jättämistä siltä osin kun ne kohdistuvat valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen sekä Stadin rantaryhmän valituksen osalta puhevallan puuttumisen vuoksi. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Valitukset on jätettävä osin tutkimatta ja tutkituilta osin hylättävä.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että puutyöpajan uudisosan virheellinen kerroslukumäärä korjataan oikeaksi. Korjaus muuttaa kerroslukumäärän kahdeksasta viiteen.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 HAO:n lausuntopyyntö 27.5.2014

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.4.2014 (107 §) 5. kaupunginosan (Punavuori) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja 5. kaupunginosan (Punavuori) katu- ja vesialueen sekä kaupunginosan rajan, 6. kaupunginosan (Eira) katualueen ja kaupunginosan rajan sekä 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20176 tontin nro 17 ja tontin nro 20 osan sekä katu- ja vesialueen asemakaavan muutosehdotuksen 14.8.2012 päivätyn ja 10.12.2013 muutetun piirustuksen nro 12100 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuvat uudet korttelit nro 5130 - 5133.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty neljä valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. MRL 191 § 2 momentin mukaan myös rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla Stadin rantaryhmää lukuun ottamatta on asiassa valitusoikeus. Stadin rantaryhmä on eräiden yhdistysten muodostama vapaaehtoinen yhteistyöverkosto, jota ei ole rekisteröity. Stadin rantaryhmä ei siten ole oikeustoimikelpoinen eikä sillä ole oikeutta esittää vaatimuksia tässä asiassa.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäväksi.

Kaupunginvaltuuston 9.4.2014 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä 22.4.2014. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 15. ja 16.5.2014, joten valitukset on toimitettu määräajassa.

Valitusten keskeinen sisältö

Ensimmäisen valituksen mukaan kaavan AK -alueiden ulkoleikki- ja oleskelutiloja ei voida MRL 155 §:n ja rakentamismääräyskokoelman G1 määräysten 4.2.1. ja 4.3.1 mukaisesti järjestää, ne ovat riittämättömät, terveydelle ja turvallisuudelle vaaralliset ja epäviihtyisät. Asemakaava ei perustu näiltä osin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Asemakaava johtaa valituksen mukaan rakentamiseen, joka ei korkeutensa ja maankäyttönsä vuoksi sovellu rakennettuun asuin ympäristöön.

Valituksessa katsotaan, että asemakaavamuutoksen valmistelu on ollut puutteellista. Asemakaavasta päätettäessä ei ole ollut käytettävissä riittäviä selvityksiä kaavan vaikutuksesta alueen tuulisuuteen. Asuinrakennusten leikki- ja oleskelutilojen tuulen- ja meluntorjunnasta, tilojen ilmanpuhtaudesta, tilojen turvallisesta ja viihtyisästä erottamisesta liikenteeltä ja lainmukaisesta sijoittamisesta ei ole riittäviä

selvityksiä. Leikki- ja oleskelutilojen sijoittaminen toiseen kortteliin on lainvastaista.

Muutoksenhakijat vaativat hallinto-oikeutta kumoamaan valtuuston päätöksen kaavan hyväksymisestä ja palauttamaan asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen suunnitteluun.

Toisessa valituksessa on todettu, että asemakaavan muutosesitys on useiden säädösten vastainen. Asemakaava ei täytä MRL 54 §:n 2 momentin sisältövaatimusta, jonka mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaava on ristiriidassa kaavan suojelutavoitteiden ja rakennusperinnön vaalimisen kanssa. Kaava-alueen ainutlaatuinen vanha teollisuusmiljöö ei saa ansaitsemaansa kohtelua eikä kaava huomioi riittävällä tavalla museoalan asiantuntijatyötä. Uudisrakentamisen mitoittamisessa ei ole riittävästi otettu huomioon vanhan Telakka-alueen ja ympäröivän kantakaupungin mittakaavaa.

Muutoksenhakijat pyytävät päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Kolmannen valituksen mukaan kaavamuuotos on monilta osin maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden vastainen ja ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan kanssa. Perusteet yleiskaavan määräyksistä poikkeamiseen eivät ole riittävät. On myös epäselvää, perustuvatko Telakkarannan asemakaavan toteuttamiskustannukset riittäviin selvityksiin.

Muutoksenhakija vaatii päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Neljännän valituksen mukaan asemakaavan muutoksessa ei ole MRL 54 §:n 2 momentin mukaisesti vaalittu rakennettua ympäristöä, koska muutos sallii MRL:n ja rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain vastaisesti rakentaa suojeltavan rakennuksen päälle viisi lisäkerrosta. Suojeltava rakennus menettää silloin koko rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen merkityksensä samoin kuin ympäristöarvonsa. Valituksessa katsotaan, että Skanskan ja kaupungin välille on syntynyt MRL 91b §:n vastainen maankäyttösopimus.

Muutoksenhakija vaatii kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Vastineet valituksissa esitettyihin väitteisiin

Oleskelu- ja leikkitilan puute

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alvno

F102012566

Asemakaavan sisältövaatimuksia koskevan MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Lainkohdan mukaan kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja ja muita lähivirkistykseen sopivia alueita. MRL 155 §:n mukaan asuinrakennuksen yhteyteen tulee järjestää riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Ne on turvallisesti erotettava liikenteelle varatusta alueesta. Tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan lainkohdan mukaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt. Velvollisuus leikkipaikkojen ja oleskelutilojen järjestämiseen kuuluu MRL 155 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle. Mahdollisuus tilojen järjestämiseen on otettava huomioon asemakaavoituksessa. MRL 155 § koskee rakentamisvaihetta ja se otetaan huomioon rakennuslupamenettelyssä. Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on MRL 54 §:n mukaisesti otettu huomioon. Asemakaavalla luodaan sellaiset puitteet, että rakennussuunnittelun ja rakennusluvan myöntämisen yhteydessä on edellytykset järjestää rakennuksen yhteyteen riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Tällöin tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt.

Kantakaupungin alueella voidaan vain harvoin osoittaa pieniltä kortteli- ja tonttipihoilta hyviä oleskelu- ja leikkialueita. Kantakaupungin olosuhteissa yleiset puistot tarjoavat luontevan mahdollisuuden oleskeluun ja leikkiin. Kantakaupungissa on välttämätöntä, että leikkipaikkoja ja oleskelualueita voidaan täydentää tontin ulkopuolisilla alueilla.

Asemakaavassa osoitetaan kortteleiden 5130 - 5132 piha- ja oleskelutilat järjestettäväksi kortteleiden yhteisiksi kortteliin 5131. Korttelin 5131 sisäpiha voidaan aidata Hietalahdenlaiturin puolella, jolloin rakennuslupamenettelyn yhteydessä on mahdollista toteuttaa turvallinen leikki- ja oleskelutila. Kaava mahdollistaa luiskien rakentamisen kansitasolla sisäpihalle asemakaavan havainnekuvan mukaisesti ja siten esteettömän kulun järjestämisen leikki- ja oleskelupaikkaan. Korttelista 5130 johdettavissa oleva esteetön reitti ylittää Punavuorenkadun jatkeen, jolle on sallittu ainoastaan huoltoajoa sekä ajo pysäköintikellariin. Reitti voidaan suunnitella siten, ettei se risteä pysäköintiin ajon kanssa. Vastaavasti korttelista 5132 on järjestettävissä esteetön reitti korttelin 5131 sisäpihalle. Reitti ylittää Merimiehenkadun jatkeen, jolle ainoastaan huoltoajo on sallittu. Huoltoreitit palvelevat asuinkortteleita 5130, 5131, kortteliin 5132 asuinosa sekä nk. saha-rakennusta (rak.14). Korttelin 5132

Telakkakadun puoleisten liiketilojen huoltoa varten voidaan merkitä lastausruutu Telakkakadulle. Korttelin 5132 rakennusalojen d ja e huolto tapahtuu Pursimiehenkadun kautta. Liikennemäärät Punavuorenkadun ja Merimiehenkadun jatkeella voidaan siis arvioida vähäisiksi.

Telakkarannan suunnittelun lähtökohtana on ollut alueen avautuminen kokonaisuutena osaksi Hietalahden rantapromenadia. Alueen tulevien asukkaiden kohderyhmään kuuluvat urbaanista elämäntyylistä nauttivat kaupunkilaiset, jotka käyttävät koko kaupunkia olohuoneenaan. Alueen imagoon ei kuulu suljettu korttelirakenne. Telakkarannan kadut, aukiot ja rantalaituri yhdessä muodostavat Telakkarannan laajan julkisten ulkotilojen sarjan, jonka on tarkoitus palvella kaupunkilaisten oleskelualueena. Tämä autoton alue, jossa vain huoltoajo on sallittu, käsittää yhteensä noin 1,3 ha (vrt. Telakanpuistikko n. 0,5 ha). Kaavamääräysten mukaan Hietalahdenlaiturin ja kansitason välinen korkeusero tulee toteuttaa mm. portain ja esteettömin luiskin. Kevyen liikenteen reitit on toteutettava esteettöminä ja tarjoilualueet Hietalahdenlaiturilla tulee sijoittaa siten, että yleinen jalankulkualue on leveydeltään vähintään 7 m. Hietalahden välittömässä läheisyydessä sijaitsevat hyvin varustettu leikkipuisto Telakanpuistikko, Sinebrychoffin puisto sekä Eiranrannan ja Merisataman laajat puistoalueet, jotka tarjoavat monipuolisesti leikkipaikkoja ja ulko-oleskelutiloja.

Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on otettu MRL 54 §:n mukaisesti huomioon. Alueet ovat rakentamisvaiheessa järjestettävissä MRL 155 §:n edellyttämällä tavalla ja rakentamismääräyskokoelman määräysten mukaisesti. Asemakaava täyttää edellä esitetyn perusteella MRL 54 §:ssä asetetut edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Asemakaava mahdollistaa MRL 155 §:n tarkoittamalla tavalla riittävän ulkotilan järjestämisen rakentamisen yhteydessä leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Kaava perustuu MRL 9 §:n mukaisesti riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Melu ja ilmanlaatu

Kaavan valmistelun yhteydessä on arvioitu ympäristöhäiriöitä, kuten melua ja ilman epäpuhtauksia. Kaavaratkaisun ei arvioida muodostavan Telakkakadulle katukuilua, jossa ilman epäpuhtaudet eivät pääsisi tuulettumaan. Kaava-alueen toimintojen on arvioitu tuottavan liikennettä noin 1 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tällä ei arvioida olevan merkittävää lisäävää vaikutusta katuliikenteen aiheuttamien ilman epäpuhtauksien pitoisuuksiin Telakkakadun lähiympäristössä. Liikennemäärän lisäyksen vaikutus Telakkakadun melutasoon on myös vähäinen. Myös laivaliikenteen ja energiahuollon päästöjen aiheuttamat epäpuhtauksien pitoisuudet on otettu

arvioinnissa huomioon. Päästöjen vaikutus typpidioksidipitoisuuksiin jää pieneksi, mutta rikkidioksidi- ja hiukkaspitoisuudet voivat ajoittain paikallisesti olla tavanomaista kaupunkiympäristöä korkeampia jääden kuitenkin selvästi raja- ja ohjearvotasojen alapuolelle. Meluselvityksen mukaan suunnitellut rakennusmassat estävät tehokkaasti katuliikennemelun leviämisen Hietalahdenlaiturin suuntaan. Rakennusten rannan puoleisilla alueilla alitetaan laajasti melutason ohjearvot ulkona. Ympäristöhäiriöt on otettu kaavamääräyksissä ja rakennusten sijoittelussa huomioon siten, että melun ja ilmanlaadun osalta saavutetaan hyväksyttävät olosuhteet.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon mukaan alueen meluntorjunta on saatu ratkaistua tyydyttävästi. Muun muassa asuintalojen yhteinen leikki- ja oleskelutila tulee tiukasti rakennusmassojen katveeseen. Kaava on MRL:n 54 §:n sisältövaatimusten mukainen.

Tuulisuus

Länsisataman projektialueen tuulisuutta on tutkittu kattavasti tuulitunnelikoepohjaisten tuulisuuskartoitusten avulla Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaavoituksen yhteydessä. Kohdealue sijaitsee Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaava-alueiden vieressä. Telakkarannan tuuliolosuhteista on pyydetty asiantuntijalausunto. Lausunto perustuu tuulisuuden suuruusluokkalaskelmiin, jotka on tehty paikallisen tuulitilaston, maaston karheusluokan muutosanalyysin ja konsultin Jätkäsaaresta ja Hernesaaresta tekemien tuulitunnelikokeiden tulosten pohjalta. Jätkäsaaren ja Hernesaaren nykyinen ja tuleva rakennuskanta suojaavat aluetta mereltä tulevalta tuulelta. Alueelle suunnitellut rakennukset vähentävät tuulisuutta Telakkakadulla. Lausunnon mukaan tuulisuus ei suunnittelualueella ole merkittävä kysymys eikä näin ollen aiheuta merkittäviä kaavoituksessa huomioon otettavia kysymyksiä. Kohdealue sijaitsee meren välittömässä läheisyydessä ja on siten luonnostaan tuulisempi kuin kauempana rannasta sijaitsevat kohteet. Asuinrakennuksen merelle (lännen suuntaan) avoin piha on tuulisempi, kuin jos piha sijaitisi umpikorttelin sisällä. Länsituulissa Jätkäsaaren nykyiset ja rakenteilla olevat rakennukset toimivat kuitenkin tuulensuojana ja pienentävät pihan tuulisuutta.

Tuulisuuden hyväksytylle tasolle ei ole Suomessa annettu sitovia määräyksiä. Tuulisuusselvityksiä voidaan pitää riittävinä. ELY-keskus ei ole lausunnossaan ottanut esille alueen tuulisuutta ongelmana.

Kaava perustuu tuulisuuden osalta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisissa määrin selvitetty MRL 9 §:n

mukaiset vaikutukset. Kaava mahdollistaa aidan ja istutusten rakentamisen yhteisen oleskelu- ja leikki-tilan eteen rakennuslupamenettelyn yhteydessä, mikä osaltaan vähentää tuulisuuden tuntua sekä tilaan kulkeutuvaa melua.

Suunnittelun vaihtoehdot ja kilpailu

Alueelle on laadittu vuodesta 1996 lähtien vaihtoehtoisia suunnitelmia, joissa nykyisiin rakennuksiin on etsitty uusia käyttömahdollisuuksia rakennuskantaa vain vähäisesti täydentämällä. Suunnitelmia ovat laadittaneet alueen omistanut Wärtsilän konkurssipesä, Helsingin kaupunki sekä yksityiset rakennuttajat. Suunnitelmille ei kuitenkaan useiden vuosien aikana ole löytynyt toteuttajaa. Telakkarannan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu suunnittelualueutta koskevana selvityksinä Hietalahden telakan vanha konepajahalli ympäristöineen, käyttömahdollisuuksien selvitys (Arkkitehtitoimisto Helander, Leiviskä, 5.4.2002) sekä Hankeselvitys merimuseon sijoittamisesta Helsingin Hietalahteen, Engel rakennuttamispalvelut Oy, 4.9.2002). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että asemakaavatyön pohjaksi alueen suunnittelusta järjestetään arkkitehtikilpailu vuonna 2010.

Telakkarannan suunnittelusta järjestettiin kansainvälinen kutsukilpailu yhteistyössä Skanska Talonrakennus Oy:n kanssa vuonna 2010. Arkkitehtuurikutsukilpailun järjestäminen tämän tyyppisissä laajoissa ja haastavissa sekä taloudellisesti merkittävässä kiinteistökehitysjärjestelyissä on tavanomaista. Näin ollen menettely ei tältä osin poikkea kaupungin vastaaventyypisissä kohteissa normaalisti käyttämästä menettelystä.

Arkkitehtikilpailun järjestämisen kannalta on välttämätöntä asettaa tiettyjä ohjeellisia lähtötietoja ja tavoitteita, mm. tavoite alueelle toteutettavasta rakennusoikeudesta. Kilpailussa tai sitä koskevassa ohjelman laatimisessa ei miltään osin ole kyse MRL 91 b §:n tarkoittamasta maankäytösopimuksesta. Tarkoituksena on ollut asettaa yhteiset tavoitteet, joilla on pyritty varmistamaan kaavahankkeen taloudellisuus, tekninen, toiminnallinen ja laadullinen toteutuskelpoisuus.

Suunnittelukilpailulla etsittiin kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivaa ratkaisua, jonka myötä pitkään tyhjillään seisseiden teollisuusrakennusten keskeisten kulttuuriarvojen säilymisen turvaava käyttö mahdollistuu. Kilpailuohjelmaa varten sovittiin suuntaa-antavasta tilaohjelmasta. Tilaohjelma sisälsi varsinaiselle kilpailualueelle sijoitettavan tavoitekerrosalan uutta hotellirakennusta varten sekä tarkastelualueelle sijoitettavan

tavoitekerrosalan asuinrakentamista varten. Kilpailuohjelmassa annettiin mahdollisuus sijoittaa alueen pohjoisosaan yksi selkeästi muita korkeampi asuintorni.

Ennen kilpailun ratkaisemista, kilpailutyöt olivat yleisön nähtävillä kommentteja varten. Kommentointimahdollisuus on mainittu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Kilpailuohjelmassa todettiin jatkotoimenpiteiden olevan palkintolautakunnan kilpailun tuloksen perusteella antaman suosituksen mukaiset. Palkintolautakuntaan kuuluivat edustajat Helsingin kaupungilta, Skanska Talonrakennus Oy:stä sekä Suomen Arkkitehtiliitosta. Palkintolautakunta päätti voittaneesta ehdotuksesta yksimielisesti. Ehdotuksen ansiona pidettiin sen rohkeutta ja suorasukaisuutta. Suunnitelman katsottiin esittävän selkeän jatkumon alueen teolliselta ajalta nykypäivään. Palkintolautakunta suositteli kilpailun voittaneen ehdotuksen jatkotyöstämistä asemakaavaa varten siten, että mm. rakennusten korkeutta ja hotellin volyyymia tutkittaisiin edelleen.

Kilpailussa asetettujen tavoitteiden ja lähtötietojen perusteella saadut ehdotukset eivät ole miltään osin olleet kaavoittajaa (kaupunkisuunnitteluvirastoa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunginvaltuustoa) sitovia tai rajoittaneet kaavoittajan päätäntävaltaa. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ja viime kädessä kaupunginvaltuustolla on ollut täysi toimivalta hylätä tai hyväksyä voittaneeseen kilpailuehdotukseen perustunut asemakaavan muutos. Näin ollen käydyllä kilpailulla ja alueen toteuttamiseen liittyvillä muilla sopimuksilla ei ole eikä ole voitu rajoittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan tai viime kädessä kaupunginvaltuuston päätösvaltaa.

Kilpailuohjelmassa esitettiin mahdollisuus tutkia asemakaavaehdotuksessa esitettyä laajempaa käyttöä olemassa oleville rakennuksille. Kyseessä olevat rakennukset, Telakkakadun varrelle sijoittuva oppilastyöpaja, pannuhuone sekä savupiippu, eivät kuitenkaan osoittautuneet tarkoituksenmukaisiksi säilyttää.

Kilpailun voittaneen ehdotuksen tekijät työstivät Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta kilpailuehdotusta asemakaavan pohjaksi.

Telakkarannan suunnitelma on kokonaisuus, jolla on harkittu rytmi. Sen muodostavat 3:n ja 12-kerroksen välillä vaihtelevan korkuiset uudet asuinrakennukset, uusi alueen dominantin muodostava liike- ja toimitilarakennus sekä alueen historialliset rakennukset ja rakenteet.

Maankäyttösopimus

Kaupunginhallitus päätti 28.6.2010 (834 §) varata Skanska Talonrakennus Oy:lle (jatkossa Skanska) korttelin 20176 tontin nro 20 osa-alueen, jos Skanska sitoutuu suunnittelemaan tontin 20176/17 korkeatasoisena kaupunkikuvallisena ja toiminnallisena kokonaisuutena yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja Länsisataman aluerakentamisprojektin kanssa. Lisäksi edellytettiin, että Skanska järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa arkkitehtuurikutsukilpailun. Alueen jatkokehittelyssä ja suunnittelussa tulee ottaa huomioon varauspäätöksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan myöhemmin hyväksymät Telakkarannan alueen asemakaavoituksen periaatteet sekä jatkosuunnitteluohjeet.

Kilpailussa ja kilpailun järjestämisessä ei ole, kuten lausunnon edellisessä kohdassa on todettu, miltään osin kysymys MRL 91 § b:n mukaisesta maankäyttösopimuksesta eikä sopimuksesta, jolla olisi sovittu kaavan sisällöstä.

Kunta voi tehdä MRL 91 b §: mukaan kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia (maankäyttösopimus). Maankäyttösopimus voidaan osapuolia sitovasti tehdä vasta sen jälkeen kun kaavaluonnos tai -ehdotus on ollut julkisesti nähtävänä. Maankäyttösopimusmenettely Telakkarannan kaavahankkeessa koskee ainoastaan tonttia 20176/17, muilta osin kaavahankkeen tarkoittama alue on kaupungin omistuksessa. Asemakaavan muutoksen seurauksena yksityisessä omistuksessa olevan tontin arvo nousee merkittävästi, minkä vuoksi tontin omistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset neuvottelut. Maankäyttösopimus on tehty 21.2.2014 MRL 91 b §:n mukaisesti noin kolme kuukautta kaavaehdotuksen julkaisemisen jälkeen. Tarkoituksesta tehdä maankäyttösopimus on tiedotettu jo kaavoitusta koskevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Maankäyttösopimus on tehty MRL 91 b §:n mukaisesti. Kaava on laadittu MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti eikä sopimuksin voi sitovasti sopia kaavan sisällöstä.

Kustannuslaskelmat

MRL ei edellytä, että kaavan laadinnan yhteydessä laaditaan kustannuslaskelmia rakennuksen suojelun kustannuksista eri vaihtoehdoissa. Selvitysten tarpeellisuus on kaavoittajan harkinnassa ja kaavan sisältövaatimusten täyttyminen suojeluarvojen osalta arvioidaan pääasiassa muiden, mm. rakennuksen arvoihin, kuntoon ja käyttömahdollisuuksiin liittyvien selvitysten perusteella.

ELY -keskus on jäljempänä mainitussa päätöksessään 30.8.2013 pitänyt selvityksiä ja rakennussuojeluviranomaisen toimintaa riittävinä alueella olevien rakennusten ja rakenteiden suojelutavoitteiden asettamiseksi.

Punavuoriseuran suojeluesitys

Punavuoriseura ry on tehnyt 14.11.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen, että Telakkarannan säilytettävät rakennukset suojellaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten perusteella.

Museoviraston ELY -keskukselle antaman lausunnon (12.4.2012) mukaan suojeluesityksen kohteena olevan aluekokonaisuuden suojelu voidaan turvata maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, mutta se esittää päätöksen yhteydessä kuitenkin selvitettäväksi, onko kohteen suojelemiseksi lailla rakennusperinnön suojelemisesta erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

ELY -keskus toteaa päätöksessään 30.8.2013 (UUEDELY/1060/07.01/2011), että Telakkarannan rakennussuojelullaan ratkaisemaan Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 2.2§:n mukaisesti ehdotusvaiheessa olevassa asemakaavassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella tavalla. Erityisiä syitä rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) soveltamiseen ei ole.

Asemakaavan valmistelun ensisijaisena tavoitteena on luoda edellytykset historiallisen telakka-alueen muuttamiseksi toiminnallisesti monipuoliseksi kokonaisuudeksi, jonka osatekijöinä ovat alueen historiallinen rakennus- ja teollisuusperintö sekä uusi paikan luonnetta korostava arkkitehtuuri ja merellisyys. Asemakaavan valmistelun alkuvaiheessa järjestetyn suunnittelukilpailun avulla etsittiin kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivaa ratkaisua, jonka myötä pitkällä tyhjillään seisseiden teollisuusrakennusten keskeisten kulttuuriarvojen säilymisen turvaava käyttö mahdollistuu. Asemakaavan muutosehdotus perustuu kilpailuehdotuksen pohjalta kehitettyyn ratkaisuun, jossa maankäytön kehittämisen lähtökohdaksi on otettu alueelle sijoitettava uudiskerrosala sekä alueen vanhemman teollisuusperinnön säilyttäminen. Tämän ratkaisun osana on Nosturirakennuksen purkaminen uuden asuinkorttelin tieltä sekä puutyöpajan päälle esitetty kahdeksankerroksinen uudisrakennusosa.

Kaupunginmuseo on tehnyt tiivistä yhteistyötä kaavoittajan ja erityisesti kaupunkisuunnitteluviraston rakennussuojelun asiantuntijoiden kanssa. Asemakaavan laatimisen yhteydessä on alueen rakennusten arvot ja säilyttämisedellytykset selvitetty riittävästi.

Vanhojen säilytettävien teollisuusrakennusten osalta suojelumääräykset ovat yksityiskohtaiset ja arvokkaan teollisuusperinnön säilyttämiseen pyrkivät. Tämä tavoite koskee myös julkisia ulkotiloja. Kaavaratkaisu turvaa alueen arvojen ja ominaisuuksien säilymisen.

Puutyöpajan päälle esitetyn kahdeksankerroksisen uudisosan rakentaminen suojellun rakennuksen päälle tulee olemaan teknisesti vaativa tehtävä, siten että kaavaratkaisun edellyttämä säilytettäväksi osoitettujen sisätilojen arvo säilyy. Toisaalta esitetty vanhan teollisuusrakennuksen päälle sijoitettu uudisosa on yksi voittaneen kilpailuehdotuksen vahvoja, alueelle identiteettiä tuovia piirteitä. Asemakaavaehdotuksesta saatujen mielipiteiden perusteella hotellin ja korkeimpien asuinrakennusten korkeutta on vähennetty yhdellä tai kahdella kerroksella.

Kaavan vaihtoehtoista ja kaupunkikuvallisesta ratkaisusta päättäminen kuuluu kaavan lainmukaisten sisältövaatimusten 54 §:n rajoissa kunnan harkintavaltaan. Kaava täyttää MRL 54 §:n edellytykset rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä.

Helsingin voimassa oleva yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin teollisuus-, toimisto- ja satamakäyttöön varattua työpaikka-alueetta. Kaava-alueen pohjoisosa on keskustatoimintojen aluetta. Lisäksi korttelissa on lisämerkintä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävästä alueesta. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Telakkatoiminta on vetäytynyt alueen länsipuolelle Hernesaareen uudempiin ja tarkoituksenmukaisempiin tiloihin. Länsisataman kaupunginosan rakentuessa asuin- ja työpaikka-alueeksi kantakaupunki laajenee kohti länttä. Hietalahden ranta-alueet tulevat uuteen asemaan asukkaiden ja joukkoliikenteen päivittäisten reittien varrelle. Alue muutetaan asumisen, liiketoiminnan ja julkisten palveluiden käyttöön.

Nyt laadittu asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan periaatteiden mukainen. Asemakaava on laadittu MRL 54 §:n mukaisesti ottaen huomioon voimassa oleva yleiskaava.

Valitusten tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valitusten tutkimatta jättämistä siltä osin kun ne kohdistuvat valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien

kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen sekä Stadin rantaryhmän valituksen osalta puhevallan puuttumisen vuoksi. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Valitukset on jätettävä osin tutkimatta ja tutkituilta osin hylättävä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.4.2014 (107 §) 5. kaupunginosan (Punavuori) vesialueen asemakaavaehdotuksen ja 5. kaupunginosan (Punavuori) katu- ja vesialueen sekä kaupunginosan rajan, 6. kaupunginosan (Eira) katualueen ja kaupunginosan rajan sekä 20. kaupunginosan (Länsisatama) korttelin nro 20176 tontin nro 17 ja tontin nro 20 osan sekä katu- ja vesialueen asemakaavan muutosehdotuksen 14.8.2012 päivätyn ja 10.12.2013 muutetun piirustuksen nro 12100 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuvat uudet korttelit nro 5130-5133.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä on tehty neljä valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen.

Helsingin hallinto-oikeus pyytää (27.5.2014) kaupunginhallitusta hankkimaan kaupunginvaltuuston lausunnon valitusten johdosta.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yh-tyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut on laatinut lausunnon yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Esittelijä yhtyy päätösehdotuksessa esitettyyn.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024

katri.erroll(a)hel.fi

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045

anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 HAO:n lausuntopyyntö 27.5.2014

Otteet

Ote

Oikeuspalvelut (lausunnon
hallinto-oikeudelle toimittamista
varten)

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunkisuunnitteluvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginkanslia Oikeuspalvelut 1.9.2014

HEL 2014-007210 T 03 01 01

PK 2014

Helsingin hallinto-oikeus Dnro 02971/14/4103, 02974/14/4103, 03004/14/4103 ja
03009/14/4103Otsikko

Helsingin kaupunginvaltuusto on 9.4.2014 (§ 107) hyväksynyt
Punavuoren vesialueen asemakaavaehdotuksen ja Punavuoren, Eiran
sekä Länsisataman katu- ym. alueiden asemakaavan muuttamisen.
Valtuuston päätöksestä on tehty neljä valitusta. Hallinto-oikeus on
pyytänyt kaupunginhallitusta hankkimaan valitusten johdosta
kaupunginvaltuuston lausunnon.

Valitusten keskeinen sisältö

Ensimmäisen valituksen mukaan kaavan AK- alueiden ulkoleikki- ja
oleskelutiloja ei voida MRL 155 §:n ja rakentamismääräyskokoelman
G1 määräysten 4.2.1. ja 4.3.1 mukaisesti järjestää, ne ovat
riittämättömät ja terveydelle ja turvallisuudelle vaaralliset ja
epäviihtyisät. Asemakaava ei perustu näiltä osin riittäviin tutkimuksiin ja
selvityksiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

Asemakaava johtaa rakentamiseen, joka ei sovellu rakennettuun asuinympäristöönsä korkeutensa ja maankäyttönsä puolesta.

Valituksessa katsotaan, että asemakaavamuutoksen valmistelu on ollut puutteellista. Asemakaavasta päätettäessä ei ole ollut käytettävissä riittäviä selvityksiä kaavan vaikutuksesta alueen tuulisuuteen. Asuinrakennusten leikki- ja oleskelutilojen tuulen ja meluntorjunnasta, tilojen ilmanpuhtaudesta, tilojen turvallisesta ja viihtyisästä erottamisesta liikenteeltä ja lainmukaisesta sijoittamisesta ei ole riittäviä selvityksiä.

Kaava pakottaa rakentamiseen, joka ei sovellu rakennettuun ympäristöönsä. Leikki- ja oleskelutilojen sijoittaminen toiseen kortteliin on lainvastaista.

Muutoksenhakijat vaativat hallinto-oikeutta kumoamaan valtuuston päätöksen kaavan hyväksymisestä ja palauttamaan asemakaavan muutosehdotuksen uudelleen suunnitteluun.

Toisessa valituksessa on todettu, että asemakaavan muutosesitys on useiden säädösten vastainen. Asemakaava ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 2 momentin sisältövaatimusta, jonka mukaan rakennettua ympäristöä tulee vaalia eikä siihen liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Kaava on ristiriidassa kaavan suojelutavoitteiden ja rakennusperinnön vaalimisen kanssa. Kaava-alueen ainutlaatuinen vanha teollisuusmiljöö ei saa ansaitsemaansa kohtelua eikä kaava huomioi riittävällä tavalla museoalan asiantuntijatyötä. Uudisrakentamisen mitoittamisessa ei ole riittävästi otettu huomioon vanhan Telakka-alueen sekä ympäröivän kantakaupungin mittakaavaa.

Muutoksenhakijat pyytävät päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Kolmannen valituksen mukaan kaavamuutos on monilta osin maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden vastainen ja ristiriidassa voimassa olevan yleiskaavan kanssa. Perusteet yleiskaavan määräyksistä poikkeamiseen eivät ole riittävät. On myös epäselvää, perustuvatko Telakkarannan asemakaavan toteuttamiskustannukset riittäviin selvityksiin.

Muutoksenhakija vaatii päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi.

Neljännän valituksen mukaan asemakaavan muutoksessa ei ole MRL 54 §:n 2 momentin mukaisesti vaalittu rakennettua ympäristöä, koska

muutos sallii MRL:n ja rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain vastaisesti rakentaa suojeltavan rakennuksen päälle viisi lisäkerrosta. Suojeltava rakennus menettää silloin koko rakennustaiteellisen ja kulttuurihistoriallisen merkityksensä samoin kuin ympäristöarvonsa. Valituksessa katsotaan, että Skanskan ja kaupungin välille on syntynyt MRL 91b §:n vastainen maankäytösopimus.

Muutoksenhakija vaatii kaupunginvaltuuston kaava päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uuteen valmisteluun.

Valitusoikeus ja määräajan noudattaminen

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 188 §:n 1 momentin mukaan muutosta asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen haetaan siten kuin kuntalaissa säädetään. Kuntalain 92 §:n mukaan valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsenellä. MRL 191 § 2 momentin mukaan myös rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä.

Muutoksenhakijoiden kotipaikka on Helsinki. Muutoksenhakijoilla Stadin rantaryhmää lukuun ottamatta on asiassa valitusoikeus. Stadin rantaryhmä on eräiden yhdistysten muodostama vapaaehtoinen yhteistyöverkosto, jota ei ole rekisteröity. Stadin rantaryhmä ei siten ole oikeustoimikelpoinen eikä sillä ole oikeutta esittää vaatimuksia tässä asiassa.

Kuntalain 93 §:n mukaan valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. MRL 188 §:n 5 momentin mukaan kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon silloin, kun päätös on kuntalain 63 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.

Kaupunginvaltuuston 9.4.2014 päivätty pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävillä 22.4.2014. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle 15.5. ja 16.5.2014. Valitukset on toimitettu hallinto-oikeudelle määräajassa.

Lausunto valituksen johdosta

Oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen tulisi antaa valitusten johdosta hallinto-oikeudelle seuraava lausunto. Lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa.

Kaavan sisältö

Oleskelu- ja leikkitalan puute

Asemakaavan sisältövaatimuksia koskevan MRL 54 §:n mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Lainkohdan mukaan kaavoitettavalla alueella tai sen lähiympäristössä on oltava riittävästi puistoja ja muita lähivirkistykseen sopivia alueita. MRL 155 §:n mukaan asuinrakennuksen yhteyteen tulee järjestää riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Ne on turvallisesti erotettava liikenteelle varatusta alueesta. Tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan lainkohdan mukaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt. Velvollisuus leikkipaikkojen ja oleskelutilojen järjestämiseen kuuluu MRL 155 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvälle. Mahdollisuus tilojen järjestämiseen on otettava huomioon asemakaavoituksessa. MRL 155 § koskee rakentamisvaihetta ja se otetaan huomioon rakennuslupamenettelyssä. Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on otettu MRL 54 §:n mukaisesti otettu huomioon. Asemakaavalla luodaan sellaiset puitteet, että rakennussuunnittelun ja rakennusluvan myöntämisen yhteydessä on edellytykset järjestää rakennuksen yhteyteen riittävästi ulkotilaa leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Tällöin tilojen riittävyttä arvioitaessa voidaan ottaa huomioon myös lähiympäristön tarjoamat vastaavat tilat ja alueet sekä kiinteistöjen yhteiset järjestelyt.

Kantakaupungin alueella voidaan vain harvoin osoittaa pieniltä kortteli- ja tonttipihoilta hyviä oleskelu- ja leikkialueita. Kantakaupungin olosuhteissa yleiset puistot tarjoavat luontevan mahdollisuuden ulko-oleskeluun ja leikkiin. Kantakaupungissa on välttämätöntä, että leikkipaikkoja ja oleskelualueita voidaan täydentää tontin ulkopuolisilla alueilla.

Asemakaavassa osoitetaan kortteleiden 5130 - 5132 piha- ja oleskelutilat järjestettäväksi kortteleiden yhteisiksi kortteliin 5131. Korttelin 5131 sisäpiha voidaan aidata Hietalahdenlaiturin puolella, mikä mahdollistaa turvallisen leikki- ja oleskelutilan toteuttamisen rakennuslupamenettelyn yhteydessä. Kaava mahdollistaa luiskien rakentamisen kansitasolla sisäpihalle asemakaavan havainnekuvan mukaisesti ja siten esteettömän kulun järjestämisen leikki- ja oleskelupaikkaan. Korttelista 5130 johdettavissa oleva esteetön reitti ylittää Punavuorenkadun jatkeen, jolle on sallittu ainoastaan huoltoajoa sekä ajo pysäköintikellariin. Reitti voidaan suunnitella siten, ettei se risteä pysäköintiin ajon kanssa. Vastaavasti korttelista 5132 on järjestettävissä esteetön reitti korttelin 5131 sisäpihalle. Reitti ylittää

Merimiehenkadun jatkeen, jolle ainoastaan huoltoajo on sallittu. Huoltoreitit palvelevat asuinkortteleita 5130, 5131, korttelin 5132 asuinosa sekä nk. saha-rakennusta (rak.14). Korttelin 5132 Telakkakadun puoleisten liiketilojen huoltoja varten voidaan merkitä lastausruutu Telakkakadulle. Korttelin 5132 rakennusalojen d ja e huolto on Pursimiehenkadun kautta. Liikennemäärät Punavuorenkadun ja Merimiehenkadun jatkeella voidaan siis arvioida vähäisiksi.

Telakkarannan suunnittelun lähtökohtana on ollut alueen avautuminen kokonaisuutena osaksi Hietalahden rantapromenadia. Alueen tulevien asukkaiden kohderyhmään kuuluvat urbaanista elämäntyylistä nauttivat kaupunkilaiset, jotka käyttävät koko kaupunkia olohuoneenaan. Alueen imagoon ei kuulu suljettu korttelirakenne. Telakkarannan kadut, aukiot ja rantalaituri yhdessä muodostavat Telakkarannan laajan julkisten ulkotilojen sarjan, jonka on tarkoitus palvella kaupunkilaisten ulko-oleskelualueena sekä mahdollistaa kaupunkielämän erilaisia tarpeita. Tämä autoton alue, jossa vain huoltoajo on sallittu käsittää yhteensä noin 1,3 ha (vrt. Telakanpuistikko n. 0,5 ha). Kaavamääräysten mukaan Hietalahdenlaiturin ja kansitason välinen korkeusero tulee toteuttaa mm. portain ja esteettömin luiskin. Kevyen liikenteen reitit on toteutettava esteettöminä ja tarjoilualueet Hietalahdenlaiturilla tulee sijoittaa siten, että yleinen jalankulkualue on leveydeltään vähintään 7 m. Hietalahden välittömässä läheisyydessä sijaitsevat hyvin varustettu leikkipuisto Telakanpuistikko, Sinebrychoffin puisto sekä Eiranrannan ja Merisataman laajat puistoalueet, jotka tarjoavat monipuolisesti leikkipaikkoja ja ulko-oleskelutiloja.

Kaavassa oleskelu- ja leikkialueet on otettu MRL 54 §:n mukaisesti huomioon. Alueet ovat rakentamisvaiheessa järjestettävissä MRL 155 §:n edellyttämällä tavalla ja rakentamismääräyskokoelman määräysten mukaisesti. Asemakaava täyttää edellä esitetyn perusteella MRL 54 §:ssä asetetut edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Asemakaava mahdollistaa MRL 155 §:n tarkoittamalla tavalla riittävän ulkotilan järjestämisen rakentamisen yhteydessä leikkipaikkoja ja oleskelualueita varten. Kaava perustuu MRL 9 §:n mukaisesti riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Melu ja ilmanlaatu

Kaavan yhteydessä on arvioitu ympäristöhäiriöitä, kuten melua ja ilman epäpuhtauksia. Kaavaratkaisun ei arvioida muodostavan Telakkakadulle katukuilua, jossa ilman epäpuhtaudet eivät pääsisi tuulettumaan. Kaava-alueen toimintojen on arvioitu tuottavan liikennettä noin 1 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tällä ei arvioida olevan merkittävää lisäävää vaikutusta katuliikenteen aiheuttamien ilman epäpuhtauksien pitoisuuksiin Telakkakadun lähiympäristössä.

Liikennemäärän lisäyksen vaikutus Telakkakadun melutasoon on myös vähäinen. Myös laivaliikenteen ja energiahuollon päästöjen aiheuttamat epäpuhtauksien pitoisuudet on otettu arvioinnissa huomioon. Päästöjen vaikutus typpidioksidipitoisuuksiin jää pieneksi, mutta rikkidioksidi- ja hiukkaspitoisuudet voivat ajoittain paikallisesti olla tavanomaista kaupunkiympäristöä korkeampia jääden kuitenkin selvästi raja- ja ohjearvotasojen alapuolelle. Meluselvityksen mukaan suunnitellut rakennusmassat estävät tehokkaasti katuliikennemelun leviämisen Hietalahdenlaiturin suuntaan. Rakennusten rannan puoleisilla alueilla alitetaan laajasti melutason ohjearvot ulkona. Ympäristöhäiriöt on otettu kaavamääräyksissä ja rakennusten sijoittelussa huomioon siten, että melun ja ilmanlaadun osalta saavutetaan hyväksyttävät olosuhteet.

ELY-keskuksen lausunnon mukaan alueen melutorjunta on saatu ratkaistua tyydyttävästi. Muun muassa asuintalojen yhteinen leikki- ja oleskelutila tulee tiukasti rakennusmassojen katveeseen. Kaava on MRL:n 54 §:n sisältövaatimusten mukainen.

Tuulisuus

Länsisataman projektialueen tuulisuutta on tutkittu kattavasti tuulitunnelikoepohjaisten tuulisuuskartoitusten avulla Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaavoituksen yhteydessä. Tuulisuuden osalta kohdealue sijaitsee Jätkäsaaren ja Hernesaaren kaava-alueiden vieressä. Telakkarannan tuuliolosuhteista on pyydetty asiantuntijalausunto. Lausunto perustuu tuulisuuden suuruusluokkaskelmiin, jotka on tehty paikallisen tuulitilaston, maaston karheusluokan muutosanalyysin ja konsultin Jätkäsaaresta ja Hernesaaresta tekemien tuulitunnelikokeiden tulosten pohjalta. Jätkäsaaren ja Hernesaaren nykyinen ja tuleva rakennuskanta suojaavat aluetta mereltä tulevalta tuulelta. Alueelle suunnitellut rakennukset vähentävät tuulisuutta Telakkakadulla. Lausunnon mukaan tuulisuus ei suunnittelualueella ole merkittävä kysymys eikä näin ollen aiheuta merkittäviä kaavoituksessa huomioon otettavia kysymyksiä. Kohdealue sijaitsee meren välittömässä läheisyydessä ja on siten luonnostaan tuulisempi kuin kauempana rannasta sijaitsevat kohteet. Asuinrakennuksen merelle (lännen suuntaan) avoin piha on tuulisempi, kuin jos piha sijaitisi umpikorttelin sisällä. Länsituulissa Jätkäsaaren nykyiset ja rakenteilla olevat rakennukset toimivat kuitenkin tuulensuojana ja pienentävät pihan tuulisuutta.

Tuulisuuden hyväksytylle tasolle ei ole Suomessa annettu sitovia määräyksiä. Tuulisuusselvityksiä voidaan pitää riittävinä. ELY-keskus ei ole ottanut lausunnossaan esille alueen tuulisuutta ongelmana.

Kaava perustuu tuulisuuden osalta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin.

Kaavaa laadittaessa on tarpeellisissa määrin selvitetty MRL 9 §:n mukaiset vaikutukset. Kaava mahdollistaa aidan ja istutusten rakentamisen yhteisen oleskelu- ja leikki-tilan eteen rakennuslupamenettelyn yhteydessä, mikä osaltaan vähentää tuulisuuden tuntua sekä tilaan kulkeutuvaa melua.

Suunnittelun vaihtoehdot ja kilpailu

Alueelle on laadittu vuodesta 1996 lähtien vaihtoehtoisia suunnitelmia, joissa nykyisiin rakennuksiin on etsitty uusia käyttömahdollisuuksia rakennuskantaa vain vähäisesti täydentämällä. Suunnitelmia ovat laadittaneet alueen omistanut Wärtsilän konkurssipesä, Helsingin kaupunki sekä yksityiset rakennuttajat. Suunnitelmille ei kuitenkaan useiden vuosien aikana ole löytynyt toteuttajaa.

Telakkarannan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu suunnittelualuetta koskevana selvityksinä Hietalahden telakan vanha konepajahalli ympäristöineen, käyttömahdollisuuksien selvitys (Arkkitehtitoimisto Helander, Leiviskä, 5.4.2002) sekä Hankeselvitys merimuseon sijoittamisesta Helsingin Hietalahteen, Engel rakennuttamispalvelut Oy, 4.9.2002).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että asemakaavatyön pohjaksi alueen suunnittelusta järjestetään arkkitehtikilpailu vuonna 2010.

Telakkarannan suunnittelusta järjestettiin kansainvälinen kutsukilpailu yhteistyössä Skanska Talonrakennus oy:n kanssa 2010. Arkkitehtuurikutsukilpailun järjestäminen tämän tyyppisissä laajoissa ja haastavissa sekä taloudellisesti merkittävissä kiinteistökehitysjärjestelyissä on tavanomaista. Näin ollen menettely ei tältä osin poikkea kaupungin vastaavatyypisissä kohteissa normaalisti käyttämästä menettelystä.

Arkkitehtikilpailun järjestämisen kannalta on välttämätöntä asettaa tiettyjä ohjeellisia lähtötietoja ja tavoitteita, mm. tavoite alueelle toteutettavasta rakennusoikeudesta. Kilpailussa tai sitä koskevassa ohjelma laatimisessa ei miltään osin ole kyse MRL 91 b §:n tarkoittamasta maankäyttösopimuksesta. Tarkoituksena on ollut asettaa yhteiset tavoitteet, joilla on pyritty varmistamaan kaavahankkeen taloudellisuus, tekninen, toiminnallinen ja laadullinen toteutuskelpoisuus.

Suunnittelukilpailulla etsittiin kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja taloudellisesti toimivaa ratkaisua, joka mahdollistaa pitkään tyhjillään seisseiden, teollisuusrakennusten keskeisten kulttuuriarvojen säilymisen turvaavan käytön. Kilpailuohjelmaa varten sovittiin suuntaa antavasta tilaohjelmasta. Tilaohjelma sisälsi varsinaiselle

kilpailualueelle sijoitettavan tavoitekerrosalan uutta hotellirakennusta varten sekä tarkastelualueelle sijoitettavan tavoitekerrosalan asuinrakentamista varten. Kilpailuohjelmassa annettiin mahdollisuus sijoittaa alueen pohjoisosaan yksi selkeästi muita korkeampi asuintorni.

Ennen kilpailun ratkaisemista, kilpailutyöt olivat yleisön nähtävillä kommentteja varten, mistä on ollut maininta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Kilpailuohjelmassa todettiin jatkotoimenpiteiden olevan palkintolautakunnan kilpailun tuloksen perusteella antaman suosituksen mukaiset. Palkintolautakuntaan kuuluivat edustajat Helsingin kaupungilta, Skanska Talonrakennus Oy:stä sekä Suomen Arkkitehtiliitosta. Palkintolautakunta päätti voittaneesta ehdotuksesta yksimielisesti. Ehdotuksen ansiona pidettiin sen rohkeutta ja suorasukaisuutta. Suunnitelman katsottiin esittävän selkeän jatkumon alueen teolliselta ajalta nykypäivään. Palkintolautakunta suositteli kilpailun voittaneen ehdotuksen jatkotyöstämistä asemakaavaa varten siten, että mm. rakennusten korkeutta ja hotellin volyyymia tutkittaisiin edelleen.

Kilpailussa asetettujen tavoitteiden ja lähtötietojen perusteella saadut ehdotukset eivät ole miltään osin olleet kaavoittajaa (kaupunkisuunnitteluvirastoa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunginvaltuustoa) sitovia tai rajoittaneet kaavoittajan päätäntävaltaa. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla ja viime kädessä kaupunginvaltuustolla on ollut täysi toimivalta hylätä tai hyväksyä voittaneeseen kilpailuehdotukseen perustunut asemakaavan muutos. Näin ollen käydyllä kilpailulla ja alueen toteuttamiseen liittyvillä muilla sopimuksilla ei ole eikä ole voitu rajoittaa kaupunkisuunnittelulautakunnan tai viime kädessä valtuuston päätösvaltaa.

Kilpailuohjelmassa esitettiin mahdollisuus tutkia asemakaavaehdotuksessa esitettyä laajempaa käyttöä olemassa oleville rakennuksille. Kyseessä olevat rakennukset Telakkakadun varrelle sijoittuva oppilastyöpaja, pannuhuone sekä savupiippu eivät kuitenkaan osoittautuneet tarkoituksenmukaisiksi säilyttää.

Kilpailun voittaneen ehdotuksen tekijät työstivät Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston toimeksiannosta kilpailuehdotusta asemakaavan pohjaksi.

Telakkarannan suunnitelma on kokonaisuus, jolla on harkittu rytmi. Sen muodostavat 3:n ja 12-kerroksen välillä vaihtelevan korkuiset uudet

asuinrakennukset, uusi alueen dominantin muodostava liike- ja toimitilarakennus sekä alueen historialliset rakennukset ja rakenteet.

Maankäyttösopimus

Kaupunginhallitus päätti 28.6.2010 (834 §) varata Skanska Talonrakennus Oy:lle (jatkossa Skanska) korttelin 20176 tontin nro 20 osa-alueen, jos Skanska sitoutuu suunnittelemaan tontin 20176/17 korkeatasoisena kaupunkikuvallisena ja toiminnallisena kokonaisuutena yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja Länsisataman aluerakentamisprojektin kanssa. Lisäksi edellytettiin, että Skanska järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa arkkitehtuurikutsukilpailun. Alueen jatkokehittelyssä ja suunnittelussa tulee ottaa huomioon varauspäätöksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan myöhemmin hyväksymät Telakkarannan alueen asemakaavoituksen periaatteet sekä jatkosuunnitteluohjeet.

Kilpailussa ja kilpailun järjestämisessä ei ole, kuten lausunnon edellisessä kohdassa on todettu, mitään osin kysymys MRL 91 § b:n mukaisesta maankäyttösopimuksesta eikä sopimuksesta, jolla olisi sovittu kaavan sisällöstä

Kunta voi tehdä MRL 91 b §: mukaan kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä sopimuksia (maankäyttösopimus). Maankäyttösopimus voidaan osapuolia sitovasti tehdä vasta sen jälkeen kun kaavaluonnos tai – ehdotus on ollut julkisesti nähtävillä. Maankäyttösopimusmenettely Telakkarannan kaavahankkeessa koskee ainoastaan tonttia 20176/17, muilta osin kaavahankkeen tarkoittama alue on kaupungin omistuksessa. Asemakaavan muutoksen seurauksena yksityisessä omistuksessa olevan tontin arvo nousee merkittävästi, jonka vuoksi tontin omistajan kanssa on käyty kaupunginhallituksen päätöksen mukaiset neuvottelut. Maankäyttösopimus on tehty 21.2.2014 MRL 91 b §:n mukaisesti noin kolme kuukautta kaavaehdotuksen julkaisemisen jälkeen. Tarkoituksesta tehdä maankäyttösopimus on tiedotettu jo kaavoitusta koskevassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Maankäyttösopimus on tehty MRL 91 b §:n mukaisesti. Kaava on laadittu MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti eikä sopimuksin voi sitovasti sopia kaavan sisällöstä.

Kustannuslaskelmat

MRL ei edellytä, että kaavan laadinnan yhteydessä laaditaan kustannuslaskelmia rakennuksen suojelun kustannuksista eri vaihtoehdoissa. Selvitysten tarpeellisuus on kaavoittajan harkinnassa

ja kaavan sisältövaatimusten täyttyminen suojeluarvojen osalta arvioidaan pääasiassa muiden, mm. rakennuksen arvoihin, kuntoon ja käyttömahdollisuuksiin liittyvien selvitysten perusteella.

ELY-keskus on jäljempänä mainitussa päätöksessään 30.8.2013 pitänyt selvityksiä ja rakennussuojeluviranomaisen toimintaa riittävinä alueella olevien rakennusten ja rakenteiden suojelutavoitteiden asettamiseksi.

Punavuoriseuran suojeluesitys

Punavuoriseura ry on tehnyt 14.11.2011 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle esityksen, että Telakkarannan säilytettävät rakennukset suojellaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) säännösten perusteella.

Museoviraston ELY-keskukselle antaman lausunnon (12.4.2012) mukaan suojeluesityksen kohteena olevan aluekokonaisuuden suojelu voidaan turvata maankäyttö- ja rakennuslain nojalla, mutta se esittää päätöksen yhteydessä kuitenkin selvitettäväksi, onko kohteen suojelemiseksi lailla rakennusperinnön suojelemisesta erityisiä syitä asemakaavoitustilanteen vuoksi.

ELY-keskus toteaa päätöksessään 30.8.2013 (UUDELY/1060/07.01/2011), että Telakkarannan rakennussuojelu tullaan ratkaisemaan Rakennusperinnön suojelusta annetun lain 2.2§:n mukaisesti ehdotusvaiheessa olevassa asemakaavassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella tavalla. Erityisiä syitä rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) soveltamiseen ei ole.

Asemakaavan muutosehdotus perustuu kilpailuehdotuksen pohjalta kehitettyyn ratkaisuun, jossa maankäytön kehittämisen lähtökohdaksi on otettu alueelle sijoitettava uudiskerrosala, toisaalta alueen vanhemman teollisuusperinnön säilyttäminen. Tämän ratkaisun osana on Nosturirakennuksen purkaminen uuden asuinkorttelin tieltä sekä puutyöpajan päälle esitetty kahdeksankerroksinen uudisrakennusosa.

Kaupunginmuseo on tehnyt tiivistä yhteistyötä kaavoittajan ja erityisesti kaupunkisuunnitteluviraston rakennussuojeluarkkitehdin kanssa. Asemakaavan laatimisen yhteydessä on alueen rakennusten arvot ja säilyttämisedellytykset selvitetty riittävästi. Vanhojen säilytettävien teollisuusrakennusten osalta suojelumääräykset ovat yksityiskohtaiset ja arvokkaan teollisuusperinnön säilyttämiseen pyrkivät. Tämä tavoite koskee myös julkisia ulkotiloja. Kaavaratkaisu turvaa alueen arvojen ja ominaisuuksien säilymisen.

Puutyöpajan päälle esitetyn kahdeksankerroksisen uudisosan rakentaminen suojellun rakennuksen päälle tulee olemaan teknisesti vaativa tehtävä, siten että kaavaratkaisun edellyttämä säilytettäviksi osoitettujen sisätilojen arvo säilyy. Toisaalta esitetty vanhan teollisuusrakennuksen päälle sijoitettu uudisosa on yksi voittaneen kilpailuehdotuksen vahvoja, alueelle identiteettiä tuovia piirteitä. Asemakaavaehdotuksesta saatujen mielipiteiden perusteella hotellin ja korkeimpien asuinrakennusten korkeutta on vähennetty yhdellä tai kahdella kerroksella.

Kaavan vaihtoehtoista ja kaupunkikuvallisesta ratkaisusta päättäminen kuuluu kaavan lainmukaisten sisältövaatimusten 54 §:n rajoissa kunnan harkintavaltaan. Kaava täyttää MRL 54 §:n edellytykset rakennetun ympäristön vaalimisesta ja siihen liittyvien erityisten arvojen säilyttämisestä.

Helsingin voimassa oleva yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa alue on pääosin teollisuus-, toimisto- ja satamakäyttöön varattua työpaikka-alueita. Kaava-alueen pohjoisosa on keskustatoimintojen aluetta. Lisäksi korttelissa on lisämerkintä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävästä alueesta. Aluetta kehitetään siten, että alueen arvot ja ominaisuudet säilyvät.

Telakkatoiminta on vetäytynyt alueen länsipuolelle Hernesaareen uudempiin ja tarkoituksenmukaisempiin tiloihin. Länsisataman kaupunginosan rakentuessa asuin- ja työpaikka-alueeksi kantakaupunki laajenee kohti länttä. Hietalahden ranta-alueet tulevat uuteen asemaan asukkaiden ja joukkoliikenteen päivittäisten reittien varrelle. Alue muutetaan asumisen, liiketoiminnan ja julkisten palveluiden käyttöön.

Nyt laadittu asemakaavan muutosehdotus on yleiskaavan periaatteiden mukainen. Asemakaava on laadittu MRL 54 §:n mukaisesti ottaen huomioon voimassa oleva yleiskaava.

Valituksen tutkimatta jättäminen

Kaupunginhallitus pyytää valitusten tutkimatta jättämistä siltä osin kun ne kohdistuvat valtuuston päätöksen ja siihen sisältyvien kaavaratkaisujen tarkoituksenmukaisuuteen sekä Stadin rantaryhmän valituksen osalta puhevallan puuttumisen vuoksi. Kunnallisvalitusta ei voi kuntalain 90 §:n 2 momentin mukaan tehdä päätöksen tarkoituksenmukaisuuteen liittyvillä perusteilla.

Yhteenveto

Valituksissa ei ole esitetty sellaisia laillisuusperusteita, joiden perusteella asemakaavapäätös tulisi kumota. Kaava täyttää MRL 54 §:n sisältövaatimukset ja perustuu lain edellyttämiin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavapäätös ei ole siten syntynyt kuntalain 90 §:n tarkoittamalla virheellisessä järjestyksessä, viranomaisen ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lain vastainen.

Valitukset on jätettävä osin tutkimatta ja tutkituilta osin hylättävä

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

08.09.2014

Kaj/3

**Korjattu 17.9.2014 LM (Hallintolaki 51 §) -
ensimmäisen kappaleen päättää korjattu
muotoon päätti**

§ 903

Asuntotuotantotoimikunnan varajäsenen valinta

HEL 2013-010356 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää Konsta Kuismalle vapautuksen asuntotuotantotoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita Eemil Nuutilan Maarit Vierusen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi asuntotuotantotoimikuntaan vuoden 2014 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Konsta Kuisman eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Konsta Kuismalle vapautuksen asuntotuotantotoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita _____ Maarit Vierusen uudeksi henkilökohtaiseksi varajäseneksi asuntotuotantotoimikuntaan vuoden 2014 lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Esittelijän perustelut

Konsta Kuisma (Kok.) on 27.8.2014 pyytänyt vapautusta asuntotuotantotoimikunnan varajäsenen luottamustoimesta.

Kaupunginhallitus valitsi 21.1.2013, 84 § Konsta Kuisman Maarit Vierusen henkilökohtaiseksi varajäseneksi asuntotuotantotoimikuntaan toimikaudeksi 2013 - 2014. Kaupunginhallituksen olisi valittava uusi varajäsen toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Konsta Kuisman eronpyyntö

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Asuntotuotantotoimikunta
Taloushallintopalvelu-liikelaitos

08.09.2014

Kaj/4

§ 904

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

kaupunkisuunnittelulautakunta	2.9.2014
rakennuslautakunta	2.9.2014
asuntotuotantotoimisto	
- toimitusjohtaja	1.9., 3.9. ja 5.9.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Katri Erroll, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
katri.erroll(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

§ 905

Lausunto Rintamaveteraanien Säätiön sääntömuutoksesta

HEL 2014-009665 T 00 01 06

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi Rintamaveteraanien Säätiön sääntömuutoksesta seuraavan lausunnon:

Säätiölain 17 §:n 1 momentin mukaan, mikäli säätiön sääntöjen muuttaminen muuttuneiden olojen vuoksi tai muusta syystä havaitaan tarpeelliseksi, säätiön on huolehdittava niiden muuttamisesta ja haettava muutokselle patentti- ja rekisterihallituksen vahvistus. Sääntöjen muutos on perusteltava. Muuten säätiölaki ei aseta säätiön sääntöjen muuttamiselle mitään erityisiä edellytyksiä.

Rintamaveteraanien Säätiön sääntömuutoksen jälkeen Helsingin kaupunki voisi jatkossa nimetä valtuuskuntaan yhden jäsenen ja hänelle varamiehen nykyisen kahden jäsenen ja heidän varamiestensä sijaan. Kaupunginhallitus katsoo, että säätiön toimintamuoto on vakiintunut ja tämän vuoksi myös valtuuskunnan jäsenmäärän pienentäminen on perusteltua ja sääntömuutosta voidaan tältä osin puoltaa.

Rintamaveteraanien Säätiön sääntöjen 13 §:ssä on määräykset säätiön sääntöjen muuttamisesta. Sen mukaan sääntöjen muuttamisesta päättää säätiön valtuuskunta kahdessa perättäisessä vähintään yhden kuukauden väliajoin pidetyssä kokouksessa, jolloin ehdotusten kummassakin on saatava hyväksyminen sekä saavutettava 2/3 enemmistö laskettuna valtuuskunnan jäsenten kokonaismäärästä käydäkseen valtuuskunnan päätöksestä. Sääntöjen muuttamista on käsitelty säätiön syyskokouksessa 5.11.2013 ja säätiön kevätkokouksessa 2.5.2014. Valtuuskunnan syys- ja kevätkokouksen pöytäkirjojen mukaan sääntöjen muutos on hyväksytty yksimielisesti sekä valtuuskunnan syys- että kevätkokouksessa.

Rintamaveteraanien Säätiön voimassa olevien sääntöjen 5 §:n mukaan valtuuskunta on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan sekä seitsemän muun jäsenen ollessa saapuvilla. Rintamaveteraanien Säätiön valtuuskunnan jäsenten syyskokouksen osallistujaluettelosta ilmenee, että valtuuskunnan syyskokouksessa 5.11.2013 on ollut paikalla ainoastaan 6/15 valtuuskunnan jäsentä, kun sääntömuutosasiaa on käsitelty, eikä valtuuskunta ole siten ollut päätösvaltainen käsittelemään sääntömuutosta koskevaa asiaa. Kevätkokouksessa 2.5.2014 on ollut läsnä 11/15 jäsentä, kun sääntömuutosasiaa on käsitelty. Koska valtuuskunta ei ole ollut

päätösvaltainen käsittelemään sääntömuutosta koskevaa asiaa, menettelyvirheen oikaiseminen edellyttäneen valtuuskunnan uutta päätöstä.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Emmi Lesonen, ma. lakimies, puhelin: 310 36186
emmi.lesonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rintamaveteraanien säätiön lausuntopyyntö
- 2 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan syyskokouksen 5.11.2013 pöytäkirja_
- 3 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kevätkokouksen 2.5.2014 pöytäkirja_
- 4 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kokoonpano
- 5 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kokousten osallistujaluettelo
- 6 Rintamaveteraanien säätiön uudet säännöt
- 7 Rintamaveteraanien säätiön voimassa olevat säännöt
- 8 Korjauskehotus

Otteet

Ote

Rintamaveteraanien Säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rintamaveteraanien Säätiö pyytää 30.9.2014 mennessä patentti- ja rekisterihallituksen edellyttämää Helsingin kaupungin lausuntoa sääntömuutoksesta, jossa säätiön valtuuskunnan jäsenten lukumäärää pienennetään. Helsingin kaupunki nimeäisi jatkossa valtuuskuntaan yhden jäsenen ja hänelle varamiehen nykyisen kahden jäsenen ja heidän varamiestensä sijaan. Kokonaisuudessaan valtuuskunnan jäsenten lukumäärä muuttuisi 15:stä 9:ään.

Lausuntopyynnön mukaan sääntömuutosta perustellaan sillä, että helsinkiläiset, alueelliset sotaveteraaniyhdistykset ovat purkaneet

rekisteröintejään niiden jäsenmäärän pienentyessä. Lisäksi Rintamaveteraanien Säätiön toiminta on vakiintunut pienimuotoiseksi.

Rintamaveteraanien Säätiö toimii rintamaveteraanien asunto- ja palvelutalokysymysten ratkaisemiseksi mm. ylläpitämällä kahta asuintaloa, joihin on järjestetty palveluja.

Esittelijä viittaa säätiön esittämään perusteluun ja lausuntoehdotukseen ja toteaa, että kaupungin nimeämien jäsenten lukumäärän vähentämistä voidaan puoltaa. Muilta osin on todettava, että valtuuskunta ei ole ollut päätösvaltainen käsittelemään sääntömuutosta koskevaa asiaa. Patenti- ja rekisterihallitus voi säätiölain 14 §:n mukaisesti määrätä valtuuskunnan ryhtymään toimiin oikaisun aikaansaamiseksi tai kieltää virheellisen päätöksen täytäntöönpanon. Valtuuskunnalta todennäköisesti edellytetään uutta päätöstä, minkä vuoksi sääntömuutoksen rekisteröinti viivästyy.

Lausuntoehdotus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian oikeuspalvelujen kanssa.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Emmi Lesonen, ma. lakimies, puhelin: 310 36186
emmi.lesonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rintamaveteraanien säätiön lausuntopyyntö
- 2 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan syyskokouksen 5.11.2013 pöytäkirja_
- 3 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kevätkokouksen 2.5.2014 pöytäkirja_
- 4 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kokoonpano
- 5 Rintamaveteraanien säätiön valtuuskunnan kokousten osallistujaluettelo
- 6 Rintamaveteraanien säätiön uudet säännöt
- 7 Rintamaveteraanien säätiön voimassa olevat säännöt
- 8 Korjauskehotus

Otteet

Ote
Rintamaveteraanien Säätiö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alvno
FI02012566

08.09.2014

Stj/1

Oikeuspalvelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Stj/2

§ 906

Valtuutettu Matti Niirasen toivomusponsi Ruusulankadun asumisyksikön ja sen ympäristön turvallisuuden parantamiseksi

HEL 2014-003040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 26.2.2014 hyväksymän toivomusponnen (Matti Niiranan) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitetta Ruusulankadun asuntolan muuttamisesta kokonaan päihdeettömäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla seuraavan toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään voidaanko Ruusulankatu 10 asumisyksikön ja sen ympäristön turvallisuutta parantaa esimerkiksi tukemalla enemmän Sininauhasäätiön aloittamaa "Hyvä naapuri" -toimintaa ja siten, että asumisyksikön asukkaiden tarvitsemia hoidollisia palveluita, kuten päihde- ja mielenterveyspalveluita, tehostetaan tarpeen mukaan (Matti Niiranan)".

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Stj/2

Esittelijä viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Ruusulankadun asumisyksikkö kuuluu Helsingin kaupungin pitkäaikaisasunnottomien vähentämisojelmiaan. Asukkaat käyttävät alueen tavanomaisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja heillä on käytettävissä myös moniammatillinen jalkautuva lähityö ja terveysaseman päihdetyöntekijä. Alueen psykiatria- ja päihdekeskuksesta käydään arvioimassa asumisyksikön asukkaiden hoitotarpeita ja tarvittava hoito toteutuu em. keskuksissa.

Ruusulankadun asumisyksikössä tehdään hyvää ja aktiivista ympäristötyötä Hyvä naapuri - ja Lähinaapuri -verkostoissa. Verkostotyön tavoitteena on ehkäistä ja vähentää yksikön aiheuttamia haittoja, lieventää asumisyksikön asukkaisiin kohdistuvia ennakkoluuloja sekä integroida Ruusulankadun asumisyksikkö Töölön kaupunginosaan ja edesauttaa alueen turvallisuuden kehitystä. Verkostotyön toimintamallia yhdessä asumisyksikön ympäristön eri toimijoiden kanssa kehitetään jatkuvasti, jotta erilaiset asumisyksiköt mahdollistuvat jatkossakin eri puolilla kaupunkia.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.06.2014 § 271

HEL 2014-003040 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Sininauhasäätiön Ruusulankadun asumisyksikkö kuuluu Helsingin kaupungin pitkäaikaisasunnottomien vähentämishjelmaan. Jokaiselle asukkaalle järjestetään yksiköstä oma vuokra-asunto ja tuki. Lisäksi asukkaalla on mahdollisuus saada muut sosiaali- ja terveystalvet normaaliusperiaatteen mukaisesti sosiaali- ja terveydenhoidon toimipisteistä.

Psykiatria- ja päihdepalvelunsa asukkaat saavat Etelän psykiatria- ja päihdekeskuksesta, josta käydään kartoittamassa asumisyksikön asukkaiden hoitotarpeita. Asukkaita ohjautuu psykiatriseen erikoissairaanhoidon terveysasemalla kirjoitettujen läheteiden perusteella. Päihdetyön perustalvetuja antaa terveysasemalle sijoitettu keskuksen päihdetyöntekijä. Läheisen sijainnin perusteella asiakkaat ohjautuvat enemmän Lännen päihdepoliklinikan toimintoihin Mechelininkadulla. Asukkaiden käytettävissä on myös moniammatillista jalkautuvaa työtä.

Sininauhasäätiö tekee hyvää ympäristötyötä Ruusulankadulla. Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama ympäristötyön projekti jatkuu 3/2015 asti. Ympäristötyön tarkoitus on ehkäistä ja vähentää yksikön aiheuttamia haittoja ja lieventää asumisyksikön asukkaisiin kohdistuvia ennakkoluuloja. Päättavoitteena on integroida Ruusulankadun asumisyksikkö Töölön kaupunginosaan, ehkäistä etukäteen mahdollisia ongelmia, puuttua alueella ilmeneviin häiriöihin sekä edesauttaa alueen turvallisuuden kehitystä.

Ruusulankadun yksikössä toimii Hyvä naapuri-verkosto, joka kokoontuu 4 kertaa vuodessa. Verkostoon kuuluu lähialueen toimijoita, yrittäjiä, lähialueen asukkaita ja yhteistyökumppaneita. Lisäksi yksikössä kokoontuu kerran kuukaudessa Lähinaapuri-verkosto. Tähän verkostoon kuuluu yksikön lähitaloyhtiöiden asukkaita. Verkosto kokoontuu usein, jotta kaikilla on realistinen kuva yksikön tilanteesta. Molemmissa verkostoissa käsitellään syntyneitä ongelmia ja etsitään niihin ratkaisuja.

Asunnottomien asumistalvet kilpailutetaan eikä kilpailua voi täten väärlistää tukemalla yhtä yksikköä. Sininauhasäätiön on mahdollista hakea Raha-automaattiyhdistykseltä uutta avustusta. Perusteena jatkorahoitukselle voivat olla asuinalueen erityispiirteet, jotka edellyttävät muihin yksiköihin verrattuna erilaista ympäristötyötä sekä se, että kilpailutuksessa vaadittava ympäristötyö ei riitä Ruusulankadun ympäristössä."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

08.09.2014

Stj/2

Lisätiedot

Taru Neiman, asumisen tuen päällikkö, puhelin: 310 43398
taru.neiman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Stj/3

§ 907

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikolla 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

sosiaali- ja terveyslautakunta 2.9.2014

- toinen jaosto 4.9.2014

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

§ 908

Selvitys oikeuskanslerinvirastolle Puistolan ja Nurkkatien ala-asteen yhdistämisestä koskevasta kantelusta

HEL 2014-009130 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa oikeuskanslerinvirastolle seuraavan selvityksen vastauksena Teppo Varttalan tekemään kanteluun (OKV/741/1/2014):

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 14.9.2011 (154 §) kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti Puistolan ala-asteen koulun ja Nurkkatien ala-asteen koulun hallinnollisesta yhdistämisestä 1.8.2013 lukien. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Silvia Modigin ehdottaman toivomusponnen, jonka mukaan Nurkkatien ja Puistolan koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä otetaan Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjät ja molempien alueiden asukkaat mukaan talojen käytön suunnitteluun.

Helsingin kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §:n mukaan tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomusponnen. Ponnen tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan, eikä se saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa tai muuttaa sitä. Jos valtuusto hyväksyy toivomusponnen, kaupunginhallituksen on toimitettava sen ehdottajalle kirjallinen selvitys ponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua.

Kuntalaissa ei ole säännöksiä toivomusponnosta. Toivomusponnen perusteena on kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 24 §. Toivomusponnilla voidaan ohjata valtuuston tekemien päätösten täytäntöönpanoa tai esittää kaupunginhallitukselle pyyntö selvittää ponnessa tarkoitettu asia ja ehkä valmistella se valtuuston päätettäväksi. Toivomusponnen hyväksyminen on katsottu valmisteluksi, eikä siitä voi erikseen valittaa. Varsinaisen päätöksen täytäntöönpanossa voidaan päätyä ponnen vastaiseenkin lopputulokseen, jos päätösvalta asiassa, jota ponsi koskee, kuuluu muulle toimielimelle tai viranhaltijalle kuin valtuustolle.

Kaupunginhallitus päätti 21.5.2012 (638 §) merkitä tiedoksi selvityksen toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä sivistys- ja henkilöstötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan esityksen mukaisesti. Selvityksessä todettiin mm., että koulujen yhdistymisprosessin tueksi perustetaan seurantaryhmä, johon kuuluvat

molempien koulujen rehtorit ja apulaisrehtorit, johtokuntien puheenjohtajat sekä opetusviraston edustajat. Tämän lisäksi koulujen henkilöstöistä muodostetaan muutosjohtoryhmä, joka vastaa käytännön muutosten suunnittelusta ja toteutuksesta ml. koulutilojen käytön suunnittelu. Kaupunginhallituksen päätös on julkinen ja luettavissa mm. kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginvaltuuston tekemä päätös koski kahden koulun yhdistämistä vain hallinnollisen ratkaisun osalta. Helsingin kaupungin opetustoimen johtosäännön 5 §:n mukaan opetuslautakunnan jaostojen tehtävänä on oman kieliryhmänsä osalta päättää koulujen ja oppilaitosten nimistä ja toimipaikoista. Koulujen toimipaikkoja koskevat tilaratkaisut kuuluvat näin ollen opetuslautakunnan jaostojen, tässä tapauksessa suomenkielisen jaoston, toimivaltaan.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto oli jo 31.5.2011 (65 §) päättänyt, että Nurkkatien ala-asteen tiloja tarkastellaan vuonna 2014. Päätöstä luopua koulujen ja Nurkkatien monitoimitalon käytössä olevista tiloista ei hallinnollisen yhdistämisen jälkeen tehty, vaan tilat ovat olleet sekä koulun että muiden monitoimitilan yhdistämispäätöksen aikaisten käyttäjien käytössä. Kaupunginhallitus katsoo, ettei toivomusponnen edellyttämä koulutilojen käytön suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa ole ollut ajankohtaista ennen vuotta 2014.

Uusien väestöennusteiden myötä opetusvirasto aloitti kouluverkkotarkastelun uudelleen alkuvuonna 2014. Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 25.2.2014 (10 §) merkitä tiedoksi, että suomenkielisen yleissivistävän koulutuksen vuoden 2014 palveluverkon tarkastelukohteena on muiden muassa Puistolan alue.

Keväällä 2014 alueen asukkaille varattiin mahdollisuus saada tietoa ja esittää mielipiteitä Puistolan alueen palveluverkkoon liittyvistä ratkaisuista hallintolain 41 §:n mukaisesti. Asukkaille järjestettiin avoin asukasilta Puistolan peruskoululla 6.3.2014. Opetusvirasto tiedotti asiasta käyttämissään ilmoituslehdissä 26.2.2014. Tilaisuuden tarkoituksena oli keskustella alueen kouluverkon tarkistamisesta ja kerätä asukkailta palautetta. Asukkailla oli myös mahdollisuus antaa palautetta asiasta kaupungin verkkosivuilla olevan palautejärjestelmän kautta.

Palveluverkkotarkastelun seurauksena opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 27.5.2014 (61 §), että Puistolanraitin ala-asteen koulun Tenavatien rakennuksesta ja erillisestä Puistolanraitti 18:ssa sijaitsevasta iltapäivätoiminnan tilasta luovutaan 1.1.2015

lukien. Lisäksi jaosto päätti, että Puistolanraitin ala-asteen koulun Puistolanraitti 18:ssa sijaitsevista tiloista luovutaan vaiheittain 1.8.2015 alkaen ottaen huomioon alueen oppilasmäärän kehityksen. Asiaa valmistellaan yhdessä tilakeskuksen, alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Lopuksi kaupunginhallitus toteaa pyynnöstä, ettei sen tiedossa ole, että asia olisi muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikeuskanslerinviraston selvityspyyntö

Otteet

Ote Oikeuskanslerinvirasto	Otteen liitteet Muutoksenhakukielto, valmistelu Liite 1
--------------------------------------	--

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikeuskanslerinvirasto pyytää kaupungilta selvitystä Teppo Varttalan tekemän kantelun johdosta, joka koskee kaupunginvaltuuston vuonna 2011 tekemää päätöstä Puistolan ala-asteen koulun ja Nurkkatien ala-asteen koulun hallinnollisesta yhdistämisestä. Selvityksen määräaika on 15.9.2014.

Kantelija katsoo, että kaupunginhallitus ja sivistystointa johtava apulaiskaupunginjohtaja esikuntineen ovat jättäneet toimeenpanematta valtuuston päätöksen yhteydessä hyväksytyin toivomusponnen. Ponnessa valtuusto edellyttää, että Nurkkatien ja Puistolan koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä otetaan Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjät ja molempien alueiden asukkaat mukaan talojen käytön suunnitteluun. Oikeuskanslerinviraston selvityspyyntö ja kanteluasiakirjat ovat kokonaisuudessaan esityksen liitteenä.

08.09.2014

Sj/1

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36683
maria.nyfors(a)hel.fi
Sari-Anna Pennanen, johtava kaupunginasiamies, puhelin: 310 36179
sari-anna.pennanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikeuskanslerinviraston selvityspyyntö

Otteet

Ote
Oikeuskanslerinvirasto

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu
Liite 1

Päätöshistoria

Opetusvirasto Hallinto- ja kehittämiskeskus/Opev 15.8.2014

HEL 2014-009130 T 03 01 02

Helsingin kaupunginkanslian lausuntopyyntö

Helsingin kaupungin opetusvirasto lausuu Teppo Varttalan kantelun johdosta seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päätti 14.9.2011 (§ 154) kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti Puistolan ala-asteen koulun ja Nurkkatien ala-asteen koulun hallinnollisesta yhdistämisestä 1.8.2013 lukien. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi toivomusponnen, jonka mukaan Nurkkatien ja Puistolan koulujen hallinnollisessa yhdistämisessä otetaan Nurkkatien koulun ja monitoimitalon käyttäjät ja molempien alueiden asukkaat mukaan talojen käytön suunnitteluun. (Silvia Modig)

Kaupunginhallitus päätti 21.5.2012 (§ 638) merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 14.9.2011 hyväksymän toivomusponnen (Silvia Modig) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä erikseen tiedoksi myös muille valtuutetuille. Selvitystä varten oli saatu opetuslautakunnalta lausunto 20.3.2012 (§ 37).

Opetuslautakunnan lausunnossa 20.3.2012 (§ 37) todetaan, että palveluverkon suunnittelua toteutetaan poikkihallinnollisesti ja asukaslähtöisesti tilakeskuksen koordinoimana. Lausunnossa

todetaan, että koulujen yhdistymisprosessin tueksi opetusvirasto perustaa seurantaryhmän, johon kuuluvat molempien koulujen rehtorit ja apulaisrehtorit, johtokuntien puheenjohtajat sekä opetusviraston edustajat. Tämän lisäksi koulujen henkilöstöistä muodostettava muutosjohtoryhmä vastaa käytännön muutosten suunnittelusta ja toteutuksesta. Tähän kuuluu mm. koulutilojen käytön suunnittelu. Puistolan ja Nurkkatien ala-asteiden yhdistymisprosessi käynnistyy keväällä 2012, jolloin em. ryhmät perustetaan. Lisäksi lausunnossa mainitaan, että Nurkkatien ala-asteen tiloja tarkastellaan uudestaan vuonna 2014. Tämä tullaan tekemään yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Puistolanraitin ala-asteen koulun rehtorilta saadun tiedon mukaan opetuslautakunnan lausunnossa 20.3.2012 (§ 37) mainittu seurantaryhmä on perustamisensa jälkeen kokoontunut 1-2 kertaa vuodessa ja sen tehtävä on ollut prosessin seuraaminen. Muutosjohtoryhmä on käytännössä johtanut koulujen yhdistämistä ja toimintaa yhdessä rehtorin kanssa. Se on kokoontunut viikoittain tehtävinään muun muassa organisaatorakenteen ja henkilökunnan yhteistyörakenteiden muuttaminen uuden tilanteen mukaisiksi. Edelleen rehtorilta ja perusopetuslinjalta saadun tiedon mukaan Nurkkatien toimipisteessä on toiminut talotoimikunta, joka on pitänyt kokouksia vuosina 2013 – 2014. Kokouksissa on käsitelty kaikkia tilojen käyttäjiä koskevia käytännön asioita kuten tilojen ristiinkäyttöä, joka tarkoittaa sitä, että esim. koulu käyttää päiväkodin tiloja omassa toiminnassaan ja toisin päin. Lisäksi monitoimitalossa on paljon yhteiskäytössä olevia tiloja (liikuntasali, aula, neuvotteluhuone jne.), joiden käytöstä on keskusteltu talotoimikunnassa.

Päätöksellään 14.9.2011 (§ 154) kaupunginvaltuusto päätti kahden koulun hallinnollisesta yhdistämisestä. Päätöstä koulujen ja Nurkkatien monitoimitalon käytössä olevista tiloista luopumisesta ei tehty, vaan tilat ovat päätöksenteon jälkeen olleet koulujen ja monitoimitilan muiden yhdistämispäätöksen aikaisten käyttäjien käytössä. Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 31.5.2011 (§ 65), että Nurkkatien ala-asteen tiloja tarkastellaan uudestaan vuonna 2014. Siten koulutilojen käytön suunnittelu yhdessä asukkaiden kanssa ei ole ollut ajankohtaista ennen vuotta 2014. Tilanne muuttui uusien väestöennusteiden myötä ja tilojen käyttöä ryhdyttiin tarkastelemaan uudelleen suomenkielisen jaoston päätöksen mukaisesti talvella 2014.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 25.2.2014 (§ 10) merkitä tiedoksi, että suomenkielisen yleissivistävän koulutuksen vuoden 2014 palveluverkon tarkastelukohteena on muiden muassa Puistolan alue.

Keväällä 2014 alueen asukkaille varattiin mahdollisuus saada tietoa ja esittää mielipiteitä Puistolan alueen palveluverkkoon liittyvistä ratkaisuisista hallintolain 41 §:n mukaisesti. Tämä on opetusviraston normaali toimintatapa vastaavissa tilanteissa. Asukkaille järjestettiin avoin asukasilta Puistolan peruskoululla 6.3.2014. Opetusvirasto tiedotti asiasta opetusviraston käyttämissä ilmoituslehdissä 26.2.2014. Tilaisuuden tarkoituksena oli keskustella alueen kouluverkon tarkistamisesta ja kerätä asukkailta palautetta. Asukkailla oli myös mahdollisuus antaa palautetta asiasta Helsingin kaupungin internet-sivuilla olevan palautejärjestelmän kautta. Alueen koulujen johtokunnilta pyydettiin asiasta lausunto 17.4.2014.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päätti 27.5.2014, että Puistolanraitin ala-asteen koulun Tenavatien rakennuksesta ja Puistolanraitin ala-asteen koulun erillisestä Puistolanraitti 18:ssa sijaitsevasta iltapäivätoiminnan tilasta luovutaan 1.1.2015 lukien. Lisäksi jaosto päätti, että Puistolanraitin ala-asteen koulun Puistolanraitti 18 tiloista luovutaan vaiheittain alkaen 1.8.2015 ottaen huomioon alueen oppilasmäärän kehityksen. Asiaa valmistellaan yhdessä tilakeskuksen, alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Lisätiedot

Kati Laaksonen, lakimies, puhelin: 310 86628
kati.laaksonen(a)hel.fi

08.09.2014

Sj/2

§ 909

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota seuraavien viranomaisten viikoilla 35 ja 36 tekemiä päätöksiä käsiteltäväkseen:

eläintarhan johtokunta
kaupunginmuseon johtokunta
kaupunginorkesterin johtokunta 1.9.2014
kulttuuri- ja kirjastolautakunta
liikuntalautakunta
nuorisolautakunta
opetuslautakunta 2.9.2014
opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto
opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto 2.9.2014
ruotsinkielisen työväenopiston johtokunta
suomenkielisen työväenopiston johtokunta 26.8.2014
taidemuseon johtokunta 5.9.2014
Henkilöstön kehittämispalvelut -johtokunta
eläintarhan johtaja
museojohtaja
kaupunginorkesterin intendentti
ruotsinkielisen työväenopiston rehtori
suomenkielinen työväenopisto:
- rehtori
- apulaisrehtori
- osastopäällikkö (asiakaspalveluosasto)
- osastopäällikkö (hallinto-osasto)
taidemuseon johtaja
tietokeskus:
- johtaja
- tutkimuspäällikkö
- tietohuoltopäällikkö
- kehittämispäällikkö
työterveysjohtaja
Henkilöstön kehittämispalvelut
- toimitusjohtaja

08.09.2014

Sj/2

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

08.09.2014

Kaupunginhallitus

Tatu Rauhamäki
puheenjohtaja

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Emma Kari

Laura Rissanen

Kaarin Taipale

Mika Raatikainen

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaamossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 16.09.2014.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 867, 869 - 889, 893 - 895, 897 - 902 ja 904 - 909 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 868 ja 895 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 890 - 892, 896 ja 903 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

08.09.2014

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto, Energia ja Satama)

(09) 310 13701 (Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi)

(09) 310 13702 (Rakennus- ja ympäristötoimi)

(09) 310 13703 (Sivistystoimi)

(09) 310 13704 (Sosiaali- ja terveystoimi)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566

08.09.2014

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä.
Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alvno

FI02012566